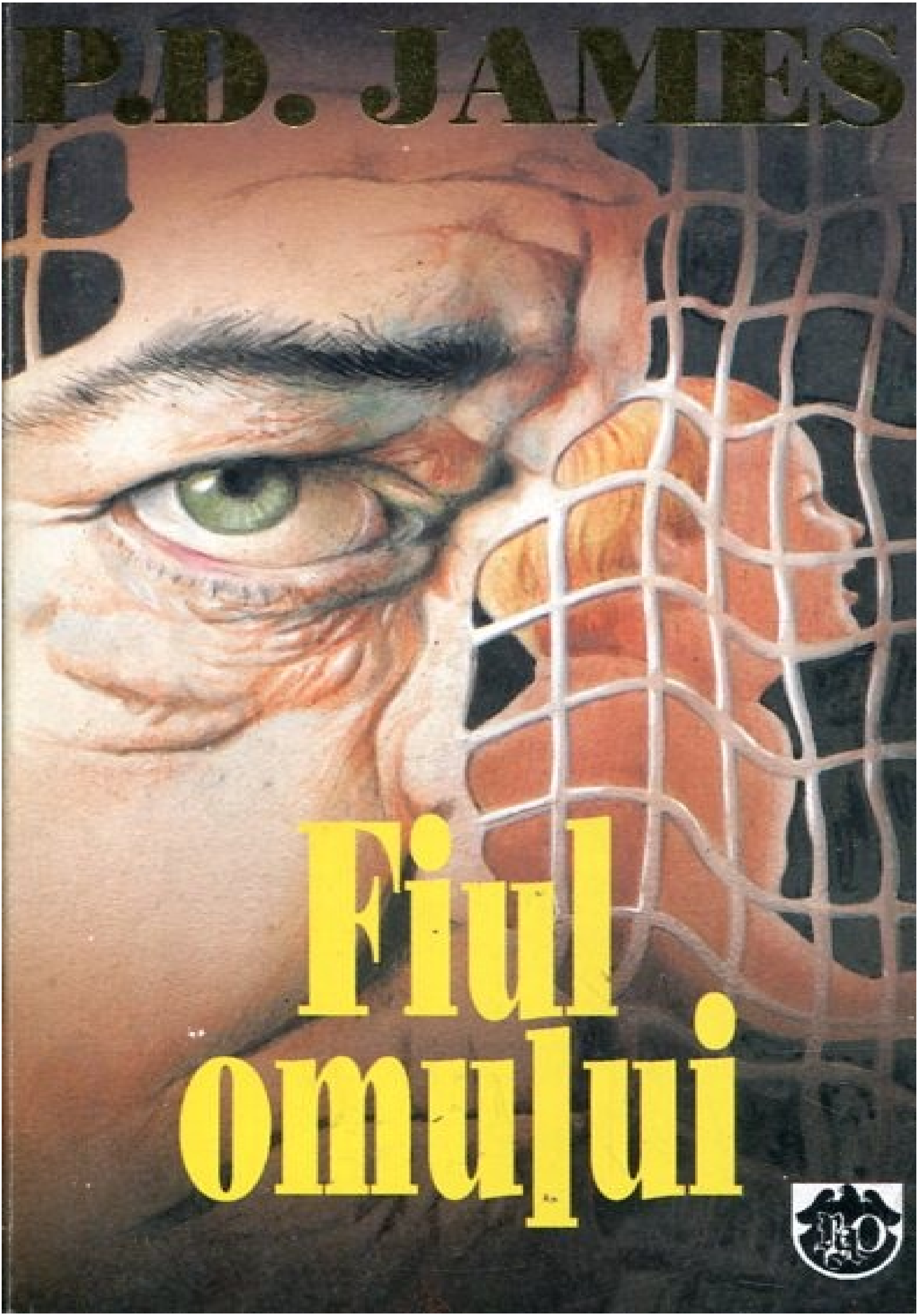

P.D. JAMES
Fiul omului

P.D. James

Fiul omului

RAO International Publishing Company

Phyllis Dorothy James

P.D. James s-a născut la Oxford în anul 1920 şi a studiat la Cambridge High School. Între anii 1949 şi 1968, a lucrat ca administrator în cadrul Sistemului National de Sănătate; experienţa câştigată în acest domeniu i-a servit drept fundal în romanele *Shroud for a Nightingale*, *The Black Tower* şi *A Mind to Murder.* În anul 1968, a început să lucreze în Ministerul de Interne britanic, mai întâi în cadrul Departamentului de Poliţie, serviciul de medicină legală, iar ulterior în cadrul Departamentului de Strategie a Stării de Infracţionalitate. S-a pensionat în 1979. Este membră a Societăţii Regale de Literatură, membră în consiliile de conducere ale BBC, Consiliului Artelor şi, respectiv, Consiliului Britanic. Asociaţia Scriitorilor de Romane Poliţiste i-a decernat de două ori premiul Pumnalul de Argint, iar în 1987 – Pumnalul de Diamant pentru merite deosebite în promovarea literaturii poliţiste, în 1983 a fost decorată cu Ordinul Imperiului Britanic, iar în 1991 a fost înnobilată.

RAO International Publishing Company S.A.
P.O. Box 37-198 Bucureşti, ROMÂNIA

P.D. JAMES
The Children of Man

Traducere din limba engleză
SANDA APOSTOLESCU

Ediţia I

Coperta
DONE STAN
Tiparul executat de
ELSNERDRUCK
Berlin, Germania

Noiembrie 1995

ISBN 973-576-034-7

CUPRINS

Din nou, fiicelor mele
Clare şi Jane,
care m-au ajutat

CARTEA ÎNTÂI
OMEGA

Ianuarie-Martie 2021

1

Vineri, 1 ianuarie 2021

Astăzi, 1 ianuarie 2021, dimineaţa devreme, la trei minute după miezul nopţii, ultima fiinţă umană născută pe pământ, în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, două luni şi douăsprezece zile, a fost ucisă într-o încăierare, într-o cârciumă dintr-o suburbie din Buenos Aires. Dacă e să dăm crezare primelor rapoarte, Joseph Ricardo a murit exact cum a trăit. Meritul, dacă îl putem numi aşa, de a fi fost ultima fiinţă umană a cărei naştere fusese oficial înregistrată, nelegat în cazul lui de vreo virtute sau de vreun talent personal, fusese pentru el întotdeauna greu de suportat. Şi acum era mort. Vestea ne-a fost dată nouă aici, în Marea Britanie, în cadrul programului de la ora nouă al Radiodifuziunii de Stat şi am auzit-o din întâmplare. Tocmai mă decisesem să încep acest jurnal despre ultima jumătate a vieţii mele, când am observat cât era ceasul şi mi-am spus că aş putea să ascult şi ştirile buletinului de la ora nouă. Moartea lui Ricardo a fost ultima dintre ele, enunţată pe scurt, două fraze spuse fără emfază de vocea voit neutră a crainicului. Dar auzind-o am avut impresia că reprezenta o mică justificare în plus pentru ca să-mi încep azi jurnalul; prima zi a unui an nou şi cea de-a cincizecea aniversare a vieţii mele. În copilărie, îmi plăcuse întotdeauna să fac această distincţie, în ciuda inconvenientului că ziua mea urma prea curând după Crăciun, astfel că un singur cadou – care nu părea niciodată cu mult mai mare decât cel pe care l-aş fi primit oricum – era considerat suficient pentru ambele sărbători.

Când am început să scriu, cele trei evenimente – Anul Nou, ziua în care împlineam cincizeci de ani, moartea lui Ricardo – cu greu ar fi putut justifica mâzgălirea primelor pagini din acest caiet nou, cu file detaşabile. Totuşi o voi

face, o mică formă de apărare în plus faţă de propria stare de lehamite. Dacă nu va fi nimic de menţionat, voi menţiona nimicul şi apoi, dacă şi când voi ajunge la bătrâneţe – aşa cum cei mai mulţi dintre noi se pot aştepta să ajungă, căci am devenit experţi în prelungirea vieţii – voi deschide una din cutiile mele de chibrituri bine puse deoparte şi voi aprinde rugul propriei vanităţi. Nu am de gând să las jurnalul ca pe o înregistrare a ultimilor ani ai unui om. Nici în stările mele de spirit cele mai egocentrice nu mă amăgesc într-atât. Ce interes ar putea să prezinte jurnalul lui Theodore Faron, doctor în filosofie, absolvent al Colegiului Merton al Universităţii din Oxford, istoric al epocii victoriene, divorţat, fără copii, singur, a cărui unică motivaţie pentru a fi luat în seamă este faptul că e vărul lui Xan Lyppiatt, dictatorul şi Marele Gardian al Angliei. În niciun caz nu e nevoie de vreo altă înregistrare despre persoana mea. În întreaga lume, naţiunile se pregătesc să-şi depoziteze mărturiile pentru posteritatea despre care mai putem crede uneori că ar putea să ne urmeze, pentru acele creaturi de pe o altă planetă care ar putea ateriza pe acest tărâm sălbatic şi verde şi s-ar întreba ce fel de formă de viață conştientă l-a locuit cândva. Ne depozităm cărţile şi manuscrisele, picturile celebre, partiturile muzicale şi instrumentele, toate dovezile. În cel mult patruzeci de ani, cele mai mari biblioteci ale lumii vor zăcea în întuneric, sigilate. Clădirile, cele ce se află încă în picioare, vor vorbi de la sine. Piatra moale din Oxford nu va rezista probabil mai mult de vreo două secole. Deja cei de la Universitate discută de pe acum dacă e sau nu cazul să refacă faţada clădirii Sheldonian, ce a început să se degradeze. Îmi place însă să mă gândesc la aceste creaturi mitice aterizând în piaţa Sfântul Petru şi intrând în marea bazilică, tăcută şi răsunând de ecourile secolelor îngrămădite sub praf. Îşi vor da ei oare seama că acesta a fost cândva cel mai mare dintre templele create de om în cinstea unuia dintre nenumăraţii lui zei? Le va trezi curiozitate natura acestuia, a acestei zeități idolatrizate cu atâta fast şi splendoare, îi va intriga misterul simbolului său, cândva atât de simplu,

cele două beţe încrucişate, omniprezente în natură, şi cu toate acestea făurite din aur, minunat acoperite de pietre preţioase şi de ornamente? Sau valorile şi procesele lor de gândire vor fi într-atât de străine de ale noastre, încât niciun fel de teamă, uimire sau admiraţie nu-i va putea atinge? Numai că, în ciuda descoperirii – parcă în 1997, nu-i aşa? — unei planete pe care, ne-au spus astronomii, poate exista viaţă, puţini dintre noi cred că vor veni cu adevărat. Acolo, viaţa există cu siguranţă. Nu e logic să credem că doar o singură steluţă din imensitatea universului este capabilă să dezvolte şi să găzduiască viaţă inteligentă. Dar noi nu ne vom duce la ei şi ei nu vor veni la noi.

Cu douăzeci de ani în urmă, când lumea era aproape convinsă că specia noastră îşi pierduse pentru totdeauna puterea de a se reproduce, descoperirea ultimei naşteri umane cunoscute devenise o obsesie universală, ridicată la rangul de mândrie naţională, un fel de competiţie universală, în ultimă instanţă la fel de lipsită de sens pe cât era de intensă şi de plină de amărăciune. Pentru a fi recunoscută, o naştere trebuia să fie declarată oficial, înregistrându-se data şi momentul exact în care avusese loc. Aceasta excludea un mare procent din rasa umană, acolo unde oamenii ştiau ziua dar nu şi ora, şi s-a acceptat, deşi nu s-a accentuat prea tare, că rezultatul nu va putea fi niciodată concludent. E aproape sigur că undeva în jungla îndepărtată, într-o colibă primitivă, ultima fiinţă umană a alunecat neobservată într-o lume care nu a luat-o în seamă. Dar după luni de verificări şi răsverificări, Joseph Ricardo, de rasă amestecată, copil nelegitim născut într-un spital din Buenos Aires la trei şi două minute, ora Vestului, în 19 octombrie 1995, a fost recunoscut oficial. Odată ştirea anunţată, l-au lăsat să-şi exploateze cum a putut el mai bine celebritatea, în timp ce lumea, de parcă ar fi devenit brusc conştientă de inutilitatea acestui exerciţiu, şi-a îndreptat atenţia către altceva. Iar acum el e mort şi mă îndoiesc că vreo altă ţară ar dori să-i scoată pe ceilalţi candidaţi din uitare.

Suntem mai puţin revoltați şi demoralizaţi de sfârșitul

inevitabil al speciei noastre, de incapacitatea de a-l preveni, decât de eşecul nostru în încercarea de a-i descoperi cauzele. Ştiinţa şi medicina apuseană nu ne-au pregătit pentru dimensiunile uriaşe şi pentru umilinţa acestui ultim eşec. Au existat multe boli greu de diagnosticat sau de tratat şi una care, înainte de a fi eradicată, aproape că a depopulat două continente. Dar întotdeauna am fost în stare, până la urmă, să explicăm de ce. Am dat nume virusurilor şi germenilor care, chiar şi azi, pun stăpânire pe noi, spre marea noastră supărare, căci faptul că ne atacă aidoma unor vechi duşmani ce se menţin în stare de război şi doboară victima ocazională atunci când victoria le e asigurată ne apare ca un afront personal. Ştiinţa apuseană a fost Dumnezeul nostru. Prin varietatea forţei ei, ne-a menţinut, alinat, vindecat, încălzit, hrănit şi întreţinut, iar noi ne-am simțit liberi s-o criticăm şi uneori s-o respingem, aşa cum oamenii şi-au renegat întotdeauna zeii, ştiind însă că, în ciuda apostaziei noastre, această zeitate, creaţia şi sclavul nostru, ne va oferi în continuare cele necesare: anestezicul împotriva durerii, cordul pentru transplant, plămânul artificial, antibioticul, roţile în mişcare şi cinematograful. De fiecare dată când vom apăsa pe buton se va face lumină şi, dacă nu, putem afla de ce. Ştiinţa nu a fost niciodată unul din punctele mele forte. La şcoală înţelegeam puţin din ce era legat de ea şi acum, la cincizeci de ani, doar cu ceva mai mult. Dar fusese şi Dumnezeul meu, chiar dacă nu-i înţelegeam realizările, şi acum împărtăşesc deziluzia universală a celor ai căror zei au murit. Îmi amintesc foarte bine cuvintele pline de încredere ale unui biolog, rostite atunci când devenise limpede că nicăieri în lume nu mai exista vreo femeie gravidă: „Descoperirea cauzei acestei aparente infertilităţi universale s-ar putea să ne ia ceva timp". Am avut la dispoziţie douăzeci şi cinci de ani şi acum nici nu ne mai aşteptăm să reuşim. Aidoma unui armăsar nărăvaş lovit brusc de impotenţă, ne simţim umiliţi în însăşi esenţa încrederii noastre în noi înşine. Căci în ciuda cunoştinţelor, a inteligenţei, a puterii noastre, nu mai putem face ceea ce

animalele fac fără să se gândească măcar. Nu e de mirare că le idolatrizăm şi că suntem furioşi pe ele.

Anul 1995 a devenit cunoscut ca Anul Omega, iar acum termenul este universal. Marea dezbatere publică de la sfârșitul anilor nouăzeci a fost dacă tara care va descoperi tratamentul sterilităţii universale îl va împărtăşi lumii întregi şi, dacă da, în ce condiţii. S-a recunoscut că aveam de a face cu un dezastru global şi că acesta va trebui întâmpinat prin răspunsul unei lumi unite. La sfârșitul anilor nouăzeci mai vorbeam despre Omega ca despre o boală, o proastă funcţionare care, cu timpul, va fi diagnosticată şi apoi corectată, aşa cum omul găsise un tratament pentru tuberculoză, difterie, poliomielită şi chiar, până la urmă, deşi prea târziu, pentru SIDA. Odată cu trecerea anilor şi când eforturile unite sub egida Naţiunilor Unite nu au dus la nimic, această hotărâre de a respecta o transparenţă totală s-a spulberat. Cercetările au devenit secrete, eforturile naţiunilor – subiect de atenție fascinată, plină de suspiciune. Comunitatea Europeană acţiona în manieră concertată, vărsând mijloace şi forţă de muncă în cercetare. Centrul European pentru Fertilitatea Umană de lângă Paris era unul dintre cele mai prestigioase din lume. Acesta coopera, cel puţin aparent, cu Statele Unite, ale cărei eforturi erau chiar şi mai mari. Dar nu exista cooperare între rase; miza era prea mare. Condiţiile în care secretul ar fi putut fi împărtăşit reprezentau un subiect de speculaţii şi dezbateri aprinse. Se accepta ideea că tratamentul, odată găsit, va trebui comunicat tuturor; reprezenta o sumă de cunoştinţe ştiinţifice pe care nicio rasă nu va trebui, sau nu va putea s-o păstreze la infinit numai pentru ea. Dar peste continente, peste frontiere naţionale şi rasiale, ne priveam unii pe alţii cu suspiciune, obsedaţi, hrănindu-ne din zvonuri şi speculaţii. Vechea meserie a spionajului reapăruse. Foştii agenţi îşi părăsiseră confortabilele localităţi unde trăiau la pensie, în Weybridge şi Cheltenham, şi transmiseseră altora arta meşteşugului lor. Evident că spionajul nu încetase niciodată, nici măcar după ce războiul rece luase sfârşit, în 1991. Omul era prea

intoxicat de acest amestec ameţitor de bravură adolescentină şi perfidie adultă pentru a renunţa total la el. La sfârșitul anilor nouăzeci, birocraţia spionajului înflorise cum n-o mai făcuse de la sfârșitul războiului rece, dând naştere la noi eroi, noi personaje negative, noi mitologii. Privirea ne era îndreptată mai ales spre Japonia, temându-ne întrucâtva că acest popor, strălucitor din punct de vedere tehnic, ar putea să se afle deja pe calea găsirii răspunsului.

După zece ani, tot îi mai suspectăm, dar cu mai puţină teamă şi fără speranţă. Spionajul continuă, au trecut însă douăzeci şi cinci de ani de când ultima fiinţă umană s-a născut şi puţini mai cred, în inimile lor, că pe planeta noastră va mai răsuna vreodată strigătul unui nou-născut. Interesul pentru relaţiile sexuale scade văzând cu ochii. Iubirea romantică şi idealizată a luat locul satisfacţiei pur carnale, în ciuda eforturilor Marelui Gardian al Angliei ca, prin magazinele pornografice, să stimuleze apetiturile noastre în declin. În ce priveşte senzaţiile, avem însă înlocuitori; ei se află la dispoziţia tuturor prin Serviciul Naţional de Sănătate. Corpurile noastre ce îmbătrânesc sunt lovite blând cu palmele, frecate, masate, mângâiate, unse cu uleiuri, parfumate. Ni se face manichiura şi pedichiura, suntem măsuraţi şi cântăriţi. Sala Lady Margaret a devenit centrul de masaj pentru Oxford şi aici, în fiecare marţi după-amiază, mă întind pe canapea şi privesc la grădinile îngrijite, bucurându-mă de ora mea de răsfăţ senzual, oferită de stat şi măsurată cu grijă. Şi cu câtă asiduitate, cu ce grijă obsesivă dorim să menţinem iluzia dacă nu a tinereţii, măcar a unei vârste medii viguroase. Acum golful este sportul naţional. Dacă nu ar fi existat Omega, conservatorii ar fi protestat împotriva distrugerii şi reamenajării a hectare de terenuri de la ţară, în parte dintre cele mai frumoase de la noi, pentru a oferi condiţii de joc cât se poate de atractive. Totul pe gratis; asta reprezenta o parte din plăcerile promise de Marele Gardian. Unele au devenit exclusiviste, membrii nedoriți nefiind admişi, nu prin prohibiţie, căci prohibiţia este

ilegală, ci prin acele semnale subtile, discriminatorii, pe care şi persoanele cele mai puţin sensibile sunt învăţate, în Marea Britanie, să le detecteze încă din copilărie. Avem nevoie de snobismele noastre; chiar şi în Britania egalitaristă a lui Xan, egalitatea este o teorie politică, nu o politică practică. Am încercat o dată să joc golf, dar jocul mi s-a părut de la început total neatrăgător, poate datorită talentului meu de a deplasa cu crosa bucăţi de pământ, niciodată mingi. Acum alerg. Aproape zilnic străbat întinderile de pământ moale de la Port Meadow sau cărările pustii din pădurea Wytham, numărând kilometri, măsurându-mi bătăile inimii, kilogramele pierdute, forţa. Sunt la fel de dornic să trăiesc ca oricare altul, la fel de obsedat de modul cum funcţionează corpul meu. Multe dintre aceste aspecte le pot regăsi la începutul anilor nouăzeci: căutarea de medicamente alternative, uleiurile parfumate, masajul, frecţiile şi ungerea corpului, relaţiile sexuale fără penetrare. Pornografia şi violenţa sexuală în filme, la televiziune, în cărţi, în viață crescuseră şi deveniseră mai explicite, dar în Apus făceam din ce în ce mai puţin dragoste şi năşteam din ce în ce mai puţini copii. Pe vremea aceea, părea o soluţie binevenită într-o lume puternic poluată de suprapopulaţie. Ca istoric, văd în asta începutul sfârșitului.

La începutul anilor nouăzeci ar fi trebuit să ni se atragă atenţia. Un raport al Comunităţii Europene din 1991 arăta chiar de pe atunci o scădere vertiginoasă a numărului de copii născuţi în Europa – 8,2 milioane în 1990, cu reduceri deosebit de importante în ţările romano-catolice. Credeam că știm care sunt motivele, că scăderea era deliberată, rezultatul unor atitudini mai liberale faţă de controlul naşterilor şi de avort, de amânarea sarcinii de către femeile care doreau să facă o carieră, de dorinţa familiilor de a avea un nivel mai crescut de trai. Scăderea populaţiei mai era complicată şi de răspândirea SIDA, mai ales în Africa. Unele ţări europene au început o campanie viguroasă de încurajare a naşterilor, dar cei mai mulţi dintre noi credeau că această scădere era de dorit, chiar necesară. Poluam

planeta cu numărul nostru; ar fi fost bine să avem mai puţini copii. Grija cea mai mare nu se îndrepta spre scăderea populaţiei, ci spre dorinţa naţiunilor de a-şi păstra identitatea, cultura, rasa, de a produce destui tineri pentru a-şi menţine structurile economice. Dar după câte îmi amintesc, nimeni nu a sugerat că fertilitatea rasei umane se schimba de o manieră dramatică. Omega a apărut subit şi a fost primită cu neîncredere. Se părea că rasa umană îşi pierduse, peste noapte, puterea de a naşte copii. Descoperirea, în iulie 1994, că şi sperma congelată, depozitată în vederea experienţelor şi a însămânțării artificiale, îşi pierduse potenţa a trezit o groază cu totul specială, ce a aruncat asupra Omegăi giulgiul unei spaime pline de superstiţii, al vrăjitoriei, al intervenţiei divine. Vechii zei reapărură, teribili în puterea lor.

Oamenii nu-şi pierdură speranţa până când tinerii din generaţia născută în 1995 nu ajunseră la maturitate sexuală. Dar când au fost testați şi niciunul dintre ei n-a putut produce o spermă în stare să fecundeze, am ştiut că acesta era, cu adevărat, sfârşitul lui Homo sapiens. Acela a fost anul, 2008, în care numărul sinuciderilor a început să crească. Nu printre vârstnici, mai ales în rândul generaţiei mele, a celor de vârstă mijlocie, generaţia care va trebui să suporte greutatea nevoilor umilitoare dar din ce în ce mai mari ale unei societăți din ce în ce mai bătrâne şi mai decrepite. Xan, care atunci preluase puterea ca Mare Gardian al Angliei, încercase să oprească ceea ce devenea o epidemie, fixând amenzi pentru rudele cele mai apropiate care supravieţuiau, aşa cum Consiliul plătea acum pensii frumuşele rudelor bătrânilor handicapaţi şi dependenţi de alţii, care hotărau să se omoare. Efectul a fost imediat; indicele sinuciderilor a scăzut în comparaţie cu cifrele enorme din alte părţi ale lumii, îndeosebi ţări în care religia se baza pe adoraţia strămoşilor, pe continuitatea familiei. Cei ce trăiau se lăsară însă cuprinşi de un negativism aproape universal, pe care francezii l-au numit *ennui universel*. Ne cuprinse ca o boală insidioasă; şi chiar boală era, cu simptomele ei, curând familiare, de lehamite,

depresie, stare de rău nedefinit, promptitudinea cu care infecţiile minore puneau stăpânire pe noi, durerea de cap continuă, care te făcea să nu mai fii bun de nimic. Am luptat împotriva ei, cum au făcut mulţi alţii. Unii, printre care şi Xan, n-au fost niciodată atinşi de ea, protejaţi probabil de o lipsă de imaginaţie sau, în cazul lui, de un egocentrism atât de puternic, încât nicio catastrofă exterioară nu-l putea înfrânge. Şi acum mai trebuie să lupt uneori împotriva ei, dar mi-e mai puţin frică de ea. Armele cu care o combat sunt totodată şi consolarea mea: cărţile, muzica, hrana, vinul, natura.

Aceste satisfacții care-mi aduc alinare sunt în acelaşi timp şi dulci-amare aduceri aminte ale caracterului trecător al bucuriei omeneşti. Dar când oare a durat aceasta veşnic? Strălucirea unei primăveri la Oxford, florile de pe Belbroughton Road, care par pe an ce trece mai frumoase, lumina soarelui deplasându-se pe pereţii de piatră, castanii înfloriţi, clătinându-se în bătaia vântului, mirosul unui câmp de fasole în floare, primii fulgi de zăpadă, fragilitatea compactă a unei lalele încă îmi mai produc plăcere, chiar dacă aceasta este mai degrabă intelectuală decât senzuală. Nu e cazul ca plăcerea să fie mai puţin intensă pentru că vor fi secole cu primăveri care vor veni fără ca florile lor să fie văzute de ochiul omului, în care zidurile se vor prăbuşi, copacii vor muri şi vor putrezi, grădinile se vor preschimba în buruieni şi ierburi, căci întreaga frumuseţe va supravieţui inteligenţei umane ce o înregistrează, se bucură de ea şi o celebrează. Asta-i ce-mi tot spun, dar cred oare că e aşa atunci când plăcerea vine acum atât de rar şi, atunci când vine, este atât de greu de deosebit de durere? Pot înţelege de ce aristocraţii şi marii latifundiari fără speranţa de a avea urmaşi îşi lasă proprietăţile în paragină. Nu putem simţi nimic în afara momentului prezent, nu putem trăi într-o altă secundă temporală, şi a înţelege acest lucru înseamnă a ajunge pe cât e posibil de aproape de viaţa eternă. Minţile noastre însă merg înapoi, prin secole, pentru a afla certitudini în legătură cu strămoşii noştri şi, fără speranţa unor urmaşi, căci goana noastră nu pe noi ne

vizează, fără siguranţa că, odată morţi, vom trăi totuşi, toate plăcerile minţii şi ale simţurilor îmi par uneori doar nişte mijloace de apărare patetice şi fragile, menite să ne sprijine ruinele. În doliul nostru universal, asemenea unor părinţi ce-şi jelesc copiii, am îndepărtat toate amintirile dureroase ale pierderii noastre. Locurile de joacă pentru copii din parcuri au fost desfiinţate. Primii doisprezece ani după Omega, leagănele au fost ridicate sau blocate, toboganurile şi cadrele pentru căţărat – lăsate nevopsite. Acum, în sfârşit, au dispărut, iar pe terenurile asfaltate s-au plantat iarbă sau flori, ca pe nişte mici morminte colective. Jucăriile au fost arse, cu excepţia păpuşilor care, pentru unele femei pe jumătate nebune, au devenit un înlocuitor al copiilor. Şcolile, de mult închise, au uşile şi ferestrele bătute în scânduri sau sunt folosite drept centre pentru educaţia adulţilor. Cărţile copiilor au fost scoase sistematic din bibliotecile noastre. Vocile copiilor le auzim acum doar pe casete şi pe discuri, imaginile strălucitoare, în mişcare, ale tinerilor, le vedem numai în filme sau în programele de televiziune. Unii nu suportă să le vadă, dar cei mai mulţi se hrănesc cu ele de parcă ar fi un drog.

Copiii născuţi în anul 1995 sunt numiţi Omega. Nicio generaţie nu a fost mai studiată, mai examinată, nu a constituit obiectul unor griji mai mari, al unei aprecieri şi al unei indulgenţe mai pronunţate. Ei reprezentau speranţa noastră, promisiunea noastră de salvare şi erau – sunt încă – excepţional de frumoşi. Ca şi cum natura, în ultima ei expresie de răutate, a vrut să ne arate mai bine ce am pierdut. Băieţii, acum bărbaţi de douăzeci şi cinci de ani, sunt puternici, individualişti, inteligenţi şi frumoşi ca nişte zei tineri. Mulţi sunt şi cruzi, aroganţi şi violenţi, aşa cum s-a dovedit că sunt tinerii Omega din întreaga lume. Circulă zvonul că bandele atât de temute ale Fetelor Pictate care bântuie pe drumurile de ţară, noaptea, atacând şi terorizând călătorii neavizați, sunt formate din tineri Omega. Se spune că dacă un Omega este prins, i se oferă imunitate, cu condiţia să se alăture Politiei Securităţii Statului, în timp ce restul membrilor bandei, la fel de

vinovaţi, sunt trimişi ca prizonieri în Colonia Penală de pe Insula Man, unde sunt deportaţi acum toţi cei acuzaţi de crimă, spargeri sau furturi repetate. Dar dacă dovedim necugetare călătorind neprotejaţi pe drumurile noastre secundare în paragină, în schimb oraşele noastre sunt sigure, criminalitatea fiind inexistentă, ca urmare a faptului că s-a revenit la politica de deportări a secolului al nouăsprezecelea.

Femeile Omega au o frumuseţe deosebită, clasică, rece, calmă, neînsufleţită şi lipsită de energie. Au un stil distinct al lor, pe care alte femei nu-l copiază niciodată, poate se tem să-l copieze. Părul şi-l poartă lung şi lăsat pe spate, peste frunte îşi leagă o banderolă sau o panglică, simplă sau tricotată. E o modă ce nu stă bine decât unui chip de o frumuseţe clasică, cu frunte înaltă şi ochi mari, depărtaţi. Ca şi partenerii lor de sex masculin, par incapabile de sentimente umane. Bărbaţi sau femei, tinerii Omega sunt o rasă aparte, căreia i se permite totul, e temută şi privită cu indulgenţă şi cu un fel de frică semi-superstiţioasă. Se spune că în unele ţări sunt sacrificaţi în cadrul unor ritualuri de fecunditate, reapărute după secole de civilizaţie superficială. Mă întreb uneori ce am face noi, cei din Europa, dacă ne-ar parveni ştirea că aceste ofrande prin foc au fost acceptate de zeii antici şi că un copil viu a venit pe lume.

Poate că noi, prin nebunia noastră, i-am făcut pe Omega să fie ce sunt; un regim care combină supravegherea continuă cu indulgenţa totală cu greu poate duce la o dezvoltare sănătoasă. Dacă tratezi copiii, de la naştere, ca şi cum ar fi zei, e de aşteptat ca, odată adulţi, să se poarte ca nişte diavoli. Am o amintire clară despre ei, amintire ce reprezintă icoana vie a felului cum îi văd eu, cum se văd ei înșiși. Era în iunie acum un an, o zi caldă dar nu înăbuşitoare, cu o lumină limpede şi nori ce se mişcau încet, ca nişte fâşii de muselină deplasându-se pe un cer înalt, de azur, aerul era dulce şi răcoros când îţi atingea obrajii, o zi fără nimic din acea toropeală umedă pe care o asociez cu verile la Oxford. Mă duceam în vizită la un coleg

profesor la Christ Church şi intrasem pe sub arcul Wolsey, lat, cu patru centri, ca să traversez Patrulaterul Tom, când i-am zărit, un grup de patru femei şi patru bărbaţi Omega, aşezaţi graţios pe plinta de piatră. Femeile, cu aureolele lor de păr ondulat şi strălucitor, cu frunţile înalte legate cu banderole, cu faldurile şi încreţiturile elegante ale rochiilor lor diafane, arătau de parcă tocmai ar fi coborât de pe geamurile ferestrelor prerafaelite ale catedralei. Cei patru bărbaţi stăteau în spatele lor, cu picioarele larg desfăcute, cu braţele încrucişate, privind nu la ele ci peste capetele lor, ca şi cum şi-ar fi exprimat astfel dreptul suveran arogant asupra întregului grup. Când am trecut pe lângă ei, femeile şi-au îndreptat spre mine privirea goală, lipsită de curiozitate, purtând în ea totuşi o sclipire clară de dispreţ. Bărbaţii s-au încruntat scurt, după care şi-au întors privirile de la mine ca de la un obiect nedemn de a mai fi luat în seamă, uitându-se din nou la grup. M-am gândit atunci, cum de altfel gândesc şi acum, ce bine era că nu mai trebuia să le fiu profesor. Majoritatea tinerilor Omega urmau primii ani ai facultăţii, dar asta era tot; continuarea studiilor nu-i interesa. Studenţii Omega pe care îi avusesem fuseseră inteligenţi dar dezordonaţi, nedisciplinaţi şi plictisiţi. Eram bucuros că nu trebuia să răspund la întrebarea lor nerostită „La ce bun toate astea?“ Istoria, care interpretează trecutul pentru a înţelege prezentul şi a înfrunta viitorul, este disciplina care oferă cele mai puţine satisfacţii în cazul unei specii pe cale de dispariţie.

Colegul de universitate care priveşte fenomenul Omega cu un calm total este Daniel Hurstfield, dar mintea lui, ca profesor de paleontologie statistică, cuprinde o altă dimensiune a timpului. Aidoma Dumnezeului din vechiul imn, pentru el o mie de epoci sunt ca seara ce tocmai a trecut. Aşezat lângă mine la un banchet al colegiului, în anul în care eram secretarul responsabil cu vinul, mi-a spus:

— Ce vin ne dai la ieruncă, Faron? Aha, se potriveşte perfect. Uneori mă tem că ai o uşoară înclinaţie spre aventură. Şi sper că ai stabilit un program raţional pentru

băuturi. M-ar deprima până în ceasul morţii dacă i-aş vedea pe barbarii ăştia de Omega făcându-şi de cap în pivniţele colegiului.

— Ne-am gândit şi noi la aspectul ăsta. Încă mai facem rezerve, desigur, dar pe scară redusă. Unii dintre colegii mei consideră că suntem prea pesimişti.

— Oh, nu cred că puteţi fi prea pesimişti. Nu pot pricepe de ce păreţi cu toţii atât de surprinşi de Omega. Dacă ne gândim bine, dintre cele patru miliarde de forme de viaţă care au existat pe această planetă, trei miliarde nouă sute şaizeci de milioane au dispărut. Nu ştim de ce. Unele s-au stins datorită comportamentului lor, altele prin cataclisme naturale, altele au fost distruse de meteoriţi sau de asteroizi. În lumina acestor distrugeri în masă, zău că pare neraţional să presupunem că Homo sapiens va reprezenta o excepţie. Specia noastră va fi avut una dintre vieţile cele mai scurte, doar cât ai clipi, am putea spune, din ochiul timpului. Lăsând la o parte Omega, s-ar putea ca un asteroid de o mărime suficientă pentru a distruge această planetă să fie deja în drum spre noi.

Începu să mestece cu zgomot, de parcă această perspectivă i-ar fi produs cea mai mare satisfacţie.

2

Marţi, 5 ianuarie 2021

În cei doi ani în care, la cererea lui Xan, fusesem un fel de observator-consilier la întrunirile Consiliului, ziariştii scriau tot timpul că noi doi crescuserăm împreună, că eram ca şi fraţii. Nu era adevărat. De la vârsta de doisprezece ani ne petrecuserăm vacanţele de vară împreună, dar asta fusese tot. Greşeala nu era surprinzătoare. Aproape că o credeam şi eu. Chiar şi acum, privind în urmă, trimestrul de vară îmi apare ca o combinaţie plictisitoare de zile previzibile, dominate de orare fixe, nu dureros sau de temut, ci ca un lucru ce trebuie suportat şi uneori, pe perioade scurte de timp, agreabil, căci eram şi deştept şi destul de iubit de colegi, toate astea până în binecuvântatul moment al vacanţei. După două zile petrecute acasă, eram trimis la Woolcombe.

Chiar acum, când scriu, încerc să înţeleg ce simţeam atunci pentru Xan, de ce legătura dintre noi a rămas atât de puternică şi de lungă durată. Nu era o legătură sexuală, dacă exceptăm faptul că în aproape toate prieteniile intime există un fior subcutaneu de atracție sexuală. Nu ne atingeam niciodată, nici măcar, îmi aduc bine aminte, în jocurile cele mai năstruşnice. Asemenea jocuri nici nu existau – Xan detesta să fie atins, lucru de care mi-am dat curând seama şi am respectat această ţară a nimănui invizibilă din firea lui, aşa cum şi el o respecta pe a mea. Nu era vorba nici despre obişnuita poveste a partenerului care-l domina pe celălalt, fiind mai în vârstă, chiar dacă numai cu patru luni, şi care-l conduce pe cel mai tânăr, discipolul său topit de admiraţie. Niciodată nu m-a făcut să mă simt inferior; nu era genul lui. Nu mă primea cu manifestări

deosebite de bucurie, ci de parcă şi-ar fi primit fratele geamăn, o parte din el. Bineînţeles, avea farmec; încă mai are. Farmecul este adesea dispreţuit, dar n-am înţeles niciodată de ce. Nimeni nu-l are dacă nu este în stare să-şi placă sincer semenii, cel puţin în momentul în care îi întâlnește şi vorbeşte cu ei. Farmecul este întotdeauna sincer; poate fi superficial, dar nu fals. Când Xan se află în prezenţa unei alte persoane, îi dă impresia de intimitate, de interes, senzaţia că nu-si doreşte altă companie. A doua zi poate primi cu calm vestea morţii persoanei respective, ar putea probabil s-o şi ucidă fără scrupule. Acum îl văd la televizor, prezentându-şi raportul trimestrial în fata naţiunii, şi observ la el acelaşi farmec.

Mamele noastre au murit. Au fost îngrijite până în ultima clipă la Woolcombe, care în prezent este sanatoriu pentru membrii Consiliului. Tatăl lui Xan a murit într-un accident de circulaţie în Franţa, la un an după ce Xan devenise Marele Gardian al Angliei. A fost ceva misterios în moartea asta; niciodată nu s-au dat amănunte despre ea. La momentul respectiv, mi-am pus întrebări legate de accident, îmi mai pun şi azi, lucru care spune o groază despre relaţia mea cu Xan. O parte din mintea mea îl crede încă în stare de orice, simţind oarecum nevoia de a-1considera neînduplecat, de neînvins, dincolo de regulile comportamentului obişnuit, aşa cum părea a fi când eram băieţi.

Vieţile celor două surori urmaseră căi foarte diferite. Mătuşa mea, printr-o combinaţie fericită de frumuseţe, ambiţie şi noroc, se măritase cu un baronet de vârstă mijlocie, iar mama cu un funcţionar de stat, cu o poziţie medie. Xan se născuse la Woolcombe, unul dintre cele mai frumoase conace din Dorset. Eu mă născusem la Kingston, Surrey, în aripa rezervată maternităţii din spitalul local, şi fusesem dus apoi într-o casă în stil victorian, pe o stradă lungă şi monotonă, cu clădiri identice, ce dădea în Richmond Park. Am crescut într-o atmosferă impregnată de resentimente. Mi-o amintesc pe mama făcându-mi bagajul pentru vizita mea de vară la Woolcombe, alegând cu grijă

cămăşile curate, ridicând în lumină haina mea cea mai bună, scuturând-o şi cercetând-o cu un aer ce părea că exprimă o animozitate personală, de parcă ar fi regretat în acelaşi timp şi banii pe care-i dăduse pe ea şi faptul că, cumpărată prea mare, ca s-o pot purta şi după ce voi mai creşte, şi acum ajunsă prea mică pentru a mai fi comodă, nu existase vreo perioadă de mijloc în care să mi se potrivească perfect. Atitudinea ei faţă de norocul surorii era exprimat printr-o serie de fraze prea ades repetate: „Tot e bine că nu se îmbracă special pentru cină. N-o să arunc bani pe o haină de seară, la vârsta ta. E ridicol!“ Şi inevitabila întrebare, pe care o punea ferindu-şi privirea, căci nu era o femeie lipsită de bun simţ: „Presupun că se înţeleg bine. Evident, oamenii din clasa lor dorm în camere separatei Şi, la sfârşit: „Bineînţeles, e perfect pentru Serena“. Chiar şi la doisprezece ani ştiam că nu era perfect pentru Serena.

Bănuiesc că mama se gândea mult mai des la sora şi la cumnatul ei decât se gândeau ei la ea. Chiar şi numele meu demodat de botez tot lui Xan i-l datorez. El purta numele unui bunic şi al unui străbunic; numele de Xan existase în familia Lyppiatt generaţii la rând. Şi eu primisem numele bunicului din partea tatălui. Mama nu vedea de ce s-ar fi lăsat mai prejos atunci când era vorba să dea un nume excentric copilului ei. Sir George însă o intriga. Încă mai aud remarca ei iritată: „După mine, nu prea seamănă a baronet“. Era singurul baronet pe care vreunul dintre noi îl întâlnise vreodată şi mă întrebam care era imaginea pe care şi-o făcea ea – un portret de Van Dyck, palid, romantic, coborând din ramă; o aroganţă byroniană posomorită; un nobil de ţară roşu la faţă, comportându-se agresiv, cu voce puternică şi bun călăreţ şi vânător. Ştiam însă ce voia să spună; nici pentru mine nu semăna a baronet. Cu siguranţă că nu arăta ca fiind proprietarul de la Woolcombe. Avea o fată în formă de inimă răsturnată, cu pete roşii, o gură mică, umedă, sub mustaţa ce părea şi ridicolă şi artificială, un păr ruginiu pe care-l moştenise şi Xan, decolorat pe alocuri spre culoarea paielor uscate, şi nişte ochi ce-şi

priveau hectarele de pământ cu o expresie de tristețe uluită. Era însă un bun țintaș – mamei i-ar fi plăcut asta. La fel şi Xan. Nu i se dădea voie să mânuiască armele tatălui său, dar avea două puşti ale lui, cu care puteam omorî iepuri, şi mai existau şi două pistoale, pe care le puteam folosi cu gloanţe oarbe. Aşezam cărţi de joc drept ţinte în copaci şi petreceam ore întregi încercând să ne îmbunătăţim scorul. După ce am exersat câteva zile, am ajuns mai bun decât Xan, şi cu puşca, şi cu pistolul. Îndemânarea mea ne-a surprins pe amândoi, pe mine îndeosebi. Nu mă aşteptam să-mi placă să trag la ţintă; aproape că m-a uluit să descopăr cât de mult îmi plăcea, o plăcere pe jumătate vinovată, aproape senzuală, când simţeam metalul în palmă, echilibrul perfect al armelor.

Xan nu avea alt tovarăş în timpul vacanţelor şi părea că nici nu simţea nevoia. Niciun prieten de la Sherborne nu venea la Woolcombe. Când îl întrebam despre şcoală, răspundea evaziv.

— Merge, e mai bine decât ar fi fost la Harrow.

— Mai bine ca la Eton?

— Noi nu ne mai ducem acolo. Străbunicul a avut un scandal uriaş, nişte acuzaţii publice nedovedite, scrisori acuzatoare, tot felul de dezvăluiri. Am uitat despre ce anume era vorba.

— Nu-ţi pare niciodată rău când trebuie să te întorci la scoală?

— De ce mi-ar părea? Ţie îţi pare?

— Nu, mai degrabă mă bucur. Dacă nu pot fi aici, prefer şcoala în locul vacanţei.

Tăcu o clipă, după care spuse:

— Problema e că profesorii vor să te înţeleagă, cred că de-aia sunt plătiţi. Eu îi pun tot timpul în încurcătură. Un trimestru muncesc din greu, iau note foarte bune, sunt favoritul dirigintelui, e sigur că voi primi o bursă la Oxford; trimestrul următor le fac numai probleme.

— Ce fel de probleme?

— Nu destul de grave ca să mă dea afară şi, se-nţelege, trimestrul următor sunt din nou un băiat model. Chestia

asta îi încurcă, îi îngrijorează.

Nici eu nu-l înţelegeam, dar pe mine nu mă îngrijora. Nu mă înţelegeam nici pe mine însumi. Acum ştiu, desigur, de ce îi plăcea să mă aibă la Woolcombe. Cred că am ghicit chiar de la început. Nu era deloc implicat în relaţia cu mine, nu avea niciun fel de responsabilitate în ce mă privea, nici măcar implicarea presupusă de prietenie sau responsabilitatea unei opţiuni proprii. Nu el mă alesese. Eram vărul lui, era silit să mă accepte, mă aflam acolo. Cu mine la Woolcombe nu trebuia niciodată să facă fată inevitabilei întrebări: „De ce nu-ţi inviţi prietenii aici, în vacantă?“ De ce i-ar fi invitat? Exista acest văr fără tată, de care trebuia să se ocupe. Ridicasem de pe umerii lui, copil singur la părinţi, povara unei griji părinteşti exagerate. Niciodată n-am prea observat această grijă, dar, fără mine, părinţii lui ar fi putut să se vadă siliţi s-o manifeste, încă din copilărie, Xan nu putea suporta întrebările, curiozitatea, amestecul în viața lui. Eram de acord cu asta; şi eu simţeam cam la fel. Dacă am fi dispus de timp sau ar fi avut vreun sens, ar fi fost interesant să cercetăm originile noastre comune, pentru a descoperi rădăcinile acestei obsesive nevoi de a-ţi ajunge ţie însuţi. Acum îmi dau seama că aceasta a fost una din cauzele eşecului căsniciei mele. Probabil este şi motivul pentru care Xan nu s-a căsătorit niciodată. E nevoie de o forţă mai puternică decât atracţia sexuală pentru a deschide portiţa ce apără o inimă şi o minte păzite de creneluri.

În timpul acestor lungi săptămâni de vară, arareori îi vedeam pe părinţii lui. Ca majoritatea adolescenţilor, dormeam până târziu dimineţile şi, când coboram, ei îşi luaseră deja micul dejun. Masa de prânz era de obicei un picnic pregătit pentru noi la bucătărie, un termos cu supă de casă, pâine, brânză şi pateu, felii de prăjitură cu fructe preparate în casă de o bucătăreasă cu un aer lugubru, care reuşea, nu ştiu cum, să bodogăne din cauza micilor griji pe care i le provocam în plus, dar şi legat de lipsa unor dineuri somptuoase, la pregătirea cărora şi-ar fi putut desfăşura întregul talent. Ne întorceam la timp pentru a ne schimba în

costum pentru masa de seară. Unchiul şi mătuşa mea nu aveau niciodată musafiri, cel puţin când eram eu acolo, şi conversaţia avea loc aproape în întregime între ei, în timp ce Xan şi cu mine mâncam, aruncându-ne din când în când acele priviri secrete, de înţelegere, caracteristice tinerilor care îi judecă pe ceilalţi. Conversaţia lor ocazională se referea invariabil la planuri legate de noi şi era purtată de parcă n-am fi fost de faţă.

Mătuşa mea, descojind delicat o piersică, fără să-şi ridice ochii:

— Poate că băieţilor le-ar plăcea să vadă Maiden Castle.

— Nu prea ai ce vedea la Maiden Castle. Jack Manning i-ar putea lua cu barca, când se duce după homari.

— Nu cred că am încredere în Manning. Mâine e un concert la Poole, ar putea să le placă.

— Ce fel de concert?

— Nu mai ţin minte, ţi-am dat ţie programul.

— Poate le-ar plăcea să petreacă o zi la Londra.

— Nu pe vremea asta frumoasă. Se simt cu mult mai bine la aer curat.

Când Xan a împlinit şaptesprezece ani şi i s-a dat voie să folosească maşina tatălui său, ne duceam la Poole să agăţăm fete. Aceste excursii mi se păreau înspăimântătoare şi l-am însoţit numai de două ori. Era de parcă aş fi pătruns într-o lume străină; chicotelile, fetele ieşite la agăţat două câte două, privirile îndrăzneţe, provocatoare, discuţiile aparent fără sens dar obligatorii. După a doua excursie, am spus:

— Noi nu ne prefacem că ţinem la ele. Nici măcar nu ne plac; cu siguranţă că nici ele nu ne plac pe noi. Aşa că, dacă amândouă părţile nu vor decât să aibă relaţii sexuale, de ce nu spunem aşa şi nu renunţăm la toate introducerile astea care nu te fac decât să te simţi prost.

— Oh, se pare că ele au nevoie de aşa ceva. Oricum, singurele femei pe care le poţi aborda în felul ăsta vor banii înainte. La Poole putem rezolva problema cu un film şi cu câteva pahare de băutură.

— Nu cred că vin cu tine.

— S-ar putea să ai dreptate. De obicei, a doua zi de dimineaţă am senzaţia că nu a meritat osteneala.

Era exact genul lui să mă facă să cred că rezerva mea nu era, cum trebuie să fi ştiut că e, un amestec de confuzie, teamă de a nu reuşi şi ruşine. Cu greu l-aş putea învinui pe Xan că mi-am pierdut virginitatea în condiţii teribil de incomode, într-un parking din Poole, cu o fată cu părul roşu, care îmi arătase cât se poate de clar, atât în timpul preliminariilor cât şi după aceea, că îşi petrecuse mai plăcut alte după-amieze de sâmbătă. Şi cu greu aş putea pretinde că această experienţă afectase într-un mod negativ viaţa mea sexuală. De fapt, dacă viaţa noastră sexuală ar fi determinată de experienţele din tinereţe, cea mai mare parte a omenirii ar fi sortită celibatului. Nu există domeniu al experienţei umane în care făpturile omeneşti să nu fie mai convinse că, prin perseverenţă, pot obţine ceva mai bun.

Cu excepţia bucătăresei, îmi amintesc doar de câţiva servitori. Un grădinar, Hobhouse, cu o antipatie patologică faţă de trandafiri, mai ales când erau plantaţi împreună cu alte flori. „Se bagă peste tot“, mormăia el, de parcă trandafirii căţărători şi boschetele pe care le distrugea cu furie şi îndemânare s-ar fi plantat, într-un chip misterios, de la sine. Mai era şi Scovell, cu chipul lui drăgălaş, dolofan, ale cărui sarcini exacte nu le-am înţeles niciodată: şofer, ajutor de grădinar, băiat la toate? Xan sau îl ignora sau îl jignea cu bună ştiinţă. Nu-mi amintesc să fi fost grosolan cu vreun alt servitor şi l-as fi întrebat de ce o face, dacă nu as fi simțit, atent cum eram la fiecare nuanţă emoţională manifestată de vărul meu, că n-ar fi fost înțelept să întreb.

Nu mă deranja că Xan era favoritul bunicilor noştri. Această preferinţă mi se părea perfect firească. Îmi amintesc un fragment de conversaţie pe care l-am surprins de un Crăciun pentru care eram, total neinspirat, adunaţi cu toții la Woolcombe.

— Uneori mă întreb dacă, până la urmă, Theo nu va ajunge mai departe decât Xan.

— Nici vorbă. Theo arată bine, e inteligent, dar Xan e

strălucitor.

Xan şi cu mine eram de acord cu această opinie. Când am fost primit la Oxford, s-au bucurat dar s-au şi mirat în acelaşi timp. Când Xan a fost acceptat la Balliol, au privit aceasta ca pe un lucru ce i se cuvenea. Când am luat media maximă, au spus că am avut noroc. Când Xan nu a reuşit să se plaseze decât pe locul al doilea, s-au plâns, dar cu indulgenţă, că nu şi-a dat toată silinţa.

Nu-mi cerea niciodată nimic, nu mă trata ca pe un văr sărac, îmi oferea anual hrană, băutură şi o vacanţă pe gratis, în schimbul companiei sau obedienţei mele. Dacă-mi doream să fiu singur, puteam fi, fără reproşuri sau comentarii. Asta se întâmpla de obicei în bibliotecă, cameră ce mă încânta cu rafturile ei pline de cărţi legate în piele, cu pilaştrii şi capitelurile ei, cu şemineul mare din piatră, cu blazonul gravat deasupra lui, cu busturile de marmură din nişele lor, cu masa uriaşă pentru hărţi pe care îmi puteam întinde cărţile şi temele pentru vacanţă, cu fotoliile adânci din piele, cu priveliştea, de pe ferestrele înalte, peste pajişte, spre râu şi pod. Aici, frunzărind cărţile de istorie ale ţinutului, am descoperit că pe acest pod se dăduse o bătălie în timpul războiului civil, în care cinci tineri cavaleri apăraseră podul împotriva Capetelor Rotunde, până căzuseră cu toţii. Figurau chiar şi numele lor, o listă a curajului romantic: Ormerod, Freemantle, Cole, Bydder,

Fairfax. M-am dus după Xan, exaltat la culme, şi l-am tras în bibliotecă.

— Priveşte, data la care a avut loc bătălia este chiar miercurea viitoare, în 16 august. Ar trebui s-o sărbătorim.

— Cum? Să aruncăm flori în apă?

Nu respingea ideea, nici n-o privea cu dispreţ, era doar uşor amuzat de entuziasmul meu.

— De ce n-am bea în cinstea lor? Să organizăm un fel de ceremonial.

Le-am făcut pe amândouă. La apusul soarelui ne-am dus spre pod cu o sticlă din vinul tatălui său, cele două pistoale, eu având braţele pline cu flori din grădina înconjurată de un zid înalt. Am băut amândoi sticla, după care Xan s-a urcat

pe parapet, a tras în aer cu cele două pistoale, în timp ce eu strigam numele cavalerilor. Acesta este unul din momentele copilăriei mele pe care nu l-am uitat, o seară de bucurie curată, neumbrită, nepătată de vinovăţie sau de saţietate, sau de regret, imortalizată pentru mine în acea imagine a lui Xan în echilibru pe fundalul apusului de soare, a părului lui ca flacăra, a petalelor palide de trandafiri plutind în josul râului, pe sub pod, până le-am pierdut din vedere.

3
Luni, 18 ianuarie 2021

Îmi amintesc prima mea vacanţă la Woolcombe. L-am urmat pe Xan pe scările din spate, de la capătul coridorului, spre o cameră de la ultimul etaj, cu vedere spre terasă şi spre pajiştea dinspre râu şi pod. La început, sensibil cum eram şi molipsit de frustrările mamei, m-am întrebat dacă nu cumva îmi dăduseră o cameră de servitori.

Apoi însă, Xan a spus:

— Eu stau alături. Avem baia noastră, la capătul coridorului.

Îmi amintesc fiecare amănunt privitor la acea cameră. Era cea pe care mi-au dat-o în fiecare vacanţă de vară, de când am mers la şcoală şi până am plecat de la Oxford. Eu m-am schimbat, camera însă nu s-a schimbat niciodată, şi în mintea mea văd o succesiune de elevi şi studenți, fiecare purtând o asemănare ciudată cu mine însumi, deschizând vară de vară uşa aceea şi intrând, de drept, în acea moştenire. Nu m-am mai întors la Woolcombe de când a murit mama, acum opt ani, şi nu mă voi mai întoarce niciodată. Câteodată îmi imaginez că voi reveni la Woolcombe la bătrânețe şi că voi muri în camera aceea, deschizând pentru ultima oară uşa şi văzând din nou patul de o persoană cu patru coloane, cu tăbliile gravate şi cuvertura din petice de mătase decolorată; balansoarul din lemn, cu perna lui brodată de vreo femeie din neamul Lyppiatt, moartă de mult; patina biroului în stil georgian, cam uzat dar solid, stabil pe picioarele lui, utilizabil; biblioteca cu ediţiile cărţilor pentru băieţi din secolele nouăsprezece şi douăzeci: Henty, Fenimore Cooper, Rider Haggard, Conan Doyle, Sapper, John Buchan; scrinul cu faţada arcuită, cu oglinda pătată de scurgerea timpului deasupra lui; şi vechile litografii cu scene din bătălii, cai îngroziţi dând înapoi din faţa tunurilor, ofiţeri de cavalerie

cu ochii larg deschişi, Nelson pe moarte. Şi cel mai bine îmi amintesc de prima zi în care am intrat în ea şi, ducându-mă spre fereastră, m-am uitat la terasă, la pajiştea în pantă, la stejari, la luciul râului şi la micul pod arcuit peste el. Xan stătea în pragul uşii. Mi-a spus:

— Dacă vrei, mâine putem merge undeva cu bicicleta. Baronetul ţi-a cumpărat o bicicletă.

Aveam să aflu că rareori se referea altfel la tatăl său.

— Frumos din partea lui, am spus.

— Nu chiar. Trebuia s-o facă – nu-i aşa? — dacă voia să fim împreună.

— Am deja o bicicletă. Întotdeauna mă duc la şcoală pe bicicletă, aş fi putut s-o aduc.

— Baronetul a considerat că e mai simplu să ai una aici. Nu e neapărată nevoie s-o foloseşti. Mie-mi place să lipsesc de acasă toată ziua, dar tu nu eşti obligat s-o faci, dacă nu vrei. Mersul pe bicicletă nu e obligatoriu. Nimic nu e obligatoriu la Woolcombe, în afară de nefericire.

Mai târziu aveam să descopăr că acesta era genul de remarci semiadulte pe care îi plăcea să le facă. Dorea să mă impresioneze şi m-a impresionat. Dar nu l-am crezut. La această primă vizită, inocent fermecat, îmi era imposibil să-mi închipui că într-o asemenea casă cineva e nefericit. Şi cu siguranţă nu se referise la el însuși.

Am spus:

— Mi-ar plăcea să vizitez casa.

Şi am roşit, temându-mă că vorbisem ca un virtual cumpărător sau ca un turist.

— Bineînţeles că putem s-o vizităm. Dacă poţi aştepta până sâmbătă, domnişoara Maskell, de la vicariat, va face onorurile casei. Te va costa o liră, dar vizita cuprinde şi grădina. E deschis din două în două sâmbete, ca să adune fonduri pentru biserică. Molly Maskell compensează prin imaginaţie lipsurile ei în materie de istorie şi artă.

— Aş prefera să mi-o arăţi tu.

Nu mi-a răspuns, dar m-a urmărit cu privirea în timp ce-mi ridicam valiza pe pat şi începeam să despachetez. Pentru această primă vizită, mama îmi cumpărase o valiză

nouă. Conştient şi ruşinat că era prea mare, prea grea, prea luxoasă, îmi doream să-mi fi adus vechea mea geantă de pânză. Bineînţeles că pusesem în ea prea multe haine, şi anume haine de care nu aveam nevoie, dar el n-a făcut niciun comentariu, nu ştiu dacă din delicateţe sau tact sau pentru că, pur şi simplu, n-a băgat de seamă. Înghesuindu-le iute într-unul dintre sertare, am întrebat:

— Nu ţi se pare ciudat să trăieşti aici?

— Nu e prea comod şi uneori e plictisitor, dar ciudat nu e. Strămoşii mei au trăit aici timp de trei sute de ani. E o casă destul de mică, a adăugat.

Părea că vrea să mă facă să mă simt în largul meu, reducând din importanţa moştenirii lui, dar, privindu-l, am văzut, pentru prima dată, acea privire ce avea să-mi devină familiară, privire ce exprima un amuzament interior secret, ajungând la ochi şi la gură, dar nerăbufnind niciodată într-un zâmbet deschis. Atunci nu ştiam şi nici azi nu ştiu cât de mult îi păsa de Woolcombe. Iar acum e folosit ca sanatoriu şi un fel de azil pentru puţinii privilegiaţi – rude şi prieteni ai celor din Consiliu, membri ai consiliilor regionale, districtuale şi locale, oameni despre care se consideră că au adus vreun serviciu statului. Până la moartea mamei, Helena şi cu mine eram obligaţi s-o vizităm. Încă mi le mai amintesc pe cele două surori stând împreună pe terasă, înfofolite împotriva frigului, una bolnavă de cancer în ultima fază, cealaltă suferind de astm cardiac şi de artrită, invidia şi reproşurile uitate în faţa marelui egalizator – moartea. Când îmi imaginez lumea fără vreo făptură umană trăind în ea, îmi pot închipui – cine nu poate? — marile catedrale şi temple, palatele şi castelele, dăinuind prin secolele pustii, Biblioteca Britanică, inaugurată chiar înainte de Omega, cu manuscrisele şi cărţile ei păstrate cu grijă, pe care nimeni nu le va mai deschide sau le va mai citi vreodată. În inima mea însă singurul gând care mă afectează cu adevărat este cel legat de Woolcombe; mirosul imaginar al camerelor sale pustii mucegăite, furnirurile putrezind în bibliotecă, iedera căţărându-se pe pereţii ce se prăbuşesc, o întindere sălbatică de ierburi şi buruieni acoperind pietrişul, terenul

de tenis, grădina atât de îngrijită; amintirea acelui mic dormitor dosnic, nevizitat de nimeni şi neschimbat, până când în cele din urmă, cuvertura va putrezi, cărţile vor deveni pulbere şi ultimul tablou va cădea de pe perete.

4

Marți, 21 ianuarie 2021

Mama mea avea pretenţii artistice. Nu, sună arogant şi nici măcar nu e adevărat. Nu avea pretenţii legate de nimic, doar o disperată dorinţă de respectabilitate. Avea însă ceva talent artistic, deși n-am văzut-o niciodată pictând un tablou original. Hobby-ul ei era să picteze desene vechi, de obicei scene victoriene luate din volume terfelite cuprinzând exemplare legate din *The Giris Own Journal* sau din *Illustrated London News.* Nu cred că era greu, căci, oricum o făcea cu o oarecare îndemânare, îngrijindu-se, aşa cum mi-a spus, să pună culorile corect din punct de vedere istoric, deşi nu prea văd cum de putea fi sigură că e aşa. Cred că cel mai aproape de fericire se simţea când stătea la masa din bucătărie cu cutia de vopsele şi cu două borcane lângă ea, lumina lămpii fiind îndreptat exact asupra desenului din ziarul aflat în faţa ei. Obişnuiam s-o privesc lucrând, delicateţea cu care înmuia pensula fină în apă, vârtejul de combinaţii de albastru, galben şi alb, când amesteca culorile pe paletă. Masa din bucătărie era destul de mare, chiar dacă nu de-ajuns ca să-mi întind toate caietele de teme pe ea, puteam să citesc sau să-mi scriu acolo compunerile săptămânale. Îmi plăcea să-mi ridic privirea, fără ca asta s-o deranjeze, şi să văd cum culorile vii acopereau desenul, transformând cenuşiul trist al punctelor mici într-o scenă plină de viaţă; o staţie terminus aglomerată, cu femei cu bonete pe cap, conducându-şi bărbaţii ce plecau în războiul din Crimeea; o familie victoriană, femeile în blănuri şi trene, decorând biserica pentru Crăciun; regina Victoria însoţită de consortul ei, înconjurată de copii în crinolină, deschizând Marea Expoziţie; scene la malul apei, pe Isis, cu bărcile de mult defuncte ale unor colegii pe fundal, bărbaţi cu mustaţă, în

blazere, fete cu sâni mari şi talie de viespe în jachete şi cu pălării de paie; biserici de ţară şi o procesiune de credincioşi, cu nobilul local şi nevasta lui în frunte, intrând în ele ca să asiste la serviciul divin de Paşte, pe fundalul unor morminte acoperite, de sărbătoare, cu flori de primăvară. Poate că fascinaţia timpurie pentru aceste scene a fost cea care mi-a dirijat interesul, ca istoric, spre secolul al nouăsprezecelea, acea perioadă ce acum, ca şi atunci când am studiat-o pentru prima oară, seamănă cu o lume privită prin telescop, atât de apropiată şi, în acelaşi timp, atât de infinit de îndepărtată, fascinantă prin energia, seriozitatea ei morală, strălucirea şi mizeria ei.

Hobby-ul mamei mele nu era nelucrativ. Cu ajutorul domnului Greenstreet, paracliserul bisericii din vecinătate pe care ai mei o frecventau cu regularitate, iar eu împotriva voinţei mele, înrăma picturile terminate şi le vindea în magazinele de antichităţi. Nu voi şti niciodată ce rol a jucat domnul Greenstreet în viața mamei, în afară de ușurința cu care degetele lui mânuiau lemnul şi lipiciul, sau ce rol ar fi putut juca dacă eu n-aş fi fost tot timpul prezent, cum nu ştiu nici cât primea mama pentru aceste picturi şi dacă nu cumva, aşa cum bănuiesc acum, acest venit suplimentar era cel din care erau plătite excursiile mele cu şcoala, bastoanele de crichet, cărţile care nu-mi erau niciodată refuzate. Contribuiam şi eu într-un fel la această afacere; eu eram cel ce găsea desenele. Scotoceam prin lăzile din magazinele de vechituri din Kingston şi chiar mai de departe, în drumul meu de la şcoală sau sâmbetele, uneori mergând pe bicicletă treizeci-patruzeci de kilometri la un magazin unde găseam cele mai bune exemplare. Cele mai multe erau ieftine şi le cumpăram din banii mei de buzunar. Pe cele mai bune le furam, devenisem un expert în extragerea desenelor de la mijlocul volumelor legate, fără să le stric, scoţându-le din chinga lor şi strecurându-le în atlasul meu şcolar. Aveam nevoie de aceste acte de vandalism, aşa cum bănuiesc că majoritatea băieţilor simte nevoia să comită delincvente minore. Nu eram suspectat niciodată, eu, băiatul în uniformă, respectuos, elev la şcoala

primară, care ducea la casă achiziţiile mai puţin importante şi le plătea fără să se grăbească sau să pară că se teme de ceva şi care, uneori, cumpăra cărţi vechi mai ieftine din lăzile cu tot felul de publicaţii din faţa magazinului. Aceste excursii solitare îmi făceau plăcere, ca şi riscul, caracterul palpitant al descoperirii unei comori, triumful revenirii acasă cu prada mea. Mama nu spunea prea multe, mă întreba doar cât cheltuisem şi-mi dădea banii înapoi. Dacă bănuia că unele desene valorau mai mult decât îi spuneam eu c-am plătit pe ele, nu mă întreba niciodată, dar ştiam că-i face plăcere. N-o iubeam, dar furam pentru ea. Am învăţat de timpuriu, la masa din bucătărie, că existau moduri de a evita, fără simţământul vinovăţiei, implicaţiile iubirii.

Ştiu, sau cred că ştiu, când a început spaima mea legată de asumarea responsabilităţii pentru vieţile sau fericirea altora, deşi s-ar putea să mă înşel; întotdeauna m-am priceput să inventez scuze pentru propriile lipsuri, îmi place să-i găsesc rădăcinile în 1983, anul în care tatăl meu a pierdut bătălia cu un cancer de stomac. Aşa i-am auzit pe adulţi spunând. „A pierdut lupta”, ziceau ei. Iar acum, îmi dau seama că luptă a şi fost, purtată cu oarecare curaj, chiar dacă nu prea avea de ales. Părinţii mei încercau să mă cruţe când era vorba de partea cea mai rea a lucrurilor. „Ne străduim ca băiatul să nu afle“ era o altă frază pe care am auzit-o adesea. Dar a încerca să ascundă anumite lucruri de mine însemna că nu-mi spuneau decât că tata era bolnav, că va trebui să meargă la un specialist, apoi la spital ca să fie operat, că va veni curând acasă, că va trebui să meargă din nou la spital. Uneori nici asta nu mi se spunea; mă întorceam de la şcoală şi nu-l mai găseam acolo, iar mama făcea febril curăţenie în casă, cu chipul împietrit. Că băiatul nu afla anumite lucruri însemna că trăiam, fără fraţi sau surori, într-o atmosferă de ameninţare pe care nu o înţelegeam, în care noi trei avansam inexorabil spre un dezastru pe care nu mi-l puteam imagina şi care, când a sosit, putea fi din vina mea. Copiii sunt întotdeauna gata să creadă că toate catastrofele din viaţa adulţilor sunt din vina lor. Mama nu a pronunţat niciodată

cuvântul „cancer” în faţa mea, nu s-a referit niciodată la această boală altfel decât din întâmplare. „în dimineaţa asta tatăl tău se simte cam obosit.” „Tatăl tău trebuie să se ducă din nou la spital.” „Ia-ţi cărţile din salon şi urcă la tine, înainte să vină doctorul. Vrea să discute cu mine.”

Vorbea ferindu-şi privirea, de parcă se referea la ceva jenant, chiar indecent în legătură cu boala, care făcea ca aceasta să nu fie un subiect potrivit pentru un copil. Sau să fi fost acesta un secret mai adânc, o suferinţă împărtăşită, care devenise o parte esenţială a căsătoriei lor şi din care eram pe drept exclus, aşa cum eram din patul lor nupţial? Mă întreb acum dacă tăcerea tatălui meu, care atunci mi se părea o respingere, era deliberată. Eram oare mai puţin înstrăinaţi prin durere şi slăbiciune, prin dispariţia lentă a speranţei, decât prin dorinţa sa de a nu face să crească spaima despărţirii? Nu cred însă că ţinea chiar atât de mult la mine. Nu eram un copil uşor de iubit. Şi cum am fi putut comunica? Lumea celor bolnavi în ultima fază a bolii nu este nici lumea celor vii, nici a celor morţi. După tatăl meu, i-am mai văzut şi pe alţii, de fiecare dată cu sentimentul că mă aflu în fata unui lucru straniu. Stau şi vorbesc, ceilalţi vorbesc cu ei, ascultă, chiar zâmbesc, dar în sinea lor au şi plecat de lângă noi şi nu există nicio cale pentru a pătrunde în lumea de umbre a nimănui, care e acum lumea lor.

Legat de ziua în care a murit nu-mi mai pot aminti decât un incident: mama stând la masa din bucătărie, ştergându-şi, în sfârşit, lacrimi de mânie şi frustrare. Când, neîndemânatic şi jenat, am încercat s-o cuprind în braţe, mi-a spus plângând:

— De ce n-am avut niciodată noroc?

Băiatului de doisprezece ani care eram atunci, ca şi acum de altfel, i-a părut un răspuns nepotrivit la o tragedie personală şi banalitatea lui mi-a influenţat atitudinea faţă de mama pentru tot restul copilăriei. Era un mod nedrept de a o judeca, dar copiii sunt nedrepţi şi îşi judecă părinţii.

Cu toate că am uitat, sau poate am înlăturat intenţionat din memorie totul, în afara acestei amintiri legate de ziua în care tata a murit, îmi amintesc în schimb fiecare oră din

aceea în care a fost incinerat: burniţa fină ce făcea ca grădinile crematoriului să semene cu o pictură pointilistă; aşteptarea într-o imitaţie de verandă bisericească, până când incinerarea dinainte să ia sfârşit şi să ne putem ocupa locurile în stranele tari din lemn de pin; mirosul costumului meu nou, jerbele de flori rezemate de peretele capelei, micimea sicriului – părea imposibil de crezut că ar fi cuprins cu adevărat trupul tatălui meu. Grija mamei ca totul să meargă bine era amplificată de teama că va participa şi cumnatul ei, baronetul. N-a participat, cum n-a participat nici Xan, care se afla la facultate, în anul preparator. În schimb, a venit mătuşa mea, prea elegant îmbrăcată, singura femeie care nu purta numai negru, oferindu-i mamei un motiv fericit de a se plânge. După friptura la cuptor de la praznic, cele două surori au hotărât că-mi voi petrece următoarea vacanţă de vară la Woolcombe, stabilind modelul pentru toate vacanţele de vară care au urmat.

Dar principala mea amintire legată de ziua aceea era atmosfera sa de puternică dezaprobare reţinută, pe care o simţeam centrată asupra mea. Atunci am auzit pentru prima dată fraza repetată de prieteni şi de vecini pe care, îmbrăcaţi în negru, lucru neobişnuit pentru ei, abia dacă-i recunoşteam: „Acum, Theo, tu eşti bărbatul familiei. Mama ta va avea nevoie de tine.” Atunci nu puteam spune ceea ce, timp de aproape patruzeci de ani, am ştiut că e adevărat. Nu vreau ca cineva să aibă nevoie de mine, nici pentru a fi apărat, nici pentru a fi fericit, nici pentru iubire, pentru nimic.

Aş dori ca amintirile mele despre tata să fie mai fericite, să văd mai limpede, sau măcar să văd esenţa omului, pe care s-o pot percepe, s-o pot face parte din mine; mi-aş dori să pot numi măcar trei calităţi care-l caracterizau. Gândindu-mă la el acum, pentru prima dată după mulţi ani, nu găsesc adjective pe care să le pot rosti cu inima curată, nici măcar că era amabil, cumsecade, inteligent, plin de dragoste nu pot să spun. S-ar fi putut să fie toate astea, numai că eu nu ştiu. Tot ce ştiu despre el e că era pe

moarte. Cancerul lui nu era o formă rapidă sau miloasă – când e oare cancerul milos? — şi i-au trebuit aproape trei ani ca să moară. E ca şi cum cea mai mare parte a copilăriei mele a fost subsumată acestor ani, prin priveliştea, şi sunetele, şi mirosul morţii lui. El era cancerul lui. Atunci nu puteam vedea nimic altceva şi nici acum nu pot. Şi, mulţi ani după aceea, amintirea mea despre el, mai puţin amintire decât reîncarnare, era o amintire a ororii. Cu câteva săptămâni înainte de a muri, deschizând o conservă, s-a tăiat la degetul arătător şi tăietura s-a infectat. Prin bandajul gros cu vată şi tifon pus de mama, pătrunseseră sângele şi puroiul. Părea că nu-l deranjează; mânca cu mâna dreaptă, stânga ţinând-o pe masă, privind-o blând, cu un aer de uşoară surpriză, de parcă n-ar fi făcut parte din trupul lui, ca şi cum ar fi fost ceva cu totul străin de el. Eu însă nu-mi puteam lua ochii de la ea, foamea luptând cu greaţa. Pentru mine era un obiect obscen ce-mi provoca oroare. Poate că proiectam asupra degetului său bandajat toată teama mea inconştientă legată de boala lui mortală. Luni de zile după moartea lui, am avut un coşmar în care-l vedeam la căpătâiul patului meu, îndreptând spre mine un ciot galben şi sângerând, nu al degetului, ci al mâinii întregi. Nu vorbea niciodată; stătea acolo mut, în pijamaua cu dungi. Privirea lui aducea uneori cu o rugăminte, parcă cerea ceva ce nu-i puteam da, dar mai adesea era o acuzaţie gravă, ca şi gestul acuzator îndreptat spre mine. Acum pare nedrept că atâta amar de vreme mi-am amintit de el cu oroare, ca de ceva din care picura puroi şi sânge. Şi forma coşmarului mă uimeşte acum când, cu puţinele mele cunoştinţe adulte de amator în psihologie, încerc să-l analizez. Dacă aş fi fată, ar fi mai de explicat. Încercarea de a-l analiza era, bineînţeles, o încercare de exorcizare. În parte cred că reuşise. După ce am omorât-o pe Natalie, mă vizita în fiecare săptămână; acum nu mai vine deloc. Sunt bucuros că, în sfârşit, m-a părăsit, luându-şi cu el durerea, sângele, puroiul. Mi-as dori însă să-mi fi lăsat alt fel de amintiri.

5

Vineri, 22 ianuarie 2021

Azi e ziua de naştere a fiicei mele, mai bine zis ar fi fost ziua de naştere a fiicei mele, dacă n-as fi trecut peste ea cu maşina şi n-aş fi ucis-o. Asta s-a petrecut în 1994, când avea cincisprezece luni. Helena şi cu mine locuiam pe atunci într-o casă în stil edwardian pe Lathbuiy Road, prea mare şi prea scumpă pentru noi, dar Helena, de îndată ce aflase că e însărcinată, insistase să ne mutăm într-o casă cu grădină şi cu cameră de copii care să dea spre sud. Nu-mi mai amintesc exact cum s-a petrecut accidentul, dacă se aşteptau ca eu să am grijă de Natalie sau credeam că e cu mama ei. Bănuiesc că toate astea au fost lămurite în timpul anchetei; dar ancheta, acest transfer oficial de responsabilitate, mi-a dispărut complet din memorie. Îmi amintesc că plecam de acasă spre colegiu şi intrasem în marşarier, în maşina pe care Helena o parcase alandala cu o zi înainte, ca s-o pot manevra mai uşor pe poarta îngustă a grădinii. În Lathbury Road nu aveam garaj, dar în faţa casei era loc pentru două maşini. Cred că lăsasem deschisă portiera din faţă şi Natalie, care mergea de la treisprezece luni, s-a luat – pe picioruşele ei nesigure – după mine. Această vină minoră tot la anchetă a fost, probabil, stabilită. Unele lucruri însă mi le amintesc: hopul lin simţit sub roata din stânga-spate a maşinii, ca şi cum aş fi urcat pe o rampă, dar mult mai puţin abruptă, mai moale, mai maleabilă decât orice altă rampă. Realizarea imediată, cu certitudine absolută, îngrozitoare, a ce fusese de fapt. Şi cele cinci secunde de linişte totală, înainte să înceapă ţipetele. Ştiam că ţipa Helena, şi totuşi o parte din mintea mea refuza să creadă că ceea ce auzeam era un sunet emis de un om. Îmi mai amintesc şi sentimentul de umilinţă. Nu eram în stare să mă mişc, nu puteam coborî din maşină, nici măcar să întind mâna spre portieră nu eram în stare.

Apoi m-am pomenit cu George Hawkins, vecinul nostru, care lovea în geam şi striga „Ieşi afară, nenorocitule, ieși afară!“ Si-mi mai amintesc cât de irelevant a fost gândul ce mi-a trecut prin minte, când i-am văzut faţa mare, schimonosită de furie, apăsată de geamul maşinii: „Niciodată nu m-a plăcut”. Nu puteam spune că nu s-a întâmplat. Nu puteam spune c-a făcut-o altcineva. Nu puteam pretinde că nu eram vinovat. Groaza şi sentimentul vinovăţiei închideau în ele durerea. Poate că dacă Helena ar fi fost în stare să-mi spună „Pentru tine, dragule, e şi mai rău”, sau „E la fel de rău şi pentru tine, dragul meu”, am fi putut salva ceva din epava căsniciei noastre care, nici măcar la început, nu brăzdase prea sigur valurile mării. Numai că, bineînţeles, n-a fost în stare s-o spună; nu credea că e aşa. Credea că mă durea mai puţin, şi avea dreptate. Credea că mă durea mai puţin, pentru că iubeam mai puţin, şi avea şi aici dreptate. Îmi părea bine că eram tată. Când Helena mi-a spus că era însărcinată, cred că am simțit emoţiile obişnuite, acea mândrie irațională, tandreţe şi uimire. Ţineam la copilul meu, dar l-aş fi iubit mai mult dacă fetiţa ar fi fost mai drăguţă – era ca o caricatură în miniatură a tatălui Helenei –, mai tandră, mai apropiată, mai puţin plângăcioasă. Mă bucur că alţi ochi nu vor citi aceste rânduri. Au trecut douăzeci şi şapte de ani de când a murit şi eu tot cu reproş mă gândesc la ea. Helena însă era obsedată de copil, încântată, robită lui şi ştiu că, de fapt, gelozia era aceea care mă făcea s-o iubesc mai puţin pe Natalie. Cu timpul, mi-ar fi trecut sau, măcar, aş fi ajuns să mă obişnuiesc cu ea. Dar tocmai timp nu mi-a fost acordat. Nu cred ca Helena să se fi gândit vreodată c-am călcat-o pe Natalie intenţionat, cel puţin nu în momentele în care era în stare să judece la rece. Chiar şi în clipele de mare amărăciune a reuşit să se abţină şi să nu rostească vorbe de neiertat, tot aşa cum o *1* femeie ce poartă povara unui soţ bolnav şi cârcotaş, îşi înghite, din superstiţie sau dintr-un rest de tandreţe, cuvintele „Mi-as dori să te ştiu mort“. Dacă ar fi avut de ales, ar fi preferat ca Natalie să trăiască în locul meu. N-o condamn pentru asta. La vremea aceea

părea perfect normal, şi aşa pare şi acum.

Zăceam întins în patul dublu, aşteptând ca ea să adoarmă, ştiind că puteau să treacă ore până s-o facă, îngrijorat în legătură cu programul meu supraîncărcat pentru a doua zi, întrebându-mă cum voi reuşi să-i fac faţă, cu perspectiva acestor nopţi fără sfârşit, nedormite, repetând la infinit, în întuneric, litania apărării mele: „Pentru numele lui Dumnezeu, a fost un accident. N-am făcut-o intenţionat. Nu sunt singurul tată care şi-a călcat copilul cu maşina. Ea ar fi trebuit să se îngrijească de Natalie, copilul era răspunderea ei, o spusese doar de atâtea ori. Ar fi putut cel puţin să aibă grijă ca lumea de ea." Dar aceste autojustificări pline de furie erau la fel de banale şi de irelevante ca scuzele unui copil care a spart un vas. Ştiam amândoi că trebuie să plecăm din casa de pe Lathbury Road. Helena spusese: „Nu mai putem rămâne aici. O să căutăm o casă mai în centru. La urma urmelor, asta ţi-ai dorit întotdeauna. Ţie locul ăsta nu ţi-a plăcut niciodată cu-adevărat."

Implicaţia, deşi nerostită, era clară: te bucuri că ne mutăm, te bucuri că moartea ei a făcut posibil acest lucru.

Şase luni după înmormântare, ne-am mutat în St John Street, într-o casă înaltă în stil georgian, cu intrare la stradă, unde parcarea era dificilă. Casa de pe Lathbury Road era o casă pentru o familie. Aceasta era o casă pentru cei care, dacă erau şmecheri, reuşeau să nu-si facă obligaţii familiale, şi pentru cei singuratici. Mutarea îmi convenea, căci îmi plăcea să stau în centrul oraşului, iar arhitectura georgiană, chiar şi cea speculativ georgiană, care cerea mai multă întreţinere, mi se părea mai atrăgătoare decât cea edwardiană. De la moartea lui Natalie, nu mai făcusem dragoste, aici însă Helena se mutase în altă cameră. N-am discutat niciodată despre asta, dar ştiam că îşi spunea că nu va mai exista o a doua şansă, că-i ucisesem nu numai fiica adorată, dar şi orice speranţă de a mai avea un alt copil, fiul pe care bănuia că mi-l dorisem de fapt. Asta se petrecea în octombrie 1994 şi oricum nu mai aveam nicio șansă. Bineînţeles că nu am rămas tot timpul departe unul

de celălalt. Relaţiile sexuale şi căsătoria reprezintă ceva mai complicat. Din când în când, traversam cei câţiva metri de podea acoperită de covor dintre camera ei şi a mea. Ea nu mă primea cu bucurie, dar nici nu mă respingea. Între noi însă exista o prăpastie mult mai mare, permanentă, pe care n-am făcut niciun efort ca s-o trec.

Această casă îngustă, cu cinci etaje, era prea mare pentru mine, dar – datorită reducerii populaţiei – devenise foarte puţin probabil că se va găsi cineva care să mă critice că n-o împart cu nimeni. Nu mai existau studenţi care să caute cu insistentă o cameră, dormitor şi salon în acelaşi timp, nici familii tinere fără locuinţă, care să deranjeze conştiinţa socială a celor privilegiaţi. O folosesc toată, urcând de la un etaj la altul, în activităţile de rutină ale zilei, de parcă mi-aş marca metodic dreptul de proprietate asupra linoleumului, a covoarelor şi a carpetelor, asupra lemnului lustruit. Sufrageria şi bucătăria sunt la parter, cea din urmă cu o arcadă mare de trepte din piatră, care duc în grădină. Deasupra lor, două salonaşe au fost transformate într-unul, care serveşte şi drept bibliotecă, cameră de muzică şi televizor şi reprezintă un loc potrivit pentru a-mi primi studenţii. La primul etaj se află un salon mare, în formă de L. Şi acesta a fost transformat din două camere mai mici, cele două șemineuri stând mărturie la ce folosise înainte. Pe fereastra din spate se vede grădina mică, împrejmuită de ziduri, cu singurul ei mesteacăn argintiu. În partea din faţă, două ferestre elegante, înalte până în tavan, cu un balcon, dau spre St John Street.

Oricine ar păşi între cele două ferestre n-ar avea nicio problemă dacă ar trebui să-l descrie pe proprietarul camerei. Evident, cadru universitar; trei pereţi erau acoperiţi din plafon şi până la podea de rafturi cu cărţi. Istoric; cărţile arătau clar acest lucru. O persoană preocupată în primul rând de secolul al nouăsprezecelea; nu doar cărţile, ci şi tablourile şi celelalte bibelouri mărturiseau această obsesie; imaginile comemorative din Staffordshire, picturile de gen în ulei, din epoca victoriană, tapetul William Morris. De asemenea, camera unui bărbat

căruia îi plăcea confortul şi care trăia singur. Nu existau fotografii de familie, jocuri de societate, dezordine, praf, acea neorânduială specific feminină, de fapt erau prea puţine dovezi că această cameră era folosită. Un vizitator ar mai fi putut ghici că nimic din ce se afla acolo nu era moştenit, că totul fusese achiziţionat. Nu găseai niciunul din obiectele acelea unice sau excentrice, considerate de valoare sau tolerate pentru că erau moştenite, nu vedeai portrete de familie, uleiuri lipsite de distincţie aşezate pe pereţi pentru a-ţi proclama provenienţa. Era camera unui bărbat care obţinuse o poziţie în lumea lui, care se înconjura de simbolurile realizărilor sale şi ale micilor lui obsesii. Doamna Kavanagh, soţia unuia dintre salariaţii colegiului, venea de trei ori pe săptămână să-mi facă curat şi o făcea destul de bine. Nu vreau să folosesc Vizitatorii, la care, în calitatea mea de consilier al Gardianului Angliei, aş avea dreptul.

Camera care îmi plăcea cel mai mult se afla la ultimul etaj, o cămăruţă mansardată, cu un şemineu fermecător din fier forjat şi plăci de faianţă decorate, mobilată numai cu un birou şi cu un scaun, şi cu cele necesare pentru a face o cafea. De la fereastra fără perdele vedeai clopotniţa bisericii Sfântul Barnabas şi mai departe, până la pantele verzi ale pădurii Wytham. Aici scriam în jurnal, aici îmi pregăteam cursurile şi seminariile, aici îmi redactam articolele de istorie. Uşa principală se afla cu patru etaje mai jos, incomod când suna cineva; făcusem însă în aşa fel ca să fiu sigur că nu vor exista vizitatori neaşteptaţi în viaţa mea, de care eram foarte mulțumit.

Acum un an, în februarie, Helena m-a părăsit pentru Rupert Clavering, cu treisprezece ani mai tânăr decât ea, care îmbina aspectul unui jucător de rugby debordând de entuziasm cu, ţi se cerea să crezi, sensibilitatea unui artist. Făcea afişe şi coperte şi o făcea foarte bine. Îmi amintesc de ceva ce mi-a zis Helena în timpul discuţiilor dinaintea divorţului, pe care mă străduiam să-l păstrez cât mai lipsit de duşmănie şi de emoţii: că mă culcasem cu ea la inter vale stabilite cu grijă, doar pentru că dorisem ca legăturile

mele cu studentele să fie urmarea unor nevoi mai discriminatorii şi nu a faptului că eram total lipsit de relaţii sexuale. Evident, nu acestea fuseseră cuvintele ei, dar acesta era sensul lor. Cred că amândoi am fost surprinşi de cât de bine înţelesese lucrurile.

6

Sarcina scrierii jurnalului – căci Theo o privea ca pe o sarcină, nu o plăcere – devenise o parte din viaţa lui superorganizată, ceva ce venea să se adauge în fiecare seară la rutina săptămânii, pe jumătate impusă de condiţiile în care trăia, cealaltă jumătate fiind voit stabilită, ca o încercare de a crea ordine şi a da un scop unei existenţe lipsite de formă. Consiliul Angliei decretase că toţi cetăţenii vor trebui, pe lângă meseriile lor de bază, să urmeze de două ori pe săptămână cursuri în care să-şi însuşească deprinderi care să-i ajute să supravieţuiască, atunci când vor deveni parte din resturile civilizaţiei. Cursurile erau la alegere. Xan fusese întotdeauna destul de înţelept ca să le dea oamenilor libertatea de a alege în probleme în care alegerea nu avea nicio importanţă. Theo hotărâse ca unul din cursuri să-l urmeze la spitalul John Radeliffe, nu pentru că s-ar fi simţit bine în ierarhia antiseptică de acolo, sau că şi-ar fi imaginat că grija lui pentru carnea aceea bolnavă şi bătrână, care îl îngrozea şi îi provoca în acelaşi timp repulsie, le-ar fi fost mai folositoare celor ce o primeau decât îi era lui, ci fiindcă se gândea că acele cunoştinţe câştigate ar fi putut să-i fie de folos într-un mod mai personal şi pentru că nu era o idee rea să ştie unde, în caz de nevoie, ar fi putut, cu puţină îndemânare, să pună mâna pe nişte medicamente. Al doilea curs de două ore îl petrecea mai plăcut, învăţând cum se întreține o casă, umorul şi comentariile critice directe ale meşterilor ce îl predau părându-i-se o binevenită schimbare faţă de aluziile mai rafinate ale universitarilor. Slujba pentru care era plătit consta în a preda studenţilor maturi care urmau cursurile în întregime sau doar o parte din ele şi care, împreună cu puţinii foşti studenţi care se ocupau de cercetare sau îşi dădeau doctoratul, reprezentau justificarea existenţei universităţii. De două ori pe săptămână, marţea şi vinerea, lua cina la facultate.

Miercurea, invariabil, participa la slujba de la ora trei la Magdalen Chapel. Un număr mic de colegii, cu membri mai mult decât excentrici sau cu o hotărâre încăpăţânată de a ignora realitatea, încă îşi mai foloseau capelele pentru slujbe religioase, unii recurgând chiar şi la cartea de rugăciuni. Corul de la Magdalen era unul dintre cele mai bune şi Theo se ducea ca să-l asculte, nu ca să participe la un act arhaic de credinţă religioasă.

Totul s-a petrecut în a patra miercuri din ianuarie. Mergând spre Magdalen, ca de obicei, cotise de pe St. John Street pe Beaumont Street şi se îndrepta spre intrarea Muzeului Ashmolean, când de el se apropie o femeie cu un cărucior. Ploaia fină care căzuse până atunci se oprise şi, când trecu pe lângă el, femeia se opri ca să plieze cuvertura impermeabilă şi să coboare partea de deasupra căruciorului. Apăru păpuşa, bine sprijinită de perne, cu cele două braţe cu mâini înmănuşate odihnindu-se pe pledul din mai multe culori, o parodie a copilăriei, patetică şi sinistră în acelaşi timp. Şocat şi dezgustat, Theo îşi dădu seama că nu-şi putea lua ochii de la ea. Irisurile sticloase, nefiresc de mari, mai albastre decât cele ale ochilor vreunei fiinţe omeneşti, de un azuriu strălucitor, păreau să-şi fixeze asupră-i privirea oarbă care, într-un fel oribil, sugera totuşi o inteligenţă latentă, stranie şi monstruoasă. Genele, de un castaniu închis, se întindeau ca nişte păianjeni pe obrajii din porţelan delicat coloraţi iar de sub boneta cu margine de dantelă, bine strânsă pe cap, apărea o claie de păr galben ondulat, păr de adult.

De ani de zile nu mai văzuse o păpuşă etalată în acest fel, dar cu douăzeci de ani în urmă le întâlneai la tot pasul, deveniseră chiar un fel de nebunie colectivă. Păpuşile fuseseră singurul sector al industriei de jucării care, împreună cu producţia de cărucioare, înflorise timp de un deceniu. Se fabricau păpuşi pentru întreaga gamă a dorinţelor materne frustrate, unele ieftine şi fără valoare, altele însă de o frumuseţe şi măiestrie remarcabile care, dacă la originea lor n-ar fi stat generaţia Omega, ar fi putut deveni obiecte de moştenire foarte apreciate. Cele mai

scumpe – îşi amintea că unele costau cu mult peste două mii de lire – puteau fi cumpărate în mărimi diferite: nou-născuţi, copii de şase luni, de un an, de un an şi jumătate, în stare să stea în picioare şi să meargă, cu mecanisme foarte complicate. Îşi aminti că li se spunea Picii-de-Şase-Luni. Fusese o vreme când nu puteai merge pe High Street fără să te împiedici de cărucioarele lor, de grupuri de pseudomame topite de admiraţie. Parcă îşi amintea că existaseră şi pseudonaşteri şi că păpuşile sparte erau înmormântate cu tot ceremonialul, în pământ sfinţit. Nu fusese asta una din disputele ecleziastice minore ale începutului anilor două mii, dacă biserica putea fi folosită pentru asemenea mascarade, ba chiar dacă preoţii trebuie sau nu să participe la ele?

Conştientă de privirea lui, femeia zâmbi, un zâmbet idiot, ce chema la complicitate, la felicitări. Apoi, când privirile li se întâlniră şi el îşi lăsă ochii în jos, ca ea să nu poată vedea puţina milă şi mult mai marele dispreţ, femeia smuci căruţul înapoi, după care întinse un braţ protector, de parcă ar fi fost ţinta unei agresiuni. O trecătoare mai plină de înţelegere se opri şi vorbi cu ea. Era o femeie de vârstă mijlocie, într-un taior de tweed bine croit, cu părul coafat cu grijă. Se apropie de cărucior, îi zâmbi posesoarei păpuşii şi începu să turuie, turnând la complimente. Prima femeie, topită de plăcere, se aplecă, netezi căptuşeala de şaten a căruciorului, aranjă boneţica, îndreptă o buclă rebelă. Cea de a doua gâdilă păpuşa sub bărbie, cum ar fi făcut cu o pisică, continuând să-i vorbească de parcă ar fi fost un copil.

Theo, mai deprimat şi mai dezgustat de această mascaradă decât ar fi fost cazul, ținând seama că nu era decât o joacă care nu făcea rău nimănui, tocmai se întorcea să plece când totul se precipită. Cea de a doua femeia apucă brusc păpuşa, o smulse dintre cuverturi, şi, fără o vorbă, o roti de două ori deasupra capului, ţinând-o de picioare, şi o izbi de peretele de piatră cu o forţă surprinzătoare. Faţa păpuşii se făcu praf şi cioburile de porţelan căzură, cu un clinchet, pe trotuar. Posesoarea ei

rămase mută timp de două secunde. După care scoase un urlet. Sunetul era oribil, urletul cuiva supus torturii, care tocmai pierduse ce-i era mai drag, un ţipăt speriat, piţigăiat, inuman şi, în acelaşi timp, teribil de uman, de neoprit. Stătea locului, cu pălăria strâmbă, cu capul ridicat spre cer, cu gura căscată ca o groapă din care ţâşnea durerea, disperarea, furia. La început părea că nu-şi dă seama că atacatoarea era încă acolo, privind-o cu o milă tăcută. După care femeia se întoarse pe călcâie şi trecu cu pas grăbit prin poarta deschisă, traversă curtea şi intră în muzeu. Dându-si brusc seama că agresoarea plecase, stăpâna păpuşii porni nesigură după ea, ţipând în continuare, ca apoi, părând că realizează cât de inutil era, să se întoarcă la căruţ. Se mai liniştise şi, îngenunchind, începu să adune bucăţile sparte, suspinând şi gemând încet, încercând să le pună cap la cap, ca pe un puzzle. Doi ochi strălucitori, oribil de reali, legaţi printr-un arc, se rostogoliră spre Theo. O secundă se simţi tentat să-i ridice, s-o ajute, să-i spună doar câteva cuvinte de alinare. Ar fi putut să-i atragă atenţia că îşi poate cumpăra un alt copil, consolare pe care nu i-o putuse oferi soţiei lui. Dar ezitarea lui nu dură decât o clipă. Porni, brusc, mai departe. Nimeni nu se apropie de ea. Femeile de vârstă mijlocie, cele ce deveniseră adulte în anul Omega, erau cunoscute ca având un psihic foarte labil.

Ajunse la capelă chiar înainte de începutul serviciului divin. Corul, compus din opt bărbaţi şi opt femei, îşi ocupa locurile, aducând cu el amintirea unor coruri de demult, în care coriştii băieţi intrau cu chipuri serioase, cu acea mândrie copilărească aproape imperceptibilă, mâinile lor încrucişate ţinând lângă piepturile înguste partiturile, feţele lor netede luminate parcă de o lumânare ce ardea înlăuntrul lor, cu părul bine periat, lins pe cap, cu chipurile neobişnuit de solemne deasupra gulerelor scrobite. Theo goni imaginea, întrebându-se de ce oare era atât de persistentă, căci niciodată nu-i păsase prea mult de copii, îşi fixă privirea asupra capelanului, amintindu-şi un incident care avusese loc cu câteva luni înainte, când sosise

devreme pentru slujbă. Un cerb tânăr de pe pajiştile colegiului Magdalen reuşise, nu se ştie cum, să intre în capelă şi stătea liniştit lângă altar, de parcă s-ar fi aflat în mediul lui natural. Capelanul, strigând furios, se repezise la el, aruncase în el cu cărţi de rugăciuni, lovindu-l peste spinarea mătăsoasă. Animalul, uimit, docil, suportase o clipă atacul, după care ţâşnise afară din capelă, pe picioarele lui delicate.

Capelanul se întorsese spre Theo, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji.

— Iisuse Hristoase, de ce nu au răbdare? Animale nesuferite. Curând, oricum totul va fi al lor. De ce nu au răbdare?

Privind acum la chipul lui serios, plin de importanţă, amintirea nu părea, în această pace luminată de lumânări, decât o scenă bizară dintr-un coşmar pe jumătate uitat.

Congregaţia, ca de obicei, nu număra mai mult de treizeci de persoane şi Theo îi cunoştea pe mulţi din cei de faţă, care, ca şi el, veneau cu regularitate. Dar era şi o figură nouă, o femeie tânără, aşezată chiar lângă el şi a cărei privire, din când în când, era greu de evitat, deşi nu dădea vreun semn că l-ar recunoaşte. Capela era slab luminată şi, în pâlpâitul luminărilor, faţa ei strălucea cu o lumină blândă, aproape transparentă, când clară, când greu de prins şi imaterială ca o fantomă. Şi totuşi o ştia de undeva, o mai văzuse, nu doar pentru o clipă, ci faţă în faţă şi asta pe o perioadă mai lungă de timp. Încercă să-şi forţeze memoria să-şi aducă aminte, fixându-şi privirea asupra capului ei plecat în timpul confesiunii, părând că priveşte dincolo de ea cu o concentrare pioasă în timp ce se citea din Biblie, dar permanent conştient de prezenţa ei, aruncând plasa memoriei peste imaginea ei. La sfârșitul celei de a doua lecturi din Biblie începuse să se enerveze că nu reuşeşte şi apoi, în timp ce corul, persoane între două vârste în cea mai mare parte, îşi aranja partiturile şi privea spre dirijor, aşteptând ca orga să scoată primele sunete şi silueta măruntă a acestuia să-si ridice braţele ca nişte aripi şi să înceapă să bată uşor aerul, Theo îşi aduse aminte.

Participase, pentru scurt timp, la cursul lui Colin Seabrook despre *Viaţa şi obiceiurile pe vremea Reginei Victoria*, cu subtitlul „Femeile în romanul victorian”, la care îi ţinuse locul lui Colin cu un an şi jumătate înainte. Soţia lui Seabrook fusese operată de cancer şi ar fi putut pleca în vacanţă împreună, dacă Colin ar fi găsit un înlocuitor pentru acest curs de patru lecţii. Îşi amintea conversaţia pe care o avuseseră, protestul lui nu foarte convins.

— Nu poţi găsi pe cineva de la Facultatea de engleză care să-ţi ţină locul?

— Nu, bătrâne, am încercat. Toţi au câte o scuză. Nu le place să lucreze serile. Sunt prea ocupaţi. Nu e perioada în care sunt specializaţi ei – să nu crezi că doar istoricii vin cu prostii de-astea. Pot ţine un curs, dar nu patru. Nu-i vorba decât de o oră, joia, de la şase la şapte. Şi nu-i nevoie să te pregăteşti în mod special. Am ales numai patru cărţi, pe care le ştii, probabil, pe dinafară: *Middlemarch, Portretul unei doamne, Bâlciul deşertăciunilor, Cranford*. Nu sunt decât paisprezece participanţi, majoritatea femei de vreo cincizeci de ani. Ar fi trebuit să se ocupe de nepoţii lor, aşa c-au timp berechet, ştii şi tu cum e. Nişte doamne fermecătoare, deși cam convenţionale ca gusturi. O să-ţi placă mult. Iar ele o să roşească de plăcere când te-or vedea. Ce caută ele e alinarea în cultură. Vărul tău, stimatul nostru Gardian, ţine foarte mult la ideea alinării prin cultură. Tot ce vor e să evadeze un timp într-o lume mai plăcută şi permanentă. Toţi o vrem, dragul meu, numai că tu şi cu mine o numim activitate universitară.

Au venit însă cincisprezece cursanţi, nu paisprezece. Intrase cu două minute mai târziu şi se așezase în tăcere, în spatele clasei. Şi atunci ca şi acum îi văzuse capul conturat pe lemnul sculptat şi luminat de lumânări. Când ultima serie de studenți se terminase, sălile sacrosante ale colegiilor se deschiseseră pentru studenţii maturi, nepermanenţi, şi cursul se ţinea într-o sală plăcută, furniruită, de la Queen’s College. Ascultase, aparent atentă, discursul lui introductiv despre Henry James şi, la început, nu luase parte la discuţiile generale care urmaseră, până

când o femeie voinică din primul rând începuse să laude peste măsură calitățile morale ale Isabelei Archer şi să deplângă, plină de sentimentalism, soarta ei nemeritată.

Brusc, fata spusese:

— Nu văd de ce ar trebui să vă fie atât de milă de cineva care a primit atât de mult şi a folosit atât de prost cele primite. Ar fi putut să se mărite cu lordul Warburton şi să facă mult bine arendaşilor acestuia, săracilor. De acord, nu-l iubea, asta ar fi o scuză, şi avea ambiţii mai mari decât căsătoria cu lordul Warburton. Şi ce-i cu asta? Nu avea niciun talent, nu avea o slujbă, nu ştia să facă nimic. Când vărul ei a făcut din ea o femeie bogată, ce-a realizat? A înconjurat lumea cu Madame Merle, tocmai cu ea. Ca pe urmă să se mărite cu ipocritul ăla încrezut şi să se ducă joile prin saloane, ultraelegant îmbrăcată. Ce s-a ales din tot idealismul ei? Mai degrabă m-aş ocupa de Henrietta Stackpole.

— Oh, dar e atât de vulgară! protestase femeia.

— Aşa crede doamna Touchett, aşa crede autorul. Dar ea, măcar, are talent, în timp ce Isabel nu are, şi-l foloseşte ca să-şi câştige existenţa şi să-şi ajute sora văduvă. Isabel Archer şi Dorothea refuză amândouă pretendenţi potriviţi, ca să se mărite cu nişte prostănaci plini de ei, dar pe Dorothea o poţi înţelege mai bine. Poate pentru că George Eliot îşi respectă eroina, iar Henry James, în sinea lui, şi-o dispreţuieşte, adăugă ea.

Theo o bănui că încearcă să scape de plictiseală prin provocări intenţionate. Dar indiferent de motivaţia ei, discuţia în contradictoriu care urmase fusese zgomotoasă şi aprinsă, şi, de data aceea, cele treizeci de minute care mai rămăseseră trecuseră repede şi plăcut. Îi păruse rău şi se simţise uşor lezat când, joia următoare, deşi o aşteptase, nu apăruse.

Odată legătura făcută şi curiozitatea satisfăcută, se putea lăsa pe spate liniştit, ascultând cel de-al doilea imn. În ultimii zece ani, la Magdalen devenise un obicei ca la slujba de seară să se asculte un imn înregistrat. Pe foaia tipărită cu programul serviciului divin, Theo văzu că pentru

ziua aceea era prevăzută prima parte dintr-o serie de imnuri engleze din secolul al cincisprezecelea, începând cu două de William Byrd, „învaţă-mă, o, Doamne” şi „O, Doamne, mărire Ţie“. Se lăsase o tăcere scurtă, plină de aşteptare, în timp ce *informator choristarum* se aplecase să dea drumul la bandă. Vocile băieţilor, dulci, limpezi, asexuate, nemaiauzite de când vocea ultimului băiat din cor se schimbase, se ridicară şi umplură capela. Se uită spre fată, ea însă şedea nemişcată, cu capul lăsat pe spate, cu ochii aţintiţi asupra bolţii nervurate a acoperişului, aşa că, la lumina luminărilor, nu-i putu vedea decât curba gâtului. Dar la capătul rândului se afla o siluetă pe care, brusc, o recunoscu: bătrânul Martindale, care era la catedra de engleză, în prag de pensionare, când el urma anul întâi. Acum şedea perfect nemişcat, cu faţa lui bătrână întoarsă în sus, lumina lumânărilor sclipind în lacrimile ce-i curgeau şuvoi pe obraji, astfel că ridurile lui adânci păreau că au perle agăţate de ele. Bătrânul Marty, necăsătorit, celibatar, care toată viața iubise frumuseţea băieţilor. De ce, se întrebă Theo, el şi cei ca el veneau aici săptămână de săptămână, în căutarea acestei plăceri masochiste? Ar fi putut asculta la fel de bine vocile înregistrate ale copiilor la ei acasă, aşa că de ce se aflau aici, unde trecutul şi prezentul se contopeau în frumuseţe şi lumina luminărilor pentru a face regretul şi mai puternic? El de ce venea? La această întrebare cunoştea răspunsul. Să simţi, îşi spunea, să simţi, să simţi, să simţi. Chiar dacă ce simţi e durere, totul e să simţi.

Femeia părăsi capela înaintea lui, mişcându-se lin, aproape furişat. Dar când păşi afară, în aerul rece, fu surprins să dea de ea; era clar că-l aştepta. Veni lângă el şi-i spuse:

— Aş putea, vă rog, să vă vorbesc? E important.

Lumina puternică de la intrarea capelei se prelingea în amurgul târziu şi, pentru prima dată, o văzu cu claritate. Părul ei, închis la culoare şi lucios, de un castaniu intens cu şuviţe de aur, era des şi pieptănat strâns spre spate. Peste fruntea înaltă, pistruiată, cădea un breton. Avea pielea albă

pentru o persoană cu un păr atât de închis, era o femeie de culoarea mierii, cu gâtul lung şi pometţii proeminenţi, cu ochii depărtaţi de o culoare pe care nu o putu defini exact sub sprâncenele groase şi drepte, cu un nas lung şi subţire, uşor coroiat, şi cu o gură mare, frumoasă. Un chip prerafaelit. Lui Rossetti i-ar fi plăcut s-o picteze. Era îmbrăcată după moda zilei, valabilă pentru toţi în afară de cei din generaţia Omega – o jachetă scurtă, strânsă pe talie şi o fustă de lână ce ajungea până la jumătatea gambelor, sub care putea vedea ciorapii viu coloraţi, care tocmai deveniseră ultimul strigăt în materie de modă. Ai ei erau de un galben aprins. Purta o geantă de piele, având cureaua petrecută peste umărul stâng. Nu purta mănuşi şi văzu că mâna stângă îi era deformată. Degetul mijlociu şi arătătorul erau unite într-un ciot fără unghie, iar dosul palmei îl avea foarte umflat. O ţinea cu dreapta, ca şi cum ar fi vrut s-o ocrotească sau s-o sprijine. Nu făcea niciun efort s-o ascundă. De parcă şi-ar fi proclamat infirmitatea unei lumi care devenise din ce în ce mai intolerantă faţă de defectele fizice. Are cel puţin, gândi el, o compensaţie. Nicio persoană cu vreo infirmitate fizică, bolnavă psihic sau fizic, nu se afla pe lista femeilor care vor da naştere noii rase, dacă vreodată se va descoperi vreun bărbat fertil. Cel puţin scăpase de examenele din şase în şase luni, care luau atâta timp şi erau atât de umilitoare, examinări la care erau supuse toate femeile sănătoase sub patruzeci şi cinci de ani.

— N-o să dureze mult. Dar vă rog, domnule doctor Faron, trebuie neapărat să vorbesc cu dumneavoastră, spuse din nou, mai încet.

— Dacă trebuie.

Era curios, dar nu reuşi să folosească un ton mai binevoitor.

— Am putea, eventual, să mergem de-a lungul noilor ziduri ale capelei.

Se întoarseră fără să rostească o vorbă.

— Nu mă cunoaşteţi, spuse ea.

— Nu, dar te ţin minte. Ai participat la a doua lecţie pe

care am ţinut-o în locul doctorului Seabrook. Un lucru e sigur: ai făcut ca discuţia să fie mult mai aprinsă.

— Mă tem c-am fost prea vehementă. Îmi place foarte mult *Portretul unei doamne*, adăugă, de parcă ar fi fost important să-i explice acest lucru.

— Presupun însă că n-ai aranjat această întâlnire ca să mă linişteşti în privinţa gusturilor dumitale literare.

Regretă aceste cuvinte de cum le rosti. Fata roşi şi el simţi cum se retrage instinctiv, cum îşi pierde încrederea în ea, şi poate şi în el. Naivitatea spuselor ei îl mirase, dar nu ar fi fost nevoie să-i răspundă cu atât de jignitoare ironie. Jena ei era contagioasă. Speră că nu avea de gând să-l pună într-o situaţie delicată, făcându-i confidenţe sau apelând la sentimentele lui. Era greu să împaci vorbitoarea de atunci, plină de încredere în ea cu stângăcia aproape adolescentină de acum.

N-avea sens să încerce s-o dreagă, aşa că, aproape jumătate de minut, merseră în tăcere. Apoi el spuse:

— Mi-a părut rău că n-ai mai venit. Săptămâna ce a urmat cursul mi-a părut foarte anost.

— As fi venit, dar am fost trecută în schimbul de dimineaţă. Trebuia să muncesc.

N-a spus ce sau unde, dar a adăugat:

— Mă cheamă Julian. Bineînţeles că ştiu cum vă cheamă pe dumneavoastră.

— Julian. Un nume neobişnuit pentru o femeie. Şi l-au dat după Julian de Norwich?

— Nu, nu cred că părinţii mei au auzit vreodată de ea. Tata s-a dus să înregistreze naşterea şi a dat ca nume Julie Ann. Aşa aleseseră părinţii mei. Notarul a auzit greşit, sau tata n-a vorbit prea clar. Mama a observat greşeala abia după trei săptămâni şi s-a gândit că era prea târziu ca să mai schimbe ceva. Oricum, eu cred că numele i-a plăcut, aşa că m-au botezat Julian.

— Bănuiesc că oamenii îţi spun Julie.

— Ce oameni?

— Prietenii, familia.

— Nu am familie. Părinţii mei au fost ucişi în mişcările

rasiale din 2002. Dar de ce mi-ar spune Julie? Nu mă cheamă Julie.

Era cât se poate de politicoasă, neagresivă. Ar fi putut presupune că remarca lui o uimise, dar uimirea nu-şi avea nicio justificare. Remarca lui fusese nelalocul ei, necugetată, poate condescendentă, dar ridicolă nu fusese. Şi dacă această întâlnire era introducerea la o cerere pentru o prelegere despre istoria socială a secolului al nouăsprezecelea, o găsea cu totul neobişnuită.

O întrebă:

— De ce vrei să-mi vorbeşti?

Acum, când sosise momentul, simţi că fata începe să dea înapoi. Nu fiindcă se simţea încurcată sau pentru că îi părea rău că provocase această întâlnire, gândi el, ci datorită faptului că ce avea de spus era important şi trebuia să găsească cuvintele potrivite.

Se opri şi se uită la el.

— În Anglia – în Marea Britanie – se petrec lucruri care nu sunt în regulă. Fac parte dintr-un mic grup de prieteni care crede că ar trebui să încercăm să le oprim. Aţi fost cândva membru al Consiliului Angliei. Sunteţi vărul Gardianului. Ne-am gândit că, înainte de a trece la acţiune, aţi putea sta de vorbă cu el. Nu suntem absolut siguri că ne puteţi ajuta, dar doi dintre noi, Luke – care e preot – şi cu mine, ne-am gândit că aţi putea-o face. Conducătorul grupului este soţul meu, Rolf. A fost de acord să discut cu dumneavoastră.

— De ce dumneata? De ce n-a venit el?

— Bănuiesc că s-au gândit – ei s-au gândit – că eu v-aş putea convinge mai uşor.

— Să mă convingi să fac ce?

— Doar să vă întâlniţi cu noi, ca să vă explicăm ce trebuie să facem.

— De ce nu-mi poţi explica acum, ca să hotărăsc dacă sunt dispus să vă întâlnesc sau nu? Despre ce grup vorbeşti?

— Un grup compus din numai cinci persoane. Încă n-am început nimic. Poate că nici nu va fi nevoie, dacă există vreo speranţă că l-am putea convinge pe Gardian să

acţioneze.
— N-am fost niciodată membru cu drepturi depline în Consiliu, spuse el cu grijă. Doar consilierul personal al Gardianului Angliei. N-am mai participat la şedinţe de mai bine de trei ani, nu mă mai văd cu Gardianul. Relaţia dintre noi nu înseamnă nimic nici pentru el, nici pentru mine. Probabil că influenta mea nu e mai mare decât a dumitale.
— Dar dumneavoastră îl puteţi vedea. Noi nu.
— Poţi încerca. Nu e total inaccesibil. Oamenii îi pot telefona, câteodată pot chiar vorbi cu el. E firesc să se protejeze.
— Împotriva oamenilor? Dar văzându-l, vorbindu-i, ar însemna să-l facem pe el şi Poliţia Securităţii Statului să afle că existăm, poate chiar şi cine suntem. N-ar fi prudent.
— Chiar crezi una ca asta?
— Sigur că da, spuse trist. Dumneavoastră nu credeţi?
— Nu, bănuiesc că nu. Dar dacă ai dreptate, înseamnă că-ti asumi un risc extraordinar. Ce te face să crezi că poţi avea încredere în mine? Evident că nu-ţi propui să-ţi pui siguranţa în mâinile mele pe baza unui seminar despre literatura din epoca victoriană? Mă mai cunoaşte cineva din restul grupului?
— Nu. Dar doi dintre noi, Luke şi cu mine, am citit câteva dintre cărţile dumneavoastră.
— Nu e înţelept să judeci probitatea personală a unui universitar după ceea ce scrie, spuse el sec.
— N-aveam altă cale. Știm că există un risc, dar e unul pe care trebuie să ni-l asumăm. Vă rog să vă întâlniţi cu noi. Vă rog să ascultaţi măcar ce avem de spus.
Apelul din glasul ei era de neconfundat, simplu şi direct şi, brusc, avu impresia că înţelege de ce. Ideea de a i se adresa fusese a ei. Venise la el cu aprobarea plină de îndoială a restului grupului, poate chiar împotriva voinţei conducătorului lui. Riscul pe care şi-l asuma era al ei. Dacă o va refuza, se va întoarce cu mâinile goale şi umilită. Îşi dădu seama că nu putea face una ca asta.
— Bine, spuse el, deşi ştia, chiar când rostea acest cuvânt, că face o greşeală. O să stau de vorbă cu voi. Unde

şi când vă întâlniți data viitoare?

— Duminică la zece la biserica Sfânta Margareta din Binsey. Ştiţi unde e?

— Da. Am mai fost la Binsey.

— La zece. În biserică.

Obţinuse ce dorise, aşa că nu mai pierdu timpul. Abia dacă o auzi murmurând:

— Mulţumesc, mulţumesc.

După care dispăru de lângă el atât de repede şi de fără zgomot, încât putea trece drept o umbră printre nenumăratele umbre din jurul capelei.

Mai zăbovi puţin, ca să nu existe niciun risc s-o ajungă din urmă şi apoi, tăcut şi singur, se îndreptă spre casă.

7

Sâmbătă, 30 ianuarie 2021

Astăzi, la şapte dimineaţa, mi-a telefonat Jasper Palmer-Smith şi mi-a cerut să trec pe la el. Era vorba despre o problemă urgentă. Nu mi-a dat nicio explicaţie, oricum, rareori îmi dădea. I-am spus că pot trece imediat după prânz. Aceste convocări, din ce în ce mai imperative, deveniseră şi din ce în ce mai dese. Înainte, îmi cerea să-l vizitez cam o dată pe trimestru; acum, cam o dată pe lună. M-a învăţat istorie şi a fost un profesor minunat, cel puţin pentru studenţii deştepţi. Ca student, n-am recunoscut niciodată că-mi place, dar spuneam cu detaşată indulgenţă: „Jasper nu e chiar atât de rău. Mă înţeleg destul de bine cu el.“ Şi aşa şi era, dintr-un motiv de înţeles, chiar dacă nu foarte lăudabil: eram studentul lui preferat, întotdeauna avea un student preferat. Relaţia era, în cea mai mare parte, ca de la profesor la student. Nu e nici homosexual, nici nu-i plac prea mult tinerii, antipatia lui pentru copii fiind chiar legendară, aşa că aceştia erau ţinuţi întotdeauna cât mai departe, în rarele ocazii când catadicsea să accepte o invitaţie la cină. În fiecare an însă, alegea un student, neapărat băiat, pe care îl aproba întru totul şi căruia îi devenea patron spiritual. Noi presupuneam că, în alegerea sa, criteriile după care se ghida erau inteligenţa, pe care o aşezam pe primul loc, apoi aspectul fizic, şi pe locul trei, umorul. Dura ceva timp până ce alegea, dar odată făcută alegerea, aceasta era irevocabilă. Relaţia nu presupunea teamă din partea discipolului, căci, odată ales, tot ce făcea era bine. Colegii nici nu-l condamnau, nici nu-l invidiau, pentru că JPS era prea nepopular ca să fie curtat şi toată lumea recunoştea, cu toată onestitatea, că favoritul nu jucase vreun rol în alegerea lui. Era recunoscut faptul că acesta trebuia să ia nota maximă; toţi preferaţii lui o luau. Pe vremea când am fost ales, eram destul de încrezut şi de

sigur pe mine ca să văd acest lucru ca pe o probabilitate, dar una care nu trebuia să mă îngrijoreze cel puţin încă doi ani. Am muncit însă din greu pentru el, doream să-i fiu pe plac, să-i motivez alegerea. A fi ales din mulţime face întotdeauna bine părerii pe care o ai despre tine; simţi nevoia să dai şi tu ceva în schimb, lucru care stă la baza unui număr de căsătorii altfel surprinzătoare. Poate că tot motivul acesta stătea şi la baza căsătoriei lui cu o profesoară de matematică de la New College, cu cinci ani mai mare decât el. Păreau, cel puţin în public, că se înţeleg bine; în general, însă, femeile nu-l puteau suferi. La începutul anilor ’90, când a crescut numărul acuzaţiilor de hărţuire sexuală, a iniţiat o campanie total lipsită de succes care cerea ca la toate consultaţiile cu studentele să fie de faţă şi o persoană de încredere, afirmând că el şi colegii lui bărbaţi erau expuşi riscului unor acuzaţii nejustificate. Nu exista, de altfel, o altă persoană în stare să distrugă mai rău încrederea în sine a unei femei, deși o trata cu consideraţie şi o curtoazie atentă, de fapt aproape jignitoare.

Era o caricatură a părerii încetăţenite despre un profesor de la Oxford: frunte înaltă, păr care începe să se rărească, zvelt, cu nasul puţin coroiat, cu buzele subţiri. Umbla cu bărbia înainte, de parcă mergea împotriva unui vânt puternic, cu umerii încovoiaţi, cu roba decolorată fâlfâind. Te aşteptai să-l vezi desenat, ca pe un personaj din *Bâlciul deşertăciunilor*, ţinându-şi una din propriile cărţi cu degete subţiri, obişnuite să aleagă cu grijă.

Uneori îmi făcea confidenţe şi mă trata ca pe succesorul său. Lucru care, evident, era o prostie; îmi dăduse mult, unele lucruri însă nu mi le putea da. Dar impresia pe care discipolul lui din acel moment o avea, aceea de a fi, într-un anumit sens, un prinţ moştenitor, m-a făcut să mă întreb mai târziu dacă nu cumva acesta era modul lui de a lupta cu vârsta, cu timpul, cu faptul că tăişul ascuţit al minţii inevitabil se tocea, dacă nu exista iluzia lui personală despre nemurire.

Îşi exprimase adesea părerea despre generaţia Omega, o

litanie reconfortantă, împărtăşită de un număr din colegii lui, în special de cei care aveau rezerve serioase de vin puse deoparte sau acces la pivniţa colegiului lor. „Nu mă îngrijorează prea tare. Nu vreau să spun că nu am regretat o clipă, când am aflat că Hilda e stearpă; presupun că e vorba despre gene, care îşi declară astfel imperativele atavice. Una peste alta, mă bucur; nu poţi jeli nepoţii nenăscuţi, când n-a existat nicio speranţă de a-i avea. Oricum, planeta asta e sortită pieirii. În cele din urmă, soarele va exploda sau se va răci şi o mică particulă nesemnificativă din univers va dispărea, cu un tremur uşor. Dacă omul e condamnat, atunci sterilitatea universală reprezintă un mod la fel de lipsit de dureri ca oricare altul. Ca să nu mai vorbim că există şi compensaţii. În ultimii şaizeci de ani, noi am pledat, linguşitori, pentru categoriile cele mai ignorante, cele mai criminale şi cele mai egoiste ale societăţii noastre. Acum suntem scutiţi, pentru tot restul vieţii, de barbaria obraznică a tinerilor, de zgomotul lor, de aşa-numita lor muzică asurzitoare, produsă la calculator, de violenţa, de egoismul lor deghizat în idealism. Dumnezeule, poate că vom reuşi să scăpăm şi de Crăciun, această sărbătoare anuală a vinovăţiei părinteşti şi a lăcomiei juvenile. Intenţionez să-mi organizez cât mai confortabil viaţa şi în momentul când nu va mai fi aşa, o să înghit pilula finală cu o sticlă de vin.”

Planul lui de supravieţuire confortabilă până în ultimul moment al vieţii fusese cel pe care îl adoptaseră mii de persoane în anii aceia de început, înainte ca Xan să ia puterea, când teama cea mare era reprezentată de instaurarea unei dezordini totale. Mutarea din oraș – în cazul lui din Piaţa Clarendon – într-o casă sau vilă mică la ţară, într-o regiune împădurită, cu o grădină în care să crească legume, lângă un curs de apă destul de proaspătă pentru a fi băută după ce a fost fiartă, cu un cămin în care să ardă focul şi o rezervă de lemne, cu conserve alese cu grijă, chibrituri destule pentru ani de zile, o cutie de prim ajutor cu medicamente şi seringi, dar mai ales cu uşi rezistente şi lacăte împotriva posibilităţii ca acei mai puţin

prudenţi să arunce priviri invidioase spre gospodăria lor. N ultimii ani însă, Jasper devenise de-a dreptul obsedat. Şopronul pentru lemne din grădină fusese înlocuit cu o structură din cărămidă, cu uşă metalică cu telecomandă, în jurul grădinii ridicase un zid înalt, iar la uşa de la pivniţă pusese un lacăt mare. De obicei, când mă duc la ei, poarta din fier forjat e descuiată, în aşteptarea mea, astfel încât o pot deschide şi lăsa maşina pe aleea scurtă din faţa casei. În după-amiaza aceea era încuiată şi a trebuit să sun. Când Jasper a venit să-mi deschidă, m-a şocat schimbarea pe care ultima lună o produsese în înfăţişarea sa. Se ţinea încă drept, păşea încă apăsat, dar când s-a apropiat, am observat că pielea ce-i acoperea oasele mari ale feţei era mai cenuşie şi că în ochii lui înfundaţi în orbite se citea o teamă mai puternică, aproape ca o sclipire de paranoia, pe care nu o zărisem înainte. Îmbătrânirea este inevitabilă, dar nu se produce întotdeauna la fel. Sunt perioade de timp, acoperind ani, în care chipurile prietenilor şi ale cunoscuţilor par neschimbate. Apoi, timpul prinde avânt, şi, într-o săptămână, are loc metamorfoza. Am avut impresia că Jasper a îmbătrânit cu zece ani în ceva mai mult de şase săptămâni.

L-am urmat în salonul mare din spatele casei, cu uşile-ferestre ce dădeau pe terasă şi în grădină. Aici, ca şi în biroul lui, pereţii erau complet acoperiţi de rafturi cu cărţi. Ca de obicei, totul era pedant de curat, mobila, cărţile, bibelourile, toate exact la locul lor. Dar am descoperit, pentru prima dată, primele semne discrete ale unui început de neglijenţă, dâre pe geamuri, câteva firimituri pe covor, un strat subţire de praf pe poliţa de deasupra căminului. În cămin ardea un foc electric, dar camera era rece. Jasper mi-a oferit ceva de băut şi, deşi mijlocul după-amiezii nu este ora mea favorită pentru a bea vin, am acceptat. Am văzut că măsuţa cu băuturi avea pe ea mai multe sticle decât la ultima vizită. Jasper este unul dintre puţinii oameni despre care ştiu că beau vin de cea mai bună calitate, la orice oră din zi şi cu orice ocazie.

Hilda şedea lângă foc, cu o jachetă tricotată acoperindu-i

umerii. Privea fix în faţa ei, nu mi-a urat bun-venit, nici nu mi-a aruncat o privire şi, când am salutat-o, a dat doar scurt din cap. Ea era şi mai schimbată decât Jasper. Ani de zile avusesem impresia că timpul nu trece peste ea: silueta uscată dar dreaptă, fusta de tweed bine croită, cu cele trei cute în faţă, bluza de mătase cu guler înalt şi jacheta din caşmir, părul des, cenuşiu, strâns cu grijă într-un coc în vârful capului. Acum partea din faţă a jachetei, care îi alunecase de pe umeri, era pătată cu mâncare sleită, ciorapii, atârnând peste pantofii nefăcuţi, erau murdari, iar şuviţe de păr cădeau peste faţa pe care era întipărită o expresie rigidă de dezaprobare. M-am întrebat, aşa cum o făcusem şi la vizitele mele anterioare, ce nu era în ordine cu ea. Cu greu ar fi putut fi boala lui Alzheimer, în mare măsură eradicată la sfârșitul anilor ’90. Există însă şi alte tipuri de senilitate, cărora nici măcar grija noastră ştiinţifică obsesivă pentru problemele legate de îmbătrânire nu a fost încă în stare să le găsească leacul. Poate că nu era decât bătrână, obosită, sătulă până peste cap de mine. Presupun că, la bătrâneţe, ai avantajul că te poţi retrage în propria ta lume, dar nu şi în situaţia în care ceea ce găseşti acolo e un infern.

Eram curios de ce mă chemase, dar nu-mi venea să-l întreb aşa, direct. În cele din urmă, Jasper spuse:

— Vreau să discut ceva cu tine. Mă gândesc să mă mut înapoi la Oxford. Ultima emisiune televizată a Gardianului m-a convins. Se pare că vor ca, până la urmă, toţi să se mute în oraşe, astfel încât facilităţile şi serviciile să poată fi concentrate la un loc. Zicea că persoanele care doresc să rămână în zone izolate sunt libere s-o facă, dar că nu va mai fi în stare să le garanteze aprovizionarea cu electricitate şi benzină. Aici suntem cam izolaţi.

— Hilda ce zice? am întrebat.

Jasper nici nu se osteni să-i arunce o privire.

— Hilda nu-i în măsură să obiecteze. Eu sunt acela care se ocupă de toate. Dacă e mai uşor pentru mine, aşa va trebui să facem. Mă gândeam că ne-ar conveni la amândoi – Tie şi mie, vreau să zic – dacă m-as muta cu tine, în St

John Street. N-ai ce face cu casa aia aşa de mare. La etaj e loc destul pentru un apartament separat. Bineînţeles, voi plăti eu transformările.

Ideea m-a îngrozit. Sper că am reuşit să-mi ascund repulsia. Am tăcut, ca şi cum aş fi cântărit propunerea, după care am spus:

— Nu cred că v-ar conveni. V-ar lipsi mult grădina. Iar scările ar fi greu de urcat pentru Hilda.

Urmă o clipă de tăcere, după care Jasper zise:

— Bănuiesc că ai auzit de Eliberare, acea sinucidere în masă a bătrânilor?

— Doar ce-am citit, în treacăt, în ziare, sau ce-am văzut la televizor.

Mi-am amintit de o imagine, cred că singura prezentată vreodată la televiziune: bătrâni îmbrăcaţi în alb, duși în scaune rulante sau ajutaţi să se suie pe nişte ambarcaţiuni ca nişte barje, vocile lor cântând piţigăiat, ambarcaţiunea pornind încet spre crepuscul, o scenă cuceritor de paşnică, artistic filmată şi luminată.

— Nu mă atrag morţile tip spirit de turmă, am spus. Sinuciderea, ca şi actul sexual, ar trebui să fie o acţiune strict personală. Dacă vrem să ne ucidem, putem găsi oricând mijloacele, aşa că de ce n-am face-o, confortabil, în patul nostru? As prefera să mă eliberez înfigându-mi un ac mare în inimă.

Jasper spuse:

— Ştiu şi eu, unora le place ca aceste ritualuri ale trecerii să reprezinte o ocazie deosebită. De o formă sau alta, aşa se întâmplă în toată lumea. Presupun că numărul mare, ceremonialul, îţi dau un sentiment de alinare. Iar supravieţuitorii primesc o pensie de la stat. Şi nu e o sumă prea mică, nu-i aşa? Nu, cred că înţeleg ce-i atrage. Hilda tocmai vorbea ieri despre asta.

Mi se părea puţin probabil. Îmi puteam imagina ce credea Hilda pe care o cunoşteam, despre un asemenea spectacol public al sacrificiului şi al sentimentelor. La timpul ei, fusese un profesor nemaipomenit, mai deşteaptă, spunea lumea, decât soţul ei, căruia îi sărea în apărare totdeauna cu o

limbă plină de venin. După căsătorie, a profesat şi a publicat mai puţin, talentul şi personalitatea fiindu-i reduse de înspăimântătoarea supunere a iubirii.

— Am impresia că nu v-ar strica dacă v-ar ajuta cineva în gospodărie, am spus înainte de a pleca. De ce nu faceţi cerere să vă repartizeze o pereche de Vizitatori? Cu siguranţă v-ar aproba-o.

A respins ideea.

— N-am chef de persoane străine aici, mai ales de Vizitatori. N-am încredere în ei. E ca şi cum as vrea cu tot dinadinsul să fiu omorât sub propriul meu acoperiş. Ca să nu mai vorbim că majoritatea habar n-au ce-i aia munca în casă. Sunt mai obişnuiţi să repare drumurile, să cureţe canalele şi să ridice gunoiul, munci unde pot fi supravegheaţi.

— Cei ce lucrează în casele oamenilor sunt aleşi cu mare grijă, am spus.

— Se prea poate, dar nu-i vreau.

Am reuşit să plec fără să promit nimic. În drumul de întoarcere spre Oxford, am meditat cum să-l fac pe Jasper să renunţe. Era, de fapt, obişnuit să obţină tot ce dorea. Ca şi cum nota de plată, veche de treizeci de ani, pentru beneficiile obţinute, pentru grija specială, pentru mesele costisitoare, pentru biletele de teatru şi de operă mi-ar fi fost prezentată, cu întârziere. Dar gândul de a împărţi locuinţa cu altcineva, de a-mi vedea intimitatea violată, de a trebui să am din ce în ce mai multă grijă de un bătrân dificil, îmi repugna. Îi datorez mult lui Jasper, dar nu chiar atât de mult.

Intrând în oraș, în fata Scolii Examinării am văzut o coadă lungă de aproximativ o sută de metri. Mulţimea era disciplinată, bine îmbrăcată, mai multe femei decât bărbaţi. Aşteptau în linişte şi cu răbdare, cu acel aer de complicitate, de nerăbdare controlată şi de lipsă de teamă ce caracterizează o coadă la care toată lumea are bilet, intrarea e asigurată şi toţi speră, plini de optimism, că spectacolul va merita aşteptarea. O clipă am fost uimit, pe urmă mi-am adus aminte: Roşie Meclure, evanghelista, se

afla în oraș. Ar fi trebuit să-mi dau imediat seama; afişele se lăfăiau peste tot. Roşie era cea mai nouă şi cea mai apreciată vedetă de televiziune care „vindea” salvarea şi care o ducea foarte bine de pe urma unei mărfi pentru care exista mereu cerere şi a cărei ofertă n-o costa nimic, în primii doi ani de după Omega, i-am avut pe Roger Urlătorul şi pe Sam Linguşitorul, partenerul lui. Roger tot mai are audienţă cu programul lui săptămânal la televiziune. A fost – e încă – un orator viguros şi plin de firesc, un uriaş cu barbă albă, modelându-se voit după ideea pe care oamenii şi-o fac despre un profet din Vechiul Testament, prevestind cataclismele cu o voce puternică, a cărui autoritate era, în mod ciudat, amplificată de o urmă de accent nord-irlandez. Mesajul lui e simplu, chiar dacă nu e original: sterilitatea oamenilor reprezintă pedeapsa lui Dumnezeu pentru neascultarea şi păcatele lor. Doar căinţa mai poate îndulci mânia îndreptăţită a Atotputernicului, iar căinţa este cel mai bine dovedită printr-o contribuţie generoasă la cheltuielile campaniei lui Roger Urlătorul. El nu cerea niciodată bani; asta era treaba lui Sam Linguşitorul. La început au fost o pereche extraordinar de eficace şi impunătoarea lor casă de pe Kingston Hill constituie proba palpabilă a succesului lor. În primii cinci ani de după Omega, mesajul avea o oarecare valabilitate, întrucât Roger tuna şi fulgera împotriva violentei din oraşe, a atacurilor şi a violurilor ale căror victime erau femei bătrâne, a copiilor supuşi abuzurilor sexuale, a căsătoriilor care nu erau altceva decât un contract monetar, a nenumăratelor divorţuri, a necinstei omniprezente şi a pervertirii instinctului sexual. Textele din Vechiul Testament curgeau de pe buzele lui, în timp ce ridica în sus un exemplar terfelit din Biblie. Dar viaţa mărfii a fost scurtă. E greu să tuni şi să fulgeri cu succes împotriva licenţelor sexuale într-o lume copleșită de plictiseală, să condamni abuzul sexual asupra copiilor când nu mai există copii, să denunţi violenţa din oraşe, când oraşele devin din ce în ce mai mult locuri liniştite de odihnă pentru bătrâni docili. Roger n-a tunat şi n-a fulgerat niciodată împotriva violenţei

şi egoismului generaţiei Omega; avea un simţ al autoapărării bine dezvoltat.

Acum, că el e în declin, o avem pe Roşie Meclure. Dulcea Roşie e pretutindeni acceptată. Originară din Alabama, a părăsit Statele Unite în 2019, probabil pentru că acolo există un surplus de reprezentanţi ai hedonismului religios. Evanghelia, după Roşie, e simplă: Dumnezeu e iubire şi totul se justifică prin iubire. A readus la viaţă un vechi cântec al formaţiei Beatles, un grup de tineri băieţi din Liverpool, din anii ’60, „Tot ce-ţi trebuie e iubire”, şi întrunirile ei sunt precedate de acest refren repetitiv, nu de un imn. Viaţa de apoi nu se află în viitor, ci acum, căci credincioşii sunt adunaţi, unul câte unul, la sfârșitul existenţei lor biologice şi translataţi spre glorie. Roşie este remarcabil de precisă când e vorba despre bucuriile vieţii ce va veni. Aidoma tuturor evangheliştilor, îşi dă seama că promisiunea raiului pentru tine însuţi e prea puţin satisfăcătoare, dacă nu poţi, totodată, să promiţi ororile iadului pentru ceilalţi. Numai că iadul descris de Roşie este mai puţin un loc al chinurilor, cât mai degrabă echivalentul unui hotel cu două stele, prost administrat şi inconfortabil, unde clienţi incompatibili sunt siliţi să-şi suporte tovărăşia pentru vecie şi să-şi spele rufele murdare fără a dispune de cele necesare deşi, e de presupus, apa clocotindă nu lipseşte. La fel de exactă e şi când vorbeşte despre bucuriile raiului. „în casa Tatălui meu sunt multe încăperi”, şi Roşie îi asigură pe adepţii ei că vor fi încăperi potrivite pentru toate gusturile şi toate gradele de virtute, culmea supremă a fericirii fiind rezervată puţinilor aleşi. Dar oricine dă atenţie chemării lui Roşie la iubire va găsi un loc plăcut, o veşnică Costa del Sol, prevăzută cu mâncare, băutură, soare şi plăceri sexuale. Răul nu-si are loc în filosofia lui Roşie. Acuzaţia maximă este aceea că oamenii au căzut pradă greşelii pentru că nu au înţeles legea iubirii. Răspunsul la durere este un anestezic sau o aspirină, la singurătate, asigurarea că Dumnezeu în persoană are grijă de tine, la doliu – certitudinea regăsirii. Nimănui nu i se cere să-şi renege în prea mare măsură firea odată ce

Dumnezeu, iubire fiind, nu doreşte altceva decât fericirea copiilor Lui.

Accentul e pus pe îngrijirea şi bucuria acestui trup provizoriu şi, în timpul predicilor ei, Roşie nu ezită să dea şi câteva sfaturi de frumuseţe. Predici spectaculos puse în scenă, cu un cor de o sută de persoane îmbrăcate în alb aşezat sub lumini stroboscopice, cu fanfară şi cântăreţi de cântece religioase. Congregaţia participă şi ea la corurile pline de bucurie, râde, strigă şi-şi aruncă braţele în aer, ca nişte marionete nebune. Cât despre Roşie, îşi schimbă rochiile ei spectaculoase cel puţin de trei ori la fiecare întrunire. Iubire, proclamă Roşie, tot ce vă trebuie e iubire. Nimeni să nu aibă impresia că nu are dreptul la un obiect al iubirii. Nu e obligatoriu să fie o fiinţă umană; poate fi un animal – o pisică, un dine; poate fi o grădină; poate fi o floare; poate fi un arbore. Întreaga lume naturală e una, legată prin iubire, susţinută de iubire, salvată prin iubire. Ai putea crede că Roşie n-a văzut în viaţa ei o pisică cu un şoarece. De obicei, la sfârșitul întrunirilor, fericiţii convertiți se aruncă unul în braţele celuilalt, azvârlind, cu un entuziasm năvalnic, bancnote în cutiile pentru colectă. Pe la mijlocul anilor ’90, bisericile recunoscute, în special Biserica Anglicană, au trecut de la teologia păcatului şi a căinţei la o doctrină mai puţin bazată pe compromis: responsabilitate socială comună, cuplată cu un umanism sentimental. Roşie mersese mai departe şi, de fapt, abolise Persoana a Doua a Trinităţii, împreună cu crucea Sa, înlocuind-o cu globul de aur al soarelui în plină glorie, ca o firmă strălucitoare de cârciumă din epoca victoriană. Schimbarea plăcuse imediat. Chiar şi pentru necredincioşii ca mine, crucea, stigmatul barbariei oficialităţilor şi al cruzimii ineluctabile a omului, nu a reprezentat niciodată un simbol aducător de alinare.

8

Duminică dimineaţa, cu puţin înainte de nouă şi jumătate, Theo porni pe jos prin Port Meadow, spre Binsey. Îi dăduse lui Julian cuvântul şi era o problemă de mândrie să şi-l respecte. Admise însă, în sinea lui, că exista şi un motiv mai puţin respectabil pentru a-şi ţine promisiunea. Ştiau cine e şi unde putea fi găsit. Mai bine să se deranjeze o dată, să întâlnească grupul şi să scape, decât să-şi petreacă următoarele câteva luni aşteptându-se, jenat, s-o întâlnească pe Julian de fiecare dată când s-ar fi dus la capelă sau în hală, la cumpărături. Era o zi frumoasă, aerul rece dar uscat, sub un cer senin, albastru închis; iarba, purtând încă urmele gerului de dimineaţă, trosnea sub picioare. Râul era o panglică şifonată ce reflecta cerul, şi când traversă podul şi se opri ca să privească în jos, un cârd zgomotos de raţe şi două gâşte veniră să ceară de mâncare, cu ciocurile larg deschise, de parcă ar mai fi existat copii care să le arunce bucăţele de pâine şi apoi să fugă ţipând, de frica pe jumătate jucată în faţa atacurilor lor zgomotoase. Cătunul era pustiu. Cele câteva ferme din dreapta pajiştei rămăseseră în picioare, dar majoritatea ferestrelor erau bătute în scânduri. Ici-colo, scândurile erau smulse, şi printre cioburile şi acele de geam spart ce mărgineau pervazurile se zăreau resturi de tapet cojit, modele cu flori, alese cândva cu mare grijă, ajunse acum fâşii, stindarde trecătoare ale unei vieţi trecute. Pe unul din acoperişuri, ardezia începuse să alunece, lăsând să se vadă şarpanta aproape putrezită, iar grădinile erau jungle de ierburi înalte până la umăr şi de bălării.

Hanul, din câte ştia, era închis de mult, căci nu mai avea clienţi. Drumul prin Port Meadow spre Binsey fusese una din plimbările lui favorite de duminică dimineaţa, hanul reprezentând destinaţia finală. Avea acum impresia că trece prin cătun ca o fantomă a celui ce fusese cândva, privind cu ochi străini aleea îngustă, lungă de aproape un

kilometru şi mărginită de castani, ce ducea la nord-vest de Binsey, spre biserica Sfânta Margareta. Încercă să-şi aducă aminte când făcuse pentru ultima oară acest drum. Să fi fost şapte sau zece ani de atunci? Nu-şi putea aminti nici cu ce ocazie îl făcuse, nici cu cine, dacă avusese vreun însoțitor. Aleea însă se schimbase. Castanii erau încă la locul lor, dar drumul, întunecos sub crengile împletite ale copacilor, se îngustase cât o potecă, mucegăită din cauza frunzelor căzute, un hăţiş de tufe de mure şi de plopi pitici. Consiliul local ştia acest lucru, desemnase anumite alei pentru a fi curăţate, dar numărul acestora scăzuse treptat. Bătrânii era prea neputincioşi ca să muncească, cei între două vârste, pe umerii cărora cădea cea mai mare parte din povara întreţinerii statului, erau prea ocupaţi, iar tinerilor puţin le păsa de întreţinerea zonelor rurale. De ce să păstreze în bună stare ceva ce vor avea, oricum, din belşug? Cât de curând, vor moşteni o lume de dealuri nepopulate, de cursuri de apă nepoluate, de păduri care s-au extins peste măsură şi de estuare părăsite. Rareori îi vedeai la ţară şi, de fapt, părea că peisajul rural îi sperie. Mai ales pădurile li se păreau locuri primejdioase, în care mulţi se temeau să intre, de parcă le-ar fi fost frică nu cumva, odată pierduţi printre acele trunchiuri întunecate şi duşmănoase şi cărări uitate, să nu mai poată ieşi niciodată la lumină. Dar nu numai tinerii. Din ce în ce mai mulţi erau aceia care căutau tovărăşia celor de-o seamă cu ei, plecând din satele mai izolate înainte ca prudenţa sau un decret oficial să le-o ceară, şi mutându-se în acele sectoare urbane desemnate anume, pe care Gardianul promisese că, dacă va fi posibil, le va aproviziona cu lumină şi căldură până la sfârşit. O casă singuratică, pe care şi-o amintea, se afla încă la locul ei, în grădină, la dreapta bisericii, şi, spre surprinderea lui, Theo observă că era, cel puţin în parte, locuită. Ferestrele aveau perdele, pe coş ieşea un fuior subţire de fum şi în stânga aleii se vedea că se încercase să se cureţe pământul de ierburile înalte până la genunchi şi să se cultive o grădină de zarzavaturi. Câteva păstăi de fasole căţărătoare mai atârnau încă pe araci şi zăreai şi

câteva rânduri inegale de varză obişnuită şi de varză de Bruxelles îngălbenită, pe jumătate culeasă. Îşi amintea că în timpul vizitelor de pe vremea studenţiei, regretase că pacea bisericii şi a casei, despre care era greu de crezut să se aflau atât de aproape de oraş, fusese tulburată de vuietul puternic, neîncetat al şoselei M40. Acum, cu greu dacă mai băgai de seamă zgomotul şi casa părea învăluită într-o linişte fără vârstă. Aceasta se sparse când un bărbat bătrân, într-un halat de-colorat, se repezi afară din casă şi se îndreptă, strigând şi poticnindu-se la vale, pe alee, dând din braţe, ca şi cum ar fi vrut să gonească nişte animale recalcitrante.

— Nu e slujbă! Azi nu e slujbă! Am un botez la unsprezece.

— N-am venit la slujbă, vreau doar să vizitez biserica, spuse Theo.

— Asta fac toţi. Sau cel puţin aşa spun. Am nevoie de cristelniţă la unsprezece. Atunci vă dau afară. Pe toţi, cu excepţia invitaţilor la botez.

— Nu cred că voi sta atât de târziu. Sunteţi preotul acestei parohii?

Se apropie şi se uită la Theo cu o privire fixă, de paranoic. Theo gândi că în viaţa lui nu văzuse un om atât de bătrân, craniul trăgându-i în sus pielea pătată şi subţire ca hârtia a feţii, de parcă moartea n-ar mai fi avut răbdare să-l cheme la ea.

Bătrânul spuse:

— Miercurea trecută au avut aici o mesă neagră, au cântat şi au strigat toată noaptea. Nu se cuvine. Nu-i pot opri, dar nu sunt de acord. Şi nici măcar nu strâng în urma lor – podeaua rămâne acoperită de sânge, pene, vin. Şi grăsime de la lumânările negre. Nu mai iese. Nu iese orice ai face, ştiai lucrul ăsta? Şi eu sunt cel ce trebuie să cureţe. Nici nu le pasă. Nu e frumos. Nu se cuvine.

— De ce nu încuiaţi biserica? întrebă Theo.

Bătrânul arboră un aer conspirativ.

— Fiindcă au luat cheia, de-aia. Ştiu cine a luat-o. Zău că ştiu.

Se întoarse şi se îndreptă, nesigur pe picioare, spre casă, oprindu-se în prag, ca să mai strige un ultim avertisment.

— La unsprezece, afară! Asta dacă nu sunteţi invitat la botez. Afară cu toții!

Theo îşi croi drum spre biserică. Era o clădire scundă de piatră şi, cu turla ei cu două clopote, semăna cu o casă de piatră obişnuită, cu un singur coş. Curtea bisericii era năpădită de buruieni, ca un câmp în paragină. Iarba era înaltă şi ofilită, parcă ar fi fost paie, iar iedera acoperise pietrele de mormânt, ştergând numele scrise pe ele. Undeva în această sălbăticie încâlcită se afla izvorul Sfântului Frideswide, cândva loc de pelerinaj. Unui pelerin modern i-ar fi fost greu să-l mai găsească. Biserica însă era vizibil folosită. De fiecare parte a portalului se afla câte un vas de flori din teracotă, cu câte un singur arbust de trandafiri, acum cu tulpinile goale, dar purtând încă pe ele câţiva boboci pe care frigul iernii îi îngheţase.

Julian îl aştepta sub portal. Nu-i întinse mâna, nu-i zâmbi, dar spuse:

— Mulţumesc că ați venit. Suntem aici cu toții.

Şi deschise USA. O urmă în interiorul întunecat, întâmpinat de un val puternic de miros de tămâie, ce acoperea un altul, mai urât. Cu douăzeci şi cinci de ani mai înainte, când venise pentru prima dată aici, fusese impresionat de liniştea păcii fără vârstă, părându-i-se că aude în aer ecoul unor cântece medievale de mult uitate, al unor porunci străvechi şi al unor rugi disperate. Toate astea dispăruseră. Cândva acesta fusese un loc în care liniştea însemna mai mult decât absenţa zgomotului. Acum era o clădire din piatră; nimic mai mult. Credea că grupul o să-l aştepte, în picioare sau şezând laolaltă în vidul acela rustic şi întunecat. Văzu însă că se separaseră şi umblau prin diferite părţi ale bisericii, de parcă i-ar fi despărţit o ceartă sau nevoia acută de singurătate. Erau patru, trei bărbaţi şi o femeie înaltă, care stătea lângă altar. Când intră împreună cu Julian, se grupară în linişte în aripa din faţa lui. Nu se îndoi nicio clipă cine era soţul Julianei şi şeful lor, încă mai înainte ca acesta să facă doi paşi înainte şi, avu

impresia, să-l înfrunte. Stăteau faţă în faţă, ca doi adversari ce se măsurau din priviri. Niciunul nu zâmbi, niciunul nu întinse mâna. Era foarte brunet, cu un chip frumos, cam posomorât, cu ochii în continuă mişcare, strălucitori şi depărtaţi, cu sprâncene groase şi drepte, ca nişte tuşe de pensulă, accentuând pomeţii proeminenţi. Pleoapele grele se terminau cu fire negre de păr, astfel că genele şi sprâncenele păreau că se unesc. Urechile le avea mari şi depărtate de cap, cu lobii ascuţiţi, urechi de spiriduş, în contrast cu felul dârz în care îşi ţinea gura şi cu maxilarele puternice, încleştate. Nu era chipul unui om care să-şi fi găsit pacea cu sine însuşi sau cu lumea în care trăia, dar de ce ar fi făcut-o când nu-i lipseau decât câţiva ani ca să se fi bucurat de distincţiile şi privilegiile celor din generaţia Omega? Generaţia lui, ca şi a lor, fusese atent urmărită, studiată, răsfăţată, cruţată pentru momentul în care vor deveni masculi adulţi şi vor putea produce sperma fertilă atât de dorită. Era o generaţie destinată eşecului, dezamăgirea finală pentru părinţii care-i crescuseră şi pentru rasa care investise atâta grijă şi atâta speranţă în ei.

Când vorbi, vocea lui era mai subţire decât se aşteptase Theo, dură însă şi cu o urmă de accent pe care nu-l putu identifica. Fără să aştepte ca Julian să facă prezentările, spuse:

— Nu e necesar să ne cunoașteți numele. Le vom folosi doar pe cele de botez. Eu sunt Rolf şi sunt conducătorul grupului. Julian e soţia mea. Ei sunt Miriam, Luke şi Gascoigne. Gascoigne e numele lui de botez. Bunică-sa i l-a ales în 1990, Dumnezeu ştie de ce. Miriam era moaşă, iar Luke e preot. Nu e nevoie să ştii cu ce ne ocupăm acum.

Femeia fu singura care veni şi-i strânse mâna. Era neagră, probabil jamaicană, şi cea mai bătrână din grup, mai bătrână decât el, bănui Theo, probabil trecută de cincizeci şi cinci de ani. Claia ei de păr scurt, creţ era aproape albă. Contrastul dintre negru şi alb era atât de puternic, încât capul părea pudrat, dându-i un aspect hieratic şi decorativ în acelaşi timp. Era înaltă şi graţios făcută, cu un chip prelung, cu trăsături fine, faţa de

culoarea cafelei doar uşor ridată, contrazicând albeaţa părului. Purta pantaloni negri strimţi, vârâţi în cizme, un pulover maro cu guler răsfrânt şi o vestă de piele de oaie, un contrast elegant, aproape exotic în comparaţie cu hainele grosolane, de ţară, ale celor trei bărbaţi. Îl salută pe Theo, strângându-i tare mâna, cu o privire care-l cântărea pe jumătate amuzată, de parcă ar fi fost deja conspiratori.

La prima vedere, nu era nimic demn de remarcat la băiatul – arăta ca un băiat, deşi nu putea avea mai puţin de treizeci şi unu de ani – căruia îi spuneau Gascoigne. Era scund, aproape gras, cu părul tăiat scurt şi cu o faţă rotundă, binevoitoare, cu ochi mari, nas cârn – faţa unui copil care crescuse cu vârstă, dar nu se schimbase prea tare din momentul în care privise pentru prima oară, din căruciorul lui, la lumea pe care aerul său de inocenţă mirată sugera că o consideră încă ciudată, dar nu neprietenoasă. Bărbatul ce se numea Luke, pe care îşi amintea că şi Julian îl descrisese ca fiind preot, era mai mare decât Gascoigne, avea probabil peste patruzeci de ani. Era înalt, cu un chip palid şi fin şi cu un trup fragil, mâinile mari şi osoase venind în prelungirea unor încheieturi delicate, de parcă în copilărie ar fi crescut prea repede şi n-ar fi reuşit niciodată să ajungă un adult robust. Părul blond cobora ca un breton de mătase peste fruntea înaltă; ochii cenuşii erau depărtaţi şi plini de blândeţe. Nu semăna deloc a conspirator, fragilitatea lui contrastând puternic cu masculinitatea întunecată a lui Rolf. Îi aruncă lui Theo un zâmbet scurt, care-i transformă chipul uşor melancolic, dar nu spuse nimic.

— Julian v-a explicat de ce am fost de acord să ne întâlnim, spuse Rolf.

Suna de parcă Theo ar fi fost cel care insistase să-i vadă.

— Vreţi să-mi folosesc influenţa pe lângă Gardianul Angliei. Trebuie să vă spun că n-am nicio influenţă. Am renunţat la acest drept, când am demisionat din funcţia de consilier. O să vă ascult, dar nu cred că aş putea face ceva care să influenţeze Consiliul sau pe Gardianul Angliei. Niciodată n-am avut această putere. Ăsta a fost unul dintre

motivele pentru care mi-am dat demisia.

— Sunteţi vărul lui, singura lui rudă în viaţă, spuse Rolf. Aţi crescut, mai mult sau mai puţin, împreună. Umblă zvonul că sunteţi singurul om din Anglia pe care l-a ascultat vreodată.

— Dacă-i aşa, zvonul e fals, adăugă Theo. Ce fel de grup sunteţi? Mereu vă întâlniţi aici, în biserică? Sunteţi un fel de sectă religioasă?

Miriam fu cea care răspunse.

— Nu. Aşa cum v-a explicat Rolf, Luke e preot, deşi nu are de lucru tot timpul şi nu are o parohie. Julian şi cu el sunt creştini, noi ceilalţi nu suntem. Ne întâlnim în biserici pentru că sunt disponibile, sunt deschise, nu costă nimic şi adesea sunt goale, cel puţin cele pe care le alegem noi. S-ar putea să trebuiască să renunţăm la biserica asta. Au început s-o folosească şi alţii.

Rolf interveni cu o voce nerăbdătoare, plină de ea.

— Religia şi creştinismul n-au nicio legătură cu ce facem noi. Niciuna!

Miriam continuă, de parcă nu l-ar fi auzit.

— Tot felul de excentrici se întâlnesc în biserici. Noi suntem doar un grup de oameni ciudaţi, printre mulţi alţii. Nimeni nu ne întreabă nimic. Dacă o fac, suntem Clubul Cranmer. Ne întâlnim ca să citim şi să studiem vechea carte de rugăciuni creştine.

— Asta e acoperirea noastră, spuse Gascoigne.

Vorbi cu satisfacţia unui copil, care aflase câteva dintre secretele oamenilor mari.

Theo se întoarse spre el:

— Zău? Şi ce veți răspunde când Politia Securității Statului vă va cere să recitaţi colecta pentru prima duminică din săptămână Crăciunului? Văzând încurcătura plină de nedumerire care-l cuprinsese pe Gascoigne, adăugă: Nu prea e convingătoarea acoperirea voastră.

Julian spuse calm:

— Puteţi să nu fiţi de acord cu noi, dar asta nu înseamnă că trebuie să ne dispreţuiţi. Acoperirea nu vrea să-i convingă pe cei de la Poliţie. Dacă vor începe să se

intereseze de noi, nicio acoperire nu ne va putea salva. În zece minute au terminat cu noi. Ştim acest lucru. Acoperirea ne dă un motiv, o scuză ca să ne întâlnim regulat în biserici. Nu facem publicitate. Ea există doar pentru cazul că ne-ar întreba cineva, dacă ar fi nevoie s-o spunem.

— Ştiu că rugăciunilor li se spune colecte, zise Gascoigne. Dumneavoastră o ştiţi pe cea despre care m-aţi întrebat?

Nu avea un ton acuzator, era doar interesat.

— Am crescut cu cartea asta, spuse Theo. Cred că biserica la care mă ducea mama când eram copil era una din ultimele care o mai foloseau. Eu sunt istoric. Mă interesează biserica victoriană, vechile liturghii, formele defuncte de credinţă.

— Toate astea sunt irelevante, spuse Rolf nerăbdător. Aşa cum spunea Julian, dacă poliţia pune mâna pe noi, nu-şi vor pierde vremea întrebându-ne despre vechiul catehism. Încă nu suntem în primejdie; asta dacă nu ne trădaţi. Ce-am făcut până acum? Doar am discutat, înainte de a trece la acţiune, doi dintre noi au considerat că poate ar fi bine dacă ne-am adresa Gardianului Angliei, vărul dumneavoastră.

— Trei dintre noi, zise Miriam. Majoritatea. Am fost de aceeaşi părere cu Luke şi Julian. Am gândit că merită să încercăm.

Rolf nu-i dădu nicio atenție.

— Nu a fost ideea mea să vă aducem aici. Sunt sincer cu dumneavoastră. Nu am niciun motiv să mă încred în dumneavoastră şi nici nu prea vă doresc alături de noi.

— Nici eu n-am prea vrut să vin, spuse Theo, aşa că suntem chit. Vreţi să vorbesc cu Gardianul. De ce n-o faceţi chiar voi?

— Pentru că nu ne-ar asculta. Pe dumneavoastră s-ar putea să vă asculte.

— Şi dacă voi fi de acord să mă duc la el, şi dacă mă va asculta, ce aţi vrea să-i spun?

Acum, când întrebarea fusese atât de direct pusă,

păreau, pentru moment, încurcaţi. Se uitară unul la celălalt, întrebându-se parcă cine să înceapă.

Rolf fu cel care răspunse:

— Când a venit la putere, Gardianul a fost ales, dar asta s-a petrecut acum cincisprezece ani. De atunci n-a mai organizat alte alegeri. Pretinde că guvernează prin voinţa poporului, dar nu este altceva decât un despot şi un tiran.

— Mesagerul dispus să-i spună asta va trebui să fie al naibii de curajos, zise Theo sec.

Gascoigne spuse:

— Iar grenadierii sunt armata lui particulară. În faţa lui depun jurământul. Nu mai servesc Statul, îl servesc pe el. Nu are dreptul să folosească acest nume. Bunicul a fost soldat la grenadieri. Zicea că erau cel mai bun regiment din armata britanică.

Rolf nu-i dădu nicio atenție.

— Există lucruri pe care le poate face fără să aştepte alegerile generale. Poate pune capăt programului de testare a spermei. E o pierdere de timp, degradantă şi, oricum, fără speranţă. Ar putea, de asemeni, să lase consiliile locale şi regionale să-şi aleagă preşedinţii. Ar fi măcar un început de democraţie.

— Nu e vorba numai de testarea spermei, spuse Luke. Ar trebui să înceteze cu examenele ginecologice obligatorii. Le înjosesc pe femei. Şi am vrea să pună capăt ritualului Eliberării. Ştiu că se presupune că toţi bătrânii aceia sunt voluntari. Poate că aşa a fost, la început. Poate că unii dintre ei mai sunt încă. Dar oare ar mai vrea să moară, dacă le-am da o speranţă?

„Ce speranţă?“ vru Theo să întrebe.

Interveni Julian.

— Am vrea să facem ceva şi pentru Vizitatori. Credeţi că e drept să existe un edict care să interzică emigrarea tinerilor Omega de la noi? Importăm alţi Omega şi tineri din ţările mai puţin bogate, ca să ne facă toate muncile murdare, să cureţe canalele, să ridice gunoiul, să aibă grijă de bătrânii cu incontinenţă urinară.

— Ei vor să vină, spuse Theo. Probabil fiindcă aici trăiesc

mai bine.

— Vin ca să mănânce, zise Julian. Apoi, când îmbătrânesc – şaizeci e vârsta limită, nu-i aşa? — sunt trimişi înapoi, indiferent dacă vor sau nu.

— Ăsta-i un rău pe care trebuie să-l rezolve propriile lor ţări. Ar putea începe prin a-şi conduce mai bine treburile. Oricum, nu sunt prea mulţi. Există o cotă, venirea lor e strict controlată.

— Nu doar o cotă, ci şi condiţii stricte. Trebuie să fie puternici, sănătoşi, să n-aibă cazier. Îi luăm pe cei mai buni, şi când nu mai avem nevoie de ei, îi azvârlim. Şi cine-i poate folosi? Nu cei care au cea mai mare nevoie de ei. Membrii Consiliului şi prietenii lor. Cine se ocupă de tinerii Omega străini cât stau la noi? Muncesc pentru o nimica toată, trăiesc în lagăre, femeile despărţite de bărbaţi. Nici măcar cetățenia nu le-o dăm; este o formă de sclavie legalizată.

— Nu cred că veţi izbuti să începeţi o revoluţie pe problema Vizitatorilor, şi nici a Eliberării, spuse Theo. Oamenilor nu le prea pasă.

— Vrem să-i ajutăm să le pese, spuse Julian.

— De ce le-ar păsa? Trăiesc fără nicio speranţă, pe o planetă care va muri. Tot ce vor ei e siguranţă, confort, plăcere. Gardianul Angliei le poate promite primele două, oricum mai mult decât reuşeşte majoritatea guvernelor străine.

Rolf ascultase în tăcere schimbul lor de replici. Apoi spuse brusc:

— Cum arată Gardianul Angliei? Ce fel de om este? Trebuie să ştiţi, doar aţi crescut împreună.

— Asta nu-mi asigură accesul la gândurile lui.

— Toată puterea, mai mult decât a avut cineva vreodată – în ţara asta cel puţin –, toată se află în mâinile lui. Se bucură de ea?

— Presupun că da. Nu prea pare dispus să renunţe la ea. Dacă vreţi democraţie, adăugă, va trebui să revitalizaţi cumva consiliile locale. De acolo să începeţi. — Acolo se şi termină, spuse Rolf. Aşa îşi exercită Gardianul controlul la

acest nivel. L-aţi văzut pe preşedintele Consiliului nostru local, Reggie Dimsdale? Are şaptezeci de ani, e plângăreţ, face pe el de frică, îndeplineşte această funcţie numai pentru că îi asigură o raţie dublă de benzină şi doi tineri Omega străini, care să se ocupe de nenorocita aia de casă a lui, mare cât un hambar, şi să-l şteargă la fund când se scapă pe el. Pentru el nu cere nimeni Eliberarea.

— A fost ales în Consiliu. Toţi au fost aleşi.

— De către cine? Dumneavoastră ați votat? Cui îi pasă? Oamenii se bucură că s-a găsit cineva care să facă treaba asta. Şi ştiţi prea bine cum merg lucrurile. Preşedintele Consiliului Local nu poate fi numit fără aprobarea Consiliului Districtual. Acesta are nevoie de aprobarea Consiliului Regional, al cărui preşedinte, la rândul lui, trebuie să fie aprobat de Consiliul Angliei. Marele Gardian controlează sistemul de sus şi până jos, sigur știți lucrul ăsta. Tot aşa îl controlează şi în Scoţia, şi în Ţara Galilor. Fiecare are propriul Gardian, dar cine îi numeşte pe aceştia? Xan Lyppiatt s-ar desemna Gardian al Marii Britanii, numai că, pentru el, n-ar mai suna la fel de romantic.

Observaţia, gândi Theo, dovedea perspicacitate. Îşi aminti o discuţie avută de demult cu Xan. „Prim-ministru, puţin probabil. Nu vreau să-mi însuşesc titlul altcuiva, mai ales atunci când poartă în el o asemenea încărcătură de tradiţie şi obligaţii. S-ar putea să mi se ceară să organizez alegeri o dată la cinci ani. Nici Lord Protector. Despre ultimul nu s-ar putea spune că a fost un succes. Gardian se potriveşte de minune. Dar Gardian al Marii Britanii şi al Irlandei de Nord? Nu prea sună romantic, aşa cum îmi doresc."

— N-o să ajungem nicăieri cu Consiliul Local, spuse Julian. Trăiţi la Oxford, sunteţi un cetățean ca oricare altul. Nu se poate să nu fi citit anunţurile pe care le afişează după fiecare întrunire, lucrurile despre care discută. Întreţinerea terenurilor de golf şi a pistelor de popice. Sunt oare instalaţiile de pe lângă cluburi ce ar trebui să fie? Decizii privind acordarea de posturi, plângeri legate de bonurile de benzină, cereri pentru angajarea de Vizitatori. Audiţii pentru

corul local de amatori. Sunt destui aceia care vor să ia lecţii de vioară, pentru ca să merite angajarea, de către Consiliu, a unui violonist cu normă întreagă? Uneori discută chiar şi problema rondurilor poliţiştilor pe străzi, nu că ar fi nevoie, acum, când ameninţarea deportării în Colonia Penală de pe Insula Man îi sperie de toţi eventualii tâlhari.

Luke spuse blând:

— Protecţie, confort, plăcere. Ar trebui să fie ceva mai mult.

— Asta îi interesează pe oameni, asta îşi doresc. Ce altceva ar trebui să le mai ofere Consiliul?

— Înţelegere, dreptate, iubire.

— Niciun stat nu s-a ocupat vreodată de iubire, şi niciun stat nu va putea s-o facă vreodată.

— Dar se poate ocupa de dreptate, spuse Julian.

Rolf era nerăbdător.

— Dreptate, înţelegere, iubire. Toate astea nu-s decât cuvinte. Noi vorbim despre putere. Gardianul este un dictator deghizat în lider democrat. Trebuie determinat să răspundă în faţa voinţei poporului.

— Ah, voinţa poporului, spuse Theo. Fraza asta sună foarte frumos, în momentul de faţă se pare că poporul vrea protecţie, confort, plăcere.

În sinea lui îşi spuse: Ştiu ce te supără; faptul că Xan se bucură de o asemenea putere, nu modul în care o exercită.

Grupul nu avea o coeziune reală şi, bănuia el, niciun ţel comun nu avea. Combustibilul în cazul lui Gascoigne era indignarea legată de atribuirea numelui de grenadier, la Miriam era un motiv neclar încă, pentru Julian şi Luke idealismul religios, la Rolf, gelozia şi ambiţia. Ca istoric, ar fi putut înşira o duzină de cazuri similare.

— Miriam, povesteşte-i despre fratele tău, spuse Julian. Spune-i despre Henry. Dar să ne aşezăm, înainte să începi.

Se aşezară în strane, aplecaţi, ca să audă vocea joasă a lui Miriam, arătând, gândi Theo, ca o adunătură, nepotriviţi unul cu altul, de credincioşi doar pe jumătate convinşi.

— Henry a fost trimis pe insulă acum un an şi jumătate. Jaf cu violenţă. Nu prea a fost violenţă, nu adevărată

violenţă. A jefuit o fată Omega şi i-a dat un brânci. A împins-o, nimic mai mult, dar fata a căzut şi a spus la proces că Henry a dat în ea cu picioarele, cât zăcea la pământ. A fost adevărat. Nu spun că Henry n-a împins-o. De mic ne-a făcut numai necazuri. Dar n-a dat cu piciorul în fata aia, nu cât era pe jos. I-a smuls geanta şi a împins-o, după care a fugit. Asta s-a petrecut la Londra, chiar înainte de miezul nopţii. A luat-o la fugă pe după colţul de pe Ladbroke Grove, drept în braţele Poliţiei Securităţii Statului. Toată viaţa a avut ghinion.

— Ai fost la proces?

— Împreună cu mama, ne-am dus amândouă. Tata a murit acum doi ani. I-am angajat lui Henry un avocat – l-am şi plătit –, dar pe el nu-l interesa problema. Ne-a luat banii şi n-a făcut nimic. Ne-am dat seama că era de acord cu sentinţa ca Henry să fie trimis pe insulă. La urma urmelor, jefuise o tânără Omega. Asta atârna greu împotriva lui. Şi mai era şi negru.

— Nu începe iar cu prostiile tale despre discriminare, spuse Rolf nerăbdător. Brânciul a fost decisiv, nu culoarea. Nu poţi fi trimis în Colonia Penală decât în cazul unei infracţiuni cu violenţă împotriva unei persoane, sau dacă eşti condamnat a doua oară pentru tâlhărie.

Henry nu fusese condamnat pentru tâlhărie, dar fusese prins de două ori furând.

— Furând din magazine, spuse Miriam. Nimic grav. A furat o eşarfă pentru ziua de naştere a mamei şi un baton de ciocolată. Astea s-au petrecut când era mic. Pentru numele lui Dumnezeu, Rolf, avea doisprezece ani! Au trecut mai bine de douăzeci de ani de atunci.

— Dac-a trântit victima la pământ, zise Theo, se făcea vinovat de delict de violentă, indiferent dacă a dat sau nu cu piciorul în ea.

— Dar n-a dat. A împins-o şi ea a căzut. N-a făcut-o dinadins.

— Se vede treaba că juriul n-a gândit aşa.

— N-a fost niciun juriu. Ştiţi ce greu e să-i faci pe oameni să accepte să facă parte dintr-un juriu. Nu-i interesează. Nu

se deranjează. A fost judecat, conform noilor reglementări, de un judecător şi de doi magistraţi. Ei au puterea de a-i trimite pe oameni pe insulă. Pe viaţă. Nu există amnistie, nu scapi niciodată de acolo. O condamnare pe viaţă în infernul acela, pentru un brânci neintenţionat. Asta a omorât-o pe mama. Henry era singurul ei fiu şi ştia că nu-l va mai vedea niciodată. Tot ce a făcut a fost că s-a întors cu faţa la perete. Dar mă bucur c-a murit. Măcar n-a aflat partea cea mai cumplită din cele ce i s-au întâmplat lui Henry.

Îl privi pe Theo şi spuse, simplu:

— Vedeţi, eu ştiu. A venit acasă.

— Vrei să spui că a evadat de pe insulă? Credeam că e imposibil.

— Henry a izbutit. A găsit o barcă spartă, pe care forţa de securitate n-o observase când pregătise insula pentru condamnaţi. Orice ambarcaţiune ce nu merita să fie luată fusese arsă, una însă era ascunsă, sau n-au observat-o, ori s-au gândit că era prea stricată pentru a mai fi folosită. Henry a fost întotdeauna foarte îndemânatic. A reparat-o pe ascuns şi a meşterit două vâsle. Apoi, acum două săptămâni, era în trei ianuarie, a aşteptat să se lase întunericul şi a pornit.

— Un risc incredibil.

— Nu, un lucru de bun simt. Ştia că ori va reuşi, ori se va îneca, şi era de preferat să se înece decât să rămână pe insulă. Şi s-a întors acasă. Locuiesc – n-are nicio importanţă unde locuiesc. E o vilă la marginea unui sat. A ajuns acasă după miezul nopţii. Avusesem o zi grea la serviciu şi intenționam să mă culc devreme. Eram obosită, dar nu-mi găseam liniştea, aşa că, odată ajunsă acasă, mi-am făcut un ceai şi am adormit pe scaun. N-am dormit decât vreo douăzeci de minute, dar când m-am trezit mi-am dat seama că nu aveam puterea să mă bag în pat. Ştiţi cum e. Depăşeşti pragul oboselii. Efortul de a te dezbrăca ţi se pare prea mare.

Era o noapte întunecoasă, fără stele, şi se stârnise vântul. De obicei îmi place şuierul vântului, când sunt

confortabil instalată la mine acasă, dar în noaptea aceea era altfel, nu mă liniştea, se văita parcă şi vuia în cămin, ameninţător. M-a cuprins jalea, gândindu-mă la mama, moartă, şi la Henry, pierdut pe vecie. Mi-am zis că trebuie să-mi revin şi să mă bag în pat. Şi atunci am auzit ciocănitul în ușă. Am sonerie, dar n-a folosit-o. A folosit doar ciocănelul de două ori, slab, eu însă am auzit. M-am uitat prin vizor, dar nu se vedea nimic, doar întunericul. Trecuse de miezul nopţii şi nu mă puteam gândi la nimeni care să vină la mine atât de târziu. Dar am pus lanţul şi am deschis uşa. Lângă perete am zărit o formă întunecată, căzută la pământ. Mai avusese puterea doar să ciocăne de două ori, înainte de a-şi pierde cunoştinţa. Am reuşit să-l trag înăuntru şi să-l readuc în simţiri. I-am dat supă şi coniac şi, după o oră, a fost în stare să vorbească. Voia să vorbească, aşa că l-am lăsat s-o facă, legănându-l în braţele mele.

— În ce stare era? întrebă Theo.

Rolf fu cel care răspunse:

— Murdar, mirosind urât, însângerat şi groaznic de slab. Venise pe jos de pe coasta Cumberland-ului.

Miriam continuă:

— L-am spălat şi i-am bandajat picioarele şi am reuşit să-l culc în pat. Îi era groază să doarmă singur, aşa că m-am întins lângă el, îmbrăcată cum eram. Nu puteam dormi. Atunci a început să vorbească. A vorbit mai mult de o oră. Eu n-am rostit un cuvânt.

N-am făcut decât să-l ţin în braţe şi să-l ascult. După care, în fine, a tăcut şi am ştiut că adormise. Am rămas întinsă lângă el, îmbrăţişându-l, ascultându-i răsuflarea, cuvintele murmurate. Din când în când gemea, după care ţipa brusc şi se ridica în capul oaselor, dar am reuşit să-l liniştesc, de parcă ar fi fost un copil mic, şi adormea din nou. Am stat culcată lângă el şi am plâns în tăcere pentru tot ce-mi spusese. Oh, dar eram şi furioasă. Simţeam furia în piept ca pe un cărbune încins.

Insula e iadul pe pământ. Cei care au ajuns acolo oameni au murit aproape cu toţii, iar restul sunt diavoli. Mor de foame. Ştiu că au seminţe, grâne, utilaje, dar majoritatea

sunt delincvenţi de la oraş, neobişnuiţi cu munca manuală. Toate rezervele de hrană s-au terminat, grădinile şi câmpurile au fost golite. Au ajuns să mănânce şi cadavre. Jur. S-a întâmplat şi asta. Insula e condusă de o bandă de prizonieri mai puternici. Le place cruzimea şi pe insulă pot bate şi tortura şi chinui fără ca să existe cineva care să-i oprească sau să-i vadă. Cei blânzi, sensibili, care n-ar trebui să se afle acolo, nu rezistă mult. Unele dintre femei sunt cele mai rele. Henry mi-a povestit lucruri pe care nu le pot repeta şi pe care nu le voi uita niciodată.

A doua zi de dimineaţă au venit după el. N-au dat buzna în casă, n-au făcut prea mare zgomot. Au înconjurat iute vila şi au bătut la ușă.

— Cine erau? întrebă Theo.

— Şase grenadieri şi şase bărbaţi de la Politia Securităţii Statului. Un bărbat stors de vlagă în urma bătăilor şi ei trimit doisprezece oameni să-l ridice. Cei de la Poliţie au fost cei mai răi. Cred că erau Omega. La început nu mi-au adresat un cuvânt, au urcat doar şi l-au târât în jos, pe scări. Când i-a văzut, a scos un strigăt. Niciodată nu voi uita strigătul acela. Niciodată, niciodată… Apoi s-au întors spre mine, dar un ofiţer, unul dintre grenadieri, le-a spus să mă lase în pace. „E sora lui, a zis, era normal să vină aici. Iar ea n-avea de ales, a trebuit să-l ajute.”

— Mai târziu ne-am gândit că avea, probabil, şi el o soră, despre care ştia că nu l-ar lăsa niciodată, că ar fi mereu lângă el, spuse Julian.

Rolf interveni nerăbdător:

— Sau şi-a spus că poate să arate un rest de simţire, pentru care Miriam îl va răsplăti într-un fel sau altul.

Miriam negă din cap.

— Nu, n-a fost aşa. Încerca să fie bun. L-am întrebat ce se va întâmpla cu Henry. Nu mi-a răspuns, dar unul dintre poliţişti a spus: „La ce te aştepţi? Dar ai să primeşti cenuşa.” Căpitanul Poliţiei Securităţii Statului mi-a zis că l-ar fi putut prinde de cum a ajuns la ţărm, dar că l-au urmărit tot drumul de la Cumbria la Oxford. În parte ca să vadă unde se va duce, presupun, şi în parte pentru că voiau

să aştepte până când se va simţi în siguranţă, şi abia atunci să-l aresteze.

— Acest rafinament al cruzimii le dădea un plus de plăcere, spuse Rolf cu o furie amară.

— O săptămână mai târziu, a sosit pachetul. Era greu, cam cât un kilogram de zahăr, şi avea aceeaşi formă, ambalat în hârtie cafenie, cu o etichetă bătută la maşină, înăuntru era o pungă de plastic plină cu o pulbere albă. Semăna cu un îngrăşământ pentru grădină, n-avea nimic comun cu Henry. Mai era şi un bilet dactilografiat, fără semnătură. „Ucis în timp ce încerca să evadeze.” Nimic altceva. Am săpat o groapă în grădină. Îmi amintesc că ploua, şi când am vărsat pulberea în groapă, părea că întreaga grădină plânge. Eu însă n-am plâns. Suferinţele lui Henry luaseră sfârşit. Orice era mai bine decât să-l fi trimis înapoi pe insulă.

— Bineînţeles că nici nu s-a pus problema să-l trimită înapoi, spuse Rolf. Nu voiau să afle cineva că se poate evada de acolo. Şi nici nu se va mai putea. Vor începe să patruleze coasta.

Julian atinse braţul lui Theo şi-l privi drept în faţă.

— N-ar trebui să trateze în felul acesta nişte fiinţe umane. Indiferent de ce au făcut, ce sunt, oamenii nu trebuie trataţi aşa. E de datoria noastră să facem ca acest lucru să înceteze.

— E evident că există rele sociale, dar astea sunt nimic în comparaţie cu ce se petrece în alte părţi ale lumii, spuse Theo. Problema e – care este preţul unei guvernări stabile pe care ţara e dispusă să-l tolereze.

Julian întrebă:

— Ce înţelegeţi prin guvernare stabilă?

— Ordine publică, inexistenţa corupţiei la niveluri înalte, lipsa fricii de războaie şi de crime, o distribuţie relativ echitabilă a avuţiilor şi a resurselor, grija pentru viața individului.

— În cazul ăsta noi nu avem o guvernare stabilă, spuse Luke.

— S-ar putea să avem cea mai bună guvernare posibilă

în condiţiile existente. Înfiinţarea Coloniei Penale de pe insula Man s-a bucurat de un sprijin puternic din partea populaţiei. Niciun guvern nu poate acţiona înainte ca populaţia să-şi exprime voinţa ei morală.

— Înseamnă că va trebui să schimbăm voinţa morală. Trebuie să-i schimbăm pe oameni.

Theo râse.

— Ah, ăsta e genul de revoltă la care vă gândiţi? Nu sistemul, ci inimile şi minţile. Sunteţi cei mai primejdioşi revoluţionari, sau ați fi, dacă ați avea vreo idee de unde să începeţi sau vreo şansă de a reuşi.

— Dumneavoastră cum aţi începe? întrebă Julian, de parcă răspunsul lui ar fi interesat-o cu adevărat.

— N-aş începe. Istoria îmi arată ce se întâmplă cu cei care o fac. Pe lanţul de la gât porţi ceva ce ţi-ar putea aduce aminte.

Julian îşi ridică mâna stângă, desfigurată, şi atinse uşor crucea. Părea, lângă carnea umflată, un talisman nespus de mic şi de fragil.

— Întotdeauna se pot găsi scuze ca să nu faci nimic, spuse Rolf. Adevărul e că Gardianul conduce Anglia de parcă ar fi fieful lui. Grenadierii sunt armata lui particulară, iar Poliţia Securităţii Statului – spionii şi călăii săi.

— N-ai nicio dovadă că e aşa.

— Cine l-a ucis pe fratele lui Miriam? Execuţia a urmat unui proces drept sau a fost o crimă, comisă în secret? Ce vrem noi e democraţie reală.

— Cu tine în fruntea ei?

— M-as descurca mai bine decât o face el.

— Îmi închipui că aşa a gândit şi el, atunci când a preluat puterea de la ultimul prim-ministru.

— Deci nu veţi vorbi cu Gardianul? spuse Julian.

— Bineînţeles că nu va vorbi, o întrerupse Rolf. N-a avut nicio clipă intenţia s-o facă. Ne-am pierdut timpul, aducându-l aici. Un lucru fără sens, stupid şi primejdios.

— N-am spus că n-o să-l caut, zise Theo încet. Dar va trebui să-i duc mai mult decât zvonuri, mai ales că nu pot să-i dezvălui unde şi cum am obținut informaţiile. Înainte de

a vă comunica ce am hotărât, vreau să văd o Eliberare. Când e planificată următoarea? Ştie cineva?

Julian fu cea care răspunse.

— Nu le mai fac reclamă, dar, desigur, veştile circulă. Miercuri, peste trei zile, va avea loc la Southwold o Eliberare pentru femei. Dincolo de dig, la nord de oraş. Cunoaşteţi oraşul? Cam la treisprezece kilometri sud de Lowestoft.

— Nu e prea bine ales.

— Poate că pentru dumneavoastră nu e, spuse Rolf. Dar pentru ei e. Nu există cale ferată, aşa că nu vor veni mulţimi de oameni, e mult de mers cu maşina, aşa că oamenii se vor întreba dacă merită benzina doar ca să vezi cum nişte bunicuţe sunt trimise pe lumea cealaltă în cămăşi de noapte albe şi în sunetul imnului „Rămâi cu mine“. Uitasem să spun că nu există decât o singură cale de acces pe şosea. Pot controla astfel câţi asistă, îi pot supraveghea. Dacă apar tulburări, îi pot ridica pe vinovaţi.

— Cât va trebui să aşteptăm până ne veţi da un răspuns? întrebă Julian.

— Imediat după Eliberare voi hotărî dacă mă voi duce la Gardian sau nu. După aceea ar fi bine să mai aşteptăm o săptămână şi să aranjăm o întâlnire.

— Mai bine două, spuse Rolf. Dacă vă duceţi la Gardian, s-ar putea să vă pună sub urmărire.

— Cum o să aflăm dacă ați hotărât să vă duceţi la el? întrebă Julian.

— După ce voi vedea Eliberarea, o să vă las un mesaj. Ştiţi unde e Muzeul Mulajelor, pe Pusey Lane?

— Nu, spuse Rolf.

Luke interveni imediat:

— Eu ştiu. Este o parte din Muzeul Ashmolean, o expoziţie de mulaje din ipsos şi copii în marmură ale unor statui greceşti şi romane. Ne duceau acolo la orele de artă, la scoală. N-am mai fost de ani de zile. Nici măcar nu ştiam că mai e deschis.

— Nu există niciun motiv pentru care l-ar închide, spuse Theo. N-are nevoie de prea multă supraveghere. Din când

în când mai intră în el câțiva savanţi bătrâni. Pe placa de afară scrie când e deschis.

Rolf era bănuitor.

— De ce tocmai acolo?

— Pentru că îmi place să-l vizitez din când în când şi paznicul e obişnuit să mă vadă. Pentru că oferă un număr de ascunzători accesibile. În primul rând însă, pentru că îmi convine mie. Singurul lucru care-mi convine din toată afacerea asta.

— Unde exact veţi lăsa mesajul? întrebă Luke.

— La parter, peretele din dreapta, sub capul lui Diadoumenos. Numărul de catalog este C38, şi o să-l găsiţi trecut pe bust. Dacă nu puteţi reţine numele, presupun că puteţi reţine numărul. Dacă nu, notaţi-l.

Julian spuse:

— E vârsta lui Luke, aşa că e uşor. Va trebui să ridicăm statuia?

— Nu e o statuie, doar un cap, şi nu va fi nevoie să-l atingeţi. Între baza lui şi piedestal e o crăpătură foarte îngustă. Răspunsul meu va fi scris pe o fişă. Nu va incrimina pe nimeni, va fi un simplu da sau nu. Aţi putea să-mi telefonaţi ca să vi-l dau, dar credeţi, fără îndoială, că s-ar putea să nu fie înţelept s-o faceţi.

— Încercăm să nu vorbim niciodată la telefon, spuse Rolf. Chiar dacă n-am început încă, ne luăm toate precauţiile normale. Toată lumea ştie că telefoanele sunt ascultate.

Julian întrebă:

— Şi dacă răspunsul dumneavoastră este da, şi Gardianul e de acord să vă întâlniţi, când ne veţi spune ce-a zis, ce-a promis că va face?

— Mai bine lăsaţi să treacă cel puţin două săptămâni, interveni Rolf. Să ne vedem miercuri, două săptămâni după Eliberare. Ne putem întâlni la o plimbare, oriunde la Orford, cel mai bine în aer liber.

— Spaţiile deschise pot fi urmărite prin binoclu, spuse Theo. Doi oameni care şi-au dat întâlnire în mijlocul unui parc, pe o pajişte sau în grădina unei universităţi atrag atenţia. O clădire publică e mai sigură. O să mă întâlnesc cu

Julian la Muzeul Pitt Rivers.

— Se pare că vă plac muzeele, spuse Rolf.

— Au avantajul de a fi locuri în care poţi să pierzi vremea cu un motiv.

— Atunci ne întâlnim la ora douăsprezece la Pitt Rivers, spuse Rolf.

— Nu mă întâlnesc cu dumneata, mă întâlnesc cu Julian. Ați folosit-o ca să mă abordeze. Ea m-a adus azi aici. Voi fi la Pitt Rivers miercuri la amiază, două săptămâni după Eliberare, şi o voi aştepta. Să vină singură.

Era aproape ora unsprezece când Theo plecă, lăsându-i în biserică. O clipă se opri sub portal, se uită la ceas şi apoi privi cimitirul părăginit. Îşi dorea să nu fi venit, să nu se fi implicat în această treabă inutilă şi penibilă. Povestea lui Miriam îl emoţionase mai mult decât voia s-o recunoască. Ar fi vrut să n-o fi auzit niciodată. Dar ce putea face el, ce putea face oricine? Acum era prea târziu. Nu credea că grupul se expune vreunui pericol. Unele din grijile lor păreau mai degrabă paranoice. Sperase că va fi scutit, un timp, de orice responsabilitate, că luni de zile nu se va organiza nicio Eliberare. Miercuri nu-i convenea deloc. Trebuia să-şi schimbe, în ultimul moment, programul. Pe Xan nu-l mai văzuse de trei ani. Dacă va trebui să se reîntâlnească, era umilitor şi degradant s-o facă în postura de solicitant. Era la fel de furios pe sine însuşi cum era pe grup. Putea mult şi bine să-i dispreţuiască, judecându-i ca pe o bandă de revoluţionari amatori, dar îl duseseră, trimiseseră la el pe singurul membru pe care ştiau că-i va fi greu să-l refuze. De ce i-ar fi fost greu era o problemă pe care nu dorea s-o aprofundeze pentru moment. Va merge la Eliberare, aşa cum promisese, şi le va lăsa un mesaj în Muzeul Mulajelor. Spera că va avea toate motivele ca răspunsul să fie un singur cuvânt, NU.

Invitaţii la botez urcau pe cărare, bătrânul, acum în sutană, păstorindu-i cu strigăte mici de încurajare. Erau două femei între două vârste şi doi bărbaţi mai bătrâni, bărbaţii îmbrăcaţi sobru, în costume bleumarin, femeile purtând pălării cu flori, nepotrivite cu paltoanele de iarnă.

Fiecare femeie ducea câte un fel de pachet îmbrobodit în şal, de sub care ieşeau pliurile mărginite de dantelă ale cămăşii de botez. Theo dădu să treacă de ei, ferindu-si cu tact ochii, dar cele două femei aproape că-i barară drumul, zâmbind cu zâmbetul acela lipsit de sens al celor pe jumătate nebuni, întinseră spre el pachetele, invitându-l să le admire. Cei doi pui de pisică, cu urechile turtite sub boneţelele cu panglici, arătau ridicol şi înduioşător în acelaşi timp. Aveau ochii larg deschişi, iazuri de opal lipsite de înţelegere, şi nu părea că lipsa de libertate îi deranjează. Se întrebă dacă nu cumva îi drogaseră, apoi îşi spuse că probabil fuseseră dezmierdaţi, mângâiaţi şi consideraţi ca fiind copii încă de la naştere şi că se obișnuiseră. Se întrebă ce-o fi cu preotul. Indiferent dacă era hirotonisit sau un impostor – şi din ăştia existau o groază – nu prea puteai spune că se angajase într-un ritual creştin. Biserica anglicană, care nu mai dispunea de o doctrină comună sau de o liturghie comună, era atât de fragmentată, că nu mai puteai să ştii în ce credeau anumite secte, dar se îndoia că botezul animalelor era încurajat. Bănuia că noul arhiepiscop, care se prezenta ca fiind creştin raţionalist, ar fi interzis şi botezul copiilor, ca fiind o superstiţie, dacă botezul acestora ar mai fi fost posibil. Numai că îi era greu să controleze ce se petrecea în fiecare biserică uitată de Dumnezeu. Era de presupus că pisoii nu se vor bucura prea tare de duşul cu apă rece pe care-l vor primi în cap, altfel însă nimeni nu va avea nimic de obiectat. Mascarada aceasta era o încheiere cât se poate de potrivită a unei dimineţi nebuneşti. Porni cu paşi siguri spre normalitate şi spre casa goală în care nu pătrundea nimeni şi pe care o numea cămin.

9

În dimineaţa Eliberării, Theo se trezi cu o greutate pe suflet, nu destul de puternică pentru a fi numită teamă, mai degrabă cu o uşoară stare depresivă neclară, semănând cu ultimele rămăşiţe ale unui vis urât, de care nu reuşeai să-ţi aduci exact aminte. Şi apoi, chiar înainte de a întinde mâna pentru a aprinde lumina, ştiu ce-l aştepta în ziua aceea. Toată viaţa avusese obiceiul să-şi găsească plăceri mici, ca paliative la unele sarcini neplăcute. În mod normal, acum ar fi început să-şi planifice cu grijă drumul; un han bun la care să ajungă devreme, pentru prânz, o biserică interesantă pe care s-o viziteze, un ocol care să-l ducă într-un sat atrăgător. Dar pentru această călătorie, al cărei scop şi sfârşit erau moartea, nu existau compensaţii. Mai bine să ajungă acolo cât mai repede cu putinţă, să vadă ce făgăduise că va vedea, să se întoarcă acasă, să-i spună lui Julian că nici el nici grupul lor nu puteau face nimic, şi să încerce să-şi scoată din minte toată această experienţă pe care n-o căutase şi care nu era binevenită. Asta însemna să renunţe la traseul mai interesant, prin Bedford, Cambridge şi Stowmarket, în favoarea drumului naţional M40 până la M25, apoi spre nord-est, spre coasta comitatului Suffolk, pe A12. Va fi un drum mai rapid, chiar dacă nu atât de direct şi, cu siguranţă, mai monoton, oricum însă nu se aştepta ca această călătorie să-i facă plăcere. Drumul decurse bine. Şoseaua Al2 era într-o stare mult mai bună decât se aşteptase, având în vedere că porturile de pe coasta de est erau acum abandonate. Ajunse la Blythburg într-un timp record, cu puţin înainte de două. Era ora refluxului, dar dincolo de trestii şi de porţiunile de noroi, apa se întindea ca o eşarfă de mătase şi soarele începutului de după-amiază, ce apărea din când în când dintre nori, poleia cu aur ferestrele bisericii din Blythburg.

Trecuseră douăzeci şi opt de ani de când fusese ultima dată aici. Petrecuseră atunci, el şi Helena, o vacantă de

sfârşit de săptămână la hanul *La Lebăda*, în Southwold, când Natalie nu avea decât şase luni. Pe atunci nu-si puteau permite decât un Ford de ocazie. Scăunelul lui Natalie fusese bine fixat pe bancheta din spate, iar portbagajul umplut cu toate cele necesare unui copil mic: pachete mari de scutece de hârtie, ustensilele pentru sterilizarea biberoanelor, conserve cu alimente pentru sugari. Când au ajuns la Blythburg, Natalie a început să plângă şi Helena a spus că i-e foame şi trebuie hrănită acum, înainte de a ajunge la hotel. De ce n-ar opri la *Cerbul Alb*, în Blythburg? Cu siguranţă că hangiul va putea să încălzească laptele. Ar lua şi ei prânzul şi ea i-ar da copilei să mănânce. Văzuse însă că parcarea era plină şi nu-i făcea nicio plăcere să se gândească la tot deranjul pe care-l vor provoca cererile Helenei. Insistenţa lui de a mai merge cei câţiva kilometri până la Southwold fusese cât se poate de prost primită. Helena, încercând fără succes să calmeze copilul, abia dacă aruncase o privire spre apa strălucitoare şi biserica mare, ancorată ca o corabie maiestuoasă printre câmpurile de trestie. Vacanţa începuse cu reproşurile obişnuite şi continuase cu o proastă dispoziţie numai în parte ascunsă. Evident, era vina lui. Preferase să rănească sentimentele soţiei şi să-şi lipsească fiica de hrană, numai ca să nu deranjeze un han plin de oameni străini. Îşi dorea să aibă măcar o singură amintire despre copilul lui mort care să nu fie pângărită de sentimentul vinovăţiei şi de regrete.

Hotărî, sub impulsul clipei, să ia masa la han. Azi numai maşina lui era parcată aici. Iar înăuntrul încăperii cu tavan jos din bârne, şemineul negru cu buturugi incandescente, pe care îl ţinea minte, fusese înlocuit cu un arzător electric cu două rezistenţe. Era singurul client. Patronul, foarte bătrân, îl servi cu berea din regiune. Era excelentă, dar singurul fel de mâncare disponibil erau plăcinte gata preparate, pe care omul le încălzi într-un cuptor cu microunde. O pregătire cât se poate de nepotrivită pentru încercarea care-l aştepta.

Luă virajul de care-şi aducea aminte spre drumul către

Southwold. Peisajul din Suffolk, accidentat şi gol sub cerul de iarnă, părea neschimbat, dar drumul se deteriorase, făcând ca mersul cu maşina să fie la fel de hurducat şi de riscant ca un raliu peste câmpuri. Când ajunse însă în suburbiile din Reydon, văzu grupuri mici de Vizitatori, cu supraveghetorii lor, pregătindu-se să înceapă repararea suprafeţei drumului. Chipurile lor închise la culoare îl priviră când încetini şi trecu cu grijă pe lângă ei. Prezenţa lor îl surprinse. Cu siguranţă că Southwold nu fusese desemnat ca unul dintre centrele populate viitoare. Atunci de ce era important să se asigure accesul corespunzător spre oraş?

Trecu pe lângă perdeaua protectoare de copaci de lângă terenurile şi clădirile şcolii Sfântul Felix. Un panou mare, amplasat la intrare, anunţa că acum aici era Centrul de Meserii din Suffolk-ul de Est. Probabil că era deschis doar vara, sau în weekend, căci nu văzu pe nimeni pe terenurile largi, neîngrijite. Trecu peste podul Bight şi intră în orăşel, ale cărui case păreau că dorm într-o letargie specifică momentelor de după masa de prânz. Cu treizeci de ani înainte, majoritatea locuitorilor erau oameni în vârstă; militari bătrâni plimbându-şi câinii, cupluri de pensionari, cu ochi strălucitori şi bronzaţi, mergând la braţ de-a lungul falezei. O atmosferă de calm ordonat, în care tot ce fusese pasiune murise. Acum oraşul era aproape pustiu. Pe banca din fata Hotelului *La Coroană,* doi bătrâni şedeau unul lângă celălalt, privind în zare, mâinile lor cafenii, noduroase încrucişate pe mânerele bastoanelor.

Se hotărî să parcheze în curtea hanului *La Lebăda* şi să bea o cafea, înainte de a porni spre plaja de la nord, dar hanul era închis. Când să urce înapoi în maşină, o femeie între două vârste, cu un şorţ înflorat, ieşi pe o uşă lăturalnică, pe care o încuie în urma ei.

— Speram să pot bea o cafea. Hotelul e tot timpul închis?

Femeia avea un chip plăcut, dar era vădit nervoasă şi privi în jur, înainte de a răspunde.

— Doar azi, domnule. În semn de respect. Din cauza Eliberării, sau poate că nu ştiţi.

— Da, spuse, ştiu.

Dorind să risipească senzaţia aceea profundă de părăsire ce apăsa asupra clădirilor şi străzilor, adăugă:

— Am mai fost aici acum treizeci de ani. Nu s-a schimbat prea mult.

Femeia îşi aşeză o mână pe fereastra maşinii şi spuse:

— O, ba da, domnule, s-a schimbat. Lebăda însă e încă hotel. Bineînţeles că nu mai sunt atât de mulţi clienţi, acum oamenii se mută din oraş. Ştiţi, e trecut în planul de evacuare. Guvernul nu ne va putea garanta electricitate şi servicii până la sfârşit. Oamenii se mută la Ipswich sau Norwich.

„De ce atâta grabă?“, se întrebă el iritat. Cu siguranţă că Xan ar mai fi putut ţine oraşul în viaţă încă douăzeci de ani. Până la urmă îşi parcă maşina pe bucăţica de iarbă de la capătul străzii Trinity şi o luă pe jos pe poteca de deasupra stâncilor, spre dig.

Marea cenuşie ca noroiul se legăna leneş sub un cer de culoarea laptelui diluat, ceva mai luminos la orizont, de parcă soarele nestatornic avea de gând să răzbească din nou. Peste această întindere de o transparenţă palidă atârnau falduri mari de nori cenuşii şi negri, ca o cortină pe jumătate ridicată. Cam la douăzeci de metri sub el, se vedeau pântecele agitate ale valurilor ce se ridicau şi apoi se spărgeau cu obosită supuşenie, de parcă ar fi purtat în ele balastul nisipului şi al pietricelelor. Faleza, cândva atât de curată şi de albă, era ruginită şi pe alocuri spartă, iar coasta acoperită de iarbă dintre faleză şi căsuţele de pe plajă părea a nu fi fost cosită de ani. Pe vremuri ar fi văzut, întinzându-se sub el, lungul şir strălucitor de căsuţe de lemn, cu numele lor înduioşător de ridicole, aşezate la rând, ca nişte case de păpuşi pictate în culori vii, cu faţa la mare. Acum privea doar locuri goale, ca nişte dinţi lipsă într-un maxilar neîngrijit, iar căsuţele rămase în picioare păreau gata să se prăbuşească, cu vopseaua jupuindu-se, legate de mântuială cu frânghii ancorate în ţăruşi bătuţi în taluz, aşteptând ca următoarea furtună să le măture în larg. La picioarele lui, ierburile uscate, înalte până la brâu, presărate cu teci cu seminţe uscate, se mişcau când şi

când în briza care nu lipsea niciodată cu desăvârşire pe această coastă estică.

Părea că îmbarcarea nu se va face de pe dig, ci de pe un fel de ponton din lemn, special ridicat lângă el. Putea vedea în depărtare cele două bărci joase, punţile lor împodobite cu ghirlande de flori şi, la capătul digului de lângă ponton, un grup mic de siluete, dintre care unele i se părură a fi în uniformă. Cam la optzeci de metri în faţa lui, pe faleză, tocmai opreau trei autocare. Când se apropie de ele, pasagerii începură să coboare. Mai întâi coborâră membrii unei orchestre mici, îmbrăcaţi în haine roşii şi pantaloni negri. Rămaseră locului, într-un grup mic şi dezordonat, discutând, soarele făcând să lucească alămurile instrumentelor lor. Unul dintre ei îi dădu vecinului, în glumă, o palmă. Câteva secunde se prefăcură că se bat, după care, plictisiţi de această joacă, îşi aprinseră câte o ţigară şi începură să privească marea. Coborâră apoi bătrânele, unele capabile s-o facă singure, altele sprijinindu-se de infirmiere. Portbagajul unuia dintre autocare fu deschis şi din el fură scoase mai multe scaune rulante. Cele mai neputincioase fură coborâte ultimele din autocar şi aşezate în scaune.

Theo rămase la o oarecare depărtare, privind cum şirul mic de siluete cocârjate cobora cu greu poteca în pantă ce tăia stânca, spre căsuţele de pe plajă. Brusc îşi dădu seama ce anume se petrecea. Foloseau acele căsuţe pentru ca femeile bătrâne să se schimbe în rochile lor albe, căsuţele care, decenii la rând, răsunaseră de râsul copiilor, şi ale căror nume, la care nu se gândise de aproape treizeci de ani, îi veniră acum, nechemate, în minte, expresie a acelor sărbători prosteşti, fericite, prilejuite de vacanţele în familie: Casa lui Pete, Vedere spre Ocean, Vila Stropilor, Cabana Fericită. Stătea strângând în mâini balustrada ruginită din vârful stâncii, privind cum, două câte două, femeile bătrâne erau ajutate să urce treptele şi să intre în căsuţe. Membrii orchestrei priveau şi ei, fără să facă vreo mişcare. Discutară apoi ceva între ei, striviră mucurile ţigărilor, îşi luară instrumentele şi porniră şi ei la vale. Se

aşezară în rând şi aşteptară. Tăcerea era aproape ireală. Şirul de case în stil victorian din spatele lui, cu obloanele trase, goale, se înălţa aidoma memorialului sărăcăcios al unor zile mai fericite. Plaja, sub el, era pustie; liniştea nu era tulburată decât de strigătele pescăruşilor. Şi iată că femeile bătrâne fură ajutate să coboare din căsuţe şi aşezate într-un singur şir. Purtau toate rochii lungi, albe, poate cămăşi de noapte, iar peste ele ceva ce semăna a şal de lână sau capă, albe, necesare în vântul tăios. El se bucura că-şi luase pardesiul călduros de tweed. Fiecare femeie avea în mână un bucheţel de flori, aşa că semănau cu un grup de mirese neîngrijite. Se trezi întrebându-se cine pregătise florile, cine descuiase căsuţele, cine pusese cămăşile de noapte acolo, în acest scop. Întreaga manifestare, care părea atât de spontană, atât de nepregătită, trebuie să fi fost organizată cu mare grijă. Şi pentru prima dată observă că în partea aceasta a falezei, căsuţele fuseseră reparate şi proaspăt vopsite.

Orchestra începu să cânte, în timp ce procesiunea se mişca încet şi cu greu pe faleza de pe malul mării, spre dig. Când primul sunet al alămurilor sparse tăcerea, simţi ceva ca o jignire, o milă cumplită. Cântau melodii vesele, de pe vremea bunicilor lui, marşurile din cel de-al doilea război mondial, pe care le recunoştea, dar al căror nume, la început, nu şi le putu aduce aminte. Apoi, câteva titluri îi veniră în minte: „La revedere, mierlă”, „Cineva mi-a furat iubita”, „Undeva, dincolo de curcubeu”. Când se apropiară de dig, muzica se schimbă şi recunoscu tema unui imn, „Rămâi cu mine”. După primul verset, când refrenul fu cântat din nou, de sub el se auzi un fel de mieunat jalnic, ca plânsul păsărilor de mare, şi-şi dădu seama că bătrânele cântau. Privindu-le, văzu că unele începură să se învârtă în ritmul muzicii, ținându-si ridicate cămăşile albe şi făcând piruete greoaie. Îi trecu prin minte că fuseseră drogate.

Ţinând pasul cu ultima pereche din şir, Theo le urmă spre dig. Acum scena se desfăşura sub el. Se afla acolo un grup de numai vreo douăzeci de persoane, unii poate rude şi prieteni, dar cei mai mulţi membri ai Poliţiei Securităţii

Statului. S-ar putea, gândi el, ca bărcile să fi fost cândva barje mici. Doar scheletele mai rămăseseră, şi pe ele fuseseră aşezate şiruri de bănci. În fiecare dintre cele două bărci se aflau câte doi soldaţi şi, pe măsură ce femeile urcau, aceştia se aplecau, probabil ca să le pună cătuşe sau lanţuri la picioare. Barca cu motor, ancorată la dig, făcea ca planul să fie cât se poate de clar. De îndată ce nu se va mai vedea pământul, soldaţii vor scoate dopurile, după care se vor urca în barca cu motor şi se vor întoarce la ţărm. Orchestra de pe mal cânta încă, interpretând acum un cântec vânătoresc de Elgar. Femeile tăcuseră şi niciun sunet nu mai ajungea până la el, cu excepţia zgomotului valurilor ce se spărgeau pe pietrele de pe mal şi a câte unui ordin rostit cu voce înceată, purtat până la el de briza uşoară. Îşi spuse că-i ajungea cât văzuse. Acum avea dreptul să se întoarcă la maşină. Mânios la culme, nu dorea nimic altceva decât să plece cât mai repede din acest orăşel, care nu-i vorbea decât despre neputinţă, decădere, pustiu şi moarte. Dar îi promisese lui Julian că va vedea o Eliberare, or asta însemna să privească până când ambarcaţiunile vor dispărea din vedere. Ca pentru a-şi întări intenţia, începu să coboare treptele de beton de pe faleză pe plajă. Nu veni nimeni care-i să ordone să plece. Micul grup al oficialităţilor, infirmierele, soldaţii, chiar şi membrii orchestrei, preocupaţi de rolul lor în această macabră ceremonie, păreau că nici nu l-au observat. Deodată se stârni o agitaţie. Una din femeile ajutate să urce pe barca de lângă ea scoase un strigăt şi începu să-şi smucească violent braţele. Infirmiera care o însoţea fu luată prin surprindere şi, înainte de a putea face o mişcare, femeia sărise de pe ponton în apă şi lupta să ajungă la mal. Theo îşi aruncă instinctiv haina grea şi alergă spre ea, călcând cu zgomot pietricele, simţind muşcătura de gheaţă a mării cum îi îngheaţă gleznele. Acum femeia se afla la numai vreo douăzeci de metri de el şi o putea vedea limpede: părul alb răvăşit, cămaşa de noapte lipită de corp, sânii căzuţi, legănându-se, braţele cu faldurile lor de piele ridată. Un val ce o lovi îi smulse cămaşa de noapte de pe

umărul stâng şi-i văzu sânul unduindu-se obscen, ca o meduză uriaşă. Încă mai ţipa, un fel de fluierat strident, sfâşietor, ca al unui animal supus torturilor. Şi aproape imediat o recunoscu. Era Hilda Palmer-Smith. Uluit, îşi croi cu greu drum spre ea, întinzându-i amândouă mâinile. Dar exact în clipa în care mâinile lui întinse erau gata să-i apuce încheieturile, unul dintre soldaţi sări de pe ponton în apă şi, cu mânerul pistolului, o lovi cu cruzime în tâmplă. Căzu în mare cu faţa înainte, braţele rotindu-i-se. Pentru scurt timp apăru o pată roşie, înainte ca următorul val să vină s-o acopere, s-o ridice, să se retragă şi s-o lase, cu membrele întinse, în spumă. Încercă să se scoale, dar soldatul lovi din nou. Între timp, Theo ajunsese lângă ea şi o apucase de o mână. Aproape imediat simţi cum îl cuprinde cineva pe după umeri şi îl aruncă deoparte. Auzi o voce calmă, autoritară, aproape blândă:

— Renunţaţi, domnule, renunţaţi.

Un nou val, mai mare decât precedentul, o înghiţi şi îl doborî şi pe el. Se retrase şi, luptând să se ridice, o văzu din nou, cu cămaşa de noapte suflecată peste picioarele subţiri, cu toată partea de jos a trupului dezgolită. Gemu şi se repezi din nou spre ea, dar de data asta simţi şi el o lovitură în tâmplă şi căzu. Era conştient de duritatea pietricelelor care-i zgâriau faţa, de mirosul atotcuprinzător al apei sărate de mare, de bubuitul din urechi. Mâinile scormoniră pietrişul, încercând să se apuce de ceva. Dar şi nisipul şi pietricelele fură brusc aspirate de sub el. Îl lovi apoi un alt val şi se simţi tras înapoi, în apa mai adâncă. Numai pe jumătate conştient, încercă să-şi ridice capul, încercă să respire, ştiind că era gata să se înece. Atunci veni al treilea val, care-l ridică cu putere şi-l azvârli printre pietrele de pe plajă. Dar n-avuseseră intenţia să-l înece. Tremurând de frig, scuipând şi dând apă afară pe gât, fu conştient că nişte mâini puternice îl prinseră de subsuori şi-l ridicară cu uşurinţă din apă, de parcă ar fi fost un copil. Cineva îl trăgea pe plajă, cu faţa în jos. Simţea cum vârfurile degetelor de la picioare scrijeleau nisipul umed şi cum pietricelele se agăţau de pantalonii uzi leoarcă. Braţele

i se bălăbăneau fără putere, încheieturile degetelor erau învineţite şi roase de pietrele mai mari din partea de sus a plajei. Şi tot timpul simţi mirosul puternic al mării şi auzi vuietul ritmic al valurilor. Apoi nu-l mai traseră şi fu lăsat să cadă, fără milă, pe nisipul moale, uscat. Simţi greutatea pardesiului, când îl aruncară peste el. Îşi dădu vag seama că o umbră întunecată trecea deasupra lui, după care rămase singur. Încercă să-şi ridice capul, conştient pentru prima dată de durerea ce pulsa în el, amplificându-se şi contractându-se în craniul său ca o fiinţă vie. De fiecare dată când reuşi să si-l ridice, i se bălăbăni fără putere dintr-o parte în alta, după care căzu din nou în nisip. Dar la a treia încercare izbuti să-l salte câţiva centimetri şi deschise ochii. Pleoapele erau îngreunate de nisipul ce se lipise de ele, nisip care-i acoperea faţa şi-i bloca gura, în timp ce fire de alge vâscoase i se încurcaseră printre degete şi-i atârnau în păr. Se simţea ca un om scos dintr-un mormânt cu apă în el, îmbrăcat încă aşa cum fusese pentru moarte. Dar în momentul care trecu până să-şi piardă cunoştinţa, observă că acel cineva îl trăsese în spaţiul îngust dintre două căsuţe de pe plajă. Erau ridicate pe piloni scunzi şi, sub podele, putu să vadă gunoaiele unor vacanţe de mult uitate, pe jumătate îngropate în nisipul murdar: luciul poleielii, o sticlă veche din plastic, pânza putrezită şi cadrul făcut aşchii al unui şezlong, şi o lopăţică ruptă de copil. Se trase cu greu mai aproape, în ciuda durerii, şi întinse mâna, de parcă dacă ar fi apucat-o ar fi însemnat că a atins siguranţa şi pacea. Dar efortul fusese prea mare şi, închizând ochii ce-l dureau groaznic, se lăsă pradă, suspinând, întunericului.

Când îşi reveni, mai întâi crezu că era noapte neagră. Întorcându-se pe spate, privi cerul presărat cu stele şi văzu, în faţa lui, luminozitatea palidă a mării. Îşi aduse aminte unde se afla şi ce se întâmplase. Tot îl mai durea capul, dar acum durerea era surdă, persistentă. Trecându-şi mâna peste craniu, simţi un cucui mare cât un ou de găină, avu însă impresia că nu era prea grav. Habar n-avea cât era ceasul şi-i era imposibil să vadă acele. Îşi frecă membrele

amorţite, scutură nisipul de pe haină şi, îmbrăcând-o, se împletici până la malul mării, unde îngenunche şi îşi spălă faţa. Apa era rece ca gheaţa. Marea se calmase şi, sub luna care apărea şi dispărea, se întindea o cărare tremurătoare de lumină. Apa ce se mişca uşor se desfășura în fata lui pustie şi se gândi la cei înecaţi, încătuşaţi încă unul lângă celălalt, sfârtecaţi de cheresteaua ambarcaţiunii, la părul alb ridicându-se şi coborând graţios, odată cu mareele. Întorcându-se la căsuţele de pe plajă, se odihni câteva minute pe o treaptă, adunându-şi puterile. Îşi pipăi buzunarele hainei. Portofelul de piele era ud leoarcă, dar era acolo, având conținutul intact.

Urcă cu greu spre faleză. Erau doar câteva felinare, destul însă ca să poată vedea cadranul ceasului. Era ora şapte. Zăcuse inconştient, şi apoi, probabil, dormise mai puţin de patru ore. Când ajunse pe strada Trinity, văzu cu uşurare că maşina mai era acolo, dar în jur nu se zărea niciun semn de viață. Rămase locului, nehotărât. Începuse să tremure de frig şi simţea nevoia de hrană şi de ceva cald de băut. Gândul de a conduce înapoi la Oxford, în starea în care se afla, îl speria, dar nevoia de a pleca din Southwold era aproape la fel de puternică pe cât îi erau setea şi foamea. În timp ce stătea aşa, nehotărât, auzi cum se închide o uşă şi privi în jur. O femeie cu un căţel în lesă ieşea din una din casele în stil victorian, cu terase, ce dădeau spre o mică zonă de verdeaţă. Era singura casă în care se vedea lumină, şi observă că la fereastra de la parter era pus un afiş mare, CAMERE ŞI MIC DEJUN.

Mânat de un impuls, se apropie de ea şi-i spuse:

— Mă scuzaţi, dar am avut un accident. Sunt ud tot. Nu cred că sunt în stare să conduc în noaptea asta până acasă. Aveţi vreo cameră liberă? Mă numesc Faron, Theo Faron.

Era mai bătrână decât i se păruse, cu o faţă rotundă, bătută de vânturi, cu riduri blânde, ca un balon din care fusese scos aerul, cu nişte ochi strălucitori ca mărgelele şi o gură mică, de o formă delicată, care – cândva – fusese frumoasă, dar care acum, când o privi mai atent, mesteca încontinuu, de parcă încă ar mai fi savurat gustul ultimei

mese.

Nu păru surprinsă şi, din fericire, nici speriată de cererea lui şi, când vorbi, vocea îi era plăcută.

— Am o cameră liberă, dacă vreţi să aşteptaţi până o duc pe Cloe să-şi facă nevoile de seară. Există un locşor special, rezervat câinilor. Avem grijă să nu murdărim plaja. Mamele se plângeau, pe vremuri, dacă plaja nu era curată pentru copiii lor şi vechile obiceiuri rămân. La mine e valabil CO – Cina Opţională. Vreţi să cinaţi?

Se uită la el şi pentru prima oară observă o urmă de teamă în ochii strălucitori. Spuse că ar vrea grozav.

În trei minute era înapoi şi o urmă, prin holul îngust, într-un salon din spatele casei. Era mic, aproape claustrofobic, plin de mobile de modă veche. Observă în treacăt mătasea decolorată, placa de deasupra căminului pe care erau înghesuite bibelouri mici, reprezentând animale, pernele din petice colorate de pe scaunele joase de lângă foc, fotografiile în rame de argint şi simţi mirosul de levănţică. Avu impresia că încăperea era un fel de sanctuar, pereţii cu tapet înflorat închizând în ei confortul şi securitatea pe care nu le cunoscuse niciodată, în copilăria lui plină de teamă.

— Din păcate, n-am prea multe în frigider în seara asta, spuse ea, dar vă pot da supă şi o omletă.

— Ar fi grozav.

— Supa nu e făcută în casă, dar o să amestec două conserve, ca să fie mai bună, şi o să adaug ceva pătrunjel sau o ceapă. Cred c-o să vă placă. Vreţi să mâncaţi în sufragerie sau aici, în salon, în faţa focului? S-ar putea ca aici să fie mai confortabil pentru dumneavoastră.

— Mi-ar plăcea să mănânc aici.

Se aşeză pe un scaun scund, cu spătarul tapiţat, întinzându-şi picioarele în faţa focului electric, privind cum se ridicau aburi din pantalonii ce începeau să se usuce. Mâncarea sosi repede, mai întâi supa – un amestec, descoperi el, de supă de ciuperci cu supă de pui, peste care era presărat pătrunjel. Era fierbinte şi surprinzător de bună, iar cornul cu unt servit lângă ea era proaspăt. Îi aduse apoi o omletă cu mirodenii. Îl întrebă dacă vrea ceai, cafea sau

cacao. De fapt, simţea nevoia să bea alcool, dar părea că aşa ceva nu avea. Se hotărî pentru ceai şi bătrâna îl lăsă să şi-l bea singur, aşa cum îl lăsase în tot timpul mesei.

Când termină, reapăru, de parcă ar fi aşteptat la uşă, şi spuse:

— V-am dat camera din spate. Uneori e plăcut să nu mai auzi zgomotul mării. Să nu vă faceţi probleme în legătură cu aşternuturile, dacă au fost sau nu aerisite. Ţin foarte mult la treaba asta. V-am pus şi două sticle cu apă caldă. Dacă vă e prea cald, puteţi să le scoateţi din pat. Am dat drumul şi la boiler, aşa că e destulă apă caldă, dacă vreţi să faceţi o baie. Îl durea tot corpul, după orele petrecute în nisipul umed, şi îl atrăgea ideea de a-şi dezmorţi picioarele în apa fierbinte. Dar odată foamea şi setea satisfăcute, oboseala învinse. Chiar şi să umple cada i se părea prea complicat.

— O să fac o baie dimineaţă, dacă se poate, spuse.

Camera era la etajul doi, în spatele casei, aşa cum promisese.

Trăgându-se deoparte, în timp ce el intra, femeia zise:

— Din păcate nu am o pijama destul de mare pentru dumneavoastră, dar am un halat vechi, pe care îl puteţi folosi. Era al soţului meu.

Nu părea surprinsă şi nici n-o deranja că nu-şi adusese el una. Un calorifer electric fusese pus în priză lângă grătarul şemineului victorian. Se aplecă să-l stingă înainte să plece, şi Theo îşi dădu seama că preţul pe care i-l ceruse nu ar fi acoperit costul curentului, dacă ar fi mers toată noaptea. Dar n-avea nevoie de el. Nici nu închisese bine uşa după ea, că-şi smulse hainele de pe el, trase cuvertura de pe pat şi se cufundă în căldură, confort şi uitare.

A doua zi de dimineaţă, micul dejun îi fu servit în sufrageria de la parter, din partea din faţă a casei. Se aflau în ea cinci mese, fiecare acoperită de o faţă de masă albă şi cu un vas mic cu flori artificiale, dar el era singurul client.

Camera, cu goliciunea ei neglijentă, cu aerul care promitea mai mult decât putea oferi, îi aminti de ultima vacanţă pe care o petrecuse cu părinţii lui. Avea pe atunci

unsprezece ani şi petrecuseră o săptămână la Brighton, stând într-o pensiune sus pe coastă, spre Kemp Town. Plouase aproape în fiecare zi şi ce-şi amintea din vacanţa aceea era mirosul de fulgarine ude şi pe ei trei înghesuiţi ca să se adăpostească de ploaie, privind marea cum se leagănă cenuşie, mergând pe străzi în căutarea unei distracţii pe care să şi-o poată permite până ce se va face şase şi jumătate şi se vor putea întoarce pentru masa de seară. Mâncaseră într-o cameră la fel cu aceasta, familii neobişnuite să fie servite, şezând la masă jenate şi răbdătoare, fără să scoată o vorbă, până când proprietăreasa, cu o veselie ostentativă, intra cu tăvile încărcate cu friptură cu legume. Toată vacanţa fusese furios şi plictisit. Acum, pentru prima dată, îi trecu prin minte cât de puţine bucurii avuseseră părinţii lui în viaţă şi cât de puţin contribuise el, unicul lor copil, la acestea.

Bătrâna îl servi cu promptitudine, aducându-i un mic dejun complet, cu şuncă, ouă şi cartofi prăjiţi, ezitând vădit între dorinţa de a-l privi mâncând cu plăcere şi convingerea că ar prefera să rămână singur. Theo mâncă repede, grăbit să plece.

Când îi plăti, îi spuse:

— Frumos din partea dumneavoastră că m-aţi primit, un bărbat singur şi fără bagaj. Unora le-ar fi fost teamă.

— O, nu, nu m-a mirat deloc când v-am văzut. Nu mi-am făcut griji. Reprezentaţi răspunsul la o rugăciune.

— E prima dată când mi se spune aşa ceva.

— Chiar asta eraţi. De patru luni nu mai avusesem niciun client şi începusem să mă simt inutilă. Nu există nimic mai rău decât să te simţi inutil, când îmbătrânești. Aşa că m-am rugat lui Dumnezeu să-mi arate ce am de făcut, dacă avea sens să merg mai departe. Şi El v-a trimis pe Dumneavoastră. Întotdeauna am observat că atunci când ai necazuri mari, probleme care par să te depăşească, dacă i-o ceri, îţi răspunde. Nu sunteţi de aceeaşi părere?

— Nu, spuse el, numărând monedele, n-aş putea spune că am avut vreodată senzaţia asta.

Femeia continuă, de parcă nu l-ar fi auzit:

Bineînţeles că-mi dau seama că, până la urmă, va trebui să renunţ. Orăşelul moare. Nu suntem trecuți în planul centrelor populate. Aşa că proaspeţii pensionari nu mai vin aici, iar cei tineri pleacă. Dar o să fie bine. Gardianul ne-a promis că ni se va purta de grijă, fiecăruia, până în ultima clipă. Cred că voi fi mutată într-un mic apartament la Norwich.

Dumnezeu îi aduce clientul ocazional pentru o noapte, dar pentru problemele esenţiale se bazează pe Gardian. Fără să se gândească prea bine, o întrebă:

— Ați văzut Eliberarea de ieri?

— Eliberarea?

— Cea organizată aici. Ambarcaţiunile de la dig. Bătrâna spuse, cu glas ferm:

— Cred că vă înşelaţi, domnule Faron. N-a fost nicio Eliberare. Noi, în Southwold, nu avem aşa ceva.

Avu apoi impresia că era tot atât de dornică să-l vadă plecat, pe cât era el să plece. Îi mulţumi din nou. Nu-i zisese cum o cheamă şi el n-o întrebă. Era tentat să-i spună „M-am simţit foarte bine. Trebuie să mai vin, să petrec o scurtă vacantă la dumneavoastră.” Dar ştia că nu se va întoarce niciodată şi amabilitatea ei merita mai mult decât o minciună convenţională.

10

În dimineaţa următoare scrise un singur cuvânt, DA, pe o carte poştală şi o împături cu grijă, trecându-şi de mai multe ori degetul mare peste locul unde o îndoise. Actul scrierii acestor două litere părea plin de prevestiri pe care nu le putea prevedea încă, o implicare mai profundă decât vizita promisă la Xan.

Cu puţin după ora zece, porni pe pietrele înguste ale pavajului de pe Pusey Lane, spre muzeu. Un singur custode era de serviciu, aşezat ca de obicei la o masă de lemn, în faţa uşii. Era foarte bătrân şi dormea dus. Braţul drept, îndoit peste tăblia mesei, îi ocrotea capul chel, pătat de vârstă, acoperit de smocuri de păr cenuşiu. Mâna stângă părea mumificată, o colecţie de oase pe care pielea pătată şi ea, ca o mănuşă, nu le lăsa să se împrăştie. Lângă mână zăcea, deschisă, o carte în ediţie de buzunar, *Theaetetus* de Platon. Era probabil un om de ştiinţă, unul dintre cei care se oferiseră să facă cu schimbul, fără plată, pentru a păstra muzeul deschis. Prezenţa lui, treaz sau dormind, nu era necesară; nimeni n-ar fi riscat deportarea pe Insula Man pentru cele câteva medalioane din vitrine şi cine ar fi putut sau ar fi vrut să care marea Victorie de la Samafaya sau aripile Victoriei de la Samothrace?

Theo era student la istorie, dar Xan fusese acela care-l dusese pentru prima dată la Muzeul Mulajelor, intrând cu pas uşor, cu o aşteptare încărcată de bucurie, ca un copil în faţa camerei lui pline de jucării, care-şi arată comorile. Şi Theo căzuse pradă farmecului muzeului. Chiar şi aici, gusturile lor erau diferite. Lui Xan îi plăceau rigoarea şi chipurile încremenite, lipsite de emoţii ale statuilor timpurii de bărbaţi, de la parter. Theo prefera încăperea de la subsol, cu exemplele ei de linii helenistice mai blânde, mai fluide. Observă că nimic nu se schimbase. Mulajele şi statuile stăteau înşiruite în lumina ce se revărsa pe ferestrele mari, ca şi cum ar fi fost cheresteaua unei

civilizaţii demontate, ambalată astfel încât să ocupe cât mai puţin loc, torsurile fără braţe, cu feţele lor grave şi cu buzele arogante, buclele elegant ridicate deasupra unor frunţi legate cu banderole, zei fără ochi zâmbind misterios, de parcă numai ei ar fi cunoscut un adevăr mai profund decât mesajul fals al acelor membre reci ca gheaţa: civilizaţiile apar şi dispar, omul însă supravieţuieşte.

După câte ştia, odată plecat, Xan nu mai vizitase muzeul, pentru Theo însă devenise în toţi aceşti ani un loc de refugiu. În lunile cumplite care au urmat morţii lui Natalie şi mutării în St John Street, îi oferise un mijloc de evadare în faţa durerii şi reproşurilor soţiei sale. Şedea pe unul din scaunele acelea tari, citind sau gândindu-se în atmosfera tăcută, rareori tulburată de vreo voce omenească. Din când în când, în muzeu intrau grupuri mici de elevi sau câte un student, şi atunci închidea cartea şi pleca. Atmosfera specială pe care i-o oferea acel loc depindea de faptul dacă era sau nu singur.

Înainte de a face ce venise să facă, parcurse muzeul, în parte din sentimentul datorat superstiţiei că, chiar şi în această tăcere şi pustietate, trebuia să se poarte ca un vizitator obişnuit, în parte din nevoia de a retrăi vechi plăceri şi de a vedea dacă încă mai aveau puterea de a-l mişca: monumentul funerar al unei tinere mame din Atica, din secolul al patrulea înainte de Hristos, cu servitoarea purtând copilul îmbrobodit, piatra de mormânt a fetiţei cu turturele, durerea vorbindu-ţi de dincolo de aproape trei mii de ani. Privi, şi se gândi, şi îşi aduse aminte.

Când urcă din nou la parter, văzu că custodele mai dormea încă. Capul lui Diadoumenos era tot la locul lui, în galeria de la parter, dar îl privi cu mai puţină emoţie decât când îl văzuse pentru prima oară, cu treizeci şi doi de ani înainte. Acum plăcerea era detaşată, intelectuală; atunci îşi petrecuse un deget peste fruntea acestuia, îi urmărise linia de la nas la gât, tremurând de un amestec de teamă, respect şi plăcere pe care, în zilele acelea ameţitoare, arta i-l producea întotdeauna. Scoţând din buzunar cartea poştală îndoită, o introduse între baza marmurei şi

postament, marginea ei abia vizibilă unei priviri ascuţite, căutătoare. Oricine ar fi fost cel pe care Rolf l-ar fi trimis, ar fi reuşit s-o scoată cu vârful unghiei, cu o monedă, cu un creion. Nu se temea c-ar fi putut s-o găsească altcineva, şi chiar dacă ar fi găsit-o, mesajul nu i-ar fi spus nimic. Verificând dacă marginea hârtiei se putea vedea, simţi din nou acel amestec de jenă şi de iritare, pe care îl simţise pentru prima dată în biserica din Binsey. Numai că acum convingerea că era implicat fără voia lui într-o acţiune pe cât de ridicolă pe atât de inutilă era mai puţin puternică. Imaginea trupului de jumătate gol al Hildei, rostogolindu-se odată cu valurile, amintirea acelei procesiuni puţin numeroase, cântând jalnic, sunetul produs de armă în contact cu osul; toate acestea confereau demnitate şi gravitate chiar şi jocurilor celor mai puerile. Nu trebuia decât să închidă ochii, ca să audă din nou valurile spărgându-se de mal, suspinul lor lung, când se retrăgeau.

În rolul de bunăvoie acceptat de spectator exista o urmă de demnitate şi multă securitate, dar pus în faţa unor fapte abominabile nu mai aveai de ales, trebuia să te urci pe scenă. Îl va întâlni pe Xan. Nu cumva însă era mai puţin motivat de revolta produsă de oroarea Eliberării decât de amintirea propriei umiliri, de lovitura calculată cu grijă, de trupul său târât în susul plajei şi azvârlit, de parcă ar fi fost un leş de care nimeni nu mai avea nevoie?

Când trecu pe lângă masă, în drum spre ieşire, bătrânul custode se trezi şi se ridică. Poate că zgomotul paşilor pătrunsese în mintea lui pe jumătate adormită ca un avertisment că îşi neglijase îndatoririle. Prima privire pe care i-o aruncă lui Theo exprima teamă, aproape teroare. Atunci Theo îl recunoscu. Era Digby Yule, un profesor de limbi şi literaturi clasice la pensie, de la colegiul Merton. Theo se prezentă.

— Mă bucur să vă văd, domnule. Ce mai faceţi?

Întrebarea păru că măreşte şi mai mult nervozitatea lui Yule. Mâna lui dreaptă începu, necontrolat, să bată darabana în tăblia mesei.

— O, foarte bine, spuse. Da, foarte bine, chiar foarte

bine, mulţumesc de întrebare, Faron. Mă descurc perfect. Stau cu chirie dincolo de Iffley Road, dar mă descurc foarte bine. Fac singur totul. Proprietăreasa nu e o femeie prea săritoare – în fine, are şi ea problemele ei – dar eu n-o încurc. Nu încurc pe nimeni.

De ce se temea? se întrebă Theo. De informaţia şoptită celor de la Poliţia Securităţii Statului că mai apăruse un cetăţean care ajunsese o povară pentru ceilalţi? Părea că simţurile lui deveniseră anormal de ascuțite. Simţea mirosul slab de dezinfectant, vedea urmele de spumă de săpun de pe bărbia prost bărbierită, observa că manşetele care depăşeau cu câţiva centimetri mânecile jerpelite ale hainei erau curate, dar necălcate. Îi trecu apoi prin minte că stătea în puterea lui să-i spună: „Dacă nu vă simţiţi bine acolo unde staţi, e loc destul la mine, în St John Street. Locuiesc singur. Mi-ar face plăcere să am pe cineva care să stea cu mine.“

Numai că îşi spuse că nu i-ar face plăcere, că oferta ar părea atât prezumpțioasă cât şi condescendentă, că bătrânul n-ar putea să se descurce cu scările, acele scări binevenite, care îl scuteau de obligaţia de a fi amabil. Nici Hilda n-ar fi putut să urce scările. Hilda însă era moartă.

— Vin aici de două ori pe săptămână, spunea Yule. Lunea şi vinerea. Ţin locul unui coleg. E bine să ai ceva folositor de făcut şi îmi place liniştea de aici. E deosebită de liniştea din orice altă clădire din Oxford.

Poate va muri liniştit aici, gândi Theo, aşezat la masa asta. Ce loc mai bun ar putea găsi? îi trecu apoi prin minte imaginea bătrânului uitat acolo, liniştit la masa lui, ultimul custode încuind şi zăvorând uşa, imaginea anilor fără sfârşit, ani de tăcere nespartă de nimeni, a corpului fragil mumificat sau putrezind, în cele din urmă, sub privirea de marmură a acestor ochi orbi, ce nu vedeau nimic.

11

Marți, 9 februarie 2021

Azi l-am văzut pe Xan pentru prima dată în ultimii trei ani. N-a fost greu să fixez o întâlnire, deşi pe monitor nu a apărut chipul lui, ci al unuia dintre ajutoarele sale, un grenadier cu galoane de sergent. Xan e păzit, hrănit, dus cu maşina, servit de o mică companie a armatei lui particulare; încă de la început, la curtea Gardianului n-au fost angajate secretare sau asistente, menajere sau bucătărese. Obișnuiam să mă întreb dacă o făcea ca să prevină orice risc de eventual scandal sexual sau dacă loialitatea pe care o pretindea Xan era fundamental masculină: respectă ierarhiile, nu pune întrebări, nu te implica afectiv.

A trimis o maşină după mine. I-am spus grenadierului că aş prefera să-mi conduc eu maşina până la Londra, dar mi-a răspuns, cu o finalitate lipsită de ostentaţie:

— Gardianul va trimite o maşină cu şofer, domnule. Va fi în fata uşii dumneavoastră la nouă şi jumătate.

Aproape că mă aşteptam să-l văd tot pe George, care fusese şoferul meu cât timp am fost consilierul lui Xan. Îmi plăcea George. Avea o figură veselă, atrăgătoare, urechi clăpăuge, o gură mare şi un nas destul de lat, cârn. Vorbea puţin şi niciodată înainte de a începe eu să discut cu el. Bănuiam că tuturor şoferilor li se interzisese acest lucru. Dar din el emana – sau aşa îmi plăcea să cred – o bunăvoinţă totală, poate chiar un fel de aprobare, care făceau ca drumurile noastre împreună să reprezinte un interludiu odihnitor şi lipsit de teamă între frustrările şedinţelor de Consiliu şi nefericirea de acasă. Şoferul cel nou era mai zvelt, de o eficienţă agresivă în uniforma lui vizibil nouă, iar ochii care-i întâlniră pe ai mei nu trădau nimic, nici măcar antipatie.

— George nu mai lucrează? am întrebat.

— George a murit, domnule. Un accident pe autostrada

A4. Numele meu e Hedges. Voi fi şoferul dumneavoastră şi la dus şi la întors.

Mi-era greu să mi-l închipui pe George, şoferul acela experimentat şi meticulos de prudent, implicat într-un accident mortal, dar n-am mai întrebat nimic. Ceva mi-a spus că curiozitatea îmi va rămâne nesatisfăcută şi că nu ar fi înţelept să pun alte întrebări.

N-avea sens să mă pregătesc pentru întâlnirea ce avea să urmeze sau să fac speculaţii despre cum mă va primi Xan, după o tăcere de trei ani. Nu ne despărţiserăm supăraţi sau furioşi, dar ştiam că fapta mea era, în ochii lui, de neiertat. Fusese obişnuit să obţină tot ce dorea. Mă dorise alături de el, iar eu dezertasem. Acum însă, acceptase să mă vadă. În mai puţin de o oră voi şti dacă voia ca ruptura să rămână definitivă. Mă întrebam dacă mai spusese vreunui alt membru al Consiliului că-i cerusem o întrevedere. Nici nu mă aşteptam, nici nu doream să-i văd, capitolul ăsta din viaţa mea se încheiase, dar în timp ce maşina se îndrepta lin, aproape silenţios, spre Londra, m-am gândit la ei.

Erau patru. Martin Woolvington, care răspundea de industrie şi de producţie; Harriet Marwood, răspunzând de sănătate, știință şi recreere; Felicia Rankin, al cărei portofoliu, al afacerilor interne, un fel de traistă cu vechituri, cuprindea locuinţele şi transporturile; şi Cari Inglebach, ministrul justiţiei şi al securităţii statului. Distribuirea responsabilităţilor este un mod mai comod de împărţire a sarcinilor decât conferirea unei autorităţi absolute. Nimeni, cel puţin atât cât am participat la şedinţele Consiliului, nu se jena să se amestece în domeniul celuilalt, iar hotărârile erau luate de către tot Consiliul, prin vot la care, în calitate de consilier al lui Xan, eu nu participam. Nu cumva, mă întrebam acum, această excludere umilitoare mai degrabă decât conştiinţa propriei ineficienţe, fusese aceea care făcuse ca poziţia mea să devină de nesuportat? Influenţa nu putea fi un substitut al puterii.

Nu aveam niciun dubiu în ce privea utilitatea lui Martin

Woolvington pentru Xan şi justificarea rolului pe care îl avea în Consiliu. Cred că, după plecarea mea, deveniseră şi mai puternice. El era membrul Consiliului cel mai apropiat de Xan, cel mai intim, cel care, probabil, se apropia cel mai mult de ce înţelegea el prin prieten. Făcuseră armata în acelaşi regiment şi Woolvington fusese unul dintre primii pe care Xan îi numise în Consiliu. Industria şi producţia sunt unul din portofoliile cele mai dificile, căci cuprind agricultura, alimentaţia, energia electrică şi munca. La început, numirea lui Woolvington într-un Consiliu recunoscut pentru gradul său înalt de inteligenţă m-a surprins. Dar Woolvington nu era prost; armata britanică a încetat să mai aprecieze stupiditatea la comandanţii ei cu mult înainte de anii ’90, şi Martin îşi justifica îndeajuns locul printr-o inteligenţă practică, neintelectuală, şi printr-o capacitatea extraordinară de a munci din greu. În Consiliu nu vorbea mult, dar ce spunea era întotdeauna pertinent şi plin de bun simţ. Loialitatea lui faţă de Xan era absolută. Era singurul care obişnuia să mâzgălească hârtia la şedinţele Consiliului. Întotdeauna am considerat că mâzgălitul este un semn de stres minor, o nevoie de a avea tot timpul mâinile ocupate, un mijloc util de a evita să te uiți în ochii celorlalţi. Modul în care mâzgălea Martin era unic. Dădea impresia că nu voia să piardă timp. Te putea asculta cu atenţie, în timp ce schiţa pe hârtie liniile de bătaie, planifica manevrele, desena soldaţii-jucărie cu meticulozitate, de obicei în uniforma războaielor napoleoniene. Când pleca, îşi lăsa hârtiile pe masă şi eram uluit de cât de amănunțite şi cât de reuşite erau desenele lui. Îmi plăcea destul de mult, căci era întotdeauna politicos şi nu arăta nimic din resentimentele ascunse provocate de prezenţa mea pe care, morbid de sensibil la atmosferă, credeam că le detectez la toţi ceilalţi. Dar n-am avut niciodată senzaţia că-l înţeleg şi mă îndoiesc că i-a trecut măcar o dată prin minte să încerce să mă înţeleagă. Faptul că Gardianul voia să fiu acolo pentru el era de-ajuns. Era doar cu puţin mai înalt decât media, cu păr blond ondulat şi cu un chip sensibil, estetic, care-mi amintea mult de o

fotografie a unui star de cinema din anii ’30, Leslie Howard, pe care îl văzusem o dată. Asemănarea, odată detectată, mi se părea din ce în ce mai mare, atribuindu-i, în ochii mei, o sensibilitate şi o intensitate dramatică străine de natura lui fundamental pragmatică.

Niciodată nu mă simţisem bine în prezenţa Feliciei Rankin. Dacă Xan dorise o colegă care să fie tânără şi, în acelaşi timp, un distins avocat, ar fi avut de unde alege pe cineva mai puţin agresiv. N-am reuşit nicicând să înţeleg de ce o alesese pe Felicia. Aspectul ei e extraordinar. E televizată şi fotografiată invariabil din profil sau trei-sferturi şi, astfel privită, îţi dă o impresie de calm, de drăgălăşenie convenţională – structura clasică a oaselor feţei, sprâncenele ridicate, părul blond, pieptănat în coc, la spate. Văzută din faţă, simetria dispare. Ca şi cum capul ei ar fi fost făcut din două jumătăţi diferite, atrăgătoare fiecare, dar puse laolaltă într-o discordanţă care, privită sub o anumită lumină, se apropia de diform. Ochiul drept era mai mare decât stângul, fruntea ceva mai boltită deasupra lui, urechea dreaptă mai voluminoasă decât perechea ei. Ochii însă erau remarcabili, uriaşi, cu irisul de un cenuşiu deschis. Privindu-i când chipul ei era în repaus, mă întrebam cum trebuie să te simţi când frumuseţea ţi-a fost atât de spectaculos răpită, deşi ca să ajungi până la ea ţi-ar mai fi trebuit atât de puţin. Uneori, în timpul şedinţelor, nu-mi puteam lua privirea de la ea. Atunci îşi răsucea brusc capul şi-mi surprindea, cu ochii ei plini de dispreţ, privirea pe care încercam iute s-o feresc. Mă întreb acum în ce măsură obsesia mea morbidă pentru aspectul ei fizic stătuse la baza antipatiei reciproce ce exista între noi.

Harriet Marwood, la şaizeci şi opt de ani membrul cel mai în vârstă, răspundea de ştiinţă, sănătate şi recreere, dar principala ei funcţie în Consiliu mi-a fost clară încă de la prima şedinţă la care am participat şi era, de fapt, evidentă pentru întreaga ţară. Harriet este bătrâna înţeleaptă a tribului, bunica universală, cea care te linişteşte, te alină, mereu prezentă, susţinându-şi standardul propriu, demodat, al bunelor maniere şi luând de bun faptul că

nepoţii i se vor conforma. Când apare pe ecranele televizoarelor, ca să explice ultimele instrucţiuni, este imposibil să nu crezi că totul e spre binele tuturor. Ar fi în stare să facă şi o lege cerând sinuciderea universală să pară cât se poate de rezonabilă; bănuiesc că jumătate din populaţia ţării ar aplica-o imediat. Aveam aici de-a face cu înţelepciunea vârstei, sigură, fără compromisuri, plină de grijă, înainte de Omega, fusese directoarea unei şcoli de fete şi învăţământul era pasiunea ei. Şi ca directoare, continuase să predea în clasa a şasea. Numai că ea voia să-i înveţe pe tineri. Dispreţuia compromisul făcut de mine când acceptasem să lucrez cu adulţii, hrănind cu linguriţa, cu istorie pe înţelesul tuturor şi cu literatură popularizată, oameni plictisiţi, între două vârste. Energia, entuziasmul pe care le dăruise în tinereţe scolii erau date acum Consiliului. Ei erau elevii ei, copiii ei, şi, prin extensie, aşa era întreaga ţară. Bănuiesc că Xan o considera utilă într-un mod pe care nu-l pot ghici. Şi mai cred că e extrem de primejdioasă.

Cei ce-şi dau osteneala să mediteze la personalităţile din Consiliu spun despre Cari Inglebach că este creierul acestuia, că planificarea strălucită şi administrarea acestei organizaţii atât de riguros gândite, care reuşeşte să ţină ţara în picioare, au fost formulate în capul lui cu fruntea înaltă, că fără geniul său administrativ, Gardianul Angliei nu ar putea face nimic. Acesta e genul de lucruri care se spun despre cei puternici şi s-ar putea ca el însuşi să fi încurajat zvonul, deşi mă îndoiesc. Puţin îi pasă de opinia publică. Crezul lui e simplu. Există lucruri în legătură cu care nu se poate face nimic, şi să încerci să le schimbi e o pierdere de timp. Există lucruri ce trebuie schimbate şi, hotărârea odată luată, schimbarea trebuie făcută fără tergiversare sau milă. Este cel mai sinistru membru al Consiliului şi, după Gardian, cel mai puternic. N-am schimbat o vorbă cu şoferul până n-am ajuns la intersecţia Sheperd’s Bush, când m-am aplecat, am ciocănit în geamul despărţitor şi i-am spus:

— Te-aş ruga s-o iei prin Hyde Park, apoi la vale, spre Constitution Hill şi Birdcage Walk.

— Domnule, acesta este drumul pe care mi-a ordonat

Gardianul să-l urmez, a zis, fără vreo mişcare a umerilor sau vreo inflexiune a glasului.

Am tras în faţa palatului cu storurile lăsate la ferestre, fără drapel pe catarg, cu gheretele sentinelelor goale, cu poarta mare închisă şi cu lacătul pus. Parcul St James părea mai neîngrijit decât când îl văzusem ultima oară. Era unul dintre parcurile despre care Consiliul decretase că va fi întreţinut şi chiar se vedea, în depărtare, un grup de siluete muncind în salopetele galben cu cafeniu ale Vizitatorilor; ridicau gunoiul şi tăiau crengile unor tufişuri neînflorite încă. Soarele de iarnă lumina suprafaţa lacului, pe care penele strălucitoare ale unei perechi de raţe-mandarin ieşeau în evidenţă ca nişte jucării vopsite. Pe sub copaci se mai zărea un strat subţire din zăpada ce căzuse cu o săptămână înainte şi am observat, cu interes dar fără bucurie, că poteca albă din apropiere era de fapt un şir de ghiocei.

Circulaţia era foarte redusă în Piaţa Parlamentului şi porţile de fier ale intrării în Palatul Westminster erau închise. Aici se întruneşte, o dată pe an, parlamentul, ai cărui membri sunt aleşi de Consiliile comitatelor şi ale regiunilor. Nu se dezbat legi, nu se votează nicio legislaţie, Marea Britanie este guvernată prin decrete ale Consiliului Angliei. Funcţia oficială a parlamentului este de a discuta, a sfătui, a primi informaţii şi a face recomandări. Fiecare dintre cei cinci membri ai Consiliului prezintă rapoarte personale în ceea ce mijloacele de comunicare în masă descriu ca fiind mesajul anual către naţiune. Sesiunea durează doar o lună şi ordinea de zi e stabilită de Consiliu. Subiectele discutate nu prezintă niciun risc. Rezoluţiile luate cu o majoritate de două treimi merg la Consiliul Angliei, care le poate respinge sau accepta, după cum vrea. Sistemul are meritul de a fi simplu şi dă iluzia democraţiei unor oameni care nu mai au destulă energie ca să le mai pese cum sau de cine sunt guvernaţi, atâta timp cât capătă ce le-a promis Gardianul: eliberarea de frică, de dorinţe, de plictiseală. În primii ani de după Omega, regele, încă neîncoronat, deschidea sesiunea parlamentară cu vechiul

fast, dar parcurgând cu maşina străzi aproape pustii. Dintr-un simbol puternic al continuității şi al tradiției, devenise o aducere aminte arhaică şi inutilă a ceea ce pierduserăm. Acum tot el deschidea sesiunea parlamentului, îmbrăcat într-un costum de zi, furişându-se aproape neobservat în Londra şi, apoi, afară din ea. Îmi amintesc o discuţie pe care am avut-o cu Xan, în săptămâna dinaintea demisiei mele.

— De ce nu-l încoronezi pe rege? Credeam că vrei cu tot dinadinsul să păstrezi normalitatea.

— Ce rost ar avea? Pe oameni nu-i interesează. I-ar deranja cheltuielile uriaşe legate de o ceremonie care şi-a pierdut orice semnificaţie.

— Abia dacă mai auzim de el. Unde e? Arestat la domiciliu?

Xan a râs, cu râsul lui interiorizat.

— Ăsta zic şi eu domiciliu. Arest la palat sau la castel. Stă destul de comod. Oricum, nu cred că arhiepiscopul de Canterbury ar fi de acord să-l încoroneze.

Şi-mi amintesc răspunsul meu.

— Nici nu e de mirare. Când ai numit-o pe Margaret Shiverham la Canterbury ştiai că e o republicană înflăcărată. Dincolo de gardul metalic al parcului, mergând în şir pe iarbă, se apropia un grup de flagelanţi. Erau goi până la brâu, purtând, în frigul de februarie, doar o pânză galbenă peste şolduri şi sandale în picioarele desculţe. Din mers, se loveau cu biciurile groase de piele, cu noduri, pe spinările deja sângerânde. Chiar şi prin geamul închis al maşinii puteam auzi şuieratul biciului, zgomotul înfundat când atingea pielea goală. M-am uitat la ceafa şoferului, la semiluna părului tuns cu grijă ce ieşea de sub şapcă, la negul de deasupra gulerului, care-mi atrăsese, iritant, privirea în cea mai mare parte a călătoriei mele tăcute.

Hotărât ca de data asta să primesc un răspuns de la el, am spus:

— Credeam că genul ăsta de spectacol public nu mai este legal.

— Doar pe drumurile publice sau pe carosabil, domnule.

Bănuiesc că-şi închipuie că au voie s-o facă în parc.

— Te deranjează spectacolul? am întrebat. Cred că de-aia au fost interzişi flagelanţii. Oamenilor nu le place să vadă sânge.

— Mie, domnule, mi se pare ridicol. Dacă Dumnezeu există şi a decis că s-a săturat de noi, n-o să-si schimbe El părerea fiindcă o gloată fără speranţă se îmbracă în galben şi traversează parcul, lamentându-se.

— Crezi în El? Crezi în existenta Lui?

Trăseserăm acum în faţa intrării fostului Minister de Externe. Înainte de a coborî ca să-mi deschidă portiera, îşi întoarse capul şi mă privi drept în faţă.

— S-ar putea ca experimentul Lui să fi dat greş într-un mod spectaculos. Poate că e doar uluit. Vede în ce a intrat şi nu ştie cum să îndrepte lucrurile. Poate că nici nu vrea să le îndrepte. Poate că nu mai are putere decât pentru o singură intervenţie finală. Aşa c-a făcut-o. Oricine ar fi, orice ar fi, sper să ardă în flăcările propriului Său iad.

Spuse asta cu o extraordinară amărăciune, după care chipul lui îşi reluă masca rece, imobilă. Luă poziţia de drepţi şi deschise portiera maşinii.

12

Theo îl recunoscu pe grenadierul de serviciu la poartă.

— Bună dimineaţa, domnule, îi spuse acesta şi-i zâmbi, de parcă n-ar fi trecut trei ani, şi Theo ar fi intrat în clădire de drept, să-şi ocupe locul ce-i fusese desemnat. Un alt grenadier, necunoscut de data asta, veni spre el şi-l salută. Urcară împreună scara ornamentată.

Xan refuzase să locuiască sau să-si aibă birourile în Downing Street numărul zece, alegând în schimb vechea clădire a Ministerului de Externe şi a Commonwealth-ului, ce dădea spre parcul St James. Aici îşi avea apartamentul, la ultimul etaj, unde, după cum ştia Theo, trăia într-o simplitate ordonată şi confortabilă, care poate fi obţinută doar când la ea contribuie banii şi personalul ajutător, încăperea din faţă a clădirii, folosită cu douăzeci şi cinci de ani înainte de ministrul de externe, fusese încă de la început atât biroul lui Xan, cât şi camera de întrunire a Consiliului. Grenadierul deschise USA fără să ciocăne si-i rosti, cu voce tare, numele. Nu se trezi în faţa lui Xan, ci a întregului Consiliu. Şedeau la aceeaşi mică masă ovală de care îşi aducea aminte, dar numai de-o parte a ei, mai înghesuiţi decât de obicei. Xan se afla la mijloc, flancat de Felicia şi de Harriet, Martin în extrema stângă, iar Cari în dreapta lui. Un singur scaun gol era aşezat chiar în faţa lui Xan. Era un complot bine gândit, având ca scop evident să-l pună în încurcătură, şi pe moment reuşi. Ştia că celor cinci perechi de ochi care-l priveau nu le scăpase ezitarea lui involuntară din prag, roşeaţa provocată de supărare şi de confuzie. Dar şocul surprizei făcu loc unui val de furie şi furia era binevenită. Ei luaseră iniţiativa, dar nu exista *1* niciun motiv pentru care s-o şi păstreze. Mâinile lui Xan erau aşezate pe masă, cu degetele îndoite. Theo zări inelul, simţi şocul produs de faptul că-l recunoscu şi ştiu că Xan voise ca el să-l recunoască. Era şi greu de ascuns. Pe degetul mijlociu, Xan purta Inelul încoronării, inelul de

căsătorie al Angliei, marele safir înconjurat de diamante cu o cruce de rubine deasupra lui. Privi în jos spre inel şi spuse:

— A fost ideea lui Harriet. Ar părea groaznic de vulgar, dacă n-ai şti că e autentic. Poporul are nevoie de zdrăngănele. Nu-ţi fie teamă, n-am de gând să mă las uns de Margaret Shivenham în Westminster Abbey. Mă îndoiesc că mi-aş putea păstra seriozitatea cuvenită în tot timpul ceremoniei. E atât de caraghioasă cu mitra pe cap. Te gândeşti, desigur, că a existat o vreme când nu l-aş fi purtat.

— O vreme în care nu ai fi simţit nevoia să-l porţi. Ar fi vrut să adauge: „Nici nevoia să-mi spui că a fost ideea lui Harriet”.

Xan îi făcu semn cu capul spre scaunul gol. Theo se aşeză şi spuse:

— Am solicitat o întrevedere personală cu Gardianul Angliei şi am înţeles că cererea mea fost acceptată. Nu am venit aici să cer o slujbă, nici să dau un examen oral.

— Nu ne-am mai întâlnit şi n-am mai vorbit de trei ani. Ne-am gândit că s-ar putea să-ţi facă plăcere să întâlneşti vechi – cum le-ai spune, Felicia? — prieteni, camarazi, colegi?

— Aş spune cunoştinţe, zise Felicia. N-am înţeles niciodată sarcinile exacte ale doctorului Faron, pe vremea când era consilier al Gardianului şi acest lucru n-a devenit mai clar odată cu absenta lui şi cu trecerea a trei ani.

Woolvington îşi ridică privirea de pe mâzgălelile lui. Consiliul trebuie să se fi întrunit de mai mult timp. Masase deja o companie de infanterie. Spuse:

— Nici n-a fost vreodată prea limpede. Gardianul a cerut-o şi, pentru mine, asta era destul. După câte îmi amintesc, n-a avut o contribuţie prea importantă, dar nici nu ne-a împiedicat în activitatea noastră.

Xan zâmbi, dar zâmbetul nu-i cuprinse şi ochii.

— Toate astea fac parte din trecut. Bine ai venit înapoi. Spune ce ai de spus. Aici suntem toţi prieteni.

Cuvintele acestea banale sunară ca o ameninţare.

N-avea sens s-o mai lungească, aşa că Theo zise:

— Miercurea trecută am fost să văd Eliberarea de la Southwold. Ce am văzut acolo se numeşte crimă. Jumătate din sinucigaşi păreau drogaţi, iar cei care ştiau ce li se va întâmpla, nu veniseră toţi de bunăvoie. Am văzut femei târâte pe ambarcaţiune şi înlănţuite. Una dintre ele a fost omorâtă în lovituri, pe plajă. Să înţeleg că acum îi selectăm şi-i ucidem pe bătrâni ca pe nişte animale de care nu mai avem nevoie? Această paradă criminală este ceea ce Consiliul înţelege prin securitate, confort, plăcere? Asta înseamnă să mori demn? Mă aflu aici pentru că am crezut că trebuie să ştiţi ce se petrece în numele Consiliului.

Sunt prea vehement, îşi spuse. Îi stârnesc împotriva mea încă înainte de a fi început cu adevărat. Să-mi păstrez calmul.

— Această Eliberare a fost prost organizată, spuse Felicia. Lucrurile au scăpat de sub control. Am cerut o anchetă. E posibil ca unii dintre paznici să-şi fi depăşit atribuțiile.

— Cineva şi-a depăşit atribuţiile, spuse Theo. Nu a fost întotdeauna asta scuza? Şi de ce avem nevoie de gărzi înarmate şi de lanţuri, dacă oamenii aceia se duc de bunăvoie la moarte?

Felicia îi explică din nou, cu o nerăbdare abia ascunsă:

— Această Eliberare a fost prost organizată. Se vor lua măsurile de rigoare împotriva celor ce se fac răspunzători. Consiliul ia notă de grija ta, grijă explicabilă, perfect lăudabilă. Asta-i tot?

Părea că Xan nu-i auzise întrebarea. Spuse:

— Când îmi va veni rândul, îmi propun să înghit capsula letală la mine acasă, culcat confortabil în pat, şi de preferinţă singur. N-am prea înţeles niciodată ce rost au Eliberările, deşi se pare că tu, Felicia, ţii mult la ele.

— Au început spontan, spuse Felicia. Cam douăzeci de bătrâni de optzeci de ani, dintr-un cămin din Sussex, au hotărât să organizeze o excursie cu autocarul la Eastbourne, după care au sărit, ţinându-se de mâini, de pe Beachy Head. A devenit un fel de modă. Pe urmă, unul sau

două consilii locale s-au gândit că ar trebui să vină în întâmpinarea unei nevoi evidente şi să organizeze cum trebuie treaba asta. Săritul de pe stânci ar putea fi, pentru bătrâni, un mod simplu de a termina cu viaţa, dar cuiva îi revine apoi sarcina neplăcută de a aduna corpurile. Ba chiar cred că unul sau doi au supravieţuit pentru scurt timp. Toată afacerea era dezorganizată şi nesatisfăcătoare. Evident că era mult mai bine dacă-i remorcai în larg.

Harriet se aplecă înainte şi spuse cu o voce persuasivă, plină de bun simţ:

— Oamenii au nevoie de ritualurile lor pentru trecerea cea mare şi vor să nu fie singuri în ultimele clipe. Tu, Gardianule, ai forţa de a muri singur, dar majoritatea oamenilor consideră că e o mângâiere dacă, în ultimele clipe, simt atingerea unei mâini omeneşti.

— Femeia pe care am văzut-o murind, nu s-a bucurat de atingerea vreunei mâini, doar pentru scurt timp de a mea. S-a bucurat de o lovitură de pistol în tâmplă.

Woolvington nu se deranjă să-şi ridice privirea de pe mâzgălelile lui. Mormăi:

— Toţi murim singuri. Trebuie să îndurăm moartea, aşa cum o dată am îndurat naşterea. Niciuna din aceste două experienţe nu poate fi împărtăşită cu altcineva.

Harriet Marwood se întoarse spre Theo.

— Eliberarea este, bineînţeles, absolut voluntară. S-au luat toate măsurile în acest sens. Trebuie semnat un formular – în două exemplare, nu-i aşa, Felicia?

— În trei exemplare, spuse scurt Felicia. Unul pentru Consiliul Local, unul pentru ruda cea mai apropiată, ca să poată ridica banii, iar unul este păstrat de bătrân, care-l prezintă când se urcă pe ambarcaţiune. Acesta merge la Biroul pentru Recensământ şi Populaţie.

— După cum vezi, spuse Xan, Felicia ţine totul sub control. Asta e tot, Theo?

— Nu. Colonia Penală de pe Insula Man. Ştiţi ce se petrece acolo? Crimele, înfometarea, brutala încălcare a legii şi a ordinii.

— Ştim, spuse Xan. Întrebarea e de unde ştii tu?

Theo nu răspunse, dar în starea lui de maximă încordare, întrebarea sună clar ca un clopoţel de alarmă.

Felicia spuse:

— Îmi amintesc că, în calitatea ta oarecum ambiguă, erai prezent la întâlnirea noastră în care am discutat înfiinţarea Coloniei Penale de pe Insula Man. N-ai avut nicio obiecţie, cu excepţia problemei populaţiei care locuia atunci pe insulă şi pe care ne-am propus s-o strămutăm. Au fost mutaţi, confortabil şi avantajos pentru ei, în acele părţi de ţară pe care le-au ales. N-am primit nicio plângere.

— Am presupus că colonia va funcţiona cum trebuie, că li se vor asigura nevoile de bază pentru o viaţă raţională.

— Aşa şi este. Au adăpost, apă şi seminţe, ca să producă hrană.

— Am mai presupus că va avea poliţie, o formă de guvernare. Chiar şi în secolul al nouăsprezecelea, când condamnaţii erau deportaţi în Australia, aşezările aveau un guvernator, unii liberali, alţii draconici, dar cu toţii răspunzând de păstrarea liniştei şi a ordinii. Aşezările nu era lăsate la cheremul celor mai puternici şi mai răi dintre condamnaţi.

— Nu erau? spuse Felicia. Depinde de cum priveşti lucrurile. Numai că situaţia e alta. Cunoşti logica sistemului penal. Dacă oamenii preferă să atace, să jefuiască, să provoace teroare, să abuzeze şi să-i exploateze pe alţii, să-i lăsăm să trăiască alături de oameni care gândesc la fel. Dacă acesta este genul de societate pe care-l vor, de ce nu le-am da-o. Dacă mai au vreun rest de virtute în ei, atunci se vor organiza cu bun simţ şi vor trăi în pace unul cu celălalt. Dacă nu, societatea lor va degenera în haosul pe care sunt atât de dispuşi să-l impună altora. Numai ei pot alege.

Interveni Harriet:

— Cât despre folosirea unui guvernator sau a unor ofiţeri care să impună ordinea, unde-i vei găsi pe aceştia? Ai venit aici să te oferi voluntar? Şi dacă tu n-o faci, cine o va face? Oamenii s-au săturat de criminali şi de criminalitate. Azi nu mai sunt pregătiţi să-şi trăiască viaţa în frică. Te-ai născut

în 1971, nu-i aşa? Trebuie că-ti mai aduci aminte de anii ’90, femeile care se temeau să meargă pe străzile oraşelor în care trăiau, creşterea numărului agresiunilor sexuale şi a violenţei, oameni bătrâni prizonieri de bunăvoie în propriile apartamente, unii arşi de vii în spatele grilajelor lor – huligani beţi tulburând liniştea oraşelor de provincie, copii la fel de periculoşi ca şi adulţii, niciun fel de formă de proprietate în siguranţă, dacă nu era păzită cu alarme costisitoare şi cu grilaje de fier. S-a încercat totul pentru a vindeca instinctul criminal al oamenilor, toate tipurile de aşa-numite tratamente, toate formele de regim în puşcării. Cruzimea şi severitatea n-au dat rezultate, dar nici amabilitatea şi blândețea. De la Omega încoace, oamenii ne-au spus: „Ce-i prea mult, strică.” Preoţii, psihiatrii, psihologii, criminologii – nimeni n-a găsit răspunsul. Ce garantăm noi e eliberarea de frică, de dorinţă, de plictiseală. Toate celelalte însă n-au niciun sens, dacă nu trăieşti eliberat de frică.

— Dar vechiul sistem nu era total lipsit de profit, nu-i aşa? spuse Xan. Poliţia era bine plătită. Şi clasa de mijloc se descurca foarte bine pe chestia asta, ofiţeri pentru eliberarea condiţionată, asistenţi sociali, magistraţi, judecători, personalul tribunalelor, o mică industrie destul de profitabilă, depinzând în întregime de delincvent. Profesia ta, Felicia, se descurca deosebit de bine, exercitându-şi costisitoarele cunoştinţe legale pentru a-i condamna pe oameni, astfel încât colegii să poată avea satisfacţia de a vedea verdictele respinse la recurs. Încurajarea criminalităţii este o slăbiciune pe care azi nu ne-o putem permite, chiar dacă ar fi s-o facem ca să le oferim liberalilor din clasa de mijloc un mod de trai confortabil. Bănuiesc însă că Colonia Penală de pe Insula Man nu este ultima ta problemă.

— Există şi nemulţumiri legate de tratamentul Vizitatorilor, spuse Theo. Îi importăm ca servitori şi-i tratăm ca pe nişte sclavi. Şi de ce există o cotă? Dacă vor să vină, lăsaţi-i să vină. Dacă vor să plece, lăsaţi-i să plece.

Primele două şiruri de cavalerie ale lui Woolvington erau

gata, conducându-şi elegant caii spre partea de sus a foii de hârtie. Îşi ridică privirea şi spuse:

— Nu cumva sugerezi că ar trebui să nu existe restricţii pentru imigrare? Adu-ţi aminte ce s-a petrecut în Europa, în anii ’90. Oamenii se plictisiseră de hoardele care-i invadaseră, din ţări cu tot atât de multe bogăţii naturale ca şi asta, cetăţeni care permiseseră să fie prost conduşi decenii la rând, din cauza propriei laşităţi, indolenţe şi stupidităţi şi care se aşteptau să preia şi să exploateze beneficiile ce fuseseră cucerite de alţii timp de secole, prin inteligenţă, hărnicie şi curaj, pervertind şi distrugând totodată civilizaţia din care voiau atât de tare să facă parte.

Au ajuns să şi vorbească toţi la fel, gândi Theo. Dar oricine ar vorbi, glasul este al lui Xan.

— Aici nu-i vorba de istorie, spuse el. Nu ducem lipsă de resurse, de locuri de muncă, de locuinţe. Să pui restricţii la imigrare într-o ţară pe moarte şi subpopulată nu este o politică tocmai generoasă.

— N-a fost niciodată, spuse Xan. Generozitatea este o virtute pentru indivizi, nu pentru guverne. Guvernele sunt generoase doar când e vorba de banii altora, de siguranţa altora, de viitorul altora.

În clipa aceea vorbi pentru prima oară şi Cari Inglebach. Şedea, aşa cum Theo îl văzuse șezând de nenumărate ori, mai spre marginea scaunului, cu pumnii strânşi, aşezaţi cu exactitudine unul lângă celălalt pe masă, ca şi cum ar fi ascuns o comoară despre care era, totuşi, important ca membrii Consiliului să ştie, sau ca şi cum s-ar fi pregătit să joace un joc de copii, deschizând pe rând palmele ca să arate cum trecuse banul din una în alta. Semăna – probabil se plictisise de cât de mult i se spusese acest lucru – cu o versiune benignă a lui Lenin, cu capul lui cu frunte înaltă şi lustruit şi cu ochii negri şi strălucitori. Nu putea suferi strângerea cravatelor şi a gulerelor şi asemănarea era accentuată de costumul bej de în pe care-l purta întotdeauna, bine croit, cu guler pe gât şi încheiat cu nasturi pe umărul stâng. Acum însă era teribil de schimbat. De la prima privire, Theo văzuse că era grav bolnav, poate

chiar bolnav de moarte. Capul ajunsese ca un craniu, cu o membrană de piele bine întinsă peste oasele proeminente, gâtul subţire ieşind ca un gât de broască ţestoasă din cămaşă, iar pielea, pătată, era galbenă. Theo mai văzuse oameni arătând aşa. Numai ochii nu i se schimbaseră, arzând în orbite cu mici licăriri de lumină. Dar când vorbi, vocea îi era la fel de puternică cum fusese întotdeauna. De parcă toată puterea care-i mai rămăsese se concentrase în mintea şi în glasul lui, frumos şi răsunător, glas ce exprima gândurile acelei minţi.

— Eşti istoric. Știi ce rele au fost comise în decursul veacurilor pentru a asigura supravieţuirea naţiunilor, a sectelor, a religiilor, chiar şi a unor familii. Tot ce a făcut omul, bine sau rău, a fost făcut ştiind că a fost creat de istorie, că viaţa lui era scurtă, nesigură, neimportantă, dar că există un viitor, pentru naţiune, pentru rasă, pentru trib. Această speranţă a pierit în cele din urmă, persistând numai în minţile nebunilor şi ale fanaticilor. Omul înseamnă mai puţin dacă trăieşte fără să-şi cunoască trecutul; fără speranţa într-un viitor, devine fiară. În toate ţările lumii vedem cum se pierde această speranţă, cum iau sfârşit ştiinţa şi invenţiile, cu excepţia descoperirilor care pot prelungi viaţa sau îi pot adăuga confort şi plăcere, cum dispare grija noastră pentru lumea fizică şi pentru planeta pe care locuim. Ce importanţă are ce rahat lăsăm în urma noastră ca moştenire a scurtului timp în care am fost nişte chiriaşi puşi pe distrugeri? Emigrările în masă, marile tulburări interne, războaiele religioase şi tribale din anii ’90 au dat naştere unei anomii universale, care lasă recoltele nesemănate şi neculese, animalele pradă neglijenţei, aduce foamete, războaie civile, o situaţie în care puternicul ia de la gura celui slab. Vedem revenirea, uneori pe scară largă, la vechile mituri, la vechile superstiţii, chiar la sacrificiul uman. Faptul că această tară a fost, în mare măsură, cruțată de această catastrofă se datorește celor cinci oameni adunaţi în jurul acestei mese. Îndeosebi Gardianului Angliei. Avem un sistem care se extinde de la acest Consiliu în jos, la consiliile locale, care păstrează un vestigiu de

democraţie pentru acei puţini cărora le mai pasă de ea. Avem o politică a muncii plină de omenie, care se ocupă de dorinţele şi talentele indivizilor, şi care ne asigură că oamenii vor continua să muncească, chiar dacă nu au urmaşi care să moștenească roadele muncii lor. În ciuda dorinţei fireşti de a cheltui, de a achiziţiona, de a-ti satisface dorinţele imediate, avem o monedă sigură şi o inflaţie scăzută. Dispunem de planuri care vor face ca ultima generaţie care va avea norocul să trăiască în această pensiune multirasială pe care o numim Marea Britanie să aibă provizii de hrană, de medicamente, lumină, apă şi energie electrică. Pe lângă aceste realizări, oare ţării îi mai pasă că nişte Vizitatori sunt nemulţumiţi, că unii bătrâni preferă să moară împreună, că nu este pace în Colonia Penală de pe Insula Man?

— Tu singur te-ai distanţat de aceste decizii, nu-i aşa? spuse Harriet. E greu să consideri că e demn să renunţi la orice responsabilitate şi pe urmă să te plângi, atunci când nu-ţi plac rezultatele eforturilor altora. Nu uita că tu ai fost acela care a hotărât să demisioneze. Oricum, voi, istoricii, preferaţi să trăiţi în trecut, aşa că de ce nu rămâi acolo?

— Cu siguranţă că în trecut se simte cel mai bine, spuse Felicia. Şi când şi-a omorât copilul, tot înapoi mergea.

În tăcerea, scurtă dar intensă, care salută acest comentariu, Theo reuşi să spună:

— Nu neg ce aţi realizat, dar dacă aţi face câteva reforme credeţi că asta ar dăuna cu-adevărat ordinii, confortului, protecţiei, tuturor lucrurilor pe care le oferiţi oamenilor? Puneţi capăt Eliberării. Dacă oamenii vor să se sinucidă – şi sunt de acord că e un mod înţelept de a sfârşi – daţi-le pilulele necesare, dar n-o faceţi prin convingere în masă sau prin ameninţări. Trimiteţi armata pe Insula Man şi puneţi o oarecare ordine acolo. Terminaţi cu testarea obligatorie a spermei şi cu controalele de rutină la femeile sănătoase; sunt degradante şi, oricum, nu au dus la nimic. Închideţi magazinele pornografice de stat. Trataţi-i pe Vizitatori ca pe nişte fiinţe umane, nu ca pe nişte sclavi. Toate astea le puteți face cu uşurinţă. Gardianul le poate

realiza printr-o singură semnătură. Asta e tot ce vă cer.

— Acest Consiliu are impresia că ceri destul de mult, spuse Xan. Grija ta ar avea mai multă valoare pentru noi dacă ai sta, aşa cum ai putea să stai, de partea asta a mesei. Poziţia ta nu e cu nimic deosebită de cea a restului Marii Britanii. Doreşti sfârșitul, dar închizi ochii în fata mijloacelor. Vrei ca grădina să fie frumoasă, cu condiţia ca mirosul bălegarului să fie ţinut cât mai departe de nasul tău sensibil.

Xan se ridică în picioare şi, unul câte unul, membrii Consiliului îl urmară. Dar nu-i întinse mâna. Theo era conştient de faptul că grenadierul care îl introdusese în încăpere se apropiase, fără zgomot, de el, ascultând parcă de un semnal secret. Mai că se aştepta ca o mână să i se aşeze pe umăr. Se întoarse fără să rostească o vorbă şi-l urmă afară din camera de consiliu.

13

Maşina îl aştepta. Văzându-l, şoferul coborî şi-i deschise portiera. Deodată însă se trezi cu Xan lângă el. Îi spuse lui Hedges:

— Porneşte spre Mall şi aşteaptă-ne lângă statuia reginei Victoria şi, întorcându-se spre Theo, adăugă: O să mergem prin parc. Aşteaptă-mă să-mi iau haina.

Se întoarse în mai puţin de un minut, îmbrăcat în binecunoscutul pardesiu de tweed, pe care îl purta întotdeauna când televiziunea îl prezenta în aer liber. Era uşor strâns pe talie, cu două rânduri de pelerine, în stil Regency, şi fusese la începutul anilor 2000, pentru scurt timp, la modă. Costase foarte mult. Pardesiul era vechi, dar el îl păstrase.

Theo îşi amintea discuţia pe care o avuseseră, când îl comandase:

— Eşti nebun. Atâţia bani pentru un pardesiu.

— Mă va tine toată viața.

— Nici gând. Unde mai pui că moda va trece.

— Puţin îmi pasă de modă. Îmi va plăcea şi mai mult, când nimeni nu va mai purta modelul ăsta.

Şi acum nimeni nu-l mai purta.

Traversară drumul spre parc. Xan spuse:

— N-a fost înţelept să vii azi aici. Există o limită dincolo de care nu te mai pot proteja, pe tine sau pe cei cu care te-ai înhăitat.

— Nu credeam că am nevoie de protecţie. Sunt un cetăţean liber, care se consultă cu Gardianul, democratic ales, al Angliei. De ce aş avea nevoie de protecţia ta sau a altcuiva?

Xan nu răspunse. Fără să se gândească, Theo spuse:

— De ce o faci? Pentru numele lui Dumnezeu, de ce ţii la funcţia asta?

Îi trecu prin minte că era o întrebare pe care numai el putea sau avea curajul să i-o pună.

Xan se opri înainte de a răspunde, strângând ochii şi concentrându-şi privirea asupra lacului, de parcă ceva, invizibil altor priviri, i-ar fi trezit, brusc, interesul. Cu siguranţă, îşi spuse Theo, n-avea de ce să şovăie. Trebuie să se fi gândit adesea la întrebarea asta. Apoi se întoarse, porni mai departe, şi zise:

— La început, pentru că am crezut c-o să-mi facă plăcere. Puterea, presupun. Dar n-a fost numai asta. Niciodată n-am putut suporta să văd pe cineva făcând prost ceva ce ştiam că eu pot face bine. După primii cinci ani, mi-am dat seama că-mi place mai puţin, numai că era, deja, prea târziu. Cineva trebuia s-o facă, şi singurii oameni care voiau sunt cei patru din jurul mesei. Ai prefera-o pe Felicia? Pe Harriet? Pe Martin? Pe Cari? Cari ar fi în stare, dar e pe moarte. Ceilalţi trei n-ar reuşi să împiedice Consiliul să se destrame, ca să nu mai vorbim de tară.

— Deci pentru asta. Din datorie dezinteresată faţă de stat?

— Ai cunoscut vreodată pe cineva care să renunţe la putere, la adevărata putere?

— Unii o fac.

— Şi i-ai văzut după aia, morţi vii? Dar nu e puterea, nu numai puterea. Îţi voi spune adevăratul motiv. Nu mă plictisesc. Mă simt cum vrei tu, numai plictisit nu.

Îşi continuară drumul în tăcere, pe malul lacului. Apoi Xan spuse:

— Creştinii cred că Ziua de Apoi a sosit, numai că Dumnezeul lor, în loc să coboare, mai spectaculos, din ceruri, în norii de glorie promişi, îi adună, unul câte unul, la El. În felul acesta Cerul poate ţine evidenţa sosirilor.

Face ca iertarea păcatelor celor înveşmântaţi în robe albe să fie mai uşoară. Îmi place să mi-l închipui pe Dumnezeu preocupat de probleme de logistică. Au renunţat însă la iluzia de a auzi râsul unui copil.

Theo nu răspunse, aşa că Xan continuă, încet:

— Cine sunt acei oameni? Ar fi mai bine dacă mi-ai spune.

— Nu e nimeni.

— Toată tevatura din sala de consiliu. Nu te-ai gândit tu singur la asta. Nu vreau să spun că n-ai fi în stare. Eşti în stare de mult mai mult. Dar trei ani nu ţi-a păsat, şi nici înainte nu te-a preocupat prea mult. Te-a abordat cineva.

— Nu cineva anume. Chiar şi la Oxford, tot în lumea reală trăiesc. Stau la coadă la bancă, fac cumpărături, merg cu autobuzul, ascult. Uneori oamenii mi se adresează. Nu cineva la care ţin, oameni, în general. Comunic cu străinii.

— Ce străini? Studenții tăi?

— Nu studenți. Nimeni anume.

— Ciudat c-ai devenit atât de uşor abordabil. Obișnuiai să umbli înfăşurat de un fel de membrană impenetrabilă, ca o placentă invizibilă. Când mai vorbeşti cu străinii aceia misterioşi, întreabă-i dacă ar putea face ce fac eu mai bine. Dacă da, spune-le să vină şi să mi-o zică în faţă; nu eşti un emisar deosebit de convingător. Ar fi păcat dacă am fi obligaţi să închidem şcolile pentru adulţi de la Oxford. N-am avea de ales, dacă locul devine un focar de revoltă.

— Nu poţi vorbi serios.

— Exact asta ar cere Felicia.

— De când ţii seama de Felicia?

Xan zâmbi, cu zâmbetul lui interior, plin de aduceri aminte.

— Bineînţeles că ai dreptate. Nu ţin seama de Felicia.

Traversând podul ce tăia lacul, se opriră să privească spre Whitehall. Aici, neschimbată, se afla una dintre cele mai minunate privelişti pe care le putea oferi Londra, englezească şi în acelaşi timp exotică, bastioanele elegante şi splendide ale Imperiului, văzute peste apa învălurită şi încadrate de copaci. Theo îşi aminti că zăboviseră exact în acelaşi loc la o săptămână după ce intrase în Consiliu, îşi aminti că admiraseră aceeaşi privelişte, Xan purtând acelaşi pardesiu. Şi îşi aducea aminte fiecare cuvânt, cu atâta claritate de parcă ar fi fost rostit acum.

„Ar trebui să renunţi la testarea obligatorie a spermei. E un lucru degradant şi se face de mai bine de douăzeci de ani, fără niciun succes. Oricum, nu testați decât bărbaţii selectați, sănătoși. Cu ceilalţi ce faceţi?“

„Dacă pot concepe copii, bravo lor, dar întrucât capacităţile noastre de testare sunt limitate, hai să le păstrăm pentru cei indicaţi din punct de vedere fizic şi moral.”

„Deci planifici şi virtutea, nu numai sănătatea?“

„Aşa s-ar putea spune. Dac-am avea de ales, nimeni cu cazier sau cu ereditate criminală n-ar trebui să fie lăsat să aibă copii.“

„Deci legea penală ar trebui să fie o măsură a virtuţii?“

„Cum altfel ai putea s-o măsori? Statul nu poate citi în inimile oamenilor. De acord, e dur şi simplist, dar vom trece cu vederea delictele minore. De ce i-am lăsa însă pe tâmpiţi, pe iresponsabili, pe violenţi să aibă copii?“

„Înseamnă că în noua ta lume hoţul pocăit nu-şi va găsi loc.“

„Îi putem aplauda căinţa, fără să vrem să şi aibă copii. Numai că uite ce e, Theo, asta nu se va întâmpla. Noi planificăm de dragul planificării, pretinzând că omul are un viitor. Câţi mai cred cu adevărat că vom mai găsi o spermă fertilă?“

„Să presupunem că descoperiţi, cumva, că sperma unui psihopat agresiv poate fecunda. O veţi folosi?“

„Bineînţeles. Dacă el e singura speranţă, îl vom folosi. Ne mulţumim cu ce avem. Dar mamele vor fi alese cu grijă în ce priveşte sănătatea, inteligenţa, lipsa cazierului. Vom încerca să eliminăm psihopatia.”

„Mai sunt, apoi, centrele de pornografie. Chiar sunt necesare?“

„Nu eşti obligat să le foloseşti. Pornografie a existat întotdeauna. “

„Tolerată de stat, dar nu oferită de stat.“

„Diferenţa nu e chiar atât de mare. Ce rău pot face ele oamenilor fără speranţă? Nimic nu e mai bun decât să-ţi ocupi corpul, lăsându-ţi mintea inactivă.”

„Dar nu de asta au fost înfiinţate, nu-i aşa?“ întrebase atunci Theo.

„Evident că nu. Omul n-are nicio şansă să se reproducă fără copulaţie. Dacă nu mai e deloc la modă, suntem

pierduţi.”

Acum însă mergeau, încet, mai departe. Spărgând liniştea pe care o simţea aproape ca pe o prezenţă, Theo întrebă:

— Te mai duci pe la Woolcombe?

— Mausoleul ăla pentru vii? Mă îngrozeşte. Mă duceam din când în când, să-i fac o vizită, din obligaţie, mamei. N-am mai fost de cinci ani. Nimeni nu moare la Woolcombe. De ce are cu adevărat nevoie locul acela e de propria sa Eliberare, cu ajutorul unei bombe. Ciudat, nu găseşti? Aproape întreaga cercetare medicală modernă e dedicată îmbunătăţirii stării de sănătate la bătrâneţe şi prelungirii vieţii şi în loc să avem mai puţini senili, avem mai mulţi. La ce bun s-o prelungeşti? Le dăm medicamente ca să le revină pe termen scurt memoria, medicamente să le îmbunătăţim starea de spirit, medicamente să le crească pofta de mâncare. Pentru dormit n-au nevoie de nimic, se pare că ăsta e singurul lucru pe care-l fac. Mă întreb ce le trece prin minţile acelea senile, în lungile perioade de semiconştienţă. Amintiri, presupun, rugăciuni.

— O rugăciune, spuse Theo. „Să-mi pot vedea copiii copiilor şi pacea în Israel.“ Mama ta te-a recunoscut, înainte de a muri?

— Din nefericire, da.

— Odată mi-ai spus că tatăl tău o ura.

— Nu-mi dau seama de ce. Presupun că voiam să te şochez, sau să te impresionez. Chiar şi în copilărie nu te lăsai şocat. Şi nimic din ce am realizat, universitatea, armata, faptul că am devenit Gardian nu te-a impresionat, nu-i aşa? Părinţii mei se înţelegeau foarte bine. Tata, desigur, era homosexual. Nu ţi-ai dat seama? Ca băiat mă deranja enorm, acum mi se pare complet lipsit de importantă. De ce nu si-ar fi trăit viaţa aşa cum îşi dorea? Eu am făcut-o mereu. Asta explică, bineînţeles, căsătoria. Voia respectabilitate şi avea nevoie de un fiu, aşa c-a ales o femeie care să fie atât de înnebunită că a căpătat Woolcombe, un baronet şi un titlu, încât să nu se plângă când va descoperi că, de fapt, asta era tot ce căpătase.

— Tatăl tău nu s-a dat niciodată la mine.

— Ce egocentric eşti, Theo, râse Xan. Nu erai genul lui şi era bolnăvicios de convenţional. Să nu te scapi niciodată în propriul pat. În plus, îl avea pe Scovell. Scovell era în maşină cu el, când a avut accidentul. Am reuşit să ascund destul de bine acest lucru – dintr-un fel de pietate filială, bănuiesc. Puţin îmi păsa dacă s-ar fi aflat, dar lui i-ar fi păsat. Am fost un fiu destul de rău. I-o datoram.

Brusc, Xan spuse:

— N-ar trebui ca noi doi să fim ultimii oameni de pe lume. Acest privilegiu va reveni unui Omega, Dumnezeu să-l ajute. Dar dacă am fi, ce crezi c-am face?

— Am bea. Am saluta întunericul şi ne-am aminti de lumină. Am striga un fel de catalog de nume, după care ne-am împuşca.

— Ce nume?

— Michelangelo, Leonardo da Vinci, Shakespeare, Bach, Mozart, Beethoven. Iisus Hristos.

— Acesta ar fi catalogul umanităţii. Nu i-ar cuprinde pe zei, pe profeţi, pe fanatici. As vrea să fie în mijlocul verii, vinul să fie roşu, iar locul – podul de la Woolcombe.

— Şi cum, la urma urmelor, suntem englezi, am putea termina recitând discursul lui Prospero, din *Furtuna.*

— Dacă n-am fi prea bătrâni ca să ne mai amintim cuvintele şi, când vom termina vinul, prea neputincioşi ca să ţinem armele în mână.

Se aflau acum la capătul lacului. Pe Mall, în faţa statuii reginei Victoria, aştepta maşina. Şoferul stătea lângă ea, cu picioarele depărtate, cu braţele încrucişate, privindu-i pe sub cozorocul şepcii. Părea un paznic de închisoare, poate un călău. Theo îşi imagină şapca înlocuită cu o cagulă neagră, masca, toporul sprijinit lângă el.

Auzi apoi glasul lui Xan, cuvintele de bun-rămas ale lui Xan:

— Spune-le prietenilor tăi, oricine ar fi ei, să fie realişti. Dacă nu pot, spune-le să fie prudenţi. Nu sunt un tiran, dar nu-mi pot permite să fiu milos. Voi face orice e nevoie să fac.

Se uită la Theo, care, pentru o clipă extraordinară, avu impresia că văzu în ochii lui Xan rugămintea de a-l înţelege. Apoi repetă:

— Aşa să le spui, Theo. Voi face exact ce trebuie să fac.

14

Lui Theo încă îi venea greu să se obişnuiască să traverseze St. Giles Street, acum pustie. Amintirea primelor zile la Oxford, şirurile de maşini parcate bară lângă bară sub ulmi, a enervării din ce în ce mai mari pe când aştepta să poată trece strada prin circulaţia aproape neîntreruptă, îl marcase probabil mai puternic decât alte lucruri mai plăcute sau mai semnificative. Încă se mai surprindea ezitând lângă bordură, încă nu putea privi, fără să fie surprins, pustietatea. Traversând strada largă, cu o privire rapidă în stânga şi în dreapta, o luă pe aleea pietruită de pe lângă cârciuma *Mielul şi Steagul* şi se îndreptă spre muzeu. Uşa era închisă şi, o clipă, se temu că şi muzeul fusese închis, şi se enervă că nu se ostenise să telefoneze. Dar când apăsă pe clanţă, uşa se deschise şi văzu că cealaltă uşă, cea interioară, din lemn, era larg deschisă. Intră în încăperea mare şi pătrată, din sticlă şi fier.

Aerul era foarte rece, mai rece, avu impresia, decât în stradă, şi muzeul era gol, cu excepţia unei femei bătrâne, atât de îmbrobodită, că numai ochii i se zăreau între fularul de lână cu dungi şi căciulă, care prezida la tejgheaua magazinului. Văzu că erau de vânzare aceleaşi ilustrate; imagini cu dinozauri, pietre preţioase, fluturi, capiteluri de coloane delicat sculptate, fotografii ale părinţilor fondatori ai acestei catedrale laice în cinstea siguranţei de sine victoriene, John Ruskin şi Sir Henry Ackland, aşezaţi alături în anul 1874, Benjamin Woodward, cu chipul lui sensibil şi melancolic. Stătu locului privind în sus, la acoperişul masiv, sprijinit de şirul de stâlpi de fontă, la panele împodobite dintre arce, ramificate cu atâta eleganţă în frunze, fructe, flori, copaci şi boschete. Ştia însă că această împunsătură neobişnuită a nerăbdării, mai degrabă îngrijorătoare decât plăcută, avea mai puţin legătură cu clădirea, decât cu întâlnirea sa cu Julian, şi încerca să si-o controleze concentrându-se asupra măiestriei şi calităţii lucrăturii în

fier forjat, a frumuseţilor gravate în ea. La urma urmelor, era perioada de care se ocupa el. Aici găseai încrederea în sine a epocii victoriene; respectul pentru învăţătură, pentru măiestria meşteşugărească, pentru artă; convingerea că toată viaţa unui om putea fi trăită în armonie cu natura. Nu mai fusese la muzeu de mai bine de trei ani, dar nimic nu se schimbase. De fapt nimic nu se schimbase de când intrase aici pentru prima dată, ca student, cu excepţia anunţului pe care-şi amintea că-l văzuse sprijinit de un stâlp, urând bun venit copiilor, dar avertizându-i, fără niciun rezultat de altfel, să nu alerge şi să nu facă zgomot. Dinozaurul cu degetul cel mare îndoit era încă la loc de cinste. Uitându-se la el, se trezi din nou la şcoala primară din Kingston. Doamna Ladbrook prinsese un desen cu un dinozaur pe tablă şi le explicase că acest animal mare, neîndemânatic, cu capul lui minuscul nu avusese decât corp şi prea puţin creier, şi – ca urmare – nu reuşise să se adapteze şi pierise. Chiar şi la vârstă de zece ani, explicaţia i se păruse neconvingătoare. Dinozaurul, cu creierul lui mic, supravieţuise două milioane de ani, mai mult decât reuşise Homo sapiens. Trecu pe sub arcada de la capătul clădirii principale în Muzeul Pitt Rivers, una din cele mai mari colecţii etnologice ale lumii. Exponatele erau atât de înghesuite, încât era greu de spus dacă ea îl aştepta deja, ascunsă poate în spatele totemului înalt de aproape doisprezece metri. Dar când se opri, nu auzi zgomot de paşi. Tăcerea era absolută, şi ştiu că era singur, dar mai ştia şi că ea va veni.

Muzeul părea şi mai înghesuit decât la ultima lui vizită. Modelele de corăbii, măştile, obiectele în fildeş şi mărgean, amuletele şi lucrările votive din vitrinele îmbâcsite păreau să se ofere, muţeşte, atenţiei sale. Îşi croi drum printre vitrine şi se opri, în cele din urmă, în faţa unui obiect care era de mult favoritul lui, expus încă, dar cu eticheta atât de cafenie şi de decolorată, că era greu de descifrat ce scria pe ea. Era un colier din douăzeci şi trei de dinţi curbi şi lustruiţi de balenă-spermanţet, dăruit în anul 1874 de către regele Thakombau reverendului James Calvert şi oferit

muzeului de strănepotul acestuia, ofiţer de aviaţie, mort în cel de-al doilea război mondial. Theo simţi din nou fascinaţia pe care o simţise ca student fată de ciudata înlănţuire de evenimente care lega mâinile unui sculptor din Fiji de tânărul pilot sortit morţii. Îşi imagină din nou ceremonia oferirii darului, regele pe tronul său, înconjurat de războinicii cu fuste din iarbă, misionarul cu faţa gravă acceptând ciudatul tribut. Războiul din 1939-1945 fusese şi războiul bunicului său; şi el fusese ucis, luptând în aviaţie, doborât într-un bombardier Blenheim, în timpul marelui raid aerian de deasupra Dresdei. Ca student, întotdeauna obsedat de misterele timpului, îi plăcuse să creadă că aceasta îi conferea şi lui o legătură tainică cu acel rege de mult mort, ale cărui oase zăceau în cealaltă parte a lumii.

Şi atunci îi auzi paşii. Privi în jur, dar aşteptă până ce Julian veni lângă el. Nu avea nimic pe cap, purta însă o haină şi nişte pantaloni matlasaţi. Când vorbi, respiraţia ei se ridică într-un mic nor de aburi.

— Scuzați-mă că am întârziat. Am venit cu bicicleta şi am avut o pană. L-aţi văzut?

Nu se salutară în niciun fel şi el ştia că, pentru ea, nu era decât un simplu mesager. Se depărtă de vitrină şi ea îl urmă, privind în jur, sperând, bănui el, că dau impresia, chiar şi în această evidentă pustietate, că sunt doi vizitatori care s-au întâlnit din întâmplare. Nu era deloc convingător şi se întrebă de ce-si mai dădea osteneala.

— L-am văzut, spuse. Am întâlnit întreg Consiliul. Mai târziu m-am văzut cu Gardianul singur. N-am reuşit nimic; s-ar putea să fi făcut mai mult rău. Ştia că cineva m-a îndemnat să-l vizitez. Acum, dacă vreţi să vă continuați planurile, e avertizat.

— I-aţi explicat despre Eliberare, despre tratamentul aplicat Vizitatorilor, despre ce se întâmplă pe Insula Man?

— Asta mi-ați cerut să fac şi asta am făcut. Nu mă aşteptam să am succes şi n-am avut. Oh, s-ar putea să introducă unele schimbări, deşi nu mi-a promis nimic. Probabil va închide magazinele porno care au mai rămas, dar o va face treptat, şi va liberaliza reglementările legate

de testarea obligatorie a spermei. Oricum, e o pierdere de timp şi mă îndoiesc că mai are tehnicienii de laborator care să-i permită s-o continue încă mult timp, pe scară naţională. Jumătate dintre ei nu mai dau doi bani pe treaba asta. Anul trecut nu m-am prezentat la două controale şi nimeni nu s-a ostenit să vadă ce-i cu mine. Nu cred că va face ceva legat de Eliberare, poate doar se va asigura că, în viitor, va fi mai bine organizată.

— Şi Colonia Penală Man?

— Nimic. Nu va irosi oameni şi resurse ca să pacifice insula. De ce ar face-o? înfiinţarea Coloniei Penale este, probabil, lucrul care se bucură de cea mai mare popularitate din tot ce a făcut.

— Şi tratamentul Vizitatorilor? Să le ofere drepturi civile depline, o viaţă decentă, şansa de a rămâne la noi?

— I se pare total lipsit de însemnătate, în comparaţie cu ce consideră el important: ordinea în Marea Britanie, siguranţa că rasa va pieri cu oarecare demnitate.

— Demnitate? spuse ea. Cum poate exista demnitate atâta timp cât nu ne pasă de demnitatea altora?

Se aflau acum lângă marele totem. Theo îşi trecu palmele peste lemn. Fără să se uite la el, spuse:

— Va trebui, deci, să facem ce vom putea.

— Nu puteţi face nimic, decât să vă lăsaţi omorât, la sfârşit, sau trimis pe insulă, dacă Gardianul şi Consiliul sunt atât de lipsiţi de milă, după cum credeţi. Cum vă poate spune Miriam, moartea e de preferat insulei.

Spuse apoi, de parcă ar fi elaborat un plan bine gândit:

— Poate că dacă câţiva oameni, un grup de prieteni, s-ar lăsa exilaţi intenţionat, ar putea face ceva pentru a schimba lucrurile. Sau dacă ne-am oferi să mergem acolo ca voluntari, de ce ne-ar interzice Gardianul, de ce l-ar deranja? Chiar şi un grup mic ar putea ajuta, dacă s-ar duce acolo mânat de iubire.

— Purtând crucea lui Hristos în fata sălbaticilor, aşa cum făceau misionarii în America de Sud, spuse Theo, conştient de dispreţul din glasul său. Şi, asemenea lor, să vă lăsaţi măcelăriţi pe ţărm? N-ai citit vreodată istorie? Există două

motive pentru acest gen de nebunie. Unul – dorinţa de martiriu. Nimic nou în asta, dacă religia ţi-o cere. Întotdeauna am considerat acest lucru ca pe un amestec nesănătos de masochism şi senzualitate, dar pot înţelege că, pentru un anumit tip de gândire, prezintă o certă atracţie. Nou este faptul că martiriul vostru nici nu va fi recunoscut, nici nu va fi observat. Cam peste şaptezeci de ani nici nu va mai putea avea vreo valoare, pentru că nu va mai exista nimeni pe pământ care să i-o acorde, nimeni care să ridice un mic altar la margine de drum pentru noii martiri din Oxford. Cel de-al doilea motiv e mai puţin demn de laudă şi Xan l-ar înţelege foarte bine. Dacă aţi reuşi, ce v-ar mai îmbăta puterea! Insula Man pacificată, cei violenţi trăind în pace, câmpurile semănate şi recoltele culese, bolnavii îngrijiţi, slujbe în biserici duminicile, pocăiţii sărutând mâinile sfântului în viaţă care a făcut posibil acest lucru. În cazul acesta veţi şti ce simte Gardianul Angliei în fiecare moment al vieţii lui, ce-i place, fără de ce nu poate trăi. Puterea absolută în micul tău regat. Înţeleg ce e atrăgător aici; dar nu se va întâmpla aşa.

O clipă stătură locului tăcuţi, după care el spuse blând:

— Renunţă. Nu-ţi irosi restul vieţii pentru o cauză pe cât de inutilă, pe atât de imposibilă. Lucrurile se vor ameliora, în cincisprezece ani – şi asta înseamnă atât de puţin – nouăzeci la sută din cei ce trăiesc în Marea Britanie vor avea peste optzeci de ani. Nu vor mai dispune de energia necesară pentru a face rău, cum nu vor mai dispune de energie nici pentru a face bine. Gândeşte-te cum va arăta Anglia. Marile ei clădiri pustii şi tăcute, drumurile nereparate, întinzându-se între gardurile vii năpădite de bălării, resturile omenirii îngrămădindu-se laolaltă, pentru confort şi protecţie, reducerea serviciilor legate de civilizaţie şi apoi, la sfârşit, oprirea energiei şi a luminii. Lumânările păstrate cu grijă vor fi aprinse şi curând şi ultima lumânare va pâlpâi şi se va stinge. Oare asta nu face ca tot ce se petrece pe Insula Man să pară lipsit de importantă?

— Dacă murim, putem s-o facem ca nişte fiinţe umane, nu ca nişte diavoli. La revedere şi vă mulţumesc că v-ați

întâlnit cu Gardianul.

Trebuia să mai facă un efort. Spuse:

— Mi-e greu să-mi imaginez un grup mai puţin pregătit pentru a înfrunta aparatul de stat. Nu aveţi bani, nu aveţi resurse, nu aveţi influenţă, nu aveţi sprijinul populaţiei. Nici măcar o filosofie coerentă a revoltei nu aveţi. Miriam o face ca să-şi răzbune fratele. Gascoigne, e clar, pentru că Gardianul şi-a însuşit termenul de grenadier. Luke dintr-un vag idealism creştin şi din chemarea pentru abstracţiuni cum ar fi mila, dreptatea şi iubirea. Rolf nu are nici măcar justificarea unei indignări morale. Motivul lui e ambiţia; îl deranjează puterea absolută a Gardianului şi ar dori-o pentru el. Dumneata o faci pentru că eşti măritată cu Rolf. El te târăşte într-o primejdie cumplită, pentru a-şi satisface propriile ambiţii. Nu te poate sili. Părăseşte-l. Eliberează-te.

— Nu pot să nu mai fiu măritată cu el. Nu-l pot părăsi, spuse ea blând. Şi n-aveţi dreptate, nu ăsta e motivul. Sunt alături de el pentru că asta e ceea ce trebuie să fac.

— Da, pentru că aşa vrea Rolf.

— Nu, pentru că aşa vrea Dumnezeu.

De furie, îi veni să se lovească cu capul de totem.

— Dacă crezi că există, presupun că crezi că El e cel care ţi-a dat mintea, inteligenţa. Foloseşte-o. Te bănuiam prea mândră ca să te prosteşti în halul ăsta.

Ea însă era insensibilă la astfel de complimente ieftine. Spuse:

— Nu cei ce au o părere bună despre ei schimbă lumea, ci bărbaţii şi femeile dispuşi să pară proşti. La revedere, doctore Faron. Mulţumesc c-aţi încercat.

Se întoarse fără să-l atingă şi el o urmări cu privirea.

Nu-i ceruse să nu îi trădeze. N-avea nevoie s-o facă, dar el a fost totuşi bucuros că acele cuvinte nu fuseseră rostite. Iar el n-ar fi putut să promită. Nu credea că Xan va recurge la tortură, dar în cazul lui ameninţarea cu tortura ar fi fost de-ajuns şi, pentru prima dată, îi trecu prin minte că, poate, îl judecase greşit pe Xan, din motivul cel mai naiv cu putinţă: nu putea crede că un om excepţional de inteligent, cu umor şi farmec, un om pe care-l considerase prietenul

său, putea fi rău. Poate că el, nu Julian, avea nevoie de o lecţie de istorie.

15

Grupul nu mai aşteptă mult. La două săptămâni după întâlnirea cu Julian, Theo coborî la micul dejun şi, printre plicurile împrăştiate pe covoraşul din faţa uşii, găsi o foaie de hârtie împăturită. Cuvintele tipărite aveau desenată deasupra lor imaginea unui peşte mic, semănând cu un hering. Părea un desen de copil, făcut cu grijă. Cu o milă exasperată, Theo citi mesajul.

CĂTRE POPORUL MARII BRITANII

Nu mai putem închide ochii la relele din societatea noastră. Dacă rasa noastră e sortită morţii, cel puţin să murim ca oameni liberi, ca nişte fiinţe umane, nu ca nişte diavoli. Îi cerem Gardianului Angliei următoarele:

1. *Alegeri generale şi prezentarea, în faţa poporului, a programului său politic.*
2. *Acordarea de drepturi civile Vizitatorilor, inclusiv dreptul de a trăi în propriile lor case, de a-şi aduce familiile şi de a rămâne în Marea Britanie după încheierea contractului de muncă.*
3. *Abolirea Eliberării.*
4. *0prirea deportării condamnaţilor în Colonia Penală de pe Insula Man şi asigurarea că cei ce se află deja acolo pot trăi în pace şi civilizat.*
5. *Încetarea testării obligatorii a spermei şi a controlului femeilor tinere şi sănătoase şi închiderea magazinelor porno de stat.*

CEI CINCI PEŞTI

Cuvintele erau aici, în toată simplitatea lor, rezonabile, fundamental umane. De ce era atât de sigur, se întrebă, că

fuseseră scrise de Julian? Şi totuşi nu puteau aduce niciun bine. Ce propuneau cei Cinci Peşti? Ca oamenii să organizeze manifestaţii în faţa consiliului local sau să atace vechea clădire a Ministerului de Externe? Grupul nu era organizat, nu dispunea de o bază a puterii, nu avea un plan de campanie. Puteau spera, cel mult, că-i vor face pe oameni să gândească, că vor provoca nemulţumire, că-i vor încuraja pe bărbaţi să nu se mai ducă la următoarea testare a spermei şi pe femei să refuze următorul examen medical. Şi ce-ar schimba asta? Pe măsură ce speranţa murea, examinările erau, oricum, din ce în ce mai superficiale.

Hârtia era de proastă calitate, mesajul tipărit de amatori. Probabil că aveau o maşină de tipărit, ascunsă în vreo criptă de biserică sau într-o cabană de pădure, izolată dar accesibilă. Cât timp însă va rămâne aceasta secretă, dacă Politia îşi va da osteneala să-i vâneze?

Citi încă o dată cele cinci cereri. Era puţin probabil ca prima să-l deranjeze pe Xan. Greu de bănuit că ţara va primi cu satisfacţie cheltuielile şi agitaţia provocate de alegerile generale dar, dacă le organiza, puterea lui va fi confirmată cu o majoritate zdrobitoare, indiferent dacă va avea cineva curajul să contracandideze. Theo se întrebă câte din celelalte reforme le-ar fi putut realiza, dacă ar fi rămas consilierul lui Xan. Cunoştea prea bine răspunsul. Fusese neputincios atunci şi cei Cinci Peşti erau neputincioşi acum. Dacă n-ar fi fost Omega, aceste ţeluri ar fi fost dintre acelea pentru care un om poate fi gata să lupte, chiar să sufere. Dar dacă nu ar fi fost Omega, nici relele n-ar fi existat. Era normal să lupţi, să suferi, poate chiar să mori pentru o societate mai dreaptă, mai bună, dar nu într-o lume fără viitor în care, mult prea devreme, chiar cuvintele dreptate, milă, societate, luptă, rău, nu vor mai fi decât ecouri neauzite de nimeni în aerul pustiu. Julian ar spune că merită să lupţi şi să suferi pentru a salva măcar un singur Vizitator de la tratamentul groaznic la care era supus, sau pentru a preveni măcar un singur delincvent de a fi deportat în Colonia Penală Man. Dar aceasta nu se va întâmpla, indiferent de ce ar face cei Cinci Peşti. Nu stătea

în puterea lor. Recitind cele cinci cereri, simţi cum înţelegerea de la început dispare. Îşi spuse că majoritatea bărbaţilor şi a femeilor, catâri umani cărora li s-a furat posteritatea, dar care îşi duceau încă povara de tristeţe şi regret cu toată puterea de care mai erau în stare, reuşeau să-şi ofere plăceri compensatorii, se lăsau pradă unor mici vanităţi personale, se comportau civilizat unii cu alţii şi cu Vizitatorii pe care îi întâlneau. Cu ce drept încercau cei Cinci Peşti să le impună acestor stoici nedreptăţiţi şi povara de prisos a virtuţii eroice? Duse hârtia la closet şi, după ce o rupse cu grijă în patru, trase apa după ea. Privind cum fragmentele sunt absorbite, rotindu-se, îşi dori timp de o secundă, nu mai mult, să poată împărtăşi pasiunea şi nebunia ce lega laolaltă această organizaţie demnă de milă şi fără apărare.

16

Sâmbătă, 6 martie 2021

Azi dimineaţă, după micul dejun, a telefonat Helena şi m-a invitat să vin să văd pisoii Mathildei. Cu cinci zile în urmă îmi trimisese o carte poştală, prin care mă anunţa că sosiseră cu bine pe lume, dar nu fusesem invitat la petrecerea dată în cinstea naşterii lor. Mă întrebam dacă făcuseră o petrecere sau dacă păstraseră naşterea ca pe o bucurie numai a lor, o experienţă împărtăşită doar de ei doi, care să sărbătorească cu oarecare întârziere şi să consolideze noua lor viaţă împreună. Chiar şi aşa, era puţin probabil să nu respecte ceea ce era în general considerat ca o obligaţie, prilejul de a-ţi lăsa prietenii să fie martori la miracolul venirii pe lume a unei vieţi noi. Maximum şase persoane erau invitate de obicei ca să asiste la naştere, dar de la o distanţă cu grijă stabilită, astfel ca să nu agite sau să tulbure mama. Şi după aceea, dacă totul mergea bine, se organiza o masă sărbătorească, adesea cu şampanie. Naşterea puilor nu era neumbrită de tristeţe. Reglementările privind animalele domestice fertile erau clare şi respectate cu rigurozitate. Mathilda va fi acum sterilizată, iar Helenei şi lui Rupert li se va permite să păstreze doar o femelă din toţi puii născuţi. O altă variantă era ca Mathildei să i se permită să mai aibă o dată pui, dar toţi, cu excepţia unui singur pisoiaş mascul, să fie omorâți.

După telefonul Helenei, am dat drumul la radio, să ascult ştirile de la ora opt. Abia atunci mi-am dat seama că azi se împlinea exact un an de când mă părăsise pentru Rupert. Poate că era ziua cea mai potrivită pentru prima mea vizită în căminul lor. Scriu cămin şi nu casă, pentru că sunt sigur că aşa ar numi-o Helena, conferind demnitate unui edificiu oarecare din nordul Oxfordului, prin importanţa sacramentală a iubirii împărtăşite şi a grijilor gospodăreşti împărtăşite şi ele, prin promisiunea unei totale onestităţi şi a unui regim alimentar echilibrat, printr-o nouă bucătărie

igienică şi prin relaţii sexuale igienice, de două ori pe săptămână. În ce priveşte relaţiile sexuale, îmi mai pun unele întrebări, pe jumătate dojenindu-mă pentru gândurile mele indecente, dar spunându-mi că curiozitatea mea era atât firească, cât şi permisă. La urma urmelor, Rupert se bucură, sau poate nu se bucură, de trupul pe care, cândva, l-am cunoscut la fel de intim ca pe al meu. Un mariaj ratat este confirmarea cea mai umilitoare a seducţiei trecătoare a cărnii. Amanţii pot explora fiecare linie, fiecare curbă şi adâncitură a corpului persoanei iubite, pot atinge împreună culmile unui extaz inexprimabil; şi totuşi, cât de puţin contează asta atunci când iubirea sau atracția fizică au murit, în cele din urmă, şi tot ce ne rămâne sunt bunurile pe care ne certăm, notele de plată ale avocaţilor, gunoaiele triste ale camerei cu vechituri, atunci când casa aleasă, mobilată, îngrijită cu entuziasm şi speranţă a devenit o închisoare, când feţele sunt încruntate, cu ridurile reproşurilor exasperante întipărite pe ele şi când trupurile, acum, când dorinţa a murit, sunt observate cu toate imperfecţiunile lor, de un ochi din care pasiunea şi vraja au dispărut. Mă întreb dacă Helena discută cu Rupert despre ce se petrecea între noi, în pat. Cred că da, a nu o face ar cere un control de sine şi o delicatețe mai mari decât remarcasem vreodată la ea. Există o tentă de vulgaritate în respectabilitatea socială cultivată cu grijă a Helenei, şi-mi puteam imagina ce-i spune.

„Theo se considera un amant minunat, dar totul nu era decât tehnică. Ai fi zis că a învăţat după un manual de sexualitate. Şi nu-mi vorbea niciodată, nu cu adevărat. As fi putut să fiu orice altă femeie.”

Îmi puteam închipui cuvintele, pentru că ştiam că erau justificate. Îi făcusem mai mult rău decât îmi făcuse ea mie, chiar dacă scoteam din calcul faptul că-i omorâsem unicul copil. De ce mă însurasem cu ea? O luasem de nevastă pentru că era singura fiică a decanului şi asta îmi conferea prestigiu; pentru că şi ea absolvise istoria şi credeam că avem interese intelectuale comune; şi pentru că mi se părea atrăgătoare fizic, fiind astfel în stare să-mi conving

inima puţin pretenţioasă că dacă asta nu era iubire, era totuşi atât de aproape de ea cât eram eu în stare să fiu. Faptul că am devenit ginerele decanului mi-a produs mai multă iritare decât plăcere (era, de fapt, o persoană îngrozitor de îngâmfată, nu mă mir că Helena abia aşteptase să scape de el); preocupările ei intelectuale erau inexistente (fusese acceptată la Oxford pentru că era fiica şefului unui colegiu şi reuşise, muncind din greu şi cu ajutorul unor meditatori buni şi costisitori, să obţină cele trei note maxime necesare pentru ca profesorii de la Oxford să poată justifica o alegere pe care altfel n-ar fi făcut-o). Atracţia sexuală? Ce-i drept, aceasta durase mai mult, deşi supusă legii diminuării prin repetare, până ce fusese, în cele din urmă, ucisă când o omorâsem pe Natalie. Nimic nu e mai eficace decât moartea unui copil pentru a scoate la iveală, fără posibilitatea de autoînşelare, goliciunea unei căsnicii pe cale de ratare.

Mă întreb dacă Helena are mai mult noroc cu Rupert. Dacă viaţa lor sexuală îi satisface, se numără printre puţinii norocoşi. Relaţiile sexuale au devenit una din plăcerile senzoriale cele mai puţin importante ale omului. Ţi-ai fi putut imagina că, odată cu dispariţia permanentă a fricii de a nu rămâne însărcinată şi fără ca întreg inventarul de pilule, prezervative şi calcule legate de ovulaţie să mai fie necesar, relaţiile sexuale vor fi eliberate în vederea unor desfătări noi şi debordând de imaginaţie. Se petrecuse exact opusul. Chiar şi acei bărbaţi şi acele femei care în mod normal nu doresc să aibă copii, au nevoie de siguranţa că, dacă vor, pot avea. Relaţiile sexuale total rupte de procreare au devenit un fel de acrobaţie, aproape total lipsită de sens. Femeile se plâng din ce în ce mai des de ceea ce ele numesc orgasm dureros; se obţine spasmul, dar nu şi plăcerea. În revistele pentru femei, pagini întregi sunt dedicate acestui fenomen comun. Femeile, în anii ’80 şi ’90 din ce în ce mai critice şi mai intolerante fată de bărbaţi, au, în sfârşit, o justificare zdrobitoare pentru resentimentele neexprimate timp de secole. Noi, cei ce nu mai suntem în stare să le oferim un copil, nu le mai putem

oferi nici măcar plăcere. Raporturile sexuale mai pot fi o alinare reciprocă; rareori mai sunt un extaz reciproc. Magazinele pornografice, sponsorizate de stat, literatura din ce în ce mai explicită, toate obiectele ce au ca scop stimularea dorinţei – nimic nu a dat rezultate. Bărbaţii şi femeile încă se mai căsătoresc, deşi mai rar, cu un ceremonial mai modest şi adesea cu reprezentanţi ai aceluiaşi sex. Oamenii tot se mai îndrăgostesc, sau spun că sunt îndrăgostiţi. Avem de-a face cu o căutare aproape disperată a acelei persoane, preferabil mai tinere, dar măcar de aceeaşi vârstă, cu care să întâmpini declinul şi decăderea inevitabile. Avem nevoie de alinarea unei cărni care să ne răspundă, de o mână în mâna noastră, de nişte buze pe buzele noastre. Dar citim cu un fel de mirare poemele de dragoste ale vremurilor trecute. În după-amiaza aceea, coborând pe Walton Street, nu simţeam o neplăcere deosebită la gândul de a o revedea pe Helena, iar la Mathilda mă gândeam cu bucuroasă nerăbdare. În calitate de coproprietar pe actele animalului domestic fertil aş fi putut, desigur, să solicit Curţii pentru Custodia Animalelor să am şi eu partea mea de custodie sau dreptul s-o vizitez, dar nu aveam chef să mă supun acestei umilinţe. Unele din cazurile de custodie asupra animalelor sunt motive de lupte acerbe, costisitoare şi publice, şi nu aveam intenţia să mă alătur lor. Ştiam că o pierdusem pe Mathilda şi ea, creatură perfidă, iubitoare de confort ca toate pisicile, cu siguranţă că mă şi uitase.

Când am văzut-o, mi-a fost imposibil să nu mă mint. Zăcea în coşuleţul ei, lângă doi pisoiaşi ca doi şoareci albi mătăsoşi, ce tremurau şi o trăgeau uşor de sfârcuri. Mă privi cu ochii ei albaştri lipsiţi de expresie şi începu să toarcă tare şi răguşit, făcând aproape să vibreze coşuleţul. Am întins mâna şi i-am mângâiat capul mătăsos.

— Totul a decurs normal? am întrebat.

— O, perfect. Bineînţeles, veterinarul a fost de faţă încă de la începutul travaliului, dar zicea că rareori i-a fost dat să vadă o naştere mai uşoară. A luat cu el doi pisoiaşi. Noi încă nu ne-am hotărât pe care din ăştia doi să-l păstrăm.

Casa era mică, cu o arhitectură oarecare, o vilă de suburbie duplex, construită din cărămidă, principalul ei avantaj fiind grădina lungă din spate, ce cobora spre canal. Cea mai mare parte din mobilă şi toate covoarele păreau noi, alese, bănuiam, de Helena, care aruncase toate obiectele din viaţa dinainte a iubitului ei, prietenii, cluburile, plăcerile solitare de burlac, împreună cu toate mobilele şi tablourile de familie, pe care le moştenise odată cu casa. Îi făcuse plăcere să-i aranjeze un cămin – sunt sigur că asta fusese fraza pe care o folosise – şi se desfăta văzând ce rezultase, ca un copil care primise o cameră nouă în care să se joace. Mirosul de vopsea proaspătă se simţea peste tot. În camera de zi, aşa cum se obişnuieşte în acest gen de casă din Oxford, peretele din spate fusese dărâmat, pentru a crea o încăpere mai mare, cu o fereastră largă în faţă şi cu uşi-ferestre dând spre o loggie cu geamuri, în spate. Pe unul din pereţii holului zugrăvit în alb fusese agăţat un şir din originalele ilustraţiilor lui Rupert pentru coperte de cărţi, înrămate în lemn alb. Erau douăsprezece cu toatele şi m-am întrebat dacă această expunere în public fusese tot ideea Helenei, sau a lui. Oricum ar fi fost, mi-a dat dreptul la un moment de dezaprobare plină de dispreţ. Am vrut să mă opresc şi să studiez desenele, dar asta ar fi însemnat că trebuie să le şi comentez şi nu voiam să spun nimic despre ele. Dar chiar şi privirea pe care le-am aruncat-o, în treacăt, mi-a arătat că degajau o forţă considerabilă; Rupert nu era un artist de duzină; această etalare egocentrică a talentului nu făcea decât să confirme ce ştiam deja despre el. Ceaiul l-am băut în seră, un adevărat regal cu sandvişuri cu pateu, brioşe făcute în casă şi prăjitură cu fructe, aduse toate pe o tavă acoperită cu un şervet de în, proaspăt scrobit, şi cu şerveţele mici asortate. Cuvântul care îmi veni în minte fu extravaganţă. Uitându-mă la şervet, mi-am dat seama că era acelaşi pe care Helena îl brodase cu puţin înainte de a mă părăsi. Deci acest lucru manual desenat cu grijă făcuse parte din trusoul ei de adulteră. Oare banchetul ăsta extravagant – şi am insistat asupra acestui adjectiv peiorativ – avea drept scop să mă impresioneze, să-mi

arate ce nevastă bună putea fi pentru un bărbat dispus să-i aprecieze talentele? îmi era clar că Rupert i le aprecia. Aproape că se topea de plăcerea răsfăţului ei matern. Ca artist, poate considera că această solicitudine i se cuvenea. M-am gândit că sera trebuie să fie plăcută primăvara şi toamna. Chiar şi acum, cu numai un singur radiator, era confortabil de caldă şi, prin geam, puteam vedea, nu prea limpede, că se îngrijeau de grădină. Un şir de butaci de trandafiri, cu rădăcinile înfăşurate în pânză de sac, era sprijinit de ceea ce părea un gard despărţitor nou. Siguranţă, confort, plăcere. Xan şi Consiliul său ar fi fost de acord cu ce vedeau aici. După ceai, Rupert dispăru, pentru scurt timp, în salon. Se întoarse şi îmi întinse o fiţuică. Am recunoscut-o imediat. Era identică cu aceea pe care cei Cinci Peşti mi-o strecuraseră pe sub uşă. Prefăcându-mă că n-o cunoşteam, am citit-o cu grijă. Rupert părea că aşteaptă un răspuns. Cum n-am făcut-o, mi-a spus:

— Trecând din poartă în poartă, şi-au asumat un mare risc.

M-am trezit spunând ce ştiam că trebuie să se fi întâmplat, iritat că ştiam, că nu-mi puteam ţine gura.

— N-ar fi putut s-o facă. Doar nu e vorba de o revistă a parohiei, ce zici? Cred că a adus-o cineva singur, poate pe bicicletă, poate pe jos, strecurând un manifest din acestea prin uşă, când nu era nimeni de faţă, lăsând câteva în staţiile de autobuz, punând câte unul sub ştergătoarele maşinilor parcate.

— Tot riscant e, nu-i aşa? spuse Helena. Sau ar fi, dacă Politia Securității Statului s-ar hotărî să-i caute.

— Nu cred că se vor deranja, spuse Rupert. Nimeni nu va lua chestia asta în serios.

— Tu ai luat-o? l-am întrebat.

Doar o păstrase. Întrebarea, pusă mai tăios decât intenţionasem, îl descumpăni. Privi spre Helena şi şovăi. M-am întrebat dacă nu cumva nu fuseseră de acord în privinţa asta. Poate avusese loc prima lor ceartă. Dar eram optimist. Dacă s-ar fi certat, manifestul ar fi fost distrus până acum, în primele clipe de exaltare ale împăcării.

— M-am întrebat dacă e cazul să pomenim de el la Consiliul Local, când ne ducem să declarăm pisoii, spuse el. Ne-am decis să nu le spunem nimic. Nu văd ce-ar putea face, Consiliul Local vreau să zic.

— Doar să spună Poliţiei şi să te aresteze pentru deţinerea de materiale destabilizatoare.

— Ne-am pus şi problema asta. N-am vrea ca oficialităţile să creadă că sprijinim aşa ceva.

— L-a mai primit cineva de pe strada voastră?

— Nu ne-a spus nimeni şi noi am preferat să nu întrebăm.

— Oricum, astea sunt lucruri în legătură cu care Consiliul nu poate face nimic. Nimeni nu doreşte să fie închisă Colonia Penală de pe Insula Man.

Rupert tot mai ţinea manifestul în mână, de parcă nu ştia ce să facă cu el. Spuse:

— Pe de altă parte, auzim şi noi zvonuri despre ce se petrece în lagărele pentru Vizitatori şi presupun că, odată ce se află aici, ar trebui să ne purtăm corect cu ei.

— Le merge mai bine aici decât la ei acasă, spuse Helena tăios. Vin bucuroşi. Nu-i silește nimeni. Şi e ridicol să sugerezi închiderea Coloniei Penale.

Asta o îngrijorează, m-am gândit. Crima şi violenţa care ar ameninţa căsuţa, şervetul brodat, salonul intim, sera cu geamurile ei uşor de spart, vederea spre grădina întunecată, unde acum putea fi sigură că nu stă la pândă niciun răufăcător.

— Nu sugerează închiderea ei, am spus. Dar poţi să discuţi dacă nu e cazul să aibă o conducere ca lumea şi condamnaţii să ducă o viață rezonabilă.

— Dar nu asta vor aceşti Cinci Peşti. Scrie acolo să se termine cu deportările. Vor să fie închisă. Şi cine s-o conducă? Nu l-aş lăsa pe Rupert să se ofere ca voluntar. Iar condamnaţii pot avea o viaţă rezonabilă. Nu depinde decât de ei. Insula e destul de mare, şi au hrană şi adăpost. E sigur că Consiliul nu va evacua insula. Ar fi un scandal – toţi criminalii şi violatorii din nou în libertate. Şi nu se află acolo şi prizonierii de la Broadmoor? Ăştia sunt nebuni, nebuni şi primejdioşi.

Am observat că folosise cuvântul prizonier, nu pacient. Am spus:

— Cei mai răi dintre ei trebuie să fie prea bătrâni pentru a mai fi primejdioşi.

— Unii însă nu au mult peste patruzeci de ani şi, în fiecare an, sunt trimişi acolo alţii, strigă ea. Mai mult de două mii acum un an, nu-i aşa?

Se întoarse spre Rupert.

— Dragă, eu cred c-ar trebui să-l rupem. N-are niciun sens să-l păstrăm. Nu putem face nimic. Oricine ar fi, nu au dreptul să tipărească asemenea materiale. Nu fac decât să-i sperie pe oameni.

— Am să-l arunc în closet, spuse el.

Când ieşi din cameră, Helena se întoarse spre mine.

— Nu crezi nimic din toate astea, nu-i aşa, Theo?

— Cred că viaţa este deosebit de neplăcută pe Insula Man.

— Ei bine, asta nu depinde decât de condamnaţii înşişi, nu crezi? repetă ea cu încăpăţânare.

N-am mai pomenit de manifest şi, zece minute mai târziu, după o ultimă vizită la Mathilda, la care Helena se aştepta, vădit, şi pe care Mathilda o toleră, am plecat. Nu-mi părea rău că-i vizitasem. Nu fusese doar dorinţa de a o vedea pe Mathilda; scurta noastră întâlnire mai degrabă mă duruse. Acum puteam lăsa în urmă ceva ce rămăsese neterminat. Helena era fericită. Părea chiar mai tânără, mai frumoasă. Drăgălăşenia ei blondă, unduitoare, pe care obişnuiam s-o ridic la rangul de frumuseţe, se maturizase într-o eleganţă sigură de sine. Nu pot spune cinstit că mă bucur pentru ea. E greu să fim generoşi cu cei cărora le-am făcut un mare rău. Dar cel puţin nu mai sunt eu cel răspunzător de fericirea sau de nefericirea ei. Nu-mi doream în mod deosebit să-i mai revăd pe niciunul dintre ei, dar mă puteam gândi la ei fără amărăciune sau vinovăţie.

A existat un singur moment, cu puţin înainte de a pleca, în care am simțit un interes mai mult decât cinic, detaşat, pentru viaţa lor domestică atât de plină. Mă dusesem la

baie, prosopul era curat şi brodat, săpunul nou, closetul avea un dezinfectant spumant, albastru, exista acolo un mic recipient cu un amestec de flori uscate; am observat toate acestea şi le-am dispreţuit. Când m-am întors fără zgomot, am văzut că, stând oarecum departe unul de celălalt, se prinseseră de mână peste distanţa dintre ei şi că, auzindu-mi paşii, se retrăseseră iute, aproape vinovat. Acest moment de delicateţe, de tact, poate chiar de milă, îmi produse o clipă de emoţii conflictuale, pe care le-am simţit atât de slab, încât au trecut aproape imediat ce mi-am dat seama de natura lor. Ştiam însă că ce simţisem fusese invidie şi regret, nu pentru ceva ce pierdusem, ci pentru ceva ce nu avusesem niciodată.

17
Luni, 15 martie 2021

Azi m-au vizitat doi membri ai Politiei Securităţii Statului. Faptul că scriu arată că nu m-au arestat şi că n-au găsit jurnalul. De fapt, nici nu l-au căutat; n-au căutat nimic. Dumnezeu ştie că jurnalul e destul de incriminam pentru cineva interesat de deficienţe morale şi de neadaptare personală, numai că minţile lor erau în căutarea unor delicte mai tangibile. Aşa cum am spus, erau doi, un tânăr, evident Omega – e extraordinar cât de uşor îţi poţi da seama – şi un ofiţer mai înalt în grad, ceva mai tânăr decât mine, cu un trenci şi cu o servietă din piele neagră. S-a prezentat ca fiind inspectorul-şef George Rawlings şi pe însoţitorul său ca pe sergentul Oliver Cathcart. Cathcart era distant, mohorât, elegant, lipsit de expresie, un Omega tipic. Rawlings, solid, uşor stângaci în mişcări, avea o claie de păr des, alb-cenuşiu, pieptănat cu grijă, ce părea tuns la un coafor scump, ca să pună în evidenţă onduleurile din părţi şi de la spate. Avea o faţă cu trăsături puternice, ochi mici, atât de înfundaţi în cap că irisurile erau invizibile, şi o gură prelungă, cu buza de sus arcuită, ieşită în fată ca un cioc. Amândoi erau îmbrăcaţi civil, cu costume extrem de bine croite. În alte împrejurări as fi fost tentat să-i întreb dacă aveau acelaşi croitor.

Au sosit la ora unsprezece. I-am primit în salonul de la parter şi i-am întrebat dacă vor o cafea. Au refuzat. Când i-am poftit să ia loc, Rawlings s-a instalat comod pe un scaun de lângă foc, în timp ce Cathcart, după ce a şovăit o clipă, s-a aşezat, ţeapăn, în faţa lui. Mi-am luat şi eu scaunul rotativ de la birou şi l-am întors cu faţa spre ei.

Rawlings spuse:

— O nepoată de a mea, fata cea mai mică a surorii mele, a ratat Omega doar cu un an, a participat la micile dumneavoastră conferinţe despre Viaţa şi Epoca Victoriană. Nu e o fată prea deşteaptă, probabil n-o ţineţi minte. S-ar

putea, totuşi, să vă amintiţi de ea. Marion Hoperoft. Erau puţini studenţi, spunea, şi numărul lor scădea în fiecare săptămână. Oamenii nu mai sunt perseverenţi. Încep ceva plini de entuziasm, dar obosesc repede, mai ales dacă nu le stimulezi tot timpul interesul.

în câteva fraze, redusese prelegerile mele la nişte discuţii plictisitoare, pentru un număr din ce în ce mai mic de persoane nu cine ştie ce inteligente. Manevra nu fusese prea subtilă, dar mă îndoiesc că subtilitatea era specialitatea lui.

— Numele mi-e cunoscut, dar nu mi-o pot aduce minte.

— Viaţa şi Epoca Victoriană. Gândeam că cuvântul epocă e de prisos. De ce nu doar Viaţa Victoriană? Sau să-l fi numit „Viaţa în Anglia Victoriană”.

— Nu eu am ales denumirea cursului.

— Nu? Ciudat. Credeam că dumneavoastră ați ales-o. Cred c-ar trebui să insistaţi să vă alegeţi singur titlul dizertaţiilor.

N-am răspuns. Bănuiam că ştia perfect de bine că ţinusem cursul în locul lui Colin Seabrook, dar dacă nu ştia, nu aveam de gând să-l informez eu.

După o clipă de tăcere, care nu păru să-l pună în încurcătură nici pe el, nici pe Cathcart, continuă:

— Mă gândeam să urmez şi eu unul din cursurile astea pentru adulţi. De istorie, nu de literatură. Dar n-aş alege Anglia Victoriană. Aş merge mai înapoi, spre Tudori. Întotdeauna m-au fascinat. Mai ales Elisabeta.

— Ce vă atrage la perioada aceea? am întrebat. Violenţa şi splendoarea, gloria realizărilor lor, amestecul de poezie şi de cruzime, chipurile acelea inteligente şi viclene deasupra gulerelor gofrate, curtea magnifică, bazată pe tortură?

Păru că meditează o clipă la întrebarea mea, după care spuse:

— N-aş zice că epoca Tudorilor a fost caracterizată numai prin cruzime, doctore Faron. Pe vremea aceea oamenii mureau tineri şi, aş spune, cei mai mulţi mureau în chinuri. Fiecare epocă are cruzimile ei. Şi dacă vorbim de chinuri, să mori de cancer fără medicamente, cum le-a fost hărăzit

oamenilor în cea mai mare parte a istoriei, a fost o tortură mult mai cumplită decât orice ar fi putut inventa Tudorii. Mai ales pentru copii, nu sunteţi de aceeaşi părere? E greu de văzut ce scop are? Chinuirea copiilor, vreau să zic.

— Poate că n-ar trebui să pornim de la premisa că natura are un scop, am spus.

Continuă, de parcă n-aş fi zis nimic.

— Bunicul meu era unul din predicatorii aceia care prevesteau flăcările iadului – credea că totul are un scop, mai ales durerea. Se născuse într-o epocă greşită, ar fi fost mai fericit în secolul al nouăsprezecelea, secolul dumneavoastră. Îmi amintesc că, la nouă ani, m-a durut groaznic o măsea, aveam un abces. N-am zis nimic, de frica dentistului, dar într-o noapte m-am trezit înnebunit de durere. Mama a spus că ne ducem la doctor de cum se deschide cabinetul, dar până dimineaţă am zăcut zvârcolindu-mă de durere. Bunicul a venit să mă vadă. Mi-a spus: „Putem face ceva pentru micile dureri ale acestei lumi, dar nu şi pentru durerile veşnice ale lumii de apoi. Nu uita acest lucru, băiete." Îşi alesese cât se poate de bine momentul. O veşnică durere de măsele. Ce gând îngrozitor pentru un băiat de nouă ani.

— Sau pentru un adult, am spus.

— Păi noi nu mai credem în asta, cu excepţia lui Roger Urlătorul. Se pare că tot mai are adepţii săi.

Se opri un minut, de parcă ar fi vrut să rumege profeţiile lui Roger Urlătorul, după care continuă, fără să-si schimbe tonul:

— Membrii Consiliului sunt îngrijoraţi, poate că preocupaţi este un cuvânt mai potrivit, în legătură cu activităţile anumitor persoane.

Se opri, aşteptând poate ca eu să întreb „Ce activităţi? Ce persoane?" Am spus:

— Trebuie să plec în ceva mai mult de jumătate de oră. Dacă colegul dumneavoastră vrea să perchiziţioneze casa, poate ar trebui s-o facă acum, în timp ce noi stăm de vorbă. Nu pun preţ decât pe unul sau două lucruri mici, linguriţele din vitrina în stil georgian, piesele comemorative victoriene

Staffordshire din salon, una sau două din ediţiile princeps. În mod normal ar trebui să asist la percheziţie, dar am toată încrederea în probitatea celor de la poliţie.

Zicând acestea, l-am privit pe Cathcart drept în ochi. Nici n-a clipit.

Rawlings lăsă să se strecoare în glasul său o mică notă de reproş:

— Nici vorbă de percheziţie, doctore Faron. De ce vă închipuiţi c-am vrea să facem o percheziţie? Ce să căutăm? Nu sunteţi o persoană subversivă, domnule. Aşa cum am spus, se petrec lucruri care-i preocupă pe cei din Consiliu. Ce vă spun acum e, evident, confidenţial. Problemele astea nu au fost date publicităţii în presă, la radio sau la televiziune.

— Foarte înţelept din partea Consiliului, am spus. Elementele turbulente, presupunând că există, adoră publicitatea. De ce să le-o oferiţi?

— Exact. Guvernelor le-a trebuit mult până să-şi dea seama că nu e nevoie să manipulezi ştirile incomode. Pur şi simplu, nu le prezinţi.

— Şi ce anume nu prezentaţi?

— Incidente minore, lipsite de importanţă în sine, dar posibile dovezi ale unei conspiraţii. Ultimele două Eliberări au fost sabotate. Rampele au fost aruncate în aer în dimineaţa ceremoniei, exact cu jumătate de oră înainte ca victimele sacrificiului – sau poate că victime nu e cuvântul potrivit, să spunem martirii ce urmau să se sacrifice – să sosească.

Tăcu o clipă, apoi adăugă:

— Dar şi martiri s-ar putea să nu fie corect. Să spunem înainte ca potenţialii sinucigaşi să sosească. Teroristul, el sau ea, au procedat perfect. Treizeci de minute mai târziu, şi bătrânii ar fi murit mai spectaculos decât era planificat. A existat un avertisment telefonic – o voce de bărbat tânăr –, dar a venit prea târziu pentru a mai putea face altceva decât să ţinem mulţimea departe de locul faptei.

— Un incident supărător, am spus. Am fost şi eu să văd o Eliberare, cam acum o lună. Aş zice că rampa de pe care

erau îmbarcaţi fusese construită în grabă. Nu cred că acest act criminal a întârziat Eliberarea cu mai mult de o zi.

— Aşa cum aţi spus, domnule doctor Faron, un incident minor, dar poate că nu lipsit de semnificaţie. În ultima vreme au fost prea multe incidente minore. Şi mai sunt şi manifestele alea. Unele dintre ele se referă la tratamentul acordat Vizitatorilor. Ultimul grup de Vizitatori, cei de şaizeci de ani şi câțiva care s-au îmbolnăvit, au trebuit repatriaţi cu forţa. La chei au avut loc scene neplăcute. Nu spun că ar exista o legătură între dezordinea asta şi răspândirea manifestelor, dar s-ar putea să fie mai mult decât o coincidenţă. Distribuirea de materiale politice în rândul Vizitatorilor este ilegală, dar ştim că manifeste subversive au circulat în lagăre. Altele au fost împărţite pe la casele oamenilor, conţinând plângeri legate de tratamentul Vizitatorilor în general, de condiţiile existente pe Insula Man, de testarea obligatorie a spermei şi de ceea ce disidenţii cred că ar fi o încălcare a procesului democratic. Unul recent cuprindea toate aceste nemulţumiri într-o listă de cereri. Poate că l-ați văzut?

Întinse mâna după servieta neagră din piele, o ridică pe genunchi şi o deschise cu un clic. Juca rolul unui vizitator ocazional şi cumsecade, nu prea sigur de scopul vizitei sale, şi aproape că m-am aşteptat să se prefacă că scotoceşte degeaba printre hârtii, înainte de a o găsi pe cea dorită. Mă surprinse însă, căci o scoase imediat.

Mi-o întinse şi spuse:

— Ați mai văzut una ca asta, domnule?

M-am uitat la ea şi am zis:

— Da, am văzut. Una mi-a fost vârâtă pe sub uşă acum câteva săptămâni.

N-avea sens să neg. Era aproape sigur că Poliţia Securităţii Statului ştia că manifestele fuseseră distribuite pe strada St John şi de ce ar fi ocolit casa mea? După ce l-am recitit, i l-am dat înapoi.

— Mai e cineva la curent cu faptul că aţi primit unul?

— Nu, după câte ştiu. Îmi închipui însă că au fost răspândite pretutindeni. Nu mi s-a părut suficient de

interesant ca să întreb.

Rawlings îl cercetă, de parcă l-ar fi văzut pentru prima dată. Spuse:

— Cei Cinci Peşti. Ingenios, dar nu prea inteligent. Cred că trebuie să căutăm un grup mic, de cinci persoane. Cinci prieteni, cinci membri ai unei familii, cinci colegi, cinci conspiratori. Poate că ideea le-a venit de la Consiliul Angliei. E un număr bun, nu sunteţi de aceeaşi părere, domnule? Face ca, în orice discuţie, să existe întotdeauna o majoritate.

N-am răspuns. A continuat:

— Cei Cinci Peşti. Bănuiesc că fiecare dintre ei are un nume conspirativ, bazat probabil pe numele de botez; aşa e mai uşor de ținut minte. Pentru litera A, însă, ar fi greu. Nu-mi vine imediat în minte un peşte al cărui nume să înceapă cu A. Poate că niciunul nu are litera A ca iniţială. Pentru B putem avea biban, presupun, iar C nu e o problemă; cod, crap. Drac-de-mare ar merge pentru D. Cu E s-ar putea să fie mai greu. Deşi e posibil, bineînţeles, să greşesc, bănuiesc că nu s-ar fi oprit la denumirea de Cinci Peşti, dacă n-ar fi găsit un nume de peşte potrivit pentru fiecare membru al grupului. Dumneavoastră ce credeţi, domnule? Ca raţionament, vreau să spun.

— Ingenios, am zis. E interesant să vezi procesele de gândire ale Poliţiei Securităţii Statului în acţiune. Puţini sunt aceia care au avut această ocazie, sau puţini au avut-o şi mai sunt în libertate.

Aş fi putut, la fel de bine, să nu fi spus nimic. El continua să cerceteze manifestul. Apoi zise:

— Un peşte. Destul de frumos desenat. Nu cred că de un artist profesionist, dar de către cineva cu talent la desen. Pestele este un simbol al creştinismului. Mă întreb dacă avem de-a face cu un grup creştin?

Ridică privirea spre mine.

— Recunoaşteţi, domnule, că aţi avut în posesia dumneavoastră unul din aceste manifeste, dar n-ați întreprins nimic? Nu credeţi că era de datoria dumneavoastră să anunţaţi poliţia?

— Am făcut cu el ce fac cu toată corespondenţa lipsită de importanţă, pe care nu eu am solicitat-o.

Apoi, considerând că a venit timpul să trec la ofensivă, am spus:

— Scuzaţi-mă, domnule inspector-şef, dar nu văd exact ce anume îi îngrijorează pe cei din Consiliu. Nemulţumiţi există în orice societate. Acest grup pare să nu fi făcut prea mare rău, în afară de aruncarea în aer a două rampe fragile, provizorii, şi răspândirea unor materiale critice prost gândite despre guvern.

— Unii ar putea descrie manifestele ca fiind genul de literatură ce îndeamnă la revoltă, domnule.

— Puteţi folosi orice cuvinte doriţi, dar cu greu veţi putea face din asta o mare conspiraţie. Cu siguranţă că nu mobilizaţi batalioanele securității statului din cauza câtorva nemulţumiţi plictisiţi, care preferă să se amuze jucând un joc mai primejdios decât golful. Ce anume nelinişteşte Consiliul? Dacă există un grup de disidenţi, bănuiesc a fi destul de tineri, sau măcar de vârstă mijlocie. Dar timpul va trece şi pentru ei, timpul trece pentru noi toţi. Aţi uitat cifrele? Consiliul Angliei ni le reaminteşte destul de des. O populaţie de cincizeci şi opt de milioane în 1996, care a scăzut la treizeci şi şase de milioane anul acesta, douăzeci la sută dintre ei în vârstă de peste şaptezeci de ani. Suntem o rasă condamnată, inspectore. Odată cu maturitatea, cu bătrâneţea, entuziasmele pălesc, chiar şi în cazul captivant al conspiraţiei. Nu există o opoziţie reală faţă de Gardianul Angliei. N-a existat niciodată, de când a preluat puterea.

— Tocmai asta e treaba noastră, domnule, să facem să nu existe.

— Dumneavoastră, bineînţeles, veţi face ce credeţi de cuviinţă. Dar eu aş privi lucrul ăsta cu seriozitate numai dacă aş crede că e, cu adevărat, serios; o opoziţie, poate chiar în sânul Consiliului, vizând autoritatea Gardianului.

Cuvintele reprezentau un risc calculat, poate chiar primejdios, şi am văzut că-l pusesem pe gânduri. Asta şi urmărisem.

După o pauză de o clipă, de data asta necalculată, spuse:

— Dacă ar fi vorba de aşa ceva, problema nu s-ar afla în mâinile mele, domnule. Cineva de la un nivel mult mai înalt s-ar ocupa de ea.

M-am sculat în picioare. Am spus:

— Gardianul Angliei este vărul şi prietenul meu. A fost bun cu mine în copilărie, când bunătatea este deosebit de importantă. Nu mai sunt consilierul său în cadrul Consiliului, dar asta nu înseamnă că nu mai sunt vărul şi prietenul lui. Dacă aş avea dovezi că există o conspiraţie împotriva lui, l-aş informa. Nu v-aş spune dumneavoastră, domnule inspector-şef, nici nu aş lua legătura cu Poliţia Securităţii Statului. I-aş spune persoanei celei mai direct vizate, Gardianului Angliei.

Jucam, bineînțeles, teatru, şi o ştiam amândoi. Nu ne-am strâns mâinile şi nu am rostit un cuvânt, când i-am condus spre uşă, dar asta nu pentru că îmi făcusem un duşman. Rawlings nu-şi permitea luxul unei antipatii personale, tot aşa cum nu şi-ar fi permis să simtă simpatie, să-i placă sau să-i fie milă de victimele pe care le vizita şi le interoga. Credeam că înţeleg genul acesta de oameni: mici funcţionari ai tiraniei, oameni care se bucură de cantitatea de putere măsurată cu grijă care le-a fost dăruită, care simt nevoia de a se mişca în aura fricii produse de ei, de a şti că frica îi precede, atunci când intră într-o cameră şi că va dăinui în aer, ca un miros, după ce vor pleca, dar care nu au nici sadismul, nici curajul unei cruzimi duse până la capăt. Au însă nevoie de rolul lor în acţiunea piesei. Pentru ei nu e de-ajuns, cum e pentru cei mai mulţi dintre noi, să stea ceva mai departe şi să privească la crucile de pe deal.

18

Theo închise jurnalul şi-l puse în sertarul de sus al biroului, întoarse cheia şi o băgă în buzunar. Biroul era solid, la fel şi sertarele, dar cu greu ar fi putut rezista agresiunii unui expert hotărât să-l deschidă. Pe de altă parte, era puţin probabil că aşa ceva se va petrece şi, dacă s-ar fi petrecut, avusese grijă ca relatarea vizitei lui Rawland să fie cât mai neutră. Faptul că simţise nevoia să se autocenzureze, era – ştia acest lucru – dovada că nu se simţea la largul lui. Il enerva că fusese nevoie de această precauţie. Începuse jurnalul mai puţin ca pe o înregistrare a evenimentelor vieţii sale (Pentru cine şi de ce? Ce viaţă?), ci mai degrabă ca pe o explorare regulată şi plină de indulgenţă pentru sine, un mijloc de a da un înţeles anilor trecuţi, în parte catharsis, în parte o formă consolatoare de afirmare. Jurnalul, care devenise un fel de rutină în viaţa lui, nu avea sens dacă trebuia să-l cenzureze, să nu scrie anumite lucruri, să înşele, nu să explice.

Se gândi din nou la vizita lui Rawlings şi Cathcart. În momentul acela fusese surprins cât de puţin îl speriaseră. După ce plecaseră, simţise chiar o anumită satisfacţie că nu-i fusese frică, că manevrase cu atâta abilitate întâlnirea. Acum se întreba dacă încrederea sa era justificată. Îşi amintea aproape vorbă cu vorbă tot ce se spusese; memoria orală fusese întotdeauna unul din punctele lui forte. Dar exerciţiul transcrierii conversaţiei lor eliptice îi provocă îngrijorări pe care nu le simţise atunci. Îşi spuse că nu avea de ce să se teamă. De fapt, nu minţise decât o dată, atunci când afirmase că nu mai ştie pe nimeni care să fi primit un manifest al celor Cinci Peşti. Era o minciună pe care o putea justifica, dacă i s-ar fi cerut. De ce, ar fi argumentat el, să-şi fi numit fosta soţie şi s-o fi expus neplăcerilor şi fricii provocate de o vizită a Poliţiei Securităţii Statului? Nu era nimic important în faptul că ea, sau oricine altcineva, primise un manifest; foile fuseseră,

probabil, strecurate pe sub toate uşile de pe stradă. O minciună nu era dovadă de vinovăţie. Puţin probabil să fie arestat din cauza unei minciuni nevinovate. Mai exista încă lege în Anglia, cel puţin pentru britanici.

Coborî în salon şi începu să bată în lung şi în lat camera spaţioasă, conştient într-un chip ciudat de existenţa etajelor neluminate şi goale de deasupra şi de dedesubtul lui, de parcă fiecare dintre aceste camere tăcute ar fi purtat în ea o ameninţare. Se opri în faţa unei ferestre ce dădea în stradă şi privi afară, deasupra balconului din fier forjat. Cădea o ploaie fină. În lumina felinarelor, putea vedea perdelele de ploaie şi, mult sub ele, pavajul umed. Draperiile ferestrelor din faţă erau trase şi faţada netedă nu prezenta niciun semn de viaţă, nici măcar o crăpătură, acolo unde se întâlneau perdelele. Deprimarea coborî asupra lui ca o pătură grea, cu care era obişnuit. Îngreunată de vinovăţie, şi amintiri, şi anxietate, aproape că putea simţi mirosul gunoiului tuturor acestor ani morţi, acumulat în ea. Încrederea în sine dispăru şi teama deveni mai puternică. Îşi spuse că, în timpul întâlnirii, nu se gândise decât la el, la siguranţa lui, la cât era el de deştept, la respectul pentru propria persoană. Numai că pe ei nu-i interesa în primul rând el, ei îl căutau pe Julian şi pe cei Cinci Peşti. Nu-i scăpase nicio informaţie, n-avea de ce să se simtă vinovat, dar ei veniseră totuşi la el, ceea ce însemna că bănuiau că ştie ceva. Bineînţeles că bănuiau. Membrii Consiliului nu crezuseră nicio clipă că vizita sa era determinată numai de propria voinţă. Poliţia va veni din nou; data viitoare stratul de politeţe va fi mai subţire, întrebările mai insidioase, rezultatul, poate, mai dureros.

Cu cât ştiau mai mult decât lăsase Rawlings să se vadă? Dintr-odată i se păru extraordinar că încă nu puseseră mâna pe grup, pentru interogatorii. Dar poate că o făcuseră. Asta să fi fost oare motivul vizitei lor de azi? îi arestaseră cumva pe Julian şi restul grupului şi încercau să afle cât de implicat era el? Cu siguranţă că puteau ajunge la Miriam destul de repede. Îşi aminti ce spusese Consiliului despre condiţiile de pe Insula Man şi răspunsul: „Noi ştim.

Întrebarea e cum de ştii tu?” Căutau pe cineva care să ştie despre condiţiile de pe insulă; şi, odată ce vizitele erau interzise şi nu era voie să primeşti sau să trimiţi scrisori, nu se făcea niciun fel de publicitate, cum ar fi putut afla despre asta? Evadarea fratelui lui Miriam trebuie să fi fost înregistrată. Era extraordinar că n-au luat-o la întrebări de cum au început cei Cinci Peşti să se manifeste. Dar dacă au luat-o? Poate chiar acum, ea şi Julian se aflau în mâinile lor.

Gândurile i se roteau în minte şi, pentru prima dată, simţi o imensă singurătate. Nu era un sentiment cu care să fie obişnuit. Nu credea în el şi nici nu-l aproba. Privind în jos, la strada pustie, pentru prima oară îşi dori să existe cineva, un prieten în care să poată avea încredere. Înainte de a-l părăsi, Helena îi spusese: „Trăim în aceeaşi casă, dar suntem ca nişte clienţi sau oaspeţi în acelaşi hotel. Nu vorbim niciodată cu adevărat.” Agasat de acest reproş banal, previzibil, plângerea obişnuită a nevestelor nemulţumite, îi răspunsese: „Despre ce să vorbim? Sunt aici. Dacă vrei să vorbeşti, te ascult.” Avu impresia că i-ar face bine şi dacă ar vorbi cu ea, dacă i-ar auzi răspunsul reținut şi de niciun ajutor în dilema lui. Şi amestecată cu teama, cu vinovăţia, cu singurătatea, apăru o supărare reînnoită – pe Julian, pe grup, pe sine însuşi că se amestecase. Măcar făcuse ce-l rugaseră. Se întâlnise cu Gardianul Angliei şi pe urmă o avertizase pe Julian. Nu era vina lui că grupul nu ţinuse seama de avertisment. Fără îndoială că vor pretinde că era obligat să le transmită un mesaj, să-i informeze că erau în pericol. Dar trebuiau să ştie că sunt în pericol. Şi cum să-i fi avertizat? Nu cunoştea adresa nici unuia dintre ei, unde sau ce lucrau.

Singurul lucru pe care îl putea face, dacă Julian era prinsă, era să intervină la Xan pentru ea. Dar ar afla oare că a fost arestată? Ar fi fost posibil, dacă i-ar fi căutat, să găsească pe unul din membrii grupului, dar cum să-i caute în siguranţă, fără ca nimeni să observe? S-ar putea ca Poliţia Securităţii Statului să-l fi pus deja sub observaţie. Nu putea face nimic altceva decât să aştepte.

19

Vineri, 26 martie 2021

Azi am văzut-o pentru prima dată după întâlnirea noastră de la Muzeul Pitt Rivers. Cumpăram brânză în hală şi tocmai mă îndepărtam de tejghea cu pachetele mele mici, îngrijit ambalate, cu brânză Roquefort, Danish Blue şi Camembert, când am zărit-o la numai câțiva metri de mine. Alegea fructe, nu cumpăra, cum făceam eu, ca să satisfacă gusturile din ce în ce mai pretenţioase ale unei singure persoane, ci arătând fără să şovăie ce vrea, ţinând deschisă larg o sacoşă din pânză, pentru a primi în ea pungile cafenii fragile, din care explodau parcă globurile aurii, inegale ale portocalelor, curbele lucitoare ale bananelor, ruginiul merelor. Am văzut-o într-o sclipire de culori strălucitoare, ca şi cum pielea şi părul ar fi absorbit lumina vie a fructelor, de parcă n-ar fi fost luminată de becurile puternice ale magazinului, ci de un soare cald, din sud. Am privit-o întinzându-i vânzătorului o bancnotă, apoi numărând mărunţişul, ca să-i dea banii exact, zâmbind în timp ce-i întindea, am urmărit-o petrecându-şi breteaua groasă a sacoşei de pânză peste umăr, aplecându-se uşor sub greutate. Cumpărătorii treceau alene printre noi, dar eu stăteam ca încremenit, nedorind, poate nefiind în stare să mă mise, mintea mea într-un tumult de sentimente extraordinare, pe care nu eu le chemasem. M-a cuprins o dorinţă caraghioasă de a mă repezi la standul cu flori, de a vârî o bancnotă în mâna florăresei, de a smulge din vasele lor buchetele de margarete, lalele, trandafiri şi crini de seră, de a le îngrămădi în braţele ei şi de a-i lua sacoşa grea de pe umăr. Era un impuls romantic, pueril şi ridicol, pe care nu-l mai simţisem din copilărie. Atunci nu avusesem încredere în el şi mă deranjase. Acum mă îngrozea prin forţa lui, prin lipsa lui de sens, prin potenţialul său destructiv. Se întoarse, tot fără să mă vadă, şi porni

spre ieşirea de pe High Street. Am urmat-o, croindu-mi cu greu drum printre cumpărătorii de vineri dimineaţa, cu cărucioarele lor de cumpărături, nerăbdător când cineva îmi bloca drumul. Mi-am spus că mă purtam ca un prost, că ar fi trebuit s-o las să plece, că era o femeie pe care o întâlnisem doar de patru ori şi de fiecare dată nu arătase c-aş interesa-o în vreun fel, dacă nu pun la socoteală hotărârea încăpăţânată că trebuia să fac ce voia ea, că nu ştiam nimic despre ea, cu excepţia faptului că era măritată, că această nevoie copleşitoare de a-i auzi vocea, de a o atinge nu era altceva decât primul simptom al acelei labilităţi emoţionale morbide a vârstei mijlocii instabile. M-am străduit să nu mă grăbesc, făcând astfel ca nevoia să pară mai mică. Chiar şi aşa, am reuşit s-o ajung din urmă când cotea pe High Street. I-am atins umărul şi am spus:

— Bună dimineaţa.

Orice mod de a o saluta ar fi părut banal. Acesta, cel puţin, era neprimejdios. Se întoarse spre mine şi, o clipă, am fost capabil să mă înşel că zâmbetul ei arăta că mă recunoscuse şi că se bucura. Numai că era acelaşi zâmbet pe care i-l dăruise şi vânzătorului de fructe.

Am pus mâna pe sacoşă şi i-am zis:

— Pot să ti-o duc eu?

Mă simţeam ca un elev inoportun.

Negă din cap şi-mi răspunse:

— Mulţumesc, dar camioneta e parcată foarte aproape.

Ce camionetă? m-am întrebat. Pentru cine erau fructele? Cu siguranţă nu numai pentru ei doi, Rolf şi ea.

Lucra în vreo instituţie? Dar n-am întrebat, ştiind că nu mi-ar fi spus.

— Totul e în ordine? am zis.

A zâmbit din nou.

— Da, după cum vedeţi. Dar la dumneavoastră?

— După cum vezi.

Se întoarse. Gestul fusese lin – nu dorea să mă jignească – dar era intenţionat şi dorea să arate că întrevederea noastră luase sfârșit.

Am spus, cu voce înceată:

— Trebuie să-ţi vorbesc. E important. Nu va dura mult. Putem merge undeva?

— E mai sigur în piaţă decât aici.

S-a întors şi am păşit alături de ea, firesc, fără s-o privesc, doi cumpărători din mulţime, siliţi de presiunea trupurilor în continuă mişcare să meargă un timp unul lângă celălalt. Ajunsă în hală, se opri să se uite într-o vitrină în spatele căreia un bărbat între două vârste şi ajutorul lui vindeau plăcinte şi tarte, chiar atunci scoase din cuptor. M-am oprit lângă ea, prefăcându-mă interesat de brânza care făcea încă băşicuţe, de siropul ce se prelingea din ele. Mirosul ajunse până la mine, aromat şi puternic, un miros de care îmi aduceam aminte. Vindeau aici plăcinte încă de pe vremea când eram student.

Am rămas locului, privind ca şi cum aş fi vrut să văd ce aş putea alege, după care i-am spus încet, la ureche:

— Politia Securității Statului a fost la mine – s-ar putea să fie foarte aproape. Caută un grup de cinci.

Se întoarse din faţa vitrinei şi pomi mai departe. Am rămas lângă ea.

— Bineînţeles, spuse. Ştiu că suntem cinci. Nu-i niciun secret.

Stând lângă umărul ei, am zis:

— Nu ştiu ce au mai aflat sau ghicit. Opriţi-vă acum. Nu rezolvaţi nimic. S-ar putea să nu mai fie prea mult timp. Dacă ceilalţi nu vor să se oprească, atunci renunţă dumneata.

Atunci s-a întors şi s-a uitat la mine. Ochii noştri s-au întâlnit numai pentru o secundă dar acum, departe de luminile strălucitoare şi de bogăţia fructelor lucioase, am văzut ce nu observasem înainte: că fata ei arăta mai obosită, mai bătrână, mai trasă.

— Vă rog să plecaţi, spuse. E mai bine dacă nu ne mai vedem.

Îmi întinse mâna şi, sfidând orice risc, i-am apucat-o. I-am spus:

— Nu-ti cunosc numele de familie. Nu ştiu unde stai sau unde te-aş putea găsi. Dumneata însă ştii unde să mă

găseşti. Dacă ai vreodată nevoie de mine, dă-mi de ştire în strada St John şi voi veni.

După care m-am întors cu spatele şi am plecat, ca să n-o văd cum se îndepărtează. Acum, când scriu, e trecut de ora cinei şi privesc prin fereastra mică din spate spre panta depărtată a pădurii Wytham. Am cincizeci de ani şi n-am cunoscut niciodată iubirea. Pot scrie aceste cuvinte, ştiu că sunt adevărate, dar nu simt decât regretul pe care un afon trebuie să-l simtă pentru că nu poate aprecia muzica, un regret mai puţin puternic, căci e pentru ceva necunoscut vreodată, nu pentru ceva pierdut. Numai că sentimentele îşi au timpul şi locul lor. Cincizeci de ani nu e vârstă care să cheme la tulburările dragostei, mai ales pe această planetă condamnată şi lipsită de bucurie, când omul se îndreaptă spre odihna finală şi când toate dorinţele pălesc. Aşa că-mi voi plănui evadarea. Nu era uşor pentru nimeni sub şaizeci şi cinci de ani să capete un permis de ieşire din ţară; de la Omega, doar bătrânii pot călători după voia inimii. Dar nu mă aşteptam ca eu să întâmpin dificultăţi. Există încă unele avantaje în a fi vărul Gardianului, chiar dacă nu pomenesc niciodată despre această înrudire. Cum intru în contact cu oficialităţile, lucrul acesta e cunoscut. Am deja pe paşaport ştampila necesară permisului de călătorie. O să caut pe cineva care să-mi ţină cursul de vară, uşurat că voi scăpa de plictiseala asta împărtăşită cu studenţii. Nu dispun de cunoştinţe noi, nu am entuziasmul necesar pentru a comunica. Voi lua feribotul şi apoi, cu maşina, voi vizita din nou marile oraşe, catedralele şi templele Europei, atâta timp cât mai există drumuri pe care să se poată circula, hoteluri cu personal suficient pentru a oferi măcar un standard acceptabil de confort, cât mai pot fi destul de sigur că voi găsi benzină, măcar în oraşe. Voi uita ce am văzut la Southwold, îi voi uita pe Xan şi Consiliul, şi acest oraş cenuşiu unde şi pietrele poartă mărturia caracterului trecător al tinereţii, al învăţăturii, al iubirii. Voi rupe pagina asta din jurnal. Scriind aceste cuvinte, mi-am făcut o concesie; lăsându-le, aş face o prostie. Şi voi încerca să uit promisiunea făcută în această dimineaţă. Am rostit-o într-

un moment de nebunie. Presupun că nu va ţine cont de ea. Dacă o va face, va găsi casa goală.

CARTEA A DOUA

ALFA

Octombrie 2021

20

Reveni la Oxford în ultima zi din septembrie, cam pe la jumătatea după-amiezii. Nimeni nu încercase să-l împiedice să plece şi nimeni nu îl întâmpină acasă. Casa mirosea a închis, sufrageria de la parter a igrasie, camerele a neaerisit. Îi dăduse doamnei Kavanagh instrucţiuni precise să deschidă, din când în când, ferestrele, dar aerul acru mirosea urât, de parcă geamurile ar fi fost ermetic închise ani de zile. Antreul îngust era pardosit cu corespondenţă, unele dintre plicurile subţiri păreau că s-au lipit de covor. În salon, cu draperiile lui lungi trase ca să nu intre soarele după-amiezii, de parcă ar fi fost un mort în casă, din cămin căzuseră bucăţele mici de moloz şi ghemotoace de funingine, pe care le zdrobea acum în picioare, pe covor. Inspiră aerul încărcat de funingine şi putreziciune. Părea că însăşi casa se dezintegrează sub ochii lui.

Cămăruţa de sus, cu vederea spre clopotniţa bisericii Sfântul Barnabas şi spre copacii pădurii Wytham, colorată de primele nuanţe ale toamnei, îl izbi ca fiind foarte rece, dar neschimbată. Se aşeză acolo şi răsfoi leneş paginile jurnalului, în care îşi notase fiecare zi din călătoriile sale, fără plăcere, meticulos, bifând în gând fiecare din oraşele şi priveliştile pe care îşi plănuise să le revadă, ca şi cum ar fi fost un elev ce-şi făcea tema pentru vacanţă. Auvergne, Fontainebleau, Carcassonne, Florenţa, Veneţia, Perugia, catedrala din Orvieto, mozaicurile din San Vitale, Ravenna, Templul Herei la Paestum. Nu plecase nerăbdător şi plin de aşteptare, nu se pregătise pentru cine ştie ce aventuri, nu căutase locuri sălbatice necunoscute, în care noutatea şi descoperirile să compenseze hrana monotonă sau paturile tari. Se deplasase într-un confort costisitor, dintr-o capitală în alta: Paris, Madrid, Berlin, Roma. Nici măcar nu-si luase conştient rămas bun de la frumuseţile şi splendorile pe care le văzuse pentru prima dată în tinereţe. Putea spera că va reveni; nu era, obligatoriu, ultima vizită. Călătoria asta era

ca o evadare, nu un pelerinaj în căutarea unor senzaţii uitate. Dar acum ştia că acea parte din el de care dorise cel mai mult să scape rămăsese la Oxford. În august, în Italia începuse să fie prea cald. Fugind de căldură, de praf, de compania cenuşie a bătrânilor ce păreau că-şi târăsc picioarele prin Europa, aidoma unei ceți mişcătoare, apucase pe drumul şerpuit spre Ravello, localitate ce atârna ca un cuib de pasăre între albastrul închis al Mediteranei şi cer. Găsise aici un mic hotel, scump şi pe jumătate gol în care tot personalul făcea parte din aceeaşi familie. Rămăsese tot restul lunii. Nu-i putea oferi pacea, dar îi oferi confort şi singurătate.

Amintirea care i se întipărise cel mai puternic în minte era de la Roma, stând în faţa grupului statuar *Pietá* de Michelangelo, în catedrala Sfântul Petru, cu şirul de lumânări ce pâlpâiau, cu femeile acelea îngenuncheate, bogate şi sărace, tinere şi bătrâne, cu ochii aţintiţi asupra chipului Fecioarei cu o intensitate şi o dorinţă aproape prea dureroase pentru a putea fi privite. Îşi aminti de braţele lor întinse, de palmele lor apăsând geamul protector, de murmurul slab şi continuu al rugăciunilor lor, de parcă acest geamăt temător, neîntrerupt pornea dintr-un singur gâtlej şi purta spre marmura aceea oarbă ruga fără speranţă a întregii lumi.

Reveni într-un Oxford decolorat şi extenuat după o vară fierbinte, într-o atmosferă care-i lăsă o impresie de teamă, de îngrijorare, aproape de intimidare. Trecu prin curţile pustii ale colegiilor, cu pietrele lor aurii în soarele blând de toamnă, cu ultimele sclipiri ale vegetaţiei viu colorate a miezului de vară încă vizibile lângă pereţii lor, şi nu întâlni nicio figură cunoscută. Imaginaţia lui deprimată şi distorsionată îl făcu să aibă impresia că foştii locuitori fuseseră evacuaţi într-un mod misterios şi că pe străzile cenuşii păşeau străini, care se opreau, ca nişte strigoi, pe sub copacii din grădinile colegiilor. Discuţia din cancelarie era forţată, dezlânată. Colegii săi păreau că îi evită privirea. Puţinii care îşi dăduseră seama că fusese plecat, îl întrebaseră cum a fost, dar fără curiozitate, din pură

politeţe. Se simţea de parcă ar fi adus cu el o boală contagioasă străină şi ruşinoasă. Se întorsese în oraşul lui, în locul care îi era familiar, dar îi revenise sentimentul acela special şi neobişnuit de nemulţumire care presupunea că nu se poate numi altfel decât singurătate.

După prima săptămână telefonă la Helena, mirat nu numai că dorea să-i audă vocea, dar şi că spera să-l invite la ei. Helena nu-l invită. Nu făcu nicio încercare de a-si ascunde dezamăgirea când îi auzi vocea. Mathilda era agitată şi nu mai voia să mănânce. Veterinarul îi făcuse nişte analize şi tocmai aştepta un telefon de la el.

— Am lipsit din Oxford toată vara, spuse. S-a mai întâmplat ceva?

— Ce vrei să spui prin s-a mai întâmplat ceva? Ce anume? Nu s-a întâmplat nimic.

— Aşa gândeam şi eu. Te întorci după şase luni şi te aştepţi ca lucrurile să se fi schimbat.

— Lucrurile nu se schimbă la Oxford. De ce s-ar schimba?

— Nu mă refeream la Oxford. Mă refeream la toată ţara. N-am prea avut veşti în străinătate.

— Nici nu sunt. Şi de ce mă întrebi pe mine? Au fost tulburări în legătură cu nişte disidenţi, asta e tot. Zvonuri, în cea mai mare parte. Se pare c-au aruncat în aer pontoane, încercând să oprească Eliberarea. A fost şi ceva la ştiri, la televiziune, cam acum o lună. Crainicul zicea că un grup plănuieşte să-i elibereze pe toţi prizonierii de pe Insula Man, că s-ar putea chiar să organizeze o invazie de pe insulă şi să încerce să-l dea jos pe Gardian.

— E ridicol, spuse Theo.

— Aşa spune şi Rupert. Dar n-ar face publice asemenea lucruri, dacă n-ar fi adevărate. Nu reușesc decât să-i întoarcă pe oameni pe dos. Totul era atât de paşnic.

— Ştiu cine sunt disidenţii ăştia?

— Nu cred. Nu cred că ştiu. Theo, acum trebuie să închid. Trebuie să mă sune veterinarul.

Închise, fără să aştepte ca el să-i spună la revedere.

În orele timpurii ale dimineţii celei de-a zecea zile după întoarcere, reveni coşmarul. Numai că de data asta nu mai

era tatăl său cel ce stătea la picioarele patului, întinzând spre el ciotul însângerat, ci Luke, iar el nu mai era în pat, ci în maşina sa, nu în faţa casei din Lathbury Road, ci în naosul bisericii din Binsey. Geamurile maşinii erau închise. Auzea o femeie urlând aşa cum uriaşe Helena. Era şi Rolf acolo, roşu la faţă, lovind cu pumnii în maşină şi strigând: „Ai ucis-o pe Julian, tu ai ucis-o pe Julian!“ în faţa maşinii stătea Luke, întinzând spre el, fără un cuvânt, ciotul însângerat. Nu se putea mişca, încremenit într-o rigiditate asemănătoare cu cea a morţii. Auzea vocile furioase; „Coboară! Coboară!“, dar nu se putea mişca. Şedea privind cu ochi goi, prin parbriz, la silueta acuzatoare a lui Luke, aşteptând ca portiera să fie smulsă, ca mâinile lor să-l târască afară şi să-l pună în faţa ororii pe care el, şi numai el, o făptuise.

Coşmarul lăsa o urmă de nelinişte ce se accentua pe zi ce trecea. Încercă să scape de ea, dar nimic din viaţa lui singuratică, dominată de rutină, nu era destul de puternic ca să-i ocupe mai mult de jumătate din gânduri. Îşi spuse că trebuie să se comporte firesc, să pară că nu-i pasă că e, într-un fel, supravegheat. Dar nu observa niciun semn de supraveghere. N-avea nicio veste de la Xan, nicio veste de la Consiliu, niciun fel de comunicări, nu simţea că ar fi fost urmărit. Se temea să nu revină Jasper, reînnoind propunerea de a se muta împreună. Dar Jasper nu mai dăduse vreun semn de viață de la Eliberare şi nu-i telefona. Îşi făcea, ca de obicei, exerciţiile şi, la două săptămâni după ce se întorsese, porni dis-de-dimineaţă să alerge prin Port Meadow, până la biserica din Binsey. Ştia că nu ar fi prudent să-l viziteze şi să-l întrebe ceva pe preotul cel bătrân şi-i era greu să-şi explice de ce i se părea atât de important să meargă din nou la Binsey, sau ce spera să obţină. Alergând cu paşi mari şi egali prin Port Meadow, o clipă se simţi îngrijorat că va conduce astfel Poliţia Securităţii Statului spre unul din locurile obişnuite de întâlnire ale grupului. Dar când ajunse la Binsey, văzu că satul era complet părăsit şi-şi spuse că era puţin probabil să fi continuat să se întâlnească în unul din vechile lor

locuri. Oriunde ar fi fost, ştia că sunt în mare primejdie. Acum alerga, aşa cum se întâmplase în fiecare zi, frământat de sentimente familiare şi conflictuale: iritare că se amestecase, regret că nu purtase mai bine discuţia cu Consiliul, teroare la gândul că poate, chiar acum, Julian era în mâinile poliţiei, frustrare că nu exista nicio cale prin care să poată lua legătura cu ea, nicio persoană cu care să poată vorbi fără să-i fie frică. Drumul spre biserica Sfânta Margaret era şi mai părăginit, ierburile crescuseră şi mai abundente decât atunci când îl parcursese ultima oară, crengile încâlcite de deasupra capului făcându-l întunecos şi sinistru ca un tunel. Când ajunse în curtea bisericii, văzu că în faţa casei se afla o furgonetă mortuară şi că doi bărbaţi transportau pe cărare un sicriu simplu, din lemn de pin.

— A murit bătrânul? întrebă.

Bărbatul care îi răspunse, abia dacă-i aruncă o privire.

— Sper. E în ladă.

Strecură, cu pricepere, sicriul în spatele furgonetei, trânti portiera şi plecară.

Uşa bisericii era deschisă şi intră în pustietatea umedă. Apăruseră deja semne ale descompunerii inevitabile. Vântul purtase înăuntru frunze şi podeaua era plină de noroi şi pătată cu ceva ce semăna a sânge. Stranele aveau pe ele un strat gros de praf şi, după miros, era clar că animale, probabil, câini, îşi făcuseră nevoile aici. În faţa altarului, pe podea, fuseseră pictate semne ciudate, unele dintre ele fiindu-i vag cunoscute. Regreta că venise în acest loc părăginit, desacralizat. Ieşi, închizând uşa grea în urma lui, cu un sentiment de uşurare. Dar nu aflase nimic, nu realizase nimic. Micul lui pelerinaj fără sens nu făcuse decât să-i adâncească sentimentul de neputinţă, de dezastru iminent.

21

Era în aceeaşi seară, la ora opt şi jumătate, când auzi ciocănitul. Tocmai se afla în bucătărie, pregătind sosul unei salate pentru cină, amestecând cu grijă, în proporţii exacte, uleiul de măsline cu oţetul. Aşa cum făcea în fiecare seară, urma să mănânce pe o tavă, în biroul lui, şi tava, cu şervetul curat şi şerveţelul asortat, era gata pregătită şi-l aştepta pe masa din bucătărie. Antricotul de miel se frigea în tigaie. Scosese dopul de la sticla cu vin roşu cu o oră mai devreme, şi-şi turnase primul pahar, ca să-l bea cât pregătea mâncarea. Făcea mişcările mecanic, fără entuziasm, aproape fără interes. Presupunea că trebuia să mănânce. Întotdeauna îşi dăduse toată silinţa ca sosurile salatelor să fie cât mai bune. Chiar în timp ce mâinile lui erau ocupate cu pregătitul, mintea îi spunea că toate astea nu aveau absolut nicio importanţă.

Trăsese draperiile peste uşile-ferestre ce dădeau în patio şi spre scările coborând în grădină, mai puţin din nevoia de a-şi ocroti intimitatea – nu prea mai era necesar – cât pentru că era obişnuit să le tragă întotdeauna peste noapte. Cu excepţia micilor zgomote produse de el, o linişte totală îl înconjura, etajele pustii ale casei îngrămădindu-se deasupra lui ca o greutate fizică. Şi exact în momentul în care ridică paharul la buze, auzi ciocănitul. Era slab dar clar, o singură bătaie în geam, urmată repede de alte trei, la fel de clare, ca un semnal. Trase la o parte draperia şi abia putu distinge un chip aproape lipit de fereastră. Un chip închis la culoare. Instinctiv, mai degrabă ştiu decât văzu că era Miriam. Trase cele două zăvoare, descuie USA şi ea se strecură imediat înăuntru.

Nu-şi irosi vremea cu formule de politeţe, ci spuse:

— Sunteţi singur?

— Da. Ce-i? Ce s-a întâmplat?

— L-au prins pe Gascoigne. Am fugit cu toţii. Julian are nevoie de dumneavoastră. N-a putut să vină, aşa că m-a

trimis pe mine.

Îl surprindea că izbutea să-şi îmbine agitaţia, groaza pe jumătate stăpânită, cu un sentiment de calm. Dar dacă se gândea bine, această vizită, deşi neprevăzută, părea de fapt culminarea firească a anxietăţii mereu crescânde din timpul săptămânii. Ştia că se va întâmpla ceva traumatizant, că i se va cere ceva extraordinar. Acum cererea fusese făcută.

Văzând că nu răspunde, femeia zise:

— I-aţi spus lui Julian că veţi veni dacă va avea nevoie de dumneavoastră. Acum are nevoie.

— Unde s-au dus?

Tăcu o clipă, de parcă s-ar mai fi întrebat încă dacă era bine să-i spună, apoi zise:

— Într-o capelă la Widford, afară din Swinbrook. Suntem cu maşina lui Rolf, dar Poliţia îi cunoaşte cu siguranţă numărul. Avem nevoie de maşina dumneavoastră şi avem nevoie de dumneavoastră. Trebuie să plecăm, înainte ca Gascoigne să clacheze şi să le spună numele.

Niciunul dintre ei nu se îndoia că Gascoigne va claca. Nici nu va fi nevoie de ceva atât de primitiv cum era tortura. Poliţia Securităţii Statului dispunea de drogurile necesare, ştia cum să le folosească şi era suficient de lipsită de scrupule ca s-o facă.

— Cum ai ajuns aici? o întrebă.

— Cu bicicleta, spuse ea nerăbdătoare. Am lăsat-o la uşa din spate. Era încuiată dar, din fericire, vecinul dumneavoastră scosese pubela. Am sărit gardul. N-aveţi timp să mâncați. Mai bine ați lua cu dumneavoastră ce alimente aveţi la îndemână. Avem nişte pâine, ceva brânză, câteva conserve. Unde vă e maşina?

— Într-un garaj lângă Pussey Lane. Să-mi iau pardesiul. De uşa bufetului e agăţată o sacoşă. Cămara e dincolo. Vezi ce poţi lua. Şi te rog să pui la loc dopul la sticla de vin şi s-o bagi în sacoşă.

Urcă sus, ca să-şi ia pardesiul gros, şi apoi încă un etaj, şi strecură jurnalul în buzunarul interior, mare al acestuia. O făcu instinctiv; întrebat, i-ar fi fost greu să-şi dea un

răspuns chiar sie însuşi. Jurnalul nu-i incrimina prea tare; avusese grijă. Nu avea vreo presimţire că ar fi părăsit pentru mai mult de câteva ore viaţa pe care o înregistra în el şi pe care o cuprindea această casă plină de ecouri. Şi chiar dacă această călătorie ar fi fost începutul unei odisee, existau obiecte mai folositoare, la care ţinea mai mult, obiecte mai importante pe care să şi le fi vârât în buzunar.

Ultimul apel al lui Miriam să se grăbească nu avea sens. Timpul, o ştia, era foarte scurt. Dacă voia să ajungă la grup ca să discute cum ar putea să-şi folosească cât mai bine influenţa pe lângă Xan, dar mai ales dacă voia s-o vadă pe Julian înainte de a fi arestată, trebuia să pornească la drum fără să piardă nicio clipă. De îndată ce Poliţia Securităţii Statului va afla că grupul a fugit, îşi va îndrepta atenţia spre el. Numărul de înmatriculare al maşinii lui era cunoscut. Cina părăsită, chiar dacă va găsi timp ca s-o arunce în lada de gunoi, va fi o dovadă destul de grăitoare că plecase în mare grabă. În teama sa că nu va ajunge destul de repede la Julian, propria siguranţă nu-l preocupa decât foarte puţin. Încă mai era fost consilier al Consiliului. În Marea Britanie exista un om care deţinea puterea absolută, autoritatea absolută, controlul absolut şi el era vărul acestui om. Nici chiar Politia Securității Statului nu l-ar fi putut împiedica, până la urmă, să-l vadă pe Xan. Dar îl puteau împiedica să ajungă la Julian; asta stătea în puterile ei. Miriam, cu o sacoşă mare, încărcată, îl aştepta lângă uşa de la intrare. Theo o deschise, dar ea îi făcu semn să se dea înapoi, scoase capul afară şi aruncă o privire în dreapta şi în stânga. Spuse:

— Pare că nu e nimeni.

Probabil că plouase. Aerul era proaspăt, dar noaptea întunecată, felinarele de pe stradă îşi aruncau lumina palidă pe pietrele cenuşii, pe capotele stropite de ploaie ale maşinilor par-cate. Draperiile erau trase de ambele părţi ale străzii, cu excepţia unei ferestre înalte, care arunca un pătrat de lumină, şi văzu siluete trecând prin faţa ei, auzi sunetul stins al muzicii. Apoi cineva din cameră dădu volumul mai tare şi, deodată, dureros de dulce, în strada

cenuşie năvăli amalgamul vocilor de tenor, bas, soprană, cântând un cvartet, cu siguranţă Mozart, deşi nu putu recunoaşte opera. Pentru un moment de intensă nostalgie şi părere de rău, sunetul îl făcu să se întoarcă pe strada pe care o cunoscuse ca student, cu treizeci de ani înainte, la prietenii care locuiseră pe ea şi care dispăruseră, la amintirea ferestrelor deschise spre noaptea de vară, a vocilor tinere chemându-se, a muzicii şi a râsetelor. Nu păreau să existe priviri indiscrete, niciun semn de viaţă în afară de acel val de muzică minunată, dar el şi Miriam păşiră pe furiş şi în linişte, de parcă o şoaptă sau un pas apăsat ar fi putut trezi strada la o viaţă zgomotoasă. Cotiră în Pussey Lane şi ea aşteptă, tot în tăcere, cât el descuie garajul, porni maşina Rover şi-i deschise portiera, ca să urce iute. Conduse repede pe Woodstock Road, dar cu grijă şi în limitele vitezei legale. Ajunseseră în suburbiile oraşului, înainte de a spune ceva.

— Când l-au arestat pe Gascoigne?

— Cam acum două ore. Punea explozive, ca să arunce în aer un ponton la Shoreham. Se pregătea o altă Eliberare. Poliţia îl aştepta.

— Nu mă miră. Aţi distrus o mulţime de pontoane. Evident că le-au pus sub pază. Înseamnă că e în mâinile lor de două ore. Mă surprinde că încă nu v-au ridicat.

— Probabil c-au aşteptat să ajungă la Londra, înainte de a-l interoga. Şi nu cred că se grăbesc prea tare, nu suntem chiar atât de importanţi. Dar vor veni.

— Desigur. De unde ştiţi că l-au prins pe Gascoigne?

— Ne-a telefonat să ne spună ce are de gând să facă. Era o iniţiativă personală. Rolf nu-i dăduse autorizaţia, întotdeauna, după ce am făcut treaba, telefonăm din nou, dar el n-a mai telefonat. Luke s-a dus la el acasă, în Cowley. Poliţia Securităţii Statului făcuse o percheziţie – cel puţin aşa spunea proprietăreasa, că venise cineva şi percheziţionase. E clar că fusese Politia Securității Statului.

— N-a fost prea prudent din partea lui Luke să se ducă la el acasă. S-ar fi putut ca acolo să-l aştepte poliţia.

— Nimic din ce-am făcut n-a fost prudent, a fost doar

necesar.

— Nu ştiu ce aşteptaţi de la mine, spuse, dar dacă vreţi să vă ajut, ar trebui să-mi spui câte ceva despre voi. Nu vă cunosc decât prenumele. Unde locuiţi? Cu ce vă ocupaţi? Cum v-aţi întâlnit?

— O să vă spun, dar nu văd ce importanţă are sau de ce e nevoie să ştiţi. Gascoigne e – era – şofer pe TIR. De-aia l-a recrutat Rolf. Cred că s-au întâlnit într-un local. Putea să distribuie mesajele în toată Anglia.

— Un şofer de TIR specialist în explozive. Bună treabă, n-am ce zice!

— Bunicul lui îl învăţase câte ceva despre explozive. Era militar şi ţineau mult unul la celălalt. Nu era nevoie să fie specialist. Nu e prea complicat să arunci în aer pontoane sau orice altceva. Rolf e inginer. Lucrează în domeniul energiei electrice.

— Şi cu ce a contribuit Rolf la această acţiune, altfel decât printr-o conducere nu prea eficientă?

Miriam ignoră aluzia. Spuse mai departe:

— Despre Luke ştiţi. Era preot. Bănuiesc că încă mai e. După el, dacă ai fost odată preot, preot rămâi toată viaţa. Nu are parohie, pentru că nu mai există multe biserici de confesiunea lui.

— Ce confesiune?

— Cea de care biserica s-a lepădat în anii ’90. Vechiul Testament, vechea carte de rugăciuni. Dacă oamenii i-o cer, din când în când mai ţine slujbe. Lucrează la Grădina Botanică şi învaţă să crească vite.

— Pe el de ce l-a recrutat Rolf? Puţin probabil c-a făcut-o ca să ofere grupului alinare spirituală.

— Julian l-a vrut.

— Şi dumneata?

— Despre mine ştiţi. Am fost moaşă. Asta e ce mi-am dorit întotdeauna să fiu. După Omega, m-am angajat controlor la ieşirea dintr-un magazin universal, la Headington. Acum conduc magazinul.

— Şi pentru cei Cinci Peşti ce faci? Strecori manifestele în pachetele de fulgi de porumb pentru micul dejun?

— Am zis că n-am fost prudenţi, nu c-am fi proşti, spuse ea. Dacă n-am fi avut grijă, dacă am fi fost atât de incompetenţi cum ne consideraţi dumneavoastră, n-am fi rezistat atât.

— Aţi rezistat atât pentru că Gardianul a vrut să rezistaţi, spuse el. Ar fi putut să vă ridice încă de acum câteva luni. N-a făcut-o, căci îi eraţi mai folositori în libertate decât în închisoare. N-are nevoie de martiri. Tot ce-i trebuie e aparenţa unei ameninţări la ordinea publică. Îl ajută să-şi consolideze autoritatea. Toţi tiranii au avut nevoie, din când în când, de aşa ceva. Tot ce trebuie să facă e să spună populaţiei că există o societate secretă, ale cărei manifeste pot părea liberale, dar al cărei scop real este de a desfiinţa colonia de pe Insula Man, de a pune în libertate zece mii de psihopaţi criminali, împotriva unei societăţi ce îmbătrâneşte, de a-i trimite acasă pe Vizitatori, astfel că gunoiul nu va mai fi ridicat şi străzile vor rămâne nemăturate, iar în ultimă instanță de a răsturna Consiliul şi pe Gardian în persoană.

— De ce ar crede oamenii una ca asta?

— De ce nu? Poate că unii dintre voi cinci chiar vreţi să faceţi toate astea. Cu siguranţă că Rolf ar vrea să pună în aplicare ultimul punct. Sub un guvern nedemocratic nu poate exista disidenţă acceptată, tot aşa cum nu poate exista rebeliune moderată. Ştiu că vă spuneţi cei Cinci Peşti. Ai putea să-mi spui şi care sunt numele voastre conspirative.

— Rolf este Roşior, Luke e Lin, Gascoigne e Guvid, eu sunt Morun.

— Şi Julian.

— Cu Julian am avut probleme. Aşa că i-am spus John Dory.

Abia se ţinu să nu izbucnească în râs. Zise:

— Ce sens aveau toate astea? Aţi spus ţării întregi că vă numiţi cei Cinci Peşti? Bănuiesc că atunci când Rolf te cheamă la telefon spune că Roşiorul îl cheamă pe Morun, în speranţa că, dacă cei de la Poliţie ascultă, îşi vor smulge părul din cap şi îşi vor muşca, neputincioşi, degetele.

— În ordine, ai dreptate, spuse ea. De fapt nu foloseam numele astea, oricum nu prea des. Fusese doar o idee a lui Rolf.

— Bănuiam eu.

— Știți ce, n-ați vrea să terminați cu aerul ăsta de superioritate? Ştim că sunteţi inteligent şi sarcasmul este modul dumneavoastră de a ne arăta cât de inteligent sunteţi, dar în clipa asta nu-l pot suporta. Şi nu creaţi antagonisme între dumneavoastră şi Rolf. Dacă vă pasă cât de cât de Julian, abțineți-vă. De acord?

Merseră câteva minute în tăcere. Aruncându-i o privire, văzu că se uita la drumul din fata ei cu o intensitate aproape pasionată, de parcă s-ar fi aşteptat să fie minat. Mâinile, încleştate pe sacoşă, erau încordate, cu încheieturile albite, şi avu impresia că dinspre ea se propaga un val de nelinişte aproape palpabilă. Îi răspunsese la întrebări, dar parcă s-ar fi gândi tot timpul la altceva.

Apoi Miriam vorbi şi, când îi rosti numele, simţi un uşor şoc, din cauza intimităţii la care nu se aşteptase:

— Theo, trebuie să-ţi spun ceva. Julian mi-a zis să nu-ţi spun până nu pornim la drum. Nu era un test al bunei tale credinţe. Ştia că vei veni, dacă te va chema. Dar dacă n-ai fi făcut-o, dacă ar fi fost ceva important care să te împiedice s-o faci, dacă nu puteai să vii, trebuia să nu-ţi spun. Oricum, n-ar fi avut niciun sens.

— Ce să-mi spui? îi aruncă o privire lungă.

Tot înainte privea, buzele i se mişcau fără să scoată un sunet, de parcă şi-ar fi căutat cuvintele.

— Ce să-mi spui, Miriam?

Nu se uită la el. Zise:

— N-o să mă crezi. Nu mă aştept să mă crezi. Faptul că nu vei crede nu e important, pentru că, în mai puţin de treizeci de minute, vei vedea cu ochii tăi adevărul. Te rog numai să nu mă contrazici. Nu mă simt în stare să fac fată acum protestelor, argumentelor tale. Nu voi încerca să te conving, Julian o va face.

— Tu spune-mi. Eu o să decid dacă să te cred sau nu.

Îşi întoarse capul şi mă privi. Spuse, cu glas limpede, acoperind zgomotul motorului:

— Julian e însărcinată. De-asta are nevoie de tine. Va avea un copil.

În tăcerea care urmă, primul lucru de care îşi dădu seama fu o violentă dezamăgire, urmată de iritare şi, apoi, de dezgust. Era respingător să creadă că Julian fusese în stare să se autoînşele atât de prosteşte, sau că Miriam era destul de nebună ca să participe la aşa ceva. La prima şi singura lor întâlnire la Binsey, aşa scurtă cum fusese, o plăcuse, gândise că e o femeie inteligentă şi cu bun simţ. Nu-i plăcea ca părerea lui despre o anumită persoană să fie chiar într-atât de greşită.

După o clipă, spuse:

— N-o să protestez, dar nu te cred. Nu vreau să spun că minţi cu bună ştiinţă, cred că îţi închipui că e adevărat. Dar nu e.

La urma urmelor, cândva fusese o iluzie generală. În primul an de după Omega, femeile din toată lumea se credeau însărcinate, prezentau simptome de sarcină, umblau, mândre, cu burţile înainte – le văzuse şi el, pe High Street în Oxford. Se pregăteau de naştere, intrau chiar în false travalii, gemând şi scremându-se şi nedând naştere la nimic altceva decât vânturi şi durere.

După cinci minute, spuse:

— De când crezi în povestea asta?

— Ţi-am spus că nu vreau să vorbim despre ea. Ţi-am zis că trebuie să aştepţi.

— Mi-ai zis să nu te contrazic. N-o fac. Îţi pun doar o întrebare.

— De când a început copilul să mişte. Julian n-a ştiut până atunci. Cum ar fi putut să ştie? Pe urmă mi-a spus, iar eu am confirmat sarcina. Sper că n-ai uitat că sunt moaşă. În ultimele patru luni hotărâserăm că ar fi mai bine să nu ne vedem mai mult decât era nevoie. Dacă as fi văzut-o mai des, mi-as fi dat seama mai devreme. Chiar şi după douăzeci şi cinci de ani, tot mi-aş fi dat seama.

— Dacă crezi – ceva ce nu e de crezut – atunci priveşti

lucrurile cu mare calm, spuse el.

— Am avut timp să mă obişnuiesc cu miracolul ăsta. Acum sunt preocupată mai mult de aspectele practice.

Urmă o tăcere. Apoi spuse, de parcă ar fi dispus de timp berechet pentru aduceri aminte:

În anul Omega aveam douăzeci şi şapte de ani şi lucram la maternitatea de la Radeliffe. În perioada aceea făceam un stagiu în clinica prenatală. Îmi amintesc că programam o clientă pentru următorul control şi deodată mi-am dat seama că pagina pentru următoarele şapte luni era albă. Niciun nume. De obicei, femeile îşi fixau consultații de cum nu le venea două luni menstruația, unele chiar după o lună. Niciun nume. Ce se întâmplă cu bărbaţii din oraşul ăsta? m-am întrebat. Am telefonat apoi unei prietene care lucra la Queen Charlotte. Mi-a spus acelaşi lucru. Mi-a zis că va telefona unei cunoștințe de la Maternitatea Roşie din Cambridge. M-a sunat după douăzeci de minute. Acelaşi lucru şi acolo. Atunci mi-am dat seama, cred că am fost printre primii care şi-au dat seama. Am fost de faţă la sfârşit. Acum voi fi de faţă la început.

Intrau în Swinbrook şi conduse mai încet, reducând luminile farurilor, de parcă aceste precauţii i-ar fi putut face invizibili. Satul însă era pustiu. Luna ca de ceară, pe jumătate plină, se legăna pe un cer de mătase pâlpâitoare albastru-cenuşie, găurită de câteva stele înalte. Noaptea era mai puţin întunecoasă decât se aşteptase, aerul calm şi dulce, cu miros de ierburi. În lumina palidă a lunii, pietrele şlefuite răspândeau un luciu slab, care părea că saturează aerul şi putu distinge cu claritate forma caselor, acoperişurile cu pante înclinate şi zidurile grădinilor cu flori căţărătoare pe ele. La nicio fereastră nu se vedea lumină şi satul zăcea tăcut şi gol, ca un decor de cinema abandonat, pe dinafară solid şi permanent, dar efemer, pereţii pictaţi sprijiniţi doar de suporturi din lemn şi ascunzând resturile în descompunere lăsate de echipa de filmare care plecase. I se păru, pentru o clipă, că ar fi de ajuns dacă s-ar rezema de unul dintre pereţi, ca acesta să se prăbuşească într-un morman de ghips şi de beţe frânte. Cunoştea locurile. Chiar

şi în această lumină ireală, putu recunoaşte reperele: pajiştea mică şi verde de lângă heleşteu, cu copacul uriaş cu crengile plecate şi banca de sub el, accesul pe drumul îngust ce ducea la biserică.

Venise aici cu Xan, în primul an petrecut împreună. Fusese o zi târzie şi fierbinte de iunie, când Oxfordul devenea un loc din care nu ştiai cum să evadezi mai iute, pavajul său încins colcăind de turişti, aerul mirosind a gaze de eşapament şi răsunând de accentele limbilor străine, curţile interioare tăcute ale colegi-ilor invadate de mulţime. O luaseră cu maşina pe Woodstock Road, fără vreo destinație anume, când Theo îşi amintise de dorinţa lui de a vedea capela Sfântului Oswald din Widford. Era o destinaţie la fel de bună ca oricare alta. Bucuroşi că expediţia lor avea un ţel, porniseră pe drumul spre Swinbrook. Ziua, în amintire, era ca o icoană pe care şi-o putea readuce în minte ca pe o reprezentare a unei veri engleze perfecte; cerul de azur, aproape fără nori, mirosul ierbii cosite, vântul care le zburlea părul. Îşi putea readuce în minte şi alte lucruri, mai trecătoare care, spre deosebire de vară, erau pierdute pentru totdeauna: tinereţea, încrederea, bucuria, speranţa în iubire. Nu se grăbeau. Chiar la intrarea în Swinbrook, cei din sat jucau un meci de crichet şi parcaseră maşina şi se aşezaseră pe peluza de iarbă din spatele zidului de piatră uscată, ca să privească, să critice, să aplaude. Parcaseră din nou exact unde oprise acum, lângă heleşteu, o luaseră pe acelaşi drum pe care o va lua acum cu Miriam, trecând pe lângă vechiul oficiu poştal, în sus pe cărarea îngustă pietruită, mărginită de un zid înalt, acoperit de iederă, spre biserica satului. Atunci la biserică era un botez. O mică procesiune de săteni urca cu greu poteca spre intrare, cu părinţii în frunte, mama ducând copilul în cămaşa lui albă, dantelată, de botez, femeile cu pălării cu flori, bărbaţii, cam plini de ei, transpirând în costume strâmte albastre şi cenuşii. Îşi aminti că se gândise atunci că scena aceea era atemporală şi se amuzase o clipă imaginându-şi botezuri de mai de demult, cu alte haine, dar cu chipurile acelea de la ţară, cu amestecul lor de

seriozitate conştientă şi de plăcere anticipată neschimbate. Atunci, ca şi acum, se gândise la timpul ce trecea inexorabil, neiertător, de neoprit. Numai că atunci gândul fusese un simplu exerciţiu intelectual, lipsit de tristeţe sau de nostalgie, căci timpul se întindea încă înainte şi, pentru un tânăr de nouăsprezece ani, părea o eternitate.

Acum, întorcându-se să încuie maşina, spuse:

— Dacă locul de întâlnire e capela Sfântul Oswald, Gardianul o ştie.

— Dar nu ştie că noi o ştim, răspunse ea calm.

— Va şti, când Gascoigne va vorbi.

— Nici Gascoigne nu ştie de el. E un loc de întâlnire de rezervă, pe care Rolf îl păstra numai pentru cazul în care unul dintre noi ar fi fost prins.

— Unde si-a lăsat maşina?

— A ascuns-o undeva în afara șoselei. Intenționau să facă ultimii doi kilometri pe jos.

Theo spuse:

— Câmpuri desţelenite şi încă pe timp de noapte. Nu-i tocmai un loc din care s-o poţi şterge prea uşor.

— Aşa-i, dar e izolat, nu vine nimeni aici şi capela e tot timpul deschisă. N-are de ce să ne îngrijoreze ideea c-ar trebui să plecăm în grabă, atâta timp cât nimeni nu ştie unde să ne găsească.

Trebuie să existe un loc mai potrivit, gândi Theo şi simţi din nou acea îndoială în ce privea capacitatea lui Rolf de a face planuri şi de a conduce. Consolat de dispreţ, îşi spuse: arată bine şi emană o anumită forţă brută, dar nu e prea inteligent, un barbar ambiţios. Cum Dumnezeu de s-a măritat cu el?

Drumul se termină şi o luară la stânga, la vale, pe o potecă îngustă de pământ şi piatră, între zidurile acoperite de iederă, pe lângă un ţarc de animale, peste câmp. La poalele dealului, în stânga, se afla o fermă scundă, pe care nu-si aminti s-o fi văzut înainte.

— E goală, spuse Miriam. Tot satul e pustiu. Nu ştiu de ce lucrul ăsta s-a petrecut într-un loc mai degrabă decât în altul. Presupun că una sau două familii mai importante

pleacă, iar ceilalţi intră în panică şi îi urmează.

Câmpul era plin de gropi, cu smocuri de iarbă, şi mergeau cu grijă, cu ochii în pământ. Din când în când, unul dintre ei se împiedica şi celălalt îi întindea iute o mână ca să-l sprijine, în timp ce Miriam lumina cu lanterna, căutând, cu raza ei de lumină, o cărare inexistentă. Theo avu impresia că arătau ca o pereche foarte bătrână, ultimii locuitori ai unui sat părăsit, croindu-şi drum prin întunecimea finală din preajma capelei Sfântul Oswald, dintr-o nevoie perversă sau atavică de a muri pe pământ sfinţit.

La stânga, câmpurile se întindeau la vale, până la un gard viu înalt, în spatele căruia, ştia, curgea râul Windrush. După ce vizitaseră capela, se întinsese acolo pe iarbă, cu Xan, privind la cursul lin al apei, urmărind peştii ce ţâşneau din ea, pentru ca apoi, întorcându-se pe spate, să privească în sus, printre frunzele argintii, la albastrul cerului. Luaseră cu ei nişte vin şi pe drum cumpăraseră căpşuni. Îşi dădu seama că îşi putea aminti, cuvânt cu cuvânt, ce discutaseră atunci.

Xan, lăsând să-i cadă o căpşună în gură, răsucindu-se apoi după sticla de vin:

„Ce linişte şi pace, dragul meu. Nu-mi mai lipseşte decât un ursuleţ de pluş.”

Şi pe urmă, cu acelaşi ton:

„Mă gândesc să intru în armată.”

„Xan, pentru numele lui Dumnezeu, de ce?”

„Fără vreun motiv anume. Măcar n-o să mă plictisesc.”

„E groaznic de plictisitor; doar cei cărora le place să călătorească şi să facă sport nu se plictisesc, ori tu nu te-ai dat niciodată în vânt după călătorii sau după sport, cu excepţia crichetului, care nu prea poate fi considerat un joc militar. Tipii ăia joacă jocuri dure. Oricum, nu cred că te vor primi. Acum, când s-au restrâns, am auzit că au devenit foarte pretenţioşi.”

„N-avea grijă, mă vor primi. Iar mai târziu aş putea încerca să intru în politică.”

„Şi mai plictisitor. Niciodată n-ai arătat vreo urmă de

interes pentru politică. N-ai niciun fel de convingeri politice.”

„Le pot dobândi. Şi nu va fi atât de plictisitor ca planurile tale de viitor. Vei termina cu media maximă, desigur, şi apoi Jasper va găsi o slujbă, în cercetare, pentru studentul lui favorit. Va urma obişnuita numire în provincie, stagiul într-o universitate veche, care nu e bună la nimic, îţi vei publica articolele, vei scrie eventual o carte bine documentată, ce va fi primită cu respect. Vei reveni apoi la Oxford, cu o bursă. La colegiul All Souls, dacă ai noroc şi la o slujbă pentru tot restul vieţii, predând studenţilor care văd în istorie o opţiune uşoară. Ah, uitam. O soţie potrivită, destul de deşteaptă ca să facă faţă unei discuţii la masă, dar nu destul de inteligentă ca să-ţi corespundă, o casă ipotecată în nordul Oxfordului şi doi copii deştepţi, plicticoşi, care vor repeta acelaşi model de viaţă.”

Ei bine, în cea mai mare parte avusese dreptate, cu excepţia nevestei deştepte şi a celor doi copii. Oare ce spusese în discuţia aceea aparent întâmplătoare fusese chiar de pe atunci o parte dintr-un plan? Nu greşise. Armata îl acceptase. Ajunsese cel mai tânăr colonel din ultimii o sută cincizeci de ani. O apartenenţă politică tot nu avea, nici convingeri, în afară de aceea că trebuia să obţină tot ce dorea şi că în momentul în care se apuca de ceva, era musai să reuşească. După Omega, când ţara căzuse într-o stare de apatie, când nimeni nu mai voia să muncească, serviciile aproape nu mai funcţionau, criminalitatea nu mai putea fi ţinută în frâu, când orice speranţă şi ambiţie erau pierdute pe vecie, Anglia fusese exact pruna coaptă pe care s-o culeagă. Comparaţia era banală, dar cât se poate de nimerită. Pica de coaptă, aproape putrezită; Xan n-a trebuit decât să întindă mâna. Theo luptă să-şi îndepărteze trecutul din memorie, dar vocile acelei veri de demult îi răsunau în minte, şi chiar şi în această noapte rece de toamnă simţea pe spinare căldura soarelui de atunci.

Iată acum capela, desenându-se limpede în faţa lor, intrarea şi nava sub acelaşi acoperiş, cu clopotniţa în mijloc. Arăta exact aşa cum arătase când o văzuse pentru

prima oară, incredibil de mică, o capelă ridicată ca o jucărie de copil de un credincios ce nu izbutea să reziste propriilor capricii. Când se apropiară de uşă, simţi brusc un fel de reţinere ce-i îngheţă pe moment paşii, căci se întrebă pentru prima dată, într-un acces de curiozitate şi teamă, ce va găsi acolo. Nu putea crede că Julian era însărcinată, nu de asta venise. Putea Miriam să fie moaşă, dar de douăzeci şi cinci de ani nu mai practicase, şi existau o mulţime de situaţii în medicină ce puteau simula sarcina. Unele erau primejdioase; să fie oare vorba de o tumoră malignă, netratată pentru că Miriam şi Julian fuseseră înşelate de speranţă? Cazuri similare reprezentaseră o tragedie destul de frecventă în primii ani de după Omega, aproape la fel de comună ca sarcinile fantomă. Ura gândul că Julian era o proastă uşor de înşelat, dar şi mai tare ura teama că ar fi putut fi bolnavă de moarte. Aproape că era furios pe el că-i păsa, că părea obsedat de ea. Dar ce altceva îl adusese în locul acesta sălbatic, de care nu-l lega nimic?

Miriam mătură uşa cu lumina lanternei, apoi o stinse. Uşa se deschise uşor sub degetele ei. Capela era întunecată, dar grupul aprinsese opt candele şi le aşezase la rând, în fata altarului. Se întrebă dacă Rolf le adusese aici în taină, încă dinainte, sau dacă fuseseră lăsate de alţi vizitatori, care doar trecuseră prin capelă. Feştilele pâlpâiră scurt în curentul produs prin deschiderea uşii, aruncând umbre pe podeaua de piatră şi pe lemnul palid, negeluit, înainte de a se potoli într-o lumină slabă, lăptoasă. La început crezu că nu era nimeni în capelă, dar apoi văzu cele trei capete întunecate, înălţându-se deasupra stranelor. Veniră pe culoarul îngust şi se opriră, privindu-l. Erau îmbrăcaţi ca pentru o călătorie, Rolf purta o şapcă şi o jachetă mare, murdară, din piele întoarsă, Luke un palton jerpelit şi un fular gros, Julian o haină lungă până aproape de podea. Chipurile lor erau neclare în lumina palidă a candelelor. Nimeni nu spuse nimic. Apoi Luke se întoarse, luă o candelă şi o ridică în sus. Julian se îndreptă spre Theo şi-l privi drept în faţă, zâmbind.

— E adevărat, Theo, pune mâna, spuse.

Sub haină purta o bluză largă, peste nişte pantaloni fără formă. Îi luă mâna dreaptă şi i-o conduse sub pânza bluzei, trăgând de elasticul pantalonilor. Burta umflată era tare şi primul lui gând a fost de mirare că această bilă uriaşă se vedea atât de puţin de sub hainele ei. La început îi simţi pielea, întinsă dar netedă ca mătasea, răcoroasă sub palmă, dar căldura trecu imperceptibil de la pielea lui la a ei, astfel că nu mai sesiză nicio diferenţă şi avu impresia că deveniseră o singură fiinţă. Şi apoi simţi cum mâna aproape că-i e aruncată de un spasm convulsiv brusc. Julian râse, şi sunetul plin de bucurie răsună şi umplu capela.

— Ascultă, spuse, ascultă-i bătăile inimii.

Era mai uşor dacă îngenunchea, aşa că îngenunche, fără să-şi dea prea bine seama ce face, nu ca un omagiu, dar ştiind că aşa trebuia să stea, îngenuncheat. Îşi petrecu braţul drept pe după mijlocul lui Julian şi-şi apăsă urechea de abdomenul ei. Nu putu auzi inima bătând, dar auzi şi simţi mişcările copilului, viaţa acestuia. Îl cuprinse un val de emoţie ce crescu, îl izbi şi-l luă pe sus într-o pornire ameţitoare de uimire, bucurie şi groază, şi care apoi se retrase, lăsându-l stors şi fără vlagă. Stătu o clipă aşa, îngenuncheat, incapabil să se mişte, pe jumătate sprijinit de trupul femeii, lăsând să pătrundă în el parfumul ei, căldura ei, esenţa ei profundă. Apoi se îndreptă şi se ridică în picioare, conştient că ochii celorlalţi îl priveau. Nimeni nu spusese încă nimic. Îşi dorea ca toţi să plece, astfel ca s-o poată duce pe Julian în întunericul şi tăcerea nopţii şi, împreună cu ea, să devină o parte din acest întuneric şi să rămână laolaltă în acea tăcere. Avea nevoie să-si lase mintea să se odihnească, să simtă şi să nu spună nimic. Ştia însă că va trebui să vorbească şi că va avea nevoie de întreaga lui putere de convingere. Şi s-ar putea ca vorbele să nu fie de-ajuns. Va trebui să găsească pentru fiecare voinţă voinţa potrivită, pentru fiecare pasiune pasiunea pereche. Tot ce putea oferi era raţiune, argumentaţie, inteligenţă; întreaga lui viaţă crezuse în ele. Acum se simţea vulnerabil şi nelalocul său acolo unde, cândva, se simţise cel mai sigur pe el şi mai plin de certitudini.

Se smulse de lângă Julian şi-i spuse lui Miriam:

— Dă-mi lanterna.

I-o întinse fără o vorbă, el o aprinse şi trecu raza de lumină peste feţele lor. Îl priviră şi ei. Ochii lui Miriam erau întrebători şi zâmbitori în acelaşi timp, ai lui Rolf oglindeau reproş, dar şi triumf, ai lui Luke erau plini de o chemare disperată.

Luke vorbi primul:

— Acum înţelegi, Theo, că a trebuit să fugim, că trebuie s-o punem pe Julian la adăpost.

— N-o puneţi la adăpost fugind, spuse Theo. Asta schimbă totul, nu numai pentru voi, ci şi pentru întreaga lume. Acum nu mai contează nimic, în afară de siguranţa lui Julian şi a copilului. Locul ei e într-un spital. Telefonaţi-i Gardianului, sau lăsaţi-mă pe mine să-i telefonez. Odată ce vor afla despre asta, nimănui nu-i va mai păsa de manifeste destabilizatoare sau de disidentă. Nu există nimeni în Consiliu, nimeni în ţară, nimeni cu-adevărat important în lume, dacă e să privim lucrurile în faţă, care să nu fie preocupat de un singur lucru: naşterea copilului în condiţii bune.

Julian îşi aşeză mâna deformată peste a lui. Spuse:

— Te rog, nu mă obliga s-o fac. Nu vreau să fie de faţă când se va naşte copilul meu.

— Nici nu trebuie să fie de fată. Va face ce vrei tu.

Toţi vor face ce vrei tu.

— Va fi de faţă. Ştii prea bine că va fi de faţă. Va fi prezent la naştere, şi va fi prezent tot timpul. El l-a omorât pe fratele lui Miriam; acum îl ucide pe Gascoigne. Dacă pune mâna pe mine, nu mai scap niciodată de el. Copilul meu nu va fi niciodată liber.

Cum, se întrebă Theo, ar putea ea şi copilul ei să scape din mâinile lui Xan? îşi propunea cumva să ţină veşnic copilul secret? Spuse:

— În primul rând trebuie să te gândeşti la copilul tău. Presupune că apar complicaţii, o hemoragie?

— N-o să apară. Miriam va avea grijă de mine.

Theo se întoarse spre ea.

— Vorbeşte cu ea, Miriam. Tu eşti specialista. Tu ştii că ar trebui să fie în spital. Sau te gândeşti la tine? Toţi nu faceţi altceva decât să vă gândiţi la voi înşivă? La propria glorie? Ar fi grozav, nu-i aşa? Moaşa primului născut al unei noi rase, dacă asta e sortit acest copil să fie. Nu vrei să împărţi gloria cu nimeni; ţi-e teamă ca nu cumva să nu ţi se permită să beneficiezi măcar de-o părticică din ea. Vrei să fii singura care să aducă pe lume acest copil miracol.

Miriam spuse calm:

— Am ajutat două sute optzeci de copii să se nască. Toţi păreau un miracol, cel puţin când se năşteau. Tot ce vreau e ca mama şi copilul să fie în siguranţă şi în afara oricărui pericol. N-aş lăsa pe seama Gardianului Angliei nici măcar o căţea însărcinată. Da, aş prefera să ajut la venirea copilului pe lume într-un spital, dar Julian are dreptul să aleagă.

Theo se adresă lui Rolf:

— Tatăl ce părere are?

Rolf era nerăbdător.

— Dacă mai stăm mult aici la taclale, n-o să mai avem de ales. Julian are dreptate. Odată ajunsă în mâinile Gardianului, el va lua totul asupra lui. Va asista la naştere. O va anunţa lumii. El va apărea la televiziune, arătând naţiunii copilul meu. Acest lucru va trebui să-l fac eu, nu el.

Crede că-şi ajută nevasta, gândi Theo. Dar ce-l interesează, de fapt, e ca acest copil să se nască cu bine înainte ca Xan şi Consiliul să afle despre sarcină.

Furia şi frustrarea făcură ca vocea să-i sune teribil de dură:

— E o nebunie. Nu sunteţi nişte copii care au primit o jucărie nouă şi vor s-o păstreze numai pentru ei, să se joace singuri cu ea, să-i împiedice pe ceilalţi copii să se bucure şi ei. Naşterea asta e problema întregii lumi, nu doar a Angliei. Copilul aparţine omenirii.

— Copilul îi aparţine lui Dumnezeu, spuse Luke.

Theo se întoarse spre el:

— Sfinte Hristoase! N-am putea vorbi despre asta folosindu-ne raţiunea?

Miriam fu cea care răspunse. Zise:

— Copilul îşi aparţine lui însuşi. Dar mama e Julian. Până se va naşte şi un timp după ce s-a născut, copilul şi mama sunt una. Julian are dreptul să decidă unde va naşte.

— Chiar dacă asta înseamnă să rişte viaţa copilului?

— Dacă voi naşte în prezenţa Gardianului, vom muri amândoi, zise Julian.

— E ridicol ce spui.

— Îţi asumi riscul ăsta? întrebă Miriam calm.

Theo nu răspunse. Miriam aşteptă o clipă, apoi repetă:

— Eşti pregătit să-ţi asumi această responsabilitate?

— Aşadar, ce planuri aveţi?

Rolf fu cel care răspunse.

— Să găsim un loc sigur, sau cât se poate de sigur. O casă goală, o cabană, orice fel de adăpost în care să ne putem ascunde patru săptămâni. Trebuie să fie cât mai izolat, poate într-o pădure. Avem nevoie de provizii, de apă, şi de o maşină. Singura maşină de care dispunem e a mea şi ei îi ştiu numărul!

— Nici pe a mea n-o putem folosi, zise Theo. Nu mult timp. Probabil că Poliţia Securităţii Statului e deja în strada St John. Toate astea sunt inutile. De îndată ce Gascoigne va vorbi – şi va vorbi, n-au nevoie de tortură, au medicamente –, de îndată ce Consiliul va şti despre sarcină, vor porni cu toate forţele în urmărirea voastră. Cât de departe credeţi că veţi ajunge înainte să vă găsească?

Vocea lui Luke se făcu auzită, calmă şi plină de răbdare. Ca şi cum ar fi explicat situaţia unui copil nu prea inteligent.

— Știm că vor veni. Ne-au căutat şi vor să ne distrugă. Dar s-ar putea să nu vină prea repede, s-ar putea să nu se deranjeze prea tare la început. Ei nu ştiu despre copil. Lui Gascoigne nu i-am spus.

— Dar era împreună cu voi, făcea parte din grup. N-a bănuit? Avea ochi, n-a putut vedea?

Julian spuse:

— Are treizeci şi unu de ani şi mă îndoiesc că a văzut vreodată o femeie însărcinată. De douăzeci şi cinci de ani nimeni n-a mai născut. Nu era o eventualitate pe care s-o ia în consideraţie. Şi nici Vizitatorii cu care lucram în lagăr nu

se gândeau la aşa ceva. Numai noi cinci ştim şi nimeni altcineva.

— Iar Julian are soldurile înalte, sarcina e sus. Nici tu n-ai fi observat, dacă n-ai fi simțit fătul mișcând.

Deci n-au avut încredere în Gascoigne, îşi spuse Theo, cel puţin nu în ce privea secretul cel mai valoros dintre toate. Nu l-au considerat demn să-l afle pe omul acela solid, simplu, cumsecade, care-i păruse lui Theo, la prima lor întâlnire, reazemul sigur, de încredere al grupului. Dacă i-ar fi spus, ar fi ascultat ordinele. N-ar fi fost nicio încercare de sabotaj, nicio arestare.

De parcă i-ar fi citit gândurile, Rolf spuse:

— Pentru a-l proteja am făcut-o. Cu cât ştiau mai puţini, cu atât mai bine. A trebuit, desigur, să-i spun lui Miriam. Aveam nevoie de cunoștințele ei. Apoi i-am spus lui Luke, pentru că Julian a vrut ca el să ştie. Era legat de faptul că e preot, un fel de superstiţie. Considerăm că Luke ne aduce noroc. Eu nu am fost de acord, dar i-am spus.

— Eu i-am spus lui Luke, zise Julian.

Theo gândi că Rolf nu fusese de acord nici să trimită după el. Julian voise ca el să vină şi încercau să-i facă pe plac. Dar secretul, odată împărtăşit, nu putea fi şters din minte. Încă mai putea să încerce să scape de implicare, dar nu mai putea să scape de cunoaştere.

Pentru prima dată, în vocea lui Luke apăru o notă de nerăbdare:

— Hai să plecăm mai înainte ca ei să vină. Putem folosi maşina ta. Mai vorbim pe drum. Vei avea timp şi prilejul să încerci s-o convingi pe Julian să se răzgândească.

— Theo, te rog vino cu noi, spuse Julian. Te rog, ajută-ne.

Rolf interveni, nerăbdător:

— N-are de ales. Ştie prea mult. Acum nu-l mai putem lăsa să plece.

Theo se uită la Julian. Dorea s-o întrebe: „Ăsta e bărbatul pe care tu şi Dumnezeul tău l-aţi ales ca să repopulaţi lumea?“

Spuse cu răceală în glas:

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu începe cu

ameninţările. Eşti în stare să reduci totul, chiar şi asta, la nivelul unui film de duzină. Dacă vin cu voi e pentru că am hotărât aşa.

22

Suflară în feştile, una câte una. Capela mică reveni la calmul său fără vârstă. Rolf închise USA si-si începură, cu grijă, cu el în frunte, mersul anevoios peste câmp. Rolf luase lanterna şi cercul său mic de lumină se deplasa peste smocurile de iarbă cafenie, decolorată, luminând scurt, ca pentru o cercetare sumară, o singură floare tremurătoare şi mici întinderi de margarete, strălucitoare ca nişte nasturi. Cele două femei păşeau alături în urma lui Rolf, Julian ţinând-o pe Miriam de braţ. Luke şi Theo închideau şirul. Nu vorbeau, dar Theo era conştient că Luke se bucura de tovărăşia lui. ÎI surprindea că el însuşi era în stare de sentimente atât de puternice, valuri de uimire, nerăbdare plină de plăcere şi teamă, şi totuşi era în stare să observe şi să analizeze efectul simţămintelor asupra modului în care acţiona şi gândea. Îl surprindea de asemeni că, în mijlocul acestui tumult, mai era loc şi pentru enervare. Părea un răspuns atât de meschin şi de lipsit de sens la importanţa copleşitoare a dilemei sale. Dar întreaga situaţie era paradoxală. Mai fuseseră oare vreodată scopurile şi mijloacele atât de prost alese? Se mai îmbarcaseră oare vreodată nişte aventurieri atât de patetic de neajutoraţi într-o întreprindere de o importanţă atât de imensă? Nu era neapărată nevoie să rămână alături de ei. Neînarmaţi, nu-l puteau ţine veşnic cu forţa şi cheile maşinii erau la el. Putea pleca, îi putea telefona lui Xan, putea isprăvi cu toate astea. Dar dacă ar face-o, Julian ar muri. Cel puţin aşa credea ea şi convingerea era destul de puternică pentru a o ucide, pe ea şi pe copilul ei. Fusese răspunzător o dată de moartea unui copil. Era destul.

Când, în cele din urmă, ajunseră la heleşteu şi la peticul de verdeaţă pe care îşi parcase maşina, aproape că se aştepta s-o găsească încercuită de poliţişti, siluete negre imobile, cu priviri de piatră şi cu armele în poziţia de tragere. Satul însă era la fel de pustiu cum fusese la sosirea

lor. Când ajunseră lângă maşină, se hotărî să mai încerce o dată.

Se adresă lui Julian. Îi spuse:

— Indiferent ce simţi pentru Gardian, indiferent de ce ti-e frică, lasă-mă să-i telefonez acum. Lasă-mă să-i vorbesc. Nu-i chiar atât de rău cum crezi.

— Nu renunţi niciodată? răspunse vocea nerăbdătoare a lui Rolf. N-are nevoie de tutela ta. N-are încredere în promisiunile tale. Vom proceda exact cum am plănuit, vom merge cât mai departe de aici şi vom găsi un adăpost. Vom fura hrana de care avem nevoie, până când se va naşte copilul.

— Theo, nu avem de ales, spuse Miriam. Trebuie să existe undeva un loc şi pentru noi, poate o cabană părăsită, în adâncul unei păduri.

— O adevărată idilă, nu-i aşa? i se adresă Theo. Parcă vă şi văd pe toţi. O cabană drăguţă într-un luminiş izolat de pădure, fumul focului de lemne înălţându-se din coş, un izvor cu apă limpede, iepuri şi păsărele în jur, gata să se lase prinse, grădina din spate gemând de zarzavaturi. Poate că veţi găsi şi câteva găini şi o capră, care să vă dea lapte. Şi, fără îndoială, foştii proprietari au lăsat un cărucior în şopronul din grădină.

Miriam spuse din nou, calm dar hotărâtă, cu ochii aţintiţi asupra lui:

— Theo, nu avem de ales.

Nici el nu avea. Clipa în care îngenunchease la picioarele lui Julian, în care simţise copilul mişcând sub palma lui, îl legase irevocabil de ei. Şi aveau nevoie de el. Rolf putea să nu-l agreeze, dar îi era necesar. Dacă o păţeau, putea interveni pe lângă Xan. Dacă ar fi căzut în mâinile Poliţiei Securităţii Statului, vocea lui ar fi putut fi ascultată.

Scoase cheile maşinii din buzunar. Rolf întinse mâna să le ia.

— Eu conduc, spuse Theo. Tu poţi alege drumul. Presupun că ştii să foloseşti o hartă.

Jignirea ieftină nu fusese un lucru înţelept. Vocea lui Rolf sună primejdios de calm:

— Ne dispreţuieşti, nu-i aşa?

— Nu, de ce v-aş dispreţui?

— N-ai nevoie de vreun motiv. Dispreţuieşti întreaga lume, cu excepţia celor de teapa ta, a celor ce au avut acelaşi gen de educaţie, avantajele tale, opţiunile tale. Gascoigne era de două ori mai bun decât tine. Ce ai produs tu în viaţa ta? Ce-ai făcut, în afară de a vorbi despre trecut? Nu-i de mirare că alegi muzeele ca locuri de întâlnire. Acolo te simţi ca acasă. Gascoigne putea distruge un ponton şi opri de unul singur o Eliberare. Tu ai fi în stare?

— Să folosesc explozive? Nu, recunosc că asta nu e una din specialităţile mele.

Rolf îl maimuţări:

— Recunosc că asta nu e una din specialităţile mele! Ar trebui să te auzi vorbind. Nu eşti de-al nostru, n-ai fost niciodată. N-ai destul curaj pentru asta. Şi să nu-ţi închipui că te vrem cu adevărat alături de noi. Să nu crezi că ne eşti simpatic. Te afli aici pentru că eşti vărul Gardianului. S-ar putea să ne fie de folos.

Folosise pluralul, dar ştiau amândoi la cine se referise.

— Dacă-l admirai atât de mult pe Gascoigne, de ce nu aveai încredere în el? Dacă i-ai fi spus despre copil, n-ar fi încălcat ordinele. S-ar putea ca eu să nu fiu de-al vostru, dar el era. Avea dreptul să ştie. Eşti răspunzător de arestarea lui şi, dacă e mort, eşti răspunzător de moartea lui. Nu da vina pe mine, dacă te simţi vinovat.

Simţi mâna lui Miriam pe braţul lui. Femeia spuse cu o autoritate calmă:

— Theo, nu te enerva. Dacă ne certăm, suntem morţi. Hai să plecăm de aici, de acord?

Odată urcaţi în maşină, Theo şi Rolf în fată, Theo întrebă:

— Încotro?

— Nord-vest şi apoi spre Ţara Galilor. Dincolo de frontieră vom fi mai în siguranţă. Dictatura Gardianului e valabilă şi acolo, unde însă e mai degrabă urât, decât iubit. Vom merge noaptea, vom dormi ziua. Şi vom rămâne pe drumuri de ţară. E mai important să nu fim descoperiţi, decât să facem cât mai mulţi kilometri. Sigur vor căuta maşina asta.

Dacă vom avea prilejul, o vom schimba. În clipa aceea, Theo avu o idee. Jasper. Jasper, atât de aproape, atât de bine aprovizionat. Jasper, care simţea o nevoie disperată să se mute la el, în strada St John.

— Am un prieten care stă la intrarea în Asthall, satul următor. Are provizii şi cred că-l voi putea convinge să ne împrumute maşina lui.

— Ce te face să crezi că va fi de acord? întrebă Rolf.

— Doreşte cu disperare ceva ce eu îi pot oferi.

— N-avem timp de pierdut, spuse Rolf. Cât va dura să-l convingi?

Theo îşi stăpâni enervarea. Spuse:

— N-as spune că să obţinem o altă maşină şi s-o încărcăm cu provizii e tocmai o pierdere de timp. Am hotărât deja că e esenţial. Dar dacă ai o propunere mai bună, s-o auzim.

— În ordine, să mergem, spuse Rolf.

Theo ambreie şi conduse cu grijă prin întuneric. Când ajunseră în suburbiile din Asthall, spuse:

— O să împrumutăm maşina lui, iar pe a mea o s-o lăsăm în garaj. Dacă avem noroc, o să le trebuiască mult timp până să ajungă la el. Şi cred că pot garanta că nu va vorbi. Julian se aplecă în faţă şi zise:

— Asta nu înseamnă că-ţi expui prietenul la un pericol? Nu trebuie să facem aşa ceva.

Rolf era nerăbdător.

— Trebuie să rişte.

— Dacă suntem prinşi, tot ce ne poate lega de el e maşina, îi spuse Theo lui Julian. Poate pretinde că i-a fost luată noaptea, că am furat-o, sau că l-am silit să ne ajute.

— Să presupunem că nu ne va ajuta, zise Rolf. Ar fi mai bine să vin înăuntru cu tine şi să-l fac să accepte.

— Cu forţa? Nu fi prost. Cât timp va tăcea după aşa ceva? Ne va ajuta, nu însă dacă începem prin a-l ameninţa. Am nevoie de o persoană care să meargă cu mine. O iau pe Miriam.

— De ce pe Miriam?

— Pentru că ştie ce anume ne trebuie pentru naştere.

Rolf nu mai zise nimic. Theo se întrebă dacă folosise destul tact, apoi se înfurie pe aroganţa care făcea ca tactul să fie necesar. Trebuia însă să evite cumva o ceartă pe faţă. În comparaţie cu siguranţa lui Julian, cu importanţa uriaşă a ceea ce voiau să facă, enervarea din ce în ce mai ***1*** mare pe care i-o provoca Rolf părea un lux primejdios. Era alături de ei pentru că voise să fie, de fapt însă nu avusese de ales. Nu-i datora sprijin decât lui Julian şi copilului ei nenăscut încă, nimănui altcuiva.

Când ridică mâna, ca să apese pe soneria de la poarta uriaşă din zid, văzu, spre surprinderea lui, că aceasta era deschisă. Îi făcu semn lui Miriam şi intrară. Închise poarta în urma lor. Casa era în întuneric, cu excepţia salonului. Draperiile erau trase, dar o dâră de lumină se strecura printre ele. Văzu că nici garajul nu era încuiat, uşa era larg deschisă şi înăuntru se zărea umbra întunecată a maşinii Renault. Nu-l mai miră când găsi şi uşa laterală descuiată. Aprinse lumina în hol, chemând încet, dar nu primi niciun răspuns. Cu Miriam lângă el, parcurse coridorul spre salon.

De cum împinse uşa, ştiu ce va găsi. Mirosul îl sufocă, puternic şi oribil, ca o boală contagioasă; sânge, fecale, mirosul morţii. Jasper se instalase cât mai comod pentru actul final al vieţii lui. Şedea în fotoliu, în fata căminului stins, mâinile atârnându-i pe lângă braţele fotoliului. Metoda pe care o alesese fusese sigură şi fără milă. Îşi introdusese în gură ţeava unui revolver şi partea de sus a capului explodase. Ce rămăsese din el zăcea aplecat peste piept, unde se întindea un fel de bavețică de sânge cafeniu, ce părea vomă uscată. Jasper fusese stângaci şi arma zăcea pe podea, lângă fotoliu, sub o măsuţă rotundă pe care se aflau cheile casei şi ale maşinii, un pahar gol, o sticlă goală de vin roşu şi un bilet scris de mână, prima parte în latină, ultima în engleză.

Quid te exempta iuvat spinis de pluribus una?
Vivere şi recte nescis, decede peritis.
Lusisti satis, edisti satis atque bibisti:
Tempus abire tibi est.

Miriam se apropie de el şi îi atinse degetele reci, cu un gest instinctiv şi inutil, de compasiune.

— Bietul om, spuse. Oh, bietul om.

— Rolf ar zice că ne-a făcut un serviciu. Nu mai e nevoie să pierdem timp ca să-l convingem.

— De ce a făcut-o? Ce scrie în bilet?

— E un citat din Horaţiu. Zice că nu e nicio plăcere în a scăpa de un ghimpe dintr-atâţia câţi există. Dacă nu poţi trăi cum trebuie, pleacă. Probabil că a găsit citatul, în latină, în *Oxford Book of Quotations.*

Ce scria în engleză, dedesubt, era mai scurt şi mai clar. „Îmi cer scuze pentru mizeria făcută. Mai e un glonţ în armă.” Să fi fost, se întrebă Theo, un avertisment sau o invitaţie? Şi ce anume îl condusese pe Jasper spre acest gest? Remuşcările, regretul, singurătatea, disperarea, sau faptul că pricepuse că ghimpele fusese scos, dar durerea rămăsese şi nu se mai putea lecui?

— Cred c-ai să găseşti cearşafuri şi pături sus. Eu iau proviziile.

Îi părea bine că purta pardesiul lung, de excursii. În buzunarul interior din căptuşeală, revolverul încăpea cu uşurinţă. Verifică dacă era cu adevărat un glonţ în încărcător, îl scoase, şi puse arma şi glonţul în buzunar.

Bucătăria, cu mesele goale, cu un şir de căni agăţate cu mânerele frumos aliniate, era neîngrijită dar ordonată, fără vreun semn că ar fi fost folosită vreodată, cu excepţia unui şervet pentru ceai, şifonat şi vizibil spălat de curând, pus la uscat pe stativul de vase gol. Singura notă discordantă în acea ordine perfectă o făceau două carpete rulate şi rezemate de perete. Să fi intenţionat oare Jasper să se omoare aici şi să-şi fi spus că sângele va ieşi mai uşor de pe podeaua din piatră? Sau voise s-o mai spele o dată şi realizase cât de inutilă era grija lui obsesivă pentru aparenţe?

Uşa de la cămară era descuiată. După douăzeci şi cinci de ani de gospodărire plină de teamă, nemaiavând nevoie de comoara lui de provizii, o lăsase deschisă, aşa cum îşi

lăsase deschisă şi viaţa, pentru eventualii hoţi. Şi aici totul era în perfectă ordine şi curăţenie. Rafturile din lemn găzduiau cutii mari din tinichea, cu marginile lipite cu scotch. Fiecare avea o etichetă cu scrisul elegant al lui Jasper: Carne, Fructe conservate, Lapte praf, Zahăr, Cafea, Orez, Ceai, Făină. Etichetele, literele scrise cu atâta meticulozitate, îl cutremurară pe Theo, dureros şi nedorit; simţi un val de milă şi de regret, cum nu simţise văzând creierii împrăştiaţi ai lui Jasper şi pieptul lui acoperit de sânge. Scurt timp se lăsă pradă lui, apoi se concentră asupra sarcinii pe care trebuia s-o ducă la capăt. Primul gând fu să golească cutiile pe podea şi să aleagă ce credea că le-ar fi mai necesar, cel puţin pentru prima săptămână, dar îşi spuse că nu avea timp. Chiar şi ruperea scotch-ului ar dura prea mult. Mai bine să ia cutiile închise; carne, lapte praf, fructe uscate, cafea, zahăr, conserve de zarzavaturi. Cutiile mai mici, pe care scria medicamente şi seringi, tablete de purificare a apei şi chibrituri erau absolut necesare, ca şi o busolă. I-a fost mai greu să se decidă în privinţa celor două arzătoare cu parafină. Unul era un model vechi, cu un singur foc; la celălalt, mai modern, incomod de cărat, cu trei focuri, renunţă căci ar fi ocupat prea mult loc. Simţi o uşurare când găsi o canistră cu ulei şi una cu zece litri de benzină. Spera că rezervorul maşinii nu era gol.

O auzi pe Miriam deplasându-se repede dar fără zgomot la etajul de deasupra lui, şi când se întoarse, după ce dusese o a doua încărcătură de cutii la maşină, o întâlni coborând pe scări, cu bărbia rezemată de patru perne.

— De ce n-ar sta comod? spuse ea.

— O să cam ocupe loc. Ai găsit tot ce-ţi trebuie pentru naştere?

— O mulţime de prosoape şi de cearşafuri. Pe perne putem să ne aşezăm în maşină. În dormitor e un dulăpior de prim-ajutor. Am scos tot din el, am îngrămădit ce-am găsit într-o faţă de pernă. Dezinfectantul ne va fi de folos, în general însă sunt doar medicamente obişnuite – aspirină, bicarbonat, sirop contra tusei. Au de toate. Păcat că nu

putem rămâne aici.

Ştia că nu era o propunere făcută în serios, totuşi o combătu.

— Când îşi vor da seama că am dispărut, ăsta va fi unul din primele locuri în care mă vor căuta. Îi vor vizita şi interoga pe toţi cei care mă cunosc.

Lucrau împreună în tăcere, cu metodă. Când portbagajul fu, în cele din urmă, plin, îl închise fără zgomot şi spuse:

— Băgăm maşina mea în garaj şi-l încuiem. O să încui şi poarta de la intrare. Nu-i va împiedica pe poliţişti să intre, dar va preveni descoperirea prematură.

Când încuia uşa căsuţei, Miriam îşi aşeză mâna pe braţul lui şi spuse iute:

— Arma. E mai bine ca Rolf să nu ştie că o ai.

Glasul ei era insistent, aproape autoritar, ecou al propriei anxietăţi instinctive.

— Nici n-aveam de gând să-i spun lui Rolf, zise.

— Mai bine nu-i spune nici lui Julian. Rolf va încerca să ţi-o ia, iar Julian va voi s-o arunci.

— N-o să le spun, zise scurt. Şi dacă Julian vrea protecţie pentru ea şi pentru copil, ar face mai bine să accepte mijloacele prin care o poate obţine. Aspiră cumva să fie mai virtuoasă decât Dumnezeul ei?

Scoase cu atenţie Renault-ul pe poartă şi-l parcă în spatele Rover-ului. Rolf, păşind încolo şi-ncoace lângă maşină, era indignat.

— Aţi stat al naibii de mult. Aţi avut probleme?

— Nu. Jasper e mort. S-a sinucis. Am adunat cât poate duce maşina. Du Rover-ul în garaj şi eu am să-l încui, ca şi poarta. Întotdeauna încuiam eu casa.

Nu era nimic care să merite transferat din Rover în Renault, cu excepţia hărţilor automobilistice şi a unei ediţii de buzunar din *Emmay* pe care o găsi în torpedou. Strecură cartea în buzunarul interior al hainei, unde avea revolverul şi jurnalul. Peste două minute erau cu toţii în maşină. Theo se aşeză la volan. Rolf, după ce şovăi o clipă, luă loc lângă el, Julian în spate, între Miriam şi Luke. Theo încuie poarta şi aruncă cheia peste ea. Cu excepţia pantei acoperişului, nu

se vedea nimic din casa cufundată în întuneric.

23

În prima oră au trebuit să oprească de două ori, pentru ca Miriam şi Julian să poată să se poată retrage în întuneric. Rolf le urmărea cu privirea încordată, neliniştit de cum le pierdea din vedere. Ca răspuns la vizibila lui nerăbdare, Miriam îi spuse:

— Trebuie să te obişnuieşti cu asta. Aşa se întâmplă în ultimele luni ale sarcinii. Apăsă pe vezica urinară.

La a treia oprire, coborâră să-şi dezmorţească picioarele şi Luke o luă şi el spre gardul viu, mormăind ceva drept scuză. Cu farurile stinse şi motorul oprit, tăcerea părea absolută. Aerul era cald şi dulce, de parcă ar fi fost încă vară, stelele străluceau sus, pe cer. Theo avu impresia că se simţea, de departe mirosul unui câmp de fasole, dar fără îndoială era doar o părere; florile sigur au căzut până acum, fasolea era de mult coaptă.

Rolf se apropie de el.

— Noi doi avem ceva de vorbit.

— Atunci hai să vorbim.

— Expediţia asta nu poate avea doi conducători.

— Expediţie? Asta crezi tu că suntem? Cinci fugari rău echipaţi, fără să ştim clar unde ne ducem sau ce vom face când vom ajunge acolo. Nu prea se simte nevoia unei ierarhii în ce priveşte comanda. Dar dacă faptul că-ţi spui lider îţi produce vreo satisfacţie, pe mine nu mă deranjează, atâta timp cât nu te aştepţi la supunere oarbă.

— Niciodată n-ai fost de-al nostru, n-ai făcut niciodată parte din grup. Ţi s-a dat prilejul să ni te alături şi ai refuzat. Te afli aici doar pentru că am trimis după tine.

— Mă aflu aici pentru că Julian a trimis după mine. Suntem siliţi să rămânem împreună. Pot convieţui cu tine, odată ce n-am de ales. Îţi sugerez să dai dovadă de aceeaşi tolerantă.

— Vreau să conduc eu maşina.

După care, de parcă n-ar fi fost prea clar ce voise să

spună:

— De acum încolo vreau să conduc eu maşina.

Theo râse, cu o veselie spontană şi sinceră.

— Copilul lui Julian va fi primit ca un miracol. Tu vei fi salutat ca tatăl acestui miracol. Noul Adam, creatorul noii rase, salvatorul omenirii. Pentru oricine, lucrul ăsta reprezintă suficientă putere potenţială, bănuiesc că o putere mai mare decât poţi tu să duci. Şi te deranjează că nu conduci maşina!

Înainte de a răspunde, Rolf tăcu un timp.

— În ordine, hai să facem un pact. S-ar putea să am nevoie de tine. Gardianul a considerat că ai ceva de dat. Şi mie o să-mi trebuiască un consilier.

— Am impresia că sunt un fel de confident universal. Probabil că vei fi la fel de nesatisfăcut de mine cum a fost şi el.

Tăcu o clipă, după care întrebă:

— Te gândeşti deci să preiei puterea?

— De ce nu? Dacă vor sperma mea, va trebui să mă accepte şi pe mine. Una fără cealaltă nu se poate. Pot face treaba asta la fel de bine ca şi el.

— Credeam că grupul vostru consideră că o face prost, că e un tiran fără milă. Îţi propui, deci, să înlocuieşti o dictatură cu alta. Una plină de înţelegere, de data asta. Majoritatea tiranilor încep aşa.

Rolf nu răspunse. Theo se gândi; suntem singuri. S-ar putea să fie unica şansă pe care o voi avea de a sta de vorbă cu el altfel decât în prezenţa celorlalţi. Spuse:

— Știi ce, eu tot mai cred că ar trebui să-i telefonăm Gardianului, să-i acordăm lui Julian îngrijirea de care are nevoie. Ştii că asta e singura cale înţeleaptă.

— Iar tu ştii că ea nu poate suporta aşa ceva. O să fie bine, ai să vezi. Naşterea e un proces natural, nu crezi? Are o moaşă.

— Care n-a mai asistat o naştere de douăzeci şi cinci de ani. Ca să nu mai vorbim că pot apărea oricând complicaţii.

— N-o să apară nicio complicaţie. Miriam nu-şi face griji. Oricum, riscul unor complicaţii, fizice sau mentale, va fi

mult mai mare dacă o vom sili să intre într-un spital. E îngrozită de Gardian, crede că e diavolul. L-a omorât pe fratele lui Miriam şi probabil, chiar acum, îl omoară pe Gascoigne. E moartă de spaimă că i-ar putea face vreun rău copilului.

— Ridicol. Niciunul dintre voi nu poate crede una ca asta. E ultimul lucru pe care ar vrea să-l facă. Odată intrat în posesia copilului, puterea lui va creşte imens, nu numai în Marea Britanie, ci în întreaga lume.

— Nu puterea lui, a mea. Eu unul nu sunt îngrijorat pentru siguranţa ei. Consiliul nu-i va face niciun rău, ei sau copilului. Dar eu, nu Xan Lyppiatt voi fi cel ce-şi va prezenta copilul lumii, şi atunci o să vedem cine e Gardianul Angliei.

— Ce planuri ai?

— Ce vrei să spui?

Glasul lui Rolf era plin de suspiciune.

— Păi trebuie să ai vreo idee despre ce plănuieşti să faci, dacă reuşeşti să-i smulgi Gardianului puterea.

— Aici nu-i vorba de smuls puterea. Poporul va fi acela care mi-o va da. Va trebui s-o facă, dacă va voi ca Marea Britanie să fie repopulată.

— Aha, înţeleg. Poporul va fi cel ce ţi-o va da. Cred că ai dreptate. Şi, pe urmă?

— O să numesc propriul meu Consiliu, dar fără Xan Lyppiatt în el. Lyppiatt şi-a luat porţia lui de putere.

— Presupun că vei face ceva ca să pacifici Insula Man.

— Nu asta e prioritatea numărul unu. Ţara nu-mi va fi prea recunoscătoare dacă voi pune în libertate o bandă de psihopaţi criminali. Voi aştepta până ce vor dispărea pe căi naturale. Problema asta se va rezolva de la sine.

— Cred că asta urmăreşte şi Lyppiatt, spuse Theo. Miriam n-o să fie prea încântată.

— Nu-i treaba mea dacă Miriam e încântată sau nu. Ea are o sarcină anume şi, când o va îndeplini, va fi recompensată cum se cuvine.

— Şi Vizitatorii? Plănuieşti un tratament mai omenos pentru ei sau vei pune capăt imigrării străinilor tineri? La urma urmelor, ţările lor au nevoie de ei.

— O să supraveghez problema îndeaproape şi o să am grijă ca aceia pe care îi primim să se bucure de un tratament corect şi sever în acelaşi timp.

— Îmi imaginez că exact asta crede şi Gardianul că face. Dar cu Eliberarea ce ai de gând?

— Nu mă voi amesteca în libertatea oamenilor de a-si pune capăt zilelor cum cred ei de cuviinţă.

— Gardianul Angliei te-ar aproba.

— Ce pot face eu, iar el nu poate, este să fiu părintele noii rase, spuse Rolf. Avem deja, pe calculator, amănunte despre toate femeile sănătoase din grupa de vârstă între treizeci şi cincizeci de ani. Lupta pentru sperma fertilă va fi cumplită. Evident, există şi aici un pericol. De-aia va trebui să selectăm cu mare grijă exemplarele sănătoase, superbe fizic şi foarte inteligente.

— Gardianul Angliei n-ar avea nimic împotrivă. Ăsta era şi planul său.

— Numai că sperma e a mea, nu a lui.

— Se pare că la un singur lucru nu te-ai gândit, spuse Theo. Totul va depinde de cum va fi copilul, nu crezi? Trebuie ca nou-născutul să fie normal şi sănătos. Presupune că Julian va da naştere unui monstru…

— De ce-ar fi un monstru? De ce copilul meu şi al ei nu ar fi normal?

Momentul de vulnerabilitate, de încredere împărtăşită, teama secretă în sfârşit recunoscută şi rostită îi provocară lui Theo o secundă de simpatie. Nu era destul ca să-l facă să-i placă tovarăşul de discuţie; era destul ca să-l împiedice să spună la ce se gândea: S-ar putea să ai mai mult noroc dacă acest copil va fi anormal, diform, un idiot, un monstru. Dacă e sănătos, pentru tot restul vieţii tale nu vei fi altceva decât un animal de prăsilă. Doar nu-ţi imaginezi că Gardianul îşi va ceda puterea, chiar şi părintelui noii rase? S-ar putea să aibă nevoie de sperma ta, dar pot obţine o cantitate din care să populeze Anglia şi jumătate din lume, şi apoi să decidă că se pot lipsi de tine. Când Gardianul va vedea în tine o ameninţare, probabil că exact aşa se va întâmpla. Dar nu spuse nimic.

Din întuneric apărură trei siluete, mai întâi Luke, în urma lui Miriam şi Julian, ţinându-se de mână, păşind cu grijă pe coasta plină de gropi. Rolf se sui la volan.

— În ordine, spuse, s-o luăm din loc. De acum înainte, conduc eu.

24

De îndată ce maşina ţâşni înainte. Theo îşi dădu seama că Rolf va conduce prea repede. Îi aruncă o privire, întrebându-se dacă să rişte sau nu să-i atragă atenția, sperând că drumul se va îmbunătăți şi că nu va fi nevoie. În raza albă a farurilor, carosabilul plin de hârtoape părea la fel de ireal şi fantastic ca un peisaj lunar, apropiat şi, în acelaşi timp, misterios de depărtat şi de nesfârşit. Rolf privea prin parbriz cu intensitatea încrâncenată a unui pilot de formula unu, rotind volanul de îndată ce un nou obstacol apărea în întuneric. Drumul, cu gropile, cu hârtoapele lui, ar fi fost periculos şi pentru un şofer prudent. Acum, condusă brutal de Rolf, maşina sălta şi se zgâlţâia, aruncându-i dintr-o parte în alta pe cei trei pasageri înghesuiţi în spate.

Miriam făcu un efort să se elibereze din strânsoare, ca să se poată apleca în faţă şi spuse:

— Ia-o mai uşor, Rolf. Încetineşte. Nu-i face bine lui Julian. Vrei s-o apuce durerile naşterii?

Vocea ei era calmă, dar cuprindea în ea o autoritate absolută. Efectul fu imediat. Rolf ridică pe loc piciorul de pe accelerator. Dar era prea târziu. Maşina se zgâlţâi şi se hurducă, se roti violent într-o parte şi, timp de trei secunde, se răsuci scăpată de sub control. Rolf apăsă cu putere frâna şi se opriră brusc.

Spuse, aproape în şoaptă:

— Fir-ar să fie! Am pană de cauciuc în faţă. Reproşurile n-ar fi avut niciun rost. Theo îşi desfăcu centura de siguranţă.

— E o roată de rezervă în portbagaj. Să tragem maşina de pe carosabil.

Coborâră ameţiţi şi se aşezară la umbra întunecată a gardului viu, în timp ce Rolf trăgea maşina pe acostamentul acoperit de iarbă. Theo văzu că se aflau în plin câmp, într-un loc deschis, probabil, gândi el, la vreo cincisprezece kilometri de Stratford. De fiecare parte a drumului se întindea un gard viu neîngrijit, format din tufişuri înalte,

încâlcite, întrerupte de spărturi prin care se puteau vedea cicatricele câmpului arat. Julian, înfăşurată în haina ei, stătea calmă şi tăcută, ca un copil ascultător, luat la un picnic şi aşteptând răbdător ca un incident minor să fie remediat de adulţi.

Vocea lui Miriam era calmă, dar nu putea ascunde nota de teamă existentă în ea.

— Cât o să dureze?

Rolf privi în jur. Spuse:

— Cam douăzeci de minute, dacă avem noroc, mai puţin. Dar am fi mai în siguranţă departe de drum, undeva unde să nu putem fi văzuţi.

Fără să dea vreo explicaţie, o luă repede înainte. Aşteptară, cu privirea aţintită spre direcţia din care trebuia să apară. În mai puţin de un minut, era înapoi.

— Cam la o sută de metri la dreapta e o poartă şi un drum ca vai de el. Pare că duce la un pâlc de copaci. Acolo vom fi mai în siguranţă. Dumnezeu mi-e martor că drumul ăsta e aproape impracticabil, dar dacă am mers noi pe el, pot merge şi alţii. Nu putem risca să oprească vreun prost şi să se ofere să ne ajute.

— Cât e până acolo? obiectă Miriam. N-aş vrea să mergem mai departe decât e absolut necesar şi, oricum, va fi greu, pe jantă.

— Trebuie să ne ascundem undeva, spuse Rolf. Nu ştiu cât o să dureze. Trebuie să ieşim de pe şosea.

Theo nu scoase o vorbă, dar era de acord cu el. Mai important era să nu fie descoperiţi, decât să facă kilometri în plus. Poliţia Siguranţei Statului nu va şti în ce direcţie au pornit şi, dacă încă n-au descoperit cadavrul lui Jasper, nu ştiu nici marca sau numărul maşinii. Se aşeză la volan şi Rolf nu obiectă.

— Ţinând seama de proviziile din portbagaj, ar fi mai bine dacă am mai uşura maşina. Julian poate rămâne, ceilalţi vor merge pe jos.

Poarta şi poteca erau mai aproape decât se aşteptase Theo. Drumul părăginit urca lin de-a lungul unui câmp nearat, lăsat de mult în paragină. Colbul purta urmele

roţilor grele ale tractoarelor; partea din mijloc era acoperită de ierburi înalte, care tresăreau în lumina farurilor aidoma unor antene fragile. Theo conducea încet şi cu mare atenţie, cu Julian lângă el, cele trei siluete tăcute mergând ca nişte umbre pe lângă ei. Când ajunseră la pâlcul de copaci, văzu că pădurea oferea o ascunzătoare mai deasă decât se aşteptase. Dar mai exista un ultim obstacol, între ea şi drum se afla un şanţ adânc, lat de vreo doi metri.

Rolf lovi în geamul maşinii. Spuse:

— Aşteaptă aici o clipă. Apoi porni din nou înainte.

Se întoarse şi zise:

— Există un drum de trecere la vreo treizeci de metri de-aici. Pare că duce la un luminiş.

Intrarea în pădure era, de fapt, un pod îngust, construit din bârne şi pământ, acoperit acum de ierburi şi bălării. Theo observă uşurat că era destul de lat ca să poată trece cu maşina peste el, dar aşteptă până ce Rolf luă lanterna şi inspectă bârnele, ca să se asigure că nu erau putrede. Îi făcu semn să vină şi Theo manevră cu destulă uşurinţă maşina peste pod. Imediat se trezi înconjurat de un pâlc de mesteceni, crengile lor înalte arcuite într-un baldachin de frunze verzi, încâlcite, ca un acoperiş sculptat. Coborând din maşină, Theo văzu că se opriseră într-un morman de frunze moarte, ce foşneau sub picior, şi de fructe plesnite în două.

Rolf şi Theo schimbară împreună roata din faţă, în timp ce Miriam le ţinea lanterna. Luke şi Julian stăteau împreună şi-i priveau în tăcere; Rolf scoase roata de rezervă, cricul şi opritorul roţii. Numai că schimbarea roţii se dovedi mai dificilă decât se aşteptase Theo. Şuruburile erau foarte strânse şi nici el, nici Rolf nu le putură deșuruba.

Lumina lanternei se mişca încolo şi încoace, când Miriam îşi căuta o poziţie mai comodă. Rolf spuse nerăbdător:

— Pentru numele lui Dumnezeu, tine-o fix. Nu văd ce fac. Şi e foarte slabă.

O clipă mai târziu, lanterna se stinse.

Miriam nu aşteptă întrebarea lui Rolf. Zise:

— Nu avem baterie de rezervă. Îmi pare rău. Trebuie să

stăm aici până dimineaţă.

Theo se aştepta ca Rolf să explodeze de enervare. Nu se întâmplă aşa. Se îndreptă din şale şi rosti calm:

— În cazul ăsta, am putea să mâncăm ceva şi să ne instalăm cât mai comod pentru restul nopţii.

25

Theo şi Rolf hotărâră să doarmă pe jos, ceilalţi trei în maşină, Luke pe bancheta din faţă, iar cele două femei, ghemuite, în spate. Theo adună braţe întregi de frunze de fag, întinse pe jos fulgarinul lui Jasper şi se acoperi cu o pătură şi cu propriul pardesiu. Ultimul lucru de care îşi mai aducea aminte erau vocile îndepărtate ale celor două femei ce se pregăteau de culcare şi trosnetul crenguţelor de sub el, când se cufundă mai adânc în patul de frunze. Înainte de a adormi, se stârni vântul, nu destul de puternic ca să agite crengile de la baza fagului de deasupra lui, făcând însă un zgomot depărtat, de parcă pădurea s-ar fi trezit la viață.

A doua zi de dimineaţă deschise ochii în fata unui mozaic de frunze de fag în bronz şi auriu, spart de dâre subţiri de lumină palidă, lăptoasă. Simţea pământul tare, mirosul de argilă şi frunze, puternic şi, într-un fel, reconfortant. Luptă să iasă de sub greutatea păturii şi a hainei si-si întinse mădularele, conştient că-l dor umerii şi şalele. Era mirat că dormise atât de adânc pe un pat care, minunat de moale la început, sub greutatea sa devenise compact şi tare ca o scândură.

Părea că se trezise ultimul. Portierele maşinii erau deschise, banchetele goale. Cineva pregătise de-acum ceaiul de dimineaţă. Pe marginea plată a unei buturugi se aflau cinci căni, toate din colecţia lui Jasper de căni vândute cu ocazia încoronării, şi un ceainic de metal.

Cănile colorate aveau un aer ciudat de festiv.

— Serveşte-te, spuse Rolf.

Miriam ţinea în fiecare mână câte o pernă şi le scutura viguros. Le duse înapoi la maşină, unde Rolf reîncepuse lucrul. Theo îşi bău ceaiul, apoi se duse să-l ajute şi munciră împreună, eficient şi cu plăcere. Mâinile mari, cu degete pătrate ale lui Rolf erau remarcabil de îndemânatice. Poate pentru că erau amândoi odihniţi, mai puţin speriaţi, pentru că nu mai depindeau de singurul fascicul de lumină al

lanternei, şuruburile care păruseră de nedesfăcut cedară eforturilor lor conjugate. Adunând un pumn de frunze, ca să se şteargă pe mâini, Theo întrebă:

— Julian şi Luke unde sunt?

Rolf răspunse:

— Îşi spun rugăciunile. Aşa fac în fiecare zi. Când se întorc, o să mâncăm ceva. I-am dat lui Luke sarcina să se ocupe de raţii. Îi prinde bine să aibă de făcut ceva mai util decât să se roage împreună cu soţia mea.

— Nu se puteau ruga aici? Ar trebui să rămânem împreună.

— Nu s-au dus departe. Le place să nu-i deranjeze nimeni. Oricum, nu-i pot opri. Lui Julian îi face plăcere şi Miriam îmi tot zice că trebuie să mă străduiesc să fie calmă şi fericită. Pentru ei, e ca un ritual. Nu fac rău nimănui. Dacă eşti îngrijorat, de ce nu te duci şi tu?

— Nu cred că au nevoie de mine, spuse Theo.

— Ştiu şi eu… Ar putea încerca să te convertească. Eşti creştin?

— Nu, nu sunt creştin.

— Atunci ce crezi?

— Despre ce?

— Despre lucrurile pe care credincioşii le consideră importante. Dacă există un Dumnezeu. Cum îţi explici răul? Ce se întâmplă când murim? De ce suntem aici? Cum ar trebui să ne trăim vieţile?

— Ultima întrebare e cea mai importantă, singura care are cu adevărat un sens, spuse Theo. Nu e nevoie să fii credincios ca să crezi în ea. Şi nu e nevoie să fii creştin, ca să găseşti un răspuns. Rolf se întoarse spre el şi-l întrebă, de parcă ar fi vrut cu adevărat să afle răspunsul:

— Dar în ce crezi? Nu mă refer doar la religie. De ce anume eşti sigur?

— Că odată n-am existai şi că acum exist. Că într-o zi nu voi mai fi.

Rolf râse scurt, aspru ca un strigăt.

— Foarte prudent. Nimeni nu te poate contrazice. El, Gardianul Angliei, el în ce crede?

— Nu ştiu. Niciodată n-am discutat despre asta.

Miriam se apropie de noi şi, rezemându-se cu spatele de trunchiul unui copac, îşi desfăcu larg picioarele, închise ochii şi-şi ridică faţa, zâmbind blând, spre cer, ascultând fără să rostească un cuvânt.

Credeam în Dumnezeu şi în diavol, spuse Rolf. Şi într-o dimineaţă, la doisprezece ani, mi-am pierdut credinţa. M-am trezit şi mi-am dat seama că nu mai credeam în niciunul din lucrurile pe care mă învăţaseră Fraţii Creştini. Îmi închipuisem că, dacă s-ar întâmpla una ca asta, mi-ar fi prea frică pentru a mai putea trăi, dar nimic nu se schimbase. Într-o seară m-am dus la culcare crezând şi a doua zi de dimineaţă m-am trezit fără să mai cred. Nici nu-i puteam spune lui Dumnezeu că-mi părea rău, pentru că El nu mai exista. Şi cu toate astea, nu avea nicio importanţă. De atunci n-a mai avut niciodată.

— Cu ce-ai umplut locul lăsat gol de El? întrebă Miriam, fără să deschidă ochii.

— N-a fost niciun loc goi. Exact asta încerc să vă spun.

— Şi diavolul?

— Cred în Gardianul Angliei. El există. Pentru mine, el e destul de diabolic pentru moment.

Theo se îndepărtă de ei şi porni pe poteca îngustă dintre copaci. Absenţa lui Julian încă îl mai îngrijora, îl îngrijora şi îl înfuria. Ar fi fost cazul să ştie că trebuie să rămână tot timpul împreună, să-şi dea seama că oricine, un vagabond, un pădurar, un muncitor al câmpului ar fi putut veni pe drum şi i-ar fi putut vedea. Nu doar de Politia Securității Statului şi de grenadieri trebuiau să se teamă. Ştia că-si hrăneşte iritarea cu temeri iraţionale.

Cine ar fi putut să-i surprindă în locul acesta părăsit şi la ora aceasta? Mânia îl cuprinse, surprinzătoare prin vehementa ei.

Şi atunci îi văzu. Se aflau la numai cincizeci de metri depărtare de luminiş şi de maşină, îngenuncheaţi pe un petic mic de muşchi, complet absorbiţi de rugăciune. Luke ridicase un altar – una din cutiile de tinichea, răsturnată şi acoperită cu un şervet de ceai. Pe ea se găsea o singură

luminare, înfiptă într-o farfurie. Lângă ea se afla o alta, cu două firimituri de pâine şi, alături, o cană mică. El purta o stolă bej. Theo se întrebă dacă o ţinea, împăturită, în buzunar. Nu-şi dădură seama de prezenţa lui şi i se păreau doi copii total absorbiţi de un joc primitiv, cu chipurile grave pătate de umbrele frunzelor. Privi cum Luke ridică farfuria cu cele două firimituri în mâna stângă, aşezând palma dreaptă peste ea. Julian îşi plecă şi mai mult capul, părând că atinge pământul. Cuvintele, pe jumătate amintite din îndepărtata lui copilărie, erau rostite cu voce nespus de înceată, dar ajunseră clar la Theo.

„Şi luând o pâine, a mulţumit, a frânt-o şi le-a dat-o, zicând: Acesta este trupul Meu, care se dă pentru voi; să faceţi lucrul acesta în amintirea Mea!

Tot astfel le-a dat şi paharul, după cină, zicând: Acest pahar este legământul cel nou în sângele Meu, care se varsă pentru voi.“

Stătea deoparte, adăpostit de copaci, şi privea. În amintire, se afla din nou în bisericuţa întunecată din Surrey, în costumul bleumarin de duminică, iar domnul Greenstreet, plin de importanţă, cu grijă ţinută în frâu, conducea credincioşii, strană după strană, spre împărtăşanie. Îşi amintea de capul plecat al mamei lui. Atunci se simţise lăsat deoparte, cum lăsat deoparte se simţea şi acum. Furişându-se pe sub copaci, reveni în luminiş.

— Sunt aproape gata, spuse. Nu mai durează mult.

— Niciodată nu durează mult, zise Rolf. Putem pregăti micul dejun şi pentru ei. Presupun că trebuie să fim recunoscători că Luke nu simte nevoia să-i tină şi câte o predică.

Vocea şi zâmbetul lui erau pline de îngăduinţă. Care-o fi relaţia lui cu Luke? se întrebă Theo. Părea că-l tolerează ca pe un copil bine intenţionat, de la care nu te puteai aştepta să te ajute ca un adult, dar care se străduia să fie util şi nu deranja pe nimeni. Oare Rolf nu făcea altceva decât să accepte totul ca fiind capriciul unei femei însărcinate? Dacă Julian dorea serviciile unui preot personal, atunci era gata

să-l includă pe Luke între cei Cinci Peşti, chiar dacă nu avea niciun fel de calităţi practice de oferit. Sau nu cumva Rolf, în acea unică şi totală respingere a religiei copilăriei lui, păstrase inconştient un vestigiu de superstiţie? Oare o parte a minţii lui îl privea pe Luke ca pe făcătorul de minuni care poate preschimba firimiturile în carne, care aduce noroc, a cărui prezenţă în rândul lor putea câştiga bunăvoinţa zeilor pădurii şi ai nopţii?

26

Vineri, 15 octombrie 2021

Scriu, aşezat în luminişul unei păduri de fagi, sprijinit de un copac. E după-amiază târziu şi umbrele încep să se lungească dar, în pădurice, căldura zilei persistă încă. Am convingerea că este pentru ultima dată când mai scriu în jurnal, dar chiar dacă nici eu nici cuvintele acestea nu vor supravieţui, trebuie să trec în el ziua asta. A fost o zi de extraordinară fericire şi am petrecut-o cu patru străini. În perioada de dinainte de Omega, la începutul fiecărui an universitar, obişnuiam să scriu o apreciere a fiecărui candidat pe care îl admisesem la colegiu. Această apreciere, cu fotografia de pe cererea de admitere, o păstram într-un dosar al meu. La sfârşitul celor trei ani, mă interesa să văd cât de corecte fuseseră portretele creionate de mine, cât de puţin se schimbaseră, cât de neputincios fusesem în a le schimba trăsăturile esenţiale de caracter. Rareori greşeam în caracterizările mele. Exerciţiul îmi întărea încrederea în propria judecată; poate că acesta şi era scopul său. Credeam că-i pot cunoaşte şi chiar îi cunoşteam. Nu am acelaşi sentiment în ce-i priveşte pe tovarăşii mei de fugă. Practic, încă nu ştiu nimic despre ei; părinţii, familiile, şcolile, iubirile, speranţele şi dorinţele lor. Şi cu toate astea niciodată nu m-am simţit mai în largul meu cu alte făpturi umane decât azi cu aceşti străini, de care acum, încă nu întru totul de bună-voie, sunt legat, şi pe unul dintre care învăţ să-l iubesc.

A fost o minunată zi de toamnă, cerul limpede, albastru ca azurul, lumina soarelui blândă şi moale, dar puternică, ca la mijloc de iunie, aerul dulce, parfumat, purtând în el iluzia fumului de lemne, a finului cosit, a roadelor strânse ale verii. Poate pentru că păduricea de fagi era atât de izolată, atât de bine delimitată, am împărtăşit cu toţii un sentiment de securitate absolută. Ne-am petrecut timpul

moţăind, discutând, muncind, jucând jocuri copilăreşti cu pietre şi crenguţe şi pagini rupte din jurnalul meu. Rolf a verificat şi curăţat maşina. Privind atenţia meticuloasă cu care controla fiecare centimetru pătrat, forţa cu care freca şi lustruia, era imposibil de crezut că acest mecanic înnăscut, făcând un lucru atât de nevinovat cu atâta plăcere, era acelaşi Rolf care, ieri, dăduse dovadă de o asemenea aroganţă, de atâta ambiţie nedisimulată.

Luke se ocupase de provizii. Dându-i această responsabilitate, Rolf dovedise că, prin firea lui, putea fi un conducător. Luke hotărâse că trebuie mai întâi să mâncăm alimentele proaspete şi apoi conservele, în ordinea datelor de expirare înscrise pe ele, câştigând prin această organizare plină de bun simţ o încredere în propria capacitate administrativă cu care nu era obişnuit. Sortase conservele, făcuse liste, întocmise meniuri. După ce mâncam, şedea tăcut cu cartea lui de rugăciuni sau venea lângă Miriam şi Julian, în timp ce eu le citeam din *Emma.* Întins pe frunzele de fag şi privind în sus, la peticele de cer din ce în ce mai albastru, mă simţisem la fel de nevinovat de fericit de parcă am fi fost la un picnic. Eram la un picnic. Nu discutam planuri de viitor sau despre primejdiile ce ne aşteptau. Acum asta mi se pare extraordinar, cred însă că era mai puţin o hotărâre conştientă de a nu face planuri sau a ne certa sau a discuta, ci mai degrabă dorinţa de a păstra ziua aceea neîntinată. Şi nici nu mi-am petrecut timpul recitind ce scrisesem înainte în acest jurnal. În starea euforică în care mă aflam, nu-mi doream să mă întâlnesc cu bărbatul acela plin de el, sardonic şi singur. Ţinusem jurnalul mai puţin de nouă luni şi, de azi încolo, nu voi mai avea nevoie de el.

Acum lumina scade şi văd cu greu pagina. Peste o oră vom începe călătoria. Maşina, strălucind prin grija lui Rolf, este gata, cu toate lucrurile în ea. Tot atât de sigur cum sunt că aceasta e ultima dată când scriu în jurnal, ştiu că vom avea de făcut faţă unor primejdii şi orori pe care nu mi le pot imagina. Niciodată n-am fost superstiţios, dar credinţa asta nu poate fi îndepărtată prin vreun argument.

Crezând în ea, mă simt totuşi liniştit. Şi mă bucur că am dispus de acest răgaz, de aceste ore de fericire nevinovată, furate, se pare, unui timp inexorabil. După-amiază, pe când scotocea în spatele maşinii, Miriam descoperise o altă lanternă, cu puţin mai mare decât un creion, care căzuse pe după perna banchetei. Cu greu ar fi putut s-o înlocuiască pe cea care ne lăsase baltă, dar mă bucur că nu știusem că era acolo. Aveam nevoie de ziua asta.

27

Ceasul de la bordul maşinii arăta ora trei fără cinci, mai târziu decât se aşteptase Theo. Drumul, îngust şi pustiu, se întindea palid în faţa lor, apoi aluneca sub roţile maşinii ca o fâşie de pânză ruptă şi murdară. Suprafaţa lui era din ce în ce mai proastă şi, mai tot timpul, când nimereau într-o groapă, maşina se hurduca violent. Era imposibil să mergi repede pe un drum ca ăsta; nu voia să rişte o nouă pană. Noaptea era întunecată, dar nu era beznă; o semilună ţâşnea de sub norii ce se deplasau rapid pe cer, stelele se zăreau, sus, ca nişte ace de gămălie marcând constelaţii numai pe jumătate desenate, Calea Lactee era o dâră de lumină. Maşina, pe care o conducea cu grijă, părea un refugiu mişcător, încălzit de răsuflarea lor, mirosind uşor a lucruri familiare, care-ţi goneau frica şi pe care, în starea lui de zăpăceală, încerca să le identifice: benzină, corpuri omeneşti, câinele bătrân al lui Jasper, mort de mult, se simţea chiar şi aroma bomboanelor de mentă. Rolf şedea lângă el, tăcut dar încordat, privind ţintă în faţa lui. Pe bancheta din spate, Julian stătea înghesuită între Miriam şi Luke. Era locul cel mai puţin comod, dar ea îl alesese; poate că, sprijinindu-se de cele două trupuri avea iluzia unei mai mari siguranţe. Ochii îi erau închişi, capul se odihnea pe umărul lui Miriam. Apoi, pe când el privea în oglindă, alunecă şi căzu în faţă. Cu blândeţe, Miriam îl ridică într-o poziţie mai confortabilă. Şi Luke părea că doarme, cu capul lăsat pe spate şi cu gura uşor întredeschisă.

Drumul deveni şerpuitor, dar suprafaţa lui se netezise întrucâtva. Neîncrederea lui Theo adormise într-o oarecare măsură, datorită orelor în care merseseră fără probleme. Poate că, până la urmă, călătoria nu va fi neapărat un dezastru. Gascoigne trebuie să fi vorbit, dar nu ştia nimic despre copil. Cu siguranţă că, în ochii lui Xan, cei Cinci Peşti erau o bandă de amatori, mică şi demnă de dispreţ. S-ar putea să nici nu se deranjeze să-i pună sub urmărire.

Pentru prima dată de la începutul călătoriei, simţi în el o undă de speranţă.

Trunchiul căzut îl văzu abia în ultimul moment şi frână violent, exact înainte ca maşina să intre în ramurile lui. Zgâlţâitura îl trezi pe Rolf, care înjură. Theo opri motorul. Se lăsă o clipă de tăcere în care două gânduri, urmându-se atât de repede că fură aproape simultane, îl făcură să devină perfect lucid. Primul era de uşurare; trunchiul nu părea greu, în ciuda mulţimii de frunze ruginii. Foarte probabil că el şi ceilalţi doi bărbaţi îl vor putea trage din drum fără prea mare efort. Al doilea gând îi stârni groaza. Nu putuse să cadă chiar atât de exact de-a curmezişul drumului; nu fuseseră furtuni puternice de curând. Obstacolul fusese pus acolo cu intenţie.

Şi în clipa aceea tinerii Omega apărură în jurul lor. Oribil, dar la început sosiră fără vreun zgomot, în totală tăcere. Prin fiecare geam îi privea câte un chip pictat, luminat de lumina tortelor. Fără să vrea, Miriam scoase un strigăt scurt. Rolf urlă:

— Intră în marşarier! întoarce! şi încercă să apuce volanul şi schimbătorul de viteze. Mâinile lor se încurcară.

Theo îl împinse deoparte şi intră rapid în marşarier. Motorul hurui, maşina ţâşni înapoi. Se opri cu o violenţă care-l azvârli în faţă. Tinerii Omega se mişcaseră probabil iute şi în tăcere, blocându-i cu un al doilea obstacol. Şi acum feţele apărură din nou la geamuri. Privi fix doi ochi lipsiţi de expresie, strălucitori, mărginiţi cu alb, într-o mască de spirale albastre, roşii şi galbene. Deasupra frunţii pictate, părul era tras în spate şi prins într-un nod în vârful capului. Într-o mână, tânărul Omega ţinea o torţă aprinsă, în cealaltă o bâtă, ca bastonul de poliţist, decorată cu cozi subţiri din păr. Theo îşi aminti cu groază că auzise cum Feţele Pictate, când ucideau, tăiau părul victimelor şi-l împleteau ca pe un trofeu, zvon în care nu prea crezuse, considerându-l parte a folclorului terorii. Acum privea fascinat, cu oroare, la şuviţele de păr şi se întreba dacă proveneau de pe capul unui bărbat sau al unei femei.

Nimeni din maşină nu scoase o vorbă. Tăcerea, ce părea

a fi durat minute, ar fi putut să fie de numai câteva secunde. Şi apoi se dezlănţui dansul ritual. Cu un strigăt puternic, siluetele începură să păşească încet în jurul maşinii, lovindu-i cu bâtele aripile şi capota, o bătaie ritmică de tobe ca acompaniament al vocilor stridente. Nu purtau decât pantaloni scurţi, dar corpurile nu le aveau pictate. În lumina torţelor, piepturile goale păreau albe ca laptele, cutiile toracice delicat vulnerabile. Picioarele ţopăind, capetele împodobite, chipurile pictate, tăiate de gurile larg deschise, ce cântau, te puteau face să-i priveşti ca pe o bandă de copii prea mari, jucându-şi jocurile zgomotoase dar, în fond, inocente.

Era oare posibil, se întrebă Theo, să discuţi cu ei, să încerci să-i convingi, să stabileşti măcar o recunoaştere a faptului că erau cu toţii oameni? Nu-şi pierdu timpul cu gândul acesta. Îşi aminti că întâlnise o dată pe una din victimele lor şi un fragment din conversaţia pe care o avuseseră îi reveni în minte. „Se spune că ucid o singură victimă, pe care o sacrifică, dar cu ocazia aia, mulţumesc lui Dumnezeu, le-a fost de-ajuns maşina. Nu intra în vorbă cu ei, adăugase. Abandonează vehiculul şi fugi.“ Pentru el, fuga nu fusese uşoară; pentru ei, împovăraţi cu o femeie însărcinată, părea imposibilă. Ăsta era însă un lucru care i-ar fi putut face să nu se mai gândească la crimă, dacă erau în stare să judece raţional şi dacă ar fi crezut: sarcina lui Julian. Dovada era acum suficient de vizibilă şi pentru un Omega. Dar nu avea nevoie să se întrebe care va fi reacţia lui Julian; nu fugiseră de Xan şi de Consiliu ca să cadă sub puterea Feţelor Pictate. Privi în spate, la Julian. Şedea cu capul plecat. Probabil se ruga. Îi ură ca Dumnezeul ei s-o ajute. Ochii lui Miriam erau larg deschişi şi plini de groază. Faţa lui Luke nu se putea vedea, dar Rolf, de pe scaunul lui, vărsa un torent de înjurături.

Dansul continua, trupurile se ondulau din ce în ce mai repede, cântecul răsuna din ce în ce mai tare. Era greu de văzut câţi sunt, bănui însă că pe puţin doisprezece. Nu încercau să deschidă portierele, dar ştia că încuietorile nu le ofereau o protecţie reală. Erau destul de mulţi ca să

răstoarne maşina. Aveau torte cu care să-i dea foc. În scurt timp, vor fi siliţi să coboare. Gândurile lui Theo alergau nebune. Ce şanse existau ca măcar Julian şi Rolf să scape cu fuga? Prin caleidoscopul de trupuri în mişcare, studie terenul. În stânga se vedea un zid scund de piatră, în ruină, pe alocuri, deduse el, nu mai înalt de un metru, în spatele său se zărea un pâlc întunecat de copaci. El avea arma, singurul glonţ, dar ştia că numai să arate arma şi i-ar putea fi fatal. N-ar fi omorât decât unul; ceilalţi i-ar fi atacat cu furia răzbunării. Ar fi urmat un masacru. Depăşiţi numeric, cum erau, n-avea sens să se gândească la forţa fizică. Singura lor speranţă era întunericul. Dacă Julian şi Rolf ar fi putut ajunge la pâlcul de copaci, exista măcar o şansă de a se ascunde. Să fugă în continuare, croindu-şi cu greu şi cu zgomot drum prin vegetaţia unei păduri necunoscute n-ar face decât să-i invite să-i urmărească, dar s-ar putea să reuşească să se ascundă. Reuşita va depinde de faptul dacă tinerii Omega se vor deranja sau nu să-i urmărească. Exista o şansă, chiar dacă una mică, să se declare mulţumiţi cu maşina şi cu celelalte trei victime.

Nu trebuie să vadă că discutăm, nu trebuie să ştie că facem planuri de scăpare, gândi. Nu-i era teamă c-ar putea auzi ce spun; strigătele şi chiuiturile care spărgeau liniştea nopţii aproape că-i înecau vocea. Dacă voia ca Luke şi Julian, din spate, să audă, trebuia să vorbească cu voce clară şi tare, dar avu grijă să nu întoarcă deloc capul.

— Până la urmă ne vor obliga să coborâm, spuse. Trebuie să plănuim exact ce vom face. Depinde de tine, Rolf. Când ne vor trage afară, ajut-o pe Julian să sară zidul, fugiţi apoi spre copaci şi ascundeţi-vă. Alegeţi cu grijă momentul. Noi, ceilalţi, o să încercăm să vă acoperim.

— Cum? întrebă Rolf. Ce înţelegi prin acoperire? Cum ne puteţi acoperi?

— Vorbind cu ei. Distrăgându-le atenţia. Şi atunci îi veni o idee. Dansând cu ei.

Vocea lui Rolf era piţigăiată, la un pas de isterie.

— Să dansaţi cu nenorociţii ăştia? Cine crezi că sunt? Ei nu stau de vorbă. Nenorociţii ăştia nu discută şi nu

dansează cu victimele lor. Ei dau foc, ucid.

— Niciodată mai mult de o singură victimă. Trebuie să avem grijă ca victima să nu fie Julian sau tu.

— Se vor lua după noi. Julian nu poate fugi.

— Mă îndoiesc că se vor deranja s-o facă, odată ce au alte trei posibile victime şi o maşină de ars. Trebuie să alegem momentul potrivit. Trece-o pe Julian peste zid, chiar dacă va trebui s-o tragi. Pe urmă, luaţi-o repede spre copaci. Ai înţeles?

— E o nebunie.

— Dacă nu ai un alt plan, hai să procedăm aşa.

După ce se gândi o clipă, Rolf spuse:

— Le-o putem arăta pe Julian. Le putem spune că e însărcinată, îi putem convinge. Le putem spune că eu sunt tatăl. Putem face un pact cu ei. Asta cel puţin ne va ţine în viață. Hai să discutăm cu ei acum, înainte de a ne scoate afară din maşină.

De pe bancheta din spate, Julian vorbi pentru prima oară. Zise cât se poate de limpede:

— Nu.

După acest singur cuvânt, o clipă nimeni nu mai vorbi. Apoi Theo repetă:

— Până la urmă ne vor sili să coborâm. Dacă nu, vor da foc maşinii. De-aia trebuie să stabilim acum exact ce vom face. Dacă ne alăturăm dansului – presupunând că nu ne ucid în clipa aia – am putea să le distragem atenţia atât cât tu şi Julian să aveţi o șansă.

Vocea lui Rolf era aproape isterică.

— Eu nu mă mişc. Vor trebui să mă tragă afară cu forţa.

— Exact asta vor face.

Luke vorbi pentru prima dată. Spuse:

— Poate că dacă nu-i provocăm, vor obosi şi vor pleca.

— Nu vor pleca, spuse Theo. Întotdeauna dau foc maşinii. Noi n-avem decât să alegem dacă să fim în ea sau afară când o vor face.

Se auzi o bufnitură. Parbrizul se transformă într-un labirint de crăpături, dar nu se sparse. Unul dintre Omega izbi apoi cu bâta geamul de la portiera din faţă. Sticla se

sparse, căzând în poala lui Rolf. Aerul nopţii pătrunse în maşină, aducând cu el răceala morţii. Rolf icni şi se trase înapoi, când tânărul Omega băgă pe geam torţa aprinsă şi o ţinu, în flăcări, lângă faţa lui.

Omega râse, apoi spuse cu o voce aproape rugătoare, educată, atrăgătoare:

— Ieșiți afară, ieșiți afară, ieșiți afară, oricine ați fi.

Se auziră încă două lovituri şi geamurile din spate dispărură şi ele. Miriam scoase un ţipăt, când o torţă îi pârli faţa. Se simţi un miros uşor de păr ars.

— Ţineţi minte. Dansul. Apoi fugiţi spre zid.

Atât mai avu timp Theo să spună, înainte ca toţi cinci să cadă din maşină, să fie prinşi şi ridicaţi în sus. Într-o clipă se treziră înconjuraţi din toate părţile. Tinerii Omega, cu torţele în mâna stângă, cu bâtele în dreapta, stătură o clipă să-i privească, după care îşi reluară dansul ritual, cu captivii în centrul cercului. De data asta însă, mişcările lor fură, la început, mai încete, mai ceremonioase, cântul mai profund, nu mai semăna a celebrare, ci a bocet. Theo intră imediat în cerc, ridicându-si braţele, ondulându-si corpul, amestecându-şi glasul cu al lor. Unul câte unul, ceilalţi patru îl urmară. Erau separaţi. Asta nu era bine. Voia ca Rolf şi Julian să fie aproape, astfel ca să le poată da semnalul de plecare. Dar prima parte a planului şi cea mai primejdioasă funcţionase. Se temuse că, la prima lui mişcare, îl vor doborî în lovituri, se pregătise pentru acea izbitură distrugătoare care ar fi pus capăt oricărei responsabilităţi, i-ar fi pus capăt vieţii. Nu venise.

Şi acum, ascultând parcă de nişte ordine secrete, tinerii Omega începură să bată din picioare la unison, din ce în ce mai repede, după care porniră iarăşi dansul lor ondulat. Omega din faţa lui se întoarse, începu apoi să meargă înapoi cu paşi uşori şi delicaţi, ca o pisică, rotindu-şi bâta deasupra capului. Rânji în faţa lui Theo, nasurile aproape atingându-li-se. Theo îi simţi mirosul, un miros ca de muşchi de pădure, nu neplăcut, văzu spiralele şi curbele încâlcite ale desenului, albastru, roşu şi negru, scoţând în evidenţă pometţii, întinzându-se deasupra liniei sprâncenelor,

acoperind fiecare centimetru de faţă cu un model barbar şi sofisticat în acelaşi timp. O clipă îşi aminti de locuitorii pictaţi ai Insulelor Mărilor Sudului, cu părul lor strâns în vârful capului, expuşi în Muzeul Pitt Rivers, de Julian şi de el stând alături în pustietatea aceea tăcută.

Ochii tânărului Omega, iazuri negre în incendiul acela de culori, îi fixau pe ai lui. Nu îndrăzni să-şi mute privirea, ca să-i caute pe Julian sau pe Rolf. Dansau mereu, în cerc, din ce în ce mai repede. Când se vor decide Rolf şi Julian să pornească? Chiar cât privea fix în ochii tânărului, mintea lui le ordona să încerce, acum, înainte ca cei ce-i răpiseră să se plictisească de această falsă camaraderie. Şi atunci Omega se întoarse cu spatele la el, ca să danseze mai departe şi Theo putu să întoarcă şi el capul. Rolf, cu Julian lângă el, se aflau în cealaltă parte a cercului, Rolf mişcându-se într-o parodie stângace de dans, cu braţele ţepene ridicate în sus, Julian ţinându-şi haina cu mâna stângă, mâna dreaptă având-o liberă, trupul ei învăluit în haină păstrând ritmul cântului zgomotos al dansatorilor.

Urmă un moment de groază. Omega din spatele ei întinse mâna stângă şi-o prinse de părul împletit. Trase cu putere şi părul se despleti. Julian se opri o clipă, apoi reîncepu să danseze, părul învolburându-i-se peste faţă. Acum se apropiau de coasta cu iarbă şi de partea în care zidul era cel mai scund. În lumina torţelor, vedea clar pietrele căzute în iarbă, forma neagră a copacilor din spatele lui. Îi venea să strige cu glas tare: „Acum. Încercaţi acum. Porniţi! Porniţi!“ Şi în clipa aceea Rolf acţionă. O apucă pe Julian de mână şi, împreună, ţâşniră spre zid. Rolf sări primul, după care o trase şi o împinse pe Julian peste zid. Unii dintre dansatori, absorbiţi, în extaz, îşi continuară lamentările, dar Omega cel mai aproape de cei doi era iute. Lăsă să-i cadă torţa din mână şi, cu un strigăt sălbatic, porni ca săgeata după ei şi apucă de capătul hainei lui Julian, ce tocmai dispărea după zid.

Şi atunci sări Luke. Apucându-l pe Omega, încercă, zadarnic, să-l tragă înapoi, strigând:

— Nu, nu. Ia-mă pe mine! Ia-mă pe mine!

Omega dădu drumul hainei şi, cu un ţipăt de furie, se întoarse spre Luke. Theo o văzu pe Julian şovăind o clipă, întinzându-şi braţul, dar Rolf o trase cu putere şi cele două siluete se pierdură printre umbrele copacilor. Totul dură doar o secundă, lăsându-i lui Theo imaginea confuză a braţului întins al lui Julian şi a ochilor ei care implorau, a lui Rolf trăgând-o după el, a torţei arzând în iarbă.

Acum tinerii Omega dispuneau de o victimă, care se desemnase singură. Când se strânseră în jurul lui Luke, nedându-le nicio atenție lui Theo şi Miriam, se lăsă o linişte cumplită. La prima izbitură a lemnului în os, Theo auzi un singur strigăt, dar nu putu spune dacă era al lui Miriam sau al lui Luke. Apoi Luke era la pământ şi ucigaşii săi îl atacară cum atacă fiarele prada, împingându-se pentru un loc, loviturile plouând cu frenezie. Dansul se terminase, ceremonia morţii luase sfârşit, începuse omorul. Omorau în tăcere, o tăcere cumplită în care Theo avu impresia că aude trosnetul şi fărâmarea fiecărui os în parte, că îşi simţea urechile explodând sub valurile sângelui lui Luke. O apucă pe Miriam şi-o trase spre zid.

— Nu. Nu putem, nu putem î Nu putem să-l lăsăm, icni ea.

— Trebuie. Nu-i mai putem fi de niciun ajutor. Julian are nevoie de tine.

Nici nu încercară să-i urmărească. Când ajunseră la marginea pădurii, Theo şi Miriam se opriră şi priviră înapoi. Omorul părea acum mai puţin o frenezie provocată de setea de sânge şi mai mult un asasinat premeditat. Cinci sau şase dintre Omega ţineau tortele sus într-un cerc în care, acum, în tăcere, umbrele întunecate ale corpurilor pe jumătatea goale, braţele purtând bâtele, se ridicau şi cădeau ca într-un balet ritual al morţii. Chiar şi de la această depărtare, Theo avu impresia că aerul era fărâmiţat de spargerea oaselor lui Luke. Ştia însă că nu poate auzi nimic, doar horcăitul răsuflării lui Miriam şi bătaia nebună a propriei inimi. Simţi că Rolf şi Julian se apropiaseră în tăcere de ei. Împreună, priviră fără o vorbă cum grupul de Omega, odată treaba terminată, izbucni într-

un nou chiot de triumf şi se repezi la maşină. În lumina torţelor, Theo putu distinge forma unei porţi largi, ce dădea în câmpul care mărginea drumul. Doi dintre Omega o ţinură deschisă şi maşina porni nesigură peste coasta cu iarbă, trecu prin poartă, condusă de unul din bandă, ceilalţi împingând-o de la spate. Theo ştia că trebuie să aibă propriul lor vehicul, probabil o furgonetă mică, deşi nu-şi amintea s-o fi văzut. Avu însă o clipă de speranţă ridicolă că s-ar putea s-o abandoneze o vreme, în agitaţia provocată de arderea maşinii, că ar putea exista o şansă, oricât de mică, pentru ca el să ajungă la ea, poate chiar să descopere că au lăsat cheile în contact. Ştia că gândul acesta nu avea nicio bază raţională. Chiar în momentul când îi trecu prin minte, văzu că o mică furgonetă neagră urca pe drum şi trecu poarta, înaintând în câmp.

Nu merseră prea departe. După părerea lui Theo nu mai mult de cincizeci de metri. Apoi chiotele şi dansul sălbatic reîncepură. Când Renault-ul izbucni în flăcări, se auzi o explozie. Şi odată cu ea, săriră în aer şi rezervele de medicamente ale lui Miriam, hrana lor, apa lor, păturile lor. Toată speranţa lor.

Auzi vocea lui Julian.

— Acum putem să-l luăm pe Luke. Acum, cât sunt ocupaţi.

— Mai bine l-am lăsa în pace, spuse Rolf. Dacă îşi dau seama c-a dispărut, or să-şi aducă aminte că mai suntem aici. Venim mai târziu după el.

Julian îl trase uşor pe Theo de mânecă.

— Te rog, adu-l. S-ar putea să mai fie în viaţă.

— Nu mai e în viaţă, spuse Miriam din întuneric, dar nu-l las acolo. Mort sau viu, suntem împreună.

O şi pornise din loc, când Theo o apucă de mânecă. Spuse încet:

— Rămâi cu Julian. Ne descurcăm noi, Rolf şi cu mine.

Fără să se uite la Rolf, porni spre drum. La început crezu că era singur, dar în câteva clipe Rolf se afla lângă el.

Când ajunseră lângă umbra aceea întunecată, înghemuită într-o rână, dormind parcă, Theo spuse:

— Tu eşti mai puternic. Apucă-l de cap.

Împreună, întoarseră cadavrul cu faţa în sus. Luke nu mai avea chip. Chiar şi la lumina aceea depărtată, aruncată de maşina în flăcări, puteau vedea că tot capul fusese făcut una, sânge, piele şi oase sfărâmate. Zăcea cu braţele larg desfăcute, picioarele păreau să se îndoaie când Theo îşi luă curaj să-l ridice. Ca şi cum ar fi încercat să ridice o marionetă stricată.

Era mai uşor decât se aşteptase, deşi putea auzi respiraţia sa şi pe a lui Rolf, gâfâite, când traversară şanţul puţin adânc dintre drum şi zid şi trecură trupul peste el. Când ajunseră la ele, Julian şi Miriam se întoarseră fără un cuvânt şi porniră înainte, ca parte a unei procesiuni funebre aranjate dinainte. Miriam aprinse lanterna şi urmară pata mică de lumină. Drumul părea fără sfârşit, dar Theo bănui că nu mergeau decât de un minut când ajunseră lângă un copac căzut.

— Îl lăsăm aici, spuse.

Miriam avusese grijă să nu arunce lumina lanternei asupra lui Luke. Acum îi spuse lui Julian:

— Nu te uita la el. N-ai de ce să te uiți la el.

Vocea lui Julian era calmă.

— Trebuie să văd. O să fie mai rău dacă nu-l văd. Dă~mi lanterna.

Miriam i-o întinse, fără să mai protesteze. Julian trecu încet raza de lumină peste trupul lui Luke apoi, îngenunchind lângă capul lui, încercă să-i şteargă cu fusta sângele de pe faţă.

— N-are niciun rost, spuse Miriam blând. Oricum, nu mai există nimic.

— A murit ca să mă salveze, spuse Julian.,

— A murit ca să ne salveze pe toţi.

Theo simţi deodată o uriaşă oboseală. Trebuie să-l îngropăm, gândi. Înainte de a pleca de aici, trebuie să-l băgăm în pământ. Dar unde şi cum să plecăm? Cumva trebuiau să facă rost de o altă maşină, de hrană, de apă, de pături. Cel mai mult însă le trebuia apă. O dorea cu disperare, setea gonind foamea. Julian îngenunchease

lângă corpul lui Luke, cu capul lui făcut praf în poală, părul ei negru căzându-i peste faţa distrusă. Nu scotea un sunet.

Apoi Rolf se aplecă şi luă lanterna din mâna lui Julian. O îndreptă direct spre faţa lui Miriam. Aceasta clipi în raza subţire dar intensă, ridicând instinctiv mâna. Vocea lui era scăzută şi aspră, şi atât de distorsionată că puteai crede că trece printr-un laringe bolnav. Spuse:

— Al cui e copilul?

Miriam îşi lăsă în jos mâna şi-l privi fix, dar nu spuse nimic.

— Te-am întrebat al cui e copilul, repetă.

Vocea îi era ceva mai limpede acum, dar Theo putu vedea că tremura din tot corpul. Instinctiv, se apropie de Julian.

Rolf se repezi la el.

— Tu nu te băga! N-are nicio legătură cu tine. Pe Miriam o întreb.

Apoi repetă, cu şi mai mare violenţă:

— N-are nicio legătură cu tine! Niciuna!

Din întuneric se auzi vocea lui Julian.

— De ce nu mă întrebi pe mine?

Pentru prima oară de la moarea lui Luke, se întoarse spre ea. Lumina lanternei se deplasă sigur şi încet de la faţa lui Miriam spre a ei.

— Al lui Luke, spuse. Copilul e al lui Luke.

Vocea lui Rolf era foarte calmă.

— Eşti sigură?

— Da, sunt sigură.

Lumină cu lanterna trupul lui Luke şi-l cercetă cu interesul rece, profesionist, al unui călău, care verifică dacă condamnatul e mort, dacă nu cumva mai e nevoie de o lovitură de graţie. După care, cu o mişcare bruscă, le întoarse spatele, se împletici printre copaci şi se aruncă pe trunchiul unui fag, înconjurându-l cu braţele.

— Dumnezeule, spuse Miriam. Ce moment ţi-ai găsit să întrebi! Şi ce moment să ţi se spună î

— Du-te la el, Miriam, spuse Theo.

— Pregătirea mea nu-i e de niciun folos. Va trebui să se

împace singur cu ideea asta.

Julian era încă îngenuncheată lângă capul lui Luke. Theo şi Miriam, stând alături, priveau fix umbra întunecată, de parcă le-ar fi fost frică că ar putea să dispară printre umbrele şi mai întunecate ale pădurii. Nu se auzea niciun sunet, dar Theo avu impresia că Rolf îşi freca faţa de scoarţa copacului, ca un animal chinuit ce încearcă să scape de un roi de muşte ce-l înţeapă. Acum se lovea cu tot corpul de copac, de parcă şi-ar fi vărsat întreaga furie şi durere pe lemnul ce nu ceda. Privind la membrele lui ce se agitau într-un fel de parodie obscenă a desfătării, Theo simţi cu şi mai multă putere cât de indecent era să fii martorul unei dureri atât de intense. Se întoarse şi-i spuse lui Miriam, cu voce joasă:

— Ştiai că Luke era tatăl copilului?

— Ştiam.

— Ea ţi-a spus?

— Am bănuit.

— Dar n-ai spus nimic.

— Ce-ai fi vrut să spun? Niciodată n-a fost treaba mea să întreb cine era tatăl copiilor pe care-i aduceam pe lume. Un copil e un copil.

— Acesta e altfel.

— Nu şi pentru o moaşă.

— L-a iubit?

— Ah, asta-i ce vor bărbaţii întotdeauna să ştie. Mai bine întreab-o pe ea.

— Miriam, te rog, vorbeşte-mi despre treaba asta, zise Theo.

— Cred că-i era milă de el. Cred că nu-i iubea pe niciunul, nici pe Rolf, nici pe Luke. Începe să te iubească pe tine, orice vrea să însemne asta, dar bănuiesc că ştii. Dacă n-ai fi ştiut, sau n-ai fi sperat, n-ai fi fost aici.

— Luke a fost testat vreodată? Sau şi el şi Rolf renunţaseră să mai meargă să-şi testeze sperma?

— Rolf renunţase, cel puţin în ultimele luni. Credea că tehnicienii au fost neglijenţi sau că nici nu se obosesc să testeze jumătate din probele pe care le iau. Luke era scutit

de testare. Avusese o formă uşoară de epilepsie, în copilărie. Ca şi Julian, nu era admis.

Se îndepărtaseră puţin de Julian. Acum, privind înapoi la forma întunecată, îngenuncheată, Theo spuse:

— E atât de calmă. Oricine ar crede că se pregăteşte să nască în cele mai bune condiţii.

— Care sunt cele mai bune condiţii? Femeile au născut în război, în revoluţii, în timp de foamete, în lagăre de concentrare, în marş. Are ce-i mai important, pe tine şi o moaşă în care crede.

— Crede în Dumnezeul ei.

— Poate ar trebui să încerci să faci şi tu la fel. Ti-ar putea da ceva din calmul ei. Mai târziu, după ce se va naşte copilul, voi avea nevoie de ajutorul tău. Ce e sigur e că n-am nevoie de temerile tale.

— Crezi? întrebă el.

Miriam zâmbi, înţelegând întrebarea.

— Dacă cred în Dumnezeu? Nu, pentru mine e prea târziu. Cred în puterea şi curajul lui Julian şi în propria mea îndemânare. Dar dacă ne scoate din toate astea, poate mă voi răzgândi şi voi vedea dacă nu-mi schimb cumva părerea despre El.

— Nu cred că se tocmeşte.

— Ba da. Pot să nu fiu credincioasă, dar cunosc Biblia. Mama mea a avut grijă de asta. Se tocmeşte. Numai că se presupune că e drept. Dacă vrea credinţă, ar trebui să dea o dovadă.

— Că există?

— Că-i pasă.

Tăcură, privind silueta întunecată, greu de distins de trunchiul mai închis la culoare din care părea că face parte, dar acum, liniştită, nemişcată, odihnindu-se rezemată de copac, ca după o extremă oboseală.

— O să-şi revină? o întrebă Theo pe Miriam, dându-şi seama de cât de inutilă e întrebarea chiar pe când o rostea.

— Nu ştiu. Cum aş putea să ştiu?

Se urni de lângă el şi porni spre Rolf, apoi se opri şi rămase locului, ştiind că dacă avea nevoie de alinarea unei

atingeri omeneşti, nu exista altcineva căruia să i-o ceară.

Julian se ridică de lângă trupul lui Luke. Theo simţi cum haina ei se freacă de braţul lui, dar nu se întoarse s-o privească. Era conştient de un amestec de simţăminte: mânie pe care ştia că nu are dreptul s-o simtă, şi uşurare, atât de puternică încât era aproape bucurie, că nu Rolf era tatăl copilului. Dar pentru moment mânia era mai puternică. Voia să se repeadă la ea, să-i spună: „Deci asta erai? Vivandiera grupului? Şi Gascoigne? De unde ştii că nu-i copilul lui?“ Numai că aceste cuvinte ar fi de neiertat şi, mai rău, de neuitat. Ştia că nu are niciun drept s-o întrebe, dar nu fu în stare să înghită cuvintele dure, acuzatoare, nici să ascundă durerea din spatele lor.

— L-ai iubit pe vreunul dintre ei? îţi iubeşti soţul?

— Tu ti-ai iubit nevasta? întrebă ea încet.

Înţelese că întrebarea era serioasă, nu doar o plată pentru cele spuse, aşa că-i dădu un răspuns serios şi sincer.

— Când m-am însurat, m-am autosugestionat c-o iubesc. Mi-am impus sentimentele adecvate, fără să ştiu ce erau acestea. I-am atribuit calităţi pe care nu le avea şi pe urmă am dispreţuit-o că nu le are. Mai târziu aş fi putut învăţa s-o iubesc dacă m-aş fi gândit mai mult la nevoile ei şi mai puţin la ale mele. Portretul unei căsnicii, gândi el. Probabil că majoritatea căsniciilor, bune şi rele, ar putea fi rezumate în patru fraze.

Julian îl privi fix o clipă, apoi spuse:

— Acesta e răspunsul la întrebarea ta.

— Şi Luke?

— Nu, nu l-am iubit, dar mi-a plăcut să-l ştiu îndrăgostit de mine. Îl invidiam că e în stare să iubească atât de mult, să simtă atât de puternic. Nimeni nu mă mai dorise cu atâta intensitate a sentimentelor. Aşa că i-am dat ce-si dorea. Dacă l-as fi iubit, ar fi fost…

Se opri o clipă, apoi spuse:

— Ar fi fost un păcat mai mic.

— Nu e un cuvânt cam tare pentru un simplu act de generozitate?

— Dar n-a fost un simplu act de generozitate. A fost un

act care mi-a făcut plăcere.

Ştia că nu era momentul potrivit pentru o asemenea conversaţie, dar când ar fi fost? Trebuia să afle, să înţeleagă. Spuse:

— Ar fi fost în ordine, un păcat mai mic, sunt cuvintele folosite de tine, dacă l-ai fi iubit. Deci eşti de acord cu Roşie Meclure că iubirea justifică orice, scuză orice?

— Nu, dar e ceva firesc, omenesc. Eu n-am făcut decât să mă folosesc de Luke, din curiozitate, plictiseală, poate şi ca să mă răzbun un pic pe Rolf, pentru că-l interesa mai mult grupul decât eu, să-l pedepsesc pe Rolf pentru că nu-l mai iubeam. Poţi înţelege asta, nevoia de a răni pe cineva pentru că nu-l mai poţi iubi?

— Da, înţeleg.

— Totul a fost teribil de banal, previzibil, ieftin.

— Şi de prost gust, spuse Theo.

— Nu. Asta nu. Nimic legat de Luke nu a fost de prost gust. Numai că i-a adus mai multă durere decât bucurie. Doar nu credeai că sunt o sfântă?

— Nu, dar credeam că eşti de treabă.

— Acum ştii că nu sunt, spuse ea încet.

Privind în semiobscuritate, Theo văzu că Rolf se desprinsese de copac şi venea spre ei. Miriam îi ieşi în întâmpinare. Cele trei perechi de ochi priveau chipul lui Rolf, pândindu-l, aşteptându-i primele cuvinte. Când se apropie, Theo văzu că obrazul stâng şi fruntea erau o rană, pielea fusese complet roasă de pe ele.

Vocea lui Rolf era perfect calmă, dar ciudat de piţigăiată, aşa că, pentru un moment ridicol, Theo crezu că un străin se strecurase în întuneric până la ei:

— Trebuie să-l îngropăm înainte de a pleca de aici. Asta înseamnă să aşteptăm zorile. Ar trebui să-i scoatem haina înainte de a deveni prea rigid. Avem nevoie de toate hainele groase de care putem dispune.

— N-o să fie uşor să-l îngropăm fără o lopată, spuse Miriam. Pământul e moale, dar trebuie să săpăm cumva o groapă. Nu-l putem acoperi cu frunze şi atâta tot.

— Poate aştepta până în zori, spuse Rolf. Haina i-o

scoatem acum. Lui nu-i mai servește la nimic.

După ce sugeră acest lucru, nu făcu nimic ca să-l aplice, aşa că Miriam şi Theo fură cei care rostogoliră cadavrul şi-i scoaseră haina de pe braţe. Mânecile erau murdare de sânge. Theo le simţi umede sub mâinile lui. Aşezară din nou cadavrul pe spate, cu braţele pe lângă corp. Rolf spuse:

— Mâine o să fac rost de altă maşină. Până atunci, hai să ne odihnim.

Se strânseră laolaltă între ramurile unui fag căzut. Una dintre ele, pe care încă mai atârnau stindardele friabile de bronz ale toamnei, oferea o iluzie de securitate şi se ghemuiră sub ea ca nişte copii conştienţi că făcuseră ceva rău, încercând fără succes să se ascundă de adulţii care-i căutau. Rolf se aşeză la margine, cu Miriam lângă el, apoi Julian, între Miriam şi Theo. Trupurile lor ţepene păreau că molipsesc aerul din jurul lor cu un sentiment de teamă. Până şi pădurea era scoasă din minţi; zgomotele ei mărunte, ce nu încetau nicio clipă, se auzeau şuierând şi şuşotind în aerul în continuă mişcare. Theo nu putea dormi şi, după respiraţiile inegale, tuşea stăpânită şi uşoarele gemete şi suspine, îşi dădu seama că şi ceilalţi îi împărtăşeau veghea. Va veni şi vremea pentru somn. Va veni odată cu căldura mai mare de peste zi, cu înmormântarea formei întunecate, ce înţepenea şi care, nevăzută de cealaltă parte a copacului căzut, era o prezentă vie în minţile tuturor. Era conştient de căldura trupului lui Julian apăsat de al lui şi ştia că şi ea trebuie să fi simţit aceeaşi alinare. Miriam îngrămădise haina lui Luke în jurul lui Julian şi Theo avu impresia că simte mirosul de sânge pe cale să se usuce. Se simţea suspendat într-un fel de purgatoriu al timpului, conştient de frig, de sete, de nenumăratele mici zgomote ale pădurii, dar nu de orele care treceau. Aidoma tovarăşilor săi, suferea şi aştepta zorile.

28

Lumina zilei, nesigură şi rece, se strecură în pădure ca o răsuflare de copil, înfăşurându-se în jurul scoarţei copacilor şi a crengilor frânte, atingând trunchiurile şi ramurile joase desfrunzite, dând formă şi substanţă întunericului şi misterului. Deschizând ochii, lui Theo nu-i veni să creadă că aţipise cu adevărat, deşi trebuie să fi fost momente în care nu mai știuse ce-i cu el, căci nu-si amintea să-l fi văzut pe Rolf sculându-se şi plecând. Îl zări acum croindu-şi drum înapoi, printre copaci.

— Am fost în recunoaştere, spuse el. Nu-i o adevărată pădure, mai degrabă o pădurice. N-are mai mult de optzeci de metri lăţime. Nu ne putem ascunde mult timp aici. La capătul pădurii, acolo unde dă în câmp, e un fel de şanţ. De-ajuns pentru el.

Şi din nou nu făcu nicio mişcare ca să atingă corpul lui Luke. Miriam şi Theo reuşiră singuri să-l ridice. Miriam sprijini pe şoldurile ei picioarele lui Luke, desfăcute, iar Theo purtă greutatea capului şi a umerilor, simţind că neclintirea morţii începuse să se instaleze. Cadavrul se bălăbănea între ei, în timp ce-l urmau pe Rolf printre copaci. Julian mergea lângă ei, cu haina strânsă bine în jurul corpului, cu faţa calmă dar foarte palidă, cu haina pătată de sânge şi cu stola bej împăturite pe braţ. Le purta ca pe nişte trofee câştigate în bătălie.

Până la liziera pădurícii nu erau decât vreo cincizeci de metri şi se treziră contemplând un peisaj ce se desfăşura lin în faţa ochilor lor. Recoltarea se terminase şi căpiţe de fin zăceau ca nişte perne palide, aruncate la întâmplare pe colinele din depărtare. Soarele, o minge de lumină albă, dură, începuse să risipească ceaţa fină ce se lăsase peste câmpuri şi peste dealurile din zare, absorbind culorile toamnei şi amestecându-le într-un verde palid, măsliniu, în care copacii se desenau ca nişte siluete negre decupate. Va fi încă o zi blândă de toamnă. Tresărind de bucurie, Theo

văzu un gard viu din muri încărcaţi de fructe, mărginind pădurea. Trebui să se stăpânească din răsputeri ca să nu dea drumul corpului lui Luke şi să se repeadă la ele.

Şanţul nu era prea adânc, o groapă îngustă între pădurice şi câmp. Dar cu greu ar fi putut găsi un loc mai bun de îngropăciune. Câmpul fusese de curând arat şi pământul brăzdat părea relativ moale. Aplecându-se, Theo şi Miriam lăsară trupul să se rostogolească în şanţul puţin adânc. Theo ar fi dorit s-o fi făcut cu mai mult respect, nu ca şi cum ar fi aruncat un animal de care voiau să scape. Luke se oprise cu faţa în jos. Simţind că nu asta e ce-şi dorea Julian, sări în şanţ şi încercă să întoarcă trupul. Era mai greu decât îşi imaginase, mai bine n-ar fi încercat. Până la urmă avu nevoie de ajutorul lui Miriam şi luptară împreună, prin pământ şi frunze, înainte ca tot ce mai rămăsese din faţa zdrobită şi plină de noroi uscat a lui Luke să fie întoarsă în sus, spre cer.

— Îl putem acoperi întâi cu frunze şi pe urmă cu pământ, spuse Miriam.

Rolf tot nu făcu vreo mişcare ca să-i ajute, dar ceilalţi trei se întoarseră în pădure şi reveniră cu braţele pline de frunze uscate, pe cale să putrezească, cele cafenii luminate de bronzul strălucitor al frunzelor de fag abia căzute, înainte de a începe înmormântarea, Julian împături stola lui Luke şi o lăsă să cadă în groapă. O secundă, Theo fu tentat să protesteze. Aveau atât de puţine lucruri; hainele de pe ei, o lanternă mică, arma cu glonţul. Stola ar fi putut să le fie de folos. Dar la ce? De ce să nu-i dea lui Luke ce era al lui? Ei trei acoperiră trupul cu frunze, apoi începură, cu mâinile, să aştearnă pământul de la marginea câmpului peste el. Ar fi fost mai uşor şi ar fi mers mai repede dacă Theo ar fi aruncat bulgării de pământ peste cadavru şi i-ar fi bătătorit cu picioarele, dar nu se simţi în stare, în prezenţa lui Julian, să acţioneze cu o asemenea eficientă brutalitate. Cât a durat înmormântarea, Julian n-a scos o vorbă, dar a rămas calmă. Deodată, spuse:

— Ar trebui să zacă în pământ sfinţit.

Pentru prima dată părea necăjită, nesigură şi avea o voce

plângăreaţă, ca de copil supărat.

Theo simţi cum se enervează. Aproape c-o întrebă ce-ar fi vrut de la ei. Să aştepte până se întunecă, apoi să sape şi să dezgroape corpul, să-l târască până la cel mai apropiat cimitir şi să deschidă unul din morminte?

Miriam fu cea care răspunse. Privind-o pe Julian, spuse blând:

— Orice loc în care zace un om bun e pământ sfinţit.

Julian se întoarse spre Theo.

— Luke ar fi vrut să-i facem slujbă de înmormântare. Cartea de rugăciuni e în buzunarul lui. Te rog s-o faci tu în locul meu.

Scutură haina pătată de sânge şi, dintr-un buzunar interior, scoase o carte mică de rugăciuni, legată în piele, pe care i-o întinse lui Theo. Nu-i trebui mult timp ca să găsească locul. Ştia că slujba nu era lungă, dar şi-aşa se hotărî s-o scurteze. N-o putea refuza pe Julian, sarcina asta însă nu-i făcea nicio plăcere. Începu să rostească vorbele, cu Julian în stângă şi Miriam în dreapta. Rolf stătea la capătul gropii, cu picioarele depărtate, cu braţele încrucişate, privind drept în faţă. Chipul lui plin de răni era atât de alb, trupul atât de ţeapăn, încât, ridicând privirea, lui Theo îi fu frică să nu se prăbuşească peste pământul moale. Dar simţea din ce în ce mai mult respect pentru el. Era imposibil de conceput cât de uriaşă îi era dezamăgirea sau cât de amară fusese pentru el trădarea. Rămăsese însă în picioare. Se întrebă dacă el ar fi fost în stare de o asemenea stăpânire de sine. Cu ochii pe cartea de rugăciuni, era conştient de privirea întunecată a lui Rolf, fixându-l peste mormânt.

La început, vocea îi sună straniu în propriile urechi, dar când ajunse la psalmi, cuvintele îşi recăpătară sensul şi le citi calm, cu încredere, ca şi cum le-ar fi ştiut pe dinafară.

— „Dumnezeul meu, nu mă lua la jumătatea zilelor mele, Tu, ai cărui ani ţin din generaţie în generaţie! Tu ai întemeiat în vechime pământul şi cerurile sunt lucrarea mâinilor Tale. Ele vor pieri, dar Tu vei rămâne; toate se vor învechi ca o haină; le vei schimba ca pe un veşmânt şi se

vor schimba; dar Tu eşti acelaşi şi anii Tăi nu se vor sfârşi. Fiii slujitorilor tăi vor rămâne şi sămânţa lor se va întări înaintea ta.“

Ajunse la cuvintele îngropării în pământ. Când rosti fraza „Ţărână în ţărână, cenuşă în cenuşă, pulbere în pulbere; în speranţa învierii spre viaţă veşnică, prin Domnul nostru Iisus Hristos“, Julian îngenunche şi aruncă un pumn de pământ peste mormânt. După ce şovăi o clipă, Miriam făcu la fel. Lui Julian, cu trupul ei dizgraţios umflat, îi fu greu să îngenuncheze, şi Miriam îi întinse mâna ca să o ajute. În mintea lui Theo, fără să vrea, apăru imaginea unui animal ce-şi făcea nevoile. O alungă, dispreţuindu-se. Când rosti cuvintele sfinte, glasul lui Julian i se alătură. Închise apoi cartea de rugăciuni. În continuare, Rolf nu se mișcase şi nu scosese o vorbă.

Deodată, cu o mişcare violentă, se întoarse pe călcâie şi spuse:

— La noapte trebuie să facem rost de altă maşină. Acum mă duc să mă culc. Mai bine ați face şi voi la fel.

Dar mai întâi merseră de-a lungul gardului viu, umplându-şi gurile cu mure, cu mâinile şi buzele viorii. Tufişurile neculese gemeau sub povara murelor coapte, grenade mici şi pline de dulceaţă. Theo era uimit că Rolf le poate rezista. Sau mâncase în zori pe săturate? Murele, spărgându-i-se pe limbă, readuceau speranţa şi puterea cu mărgelele lor de suc incredibil de gustos.

Apoi, cu foamea şi setea în parte potolite, se întoarseră în pădure, la acelaşi trunchi căzut ce părea să le ofere măcar asigurarea psihologică a unui ascunziş. Cele două femei se culcară una lângă cealaltă, înfăşurate în haina ţeapănă a lui Luke. Theo se întinse la picioarele lor. Rolf îşi şi făcuse culcuş de cealaltă parte a trunchiului. Pământul era moale sub țesătura frunzelor căzute ani la rând, dar şi dacă ar fi fost tare ca fierul, Theo tot ar fi dormit.

29

Era după-amiază devreme când se trezi. Julian stătea aplecată deasupra lui.

— Rolf a plecat, spuse.

În aceeaşi clipă se deşteptă de-a binelea.

— Eşti sigură?

— Da, sunt sigură.

O crezu, dar şi aşa se simţi obligat să-şi exprime o falsă speranţă:

— Poate s-a dus să se plimbe, poate a simţit nevoia să fie singur, să se gândească.

— S-a gândit înainte; acum a plecat.

Încercând încă, cu încăpăţânare, s-o convingă măcar pe ea, dacă nu pe el, spuse:

— E furios şi nu ştie ce să facă. Nu mai vrea să fie cu tine când se va naşte copilul, dar nu pot crede că te va trăda.

— De ce nu? Eu cum l-am trădat? Ar fi mai bine s-o trezim pe Miriam.

Dar n-a fost nevoie. Glasurile lor ajunseseră la Miriam, pe cale să se trezească. Se săltă brusc şi privi spre locul pe care stătuse Rolf. Ridicându-se cu greu, spuse:

— Deci a plecat. Ar fi trebuit să ne închipuim că aşa va face.

— Oricum, nu l-am fi putut împiedica.

— L-aş fi putut sili să rămână cu noi. Am arma, spuse Theo.

Miriam fu cea care răspunse la întrebarea din ochii lui Julian.

— Avem o armă. Nu-ti fie frică, e un lucru util.

Se întoarse de la Julian spre Theo.

— Să rămână, poate, dar cât timp? Şi cum? Unul dintre noi ţinând arma îndreptată, zi şi noapte, spre capul lui, dormind cu schimbul, ca să-l păzim?

— Crezi că s-a dus la Consiliu?

— Nu la Consiliu, la Gardian. Şi-a schimbat opţiunea.

Întotdeauna l-a fascinat puterea. Acum şi-a unit forţele cu sursa puterii. Nu cred însă că va telefona la Londra. Vestea asta e prea importantă ca să rişte vreo scurgere de informaţii. Va voi să i-o transmită personal Gardianului şi numai lui. Asta ne dă un răgaz de câteva ore, poate mai multe – să zicem cinci, dacă avem noroc. Depinde de ora la care a plecat, de cât de departe a ajuns.

Cinci ore sau cincizeci, gândi Theo, care-i diferenţa? Disperarea îi apăsa, ca o greutate, mintea şi membrele, slăbindu-l fizic, astfel că instinctul de a se lăsa să cadă la pământ aproape că îl copleşi. Pentru o secundă – nu mai mult – chiar şi gândirea îi fu paralizată; dar trecu. Capacitatea de a gândi îi reveni şi, odată cu ea, o nouă speranţă. Ce-ar face el în locul lui Rolf? Şi-ar croi drum spre şosea, ar face semn primei maşini, ar găsi primul telefon? Să fie oare chiar atât de simplu? Rolf era un om hăituit, fără bani, fără mijloc de transport sau hrană. Miriam avea dreptate. Secretul pe care îl purta cu el era de o asemenea importanţă, încât trebuia păstrat până când putea fi spus unicului om pentru care va însemna cel mai mult şi care va plăti cel mai bine: lui Xan.

Rolf trebuia să ajungă la Xan şi să ajungă în siguranţă. Nu putea risca să fie prins, nu putea risca glonţul accidental al unui poliţist mereu cu degetul pe trăgaci. Chiar şi arestarea de către grenadieri ar fi aproape un dezastru; celula de închisoare, în care va fi la discreţia lor, cererile lui de a-l vedea pe Gardianul Angliei întâmpinate cu râsete şi batjocură. Nu, va încerca să ajungă la Londra, călătorind ca şi ei, la adăpostul nopţii, hrănindu-se cu poamele pământului. Odată ajuns în capitală, se va duce la vechiul Minister de Externe, va cere să-l vadă pe Gardian, sigur fiind că a ajuns în locul în care cererea lui va fi luată în serios, unde puterea e absolută şi va fi exercitată. Şi dacă nu va reuşi să-i convingă şi i se va refuza accesul la acesta, va avea o ultimă carte de jucat. „Trebuie să-l văd. Spuneţi-i din partea mea că femeia e însărcinată.” Atunci Xan o să-l primească.

Numai că odată vestea dată şi crezută, vor veni imediat.

Vor veni, chiar dacă Xan va crede că Rolf minte sau că e nebun. Chiar dacă vor crede că aceasta e ultima sarcină-fantomă, semnele, simptomele, burta umflată, destinate toate să ia sfârşit ca o farsă; tot vor veni. Era prea important ca să rişte o greşeală. Vor veni cu elicopterul, cu doctori şi moaşe şi, odată adevărul stabilit, cu camere de televiziune. Julian va fi transportată cu mare grijă într-un pat de spital, la acea tehnologie medicală a naşterii ce nu mai fusese folosită de douăzeci şi cinci de ani. Xan în persoană va prezida şi va transmite ştirea unei lumi incredule. Lângă acest leagăn nu vor mai sta doar nişte simpli păstori.

— Bănuiesc că ne aflăm la treizeci şi ceva de kilometri sud-vest de Leominster. Planul iniţial rămâne valabil.

Găsim un adăpost, o cabană sau o casă, cât mai adânc în pădure. Evident, Ţara Galilor nu mai intră în discuţie. Putem porni spre sud-est, înspre pădurea Dean. Ne trebuie un mijloc de transport, apă şi hrană. De cum se întunecă, mă duc în primul sat şi fur o maşină. Cel mai apropiat e la vreo şaptesprezece kilometri. I-am văzut luminile în depărtare, chiar înainte să apară Omega.

Se aştepta ca Miriam să întrebe cum, dar ea spuse:

— Merită să încercăm. Nu risca mai mult decât e absolut necesar.

— Theo, te rog nu lua arma, zise Julian.

Se întoarse spre ea, stăpânindu-şi cu greu furia.

— O să iau ce trebuie să iau si-o să fac ce trebuie să fac. Cât mai poţi să rezişti fără apă? Nu putem trăi cu mure. Avem nevoie de hrană, de apă, de pături, de lucruri pentru naştere. Avem nevoie de o maşină. Dacă ne putem ascunde înainte ca Rolf să ajungă la Consiliu, mai e o speranţă. Sau poate te-ai răzgândit. Poate vrei să-i urmezi exemplul şi să te predai.

Clătină din cap, dar nu spuse nimic. Theo văzu că avea lacrimi în ochi. Îi veni s-o ia în braţe. Rămase însă la distanţă şi, băgând mâna în buzunarul dinăuntrul hainei, simţi greutatea rece a armei.

30

Porni de îndată ce se lăsă seara, nerăbdător să plece, suferind pentru fiecare clipă pierdută. Siguranţa lor depindea de viteza cu care găsea o maşină. Julian şi Miriam îl însoţiră până la marginea pădurii şi-l urmăriră cu privirea. Întorcându-se ca să le mai privească o dată, un moment trebui să lupte cu convingerea că aceasta ar fi putut fi ultima oară când le vedea. Îşi amintea că luminile unui sat sau ale unui orăşel se zăriseră în partea de apus a drumului. S-ar putea ca drumul cel mai scurt să fie peste câmpuri, dar lanterna le-o lăsase femeilor şi s-o ia de-a curmezişul, fără lumină şi într-un loc necunoscut, putea să-i fie fatal. O luă la fugă şi apoi, ba mergând, ba alergând, urmă drumul pe care-l parcurseseră în ajun. După jumătate de oră ajunse la o răscruce şi, după ce se gândi puţin, o luă la dreapta.

Îi trebui încă o oră de mers rapid ca să ajungă la suburbiile oraşului. Drumul de ţară, neluminat, era mărginit pe de o parte de garduri vii înalte, crescute în sălbăticie, şi de cealaltă de o pădurice rară. Mergea pe partea aceea şi, când auzea o maşină apropiindu-se, intra în umbra copacilor, în parte dintr-o dorinţă instinctivă de a se ascunde, în parte din teama, nu total iraţională, că un bărbat singur, mergând repede prin întuneric, putea trezi interes. Acum însă gardurile vii şi păduricea lăsau locul unor case izolate, retrase de la drum în grădini mari. Cu siguranţă că aveau o maşină în garaj, poate chiar mai multe. Dar casele şi garajele erau bine păzite. Era puţin probabil ca această prosperitate ostentativă să fie vulnerabilă în faţa unui hoţ de ocazie, lipsit de experienţă. El căuta victime mai uşor de intimidat.

Acum intrase în oraş. Mergea mai încet. Simţea cum i se îndesesc bătăile inimii, pulsaţia puternică şi ritmică din cutia toracică. Nu voia să ajungă prea în centru. Important era să găsească de ce avea nevoie cât mai curând posibil şi

să o ştergă. Şi atunci zări, într-o mică fundătură din dreapta lui, un şir de locuinţe duplex cu piatră aparentă. Fiecare pereche de case era la fel, cu un bovindou lângă uşă şi un garaj construit lângă peretele din spate. Se apropie în vârful picioarelor, ca să controleze prima pereche. Casa din stânga era goală, geamurile bătute în scânduri şi de poarta de la intrare atârna, prins în sârmă, un anunţ că e de vânzare. Se vedea că fusese neocupată de mai mult timp. Iarba era înaltă şi crescuse aiurea şi unicul rond de flori din mijloc se transformase într-o grămadă de arbuşti de trandafir, cu tulpini încâlcite, cu ultimele flori prea înflorite pe cale să se ofilească şi să moară. Casa din dreapta era locuită şi arăta diferit. În camera din faţă, în spatele draperiilor trase, se vedea lumină, grădina avea gazonul tuns cu grijă şi un răzor de crizanteme şi de dalii mărginea poteca. Intre cele două case fusese ridicat un gard nou, poate ca să ascundă delăsarea de alături, sau ca să ţină buruienile la distanţă. Părea locul ideal pentru ce avea el de gând. Neexistând vecini, nimeni nu va vedea sau auzi ceva, şi cum drumul era uşor accesibil, spera să poată pleca relativ iute. Dar exista oare o maşină în garaj? Mergând spre poartă, privi cu atenţie aleea de pietriş şi zări urme de roţi, o mică pată de ulei. Pata de ulei îl îngrijora, dar căsuţa era atât de bine întreţinută, grădina atât de imaculată, că nu putea crede că maşina, oricât de mică şi de veche ar fi fost, nu era în stare de funcţionare. Dar dacă nu era? Atunci va trebui s-o ia de la capăt şi o a doua încercare va fi de două ori mai primejdioasă. Oprindu-se lângă poartă, privind în stânga şi în dreapta, ca nu cumva manevrele lui să fie observate de cineva, prin minte îi trecură toate posibilităţile. Îi putea împiedica pe cei din casă să dea alarma; nu va fi nevoie decât să taie firul telefonului şi să-i lege. Dar să presupunem că nu găsea o maşină nici în casa următoare şi nici în următoarea? Perspectiva imobilizării unei succesiuni de victime era pe cât de rizibilă, pe atât de primejdioasă. În cel mai bun caz, va putea încerca doar de două ori. Dacă nu va reuşi aici, s-ar putea ca planul cel mai bun să fie să

oprească o maşină pe drum şi să-i dea pe şofer şi pe pasageri jos cu sila. În felul acesta măcar va fi sigur că are un vehicul care merge.

Cu o ultimă privire rapidă, deschise uşor zăvorul porţii şi păşi tiptil, aproape pe vârfuri, spre uşa din faţă. Oftă uşurat. Draperiile fuseseră doar în parte trase peste geamul lateral al bovindoului şi între marginea draperiei şi rama ferestrei era o crăpătură de vreo opt centimetri, prin care putea vedea clar ce se petrecea în cameră.

Nu aveau cămin şi în centrul camerei se afla un televizor mare. În faţa lui erau aşezate două fotolii şi zări capetele cenuşii ale unei perechi în vârstă, probabil soţ şi soţie. Camera avea mobilă puţină, o masă şi două scaune aşezate în fata unei ferestre laterale şi un mic birou de stejar. Nu văzu cărţi, bibelouri, flori, dar pe unul dintre pereţi atârna o fotografie mare, în culori, a unei fete tinere şi, sub ea, se găsea un scaun înalt de copil, cu un urs din pluş cu o cravată imensă cu buline.

Televizorul se auzea clar şi prin geam. Probabil că bătrânii erau surzi. Recunoscu programul: *Vecinii*, un serial de televiziune ieftin de pe la sfârșitul anilor ’80 şi începutul anilor ’90, făcut în Australia şi precedat de o melodie de o banalitate nemaiîntâlnită. Se pare că serialul avusese un succes uriaş când fusese prezentat pentru prima dată, pe televizoarele de tip vechi şi acum, adaptat pentru televizorul modern, de înaltă fidelitate, se bucura de o nouă viață, devenind un fel de cult. Motivul era evident. Povestirile, a căror acţiune se desfășura într-o suburbie izolată, însorită, evocau dorinţa nostalgică pentru o lume ireală a inocenţei şi a speranţei. Dar, mai ales, în ele era vorba despre tineri. Imaginile fantomatice dar strălucitoare ale chipurilor tinere, ale membrelor tinere, sunetul vocilor tinere creau iluzia că undeva, sub cerul antipozilor, această lume plină de alinare, tinerească există încă şi că puteai intra în ea oricând doreai. În acelaşi spirit şi din aceeaşi nevoie oamenii cumpărau casete video cu naşteri sau poezii pentru copii şi seriale de televiziune pentru tineri, *Bărbaţii din glastră*, *Peter cel Albastru*.

Sună la uşă şi aşteptă. Bănuia că, după lăsarea întunericului, vor deschide uşa împreună. Prin lemnul subţire auzi târşâitul paşilor şi apoi zgomotul zăvoarelor. Uşa se deschise, cu lanţul pus şi prin crăpătura de trei centimetri văzu că perechea era mai bătrână decât se aşteptase. Doi ochi stinşi, mai degrabă bănuitori decât speriaţi, se uitau într-ai lui.

Vocea bărbatului era neaşteptat de tăioasă.

— Ce doriţi?

Theo bănuia că glasul său calm, educat, îl va linişti. Spuse:

— Sunt de la Consiliul Local. Facem o cercetare privind hobby-urile şi interesele oamenilor. V-am ruga să completaţi un chestionar. N-o să vă ia mult. Trebuie completat pe loc.

Bărbatul şovăi, apoi scoase lanţul. Dintr-o mişcare, Theo fu înăuntru, cu spatele la uşă, cu revolverul în mână. Înainte ca bătrânii să poată vorbi sau ţipa, zise:

— E-n ordine. Nu vă paşte nicio primejdie. Fiţi liniştiţi, faceţi ce vă spun şi n-o să păţiţi nimic.

Femeia începuse să tremure violent, agăţându-se de braţul soţului ei. Era foarte delicată, cu oase mici, puloverul cafeniu atârnându-i de pe umerii care păreau prea fragili pentru greutatea lui.

Theo o privi în ochi, reţinându-i privirea îngrozită, şi spuse, cu toată puterea de convingere de care era în stare:

— Nu sunt un criminal. Am nevoie de ajutor. Am nevoie de maşina voastră, de hrană şi de apă. Aveţi maşină?

Bărbatul aprobă din cap.

— Ce marcă? întrebă Theo.

— Citizen. Maşina celor mulţi, ieftină şi economică.

Toate aveau acum cel puţin zece ani, dar fuseseră bine construite şi erau sigure. Putea fi mai rău.

— Aveţi benzină în rezervor?

Bărbatul făcu din nou semn că da.

— Pot porni la drum cu ea? întrebă Theo.

— O, da, am mare grijă de maşină.

— Bine. Acum v-aş ruga să urcaţi pe scări.

Ordinul îi îngrozi. Ce presupuneau, că plănuise să-i măcelărească în propriul dormitor?

Bărbatul pledă:

— Nu mă ucideţi! Nu mă are decât pe mine. E bolnavă. Inima. Dacă dispar, Eliberarea o aşteaptă.

— N-o să vă fac niciun rău. N-o să fie nicio Eliberare.

Repetă cu violenţă:

— Nicio Eliberare.

Urcară încet, treaptă cu treaptă, femeia tot agăţată de soţul ei.

Sus, o privire rapidă îi arătă că planul casei era simplu. În faţă se afla dormitorul principal şi, vizavi, baia, cu un spălător separat alături. În spate erau două dormitoare mai mici. Le făcu semn cu arma să intre în camera mai mare din cele două din spate. În ea se găsea un pat de o persoană şi, trăgând cuvertura de pe el, văzu că era înfăţat.

— Rupe cearşafurile fâşii, îi spuse bărbatului.

Acesta le apucă cu mâinile lui noduroase şi încercă, fără niciun rezultat, să sfâşie bumbacul. Tivul era prea tare pentru el.

— Ne trebuie o foarfecă, spuse Theo nerăbdător. Unde aveţi una?

Răspunse femeia.

— În camera din fată. Pe toaletă.

— Te rog să mi-o aduci.

Ieşi cu paşi mici din cameră şi, în câteva secunde, era înapoi cu o forfecuţă de unghii. Era mică dar bună. Numai că dacă lăsa treaba asta pe seama mâinilor tremurânde ale bătrânului, avea să piardă minute preţioase.

— Duceţi-vă amândoi la perete, spuse dur.

Îl ascultară şi el se aşeză în faţa lor, cu patul între ei, cu arma lângă mâna dreaptă. Începu apoi să rupă cearşafurile. Sunetul părea extraordinar de puternic, ca şi cum ar fi sfâşiat aerul, materia din care era făcută casa. După ce termină, îi spuse femeii:

— Vino şi întinde-te pe pat.

Ea se uită spre soţul ei, de parcă i-ar fi cerut voie şi el aprobă repede din cap.

— Fă cum spune, draga mea.

Avu oarecari probleme să se urce în pat şi Theo fu silit s-o ridice. Trupul ei era extraordinar de uşor şi când îşi petrecu mâna pe sub coapsele ei o săltă în sus atât de iute, încât era s-o scape, aruncând-o peste pat, pe jos. Scoţându-i pantofii, îi legă strâns gleznele, apoi mâinile, la spate.

— Te simţi bine? întrebă el.

Ea dădu scurt din cap, în semn că da. Patul era îngust şi se întrebă dacă va avea loc şi bărbatul alături, dar acesta, simţind la ce se gândea, spuse iute:

— Nu ne despărţiţi. Nu mă duceţi în camera cealaltă. Nu mă împuşcaţi.

— N-am de gând să te împuşc, spuse Theo, nerăbdător. Pistolul nici nu e încărcat.

Nu risca nimic minţind acum. Arma îşi atinsese scopul. Spuse scurt:

— Întinde-te lângă ea.

Avea loc, dar cu greu. Îi legă şi lui mâinile la spate şi, cu o ultimă fâşie de pânză, le legă picioarele laolaltă. Zăceau amândoi pe dreapta, strânşi unul în celălalt. Nu putea crede că nu-i dureau braţele, răsucite cum erau la spate, dar nu îndrăznise să li le lege în faţă, ca nu cumva bărbatul să folosească dinţii ca să se elibereze.

— Unde sunt cheile de la garaj şi maşină? întrebă.

— În biroul din salon, şopti bărbatul. Sertarul de sus, dreapta.

Îi lăsă acolo. Găsi uşor cheile. După care se întoarse în dormitor.

— O să-mi trebuiască o valiză mare. Aveţi vreuna?

Răspunse femeia:

— Sub pat.

O trase afară. Era mare, dar uşoară, din carton întărit la colturi. Se întrebă dacă merită să ia cu el resturile de pânză ruptă. Cât şovăi, cu ele în mână, bărbatul spuse:

— Vă rog să nu ne puneţi căluş. N-o să strigăm, vă promit. Vă rog nu ne puneţi căluş. Soţia mea nu va putea respira.

— Va trebui să anunţ pe cineva că sunteţi legaţi. N-o pot

face cel puţin douăsprezece ore, dar o s-o fac. Aşteptaţi pe cineva?

Bărbatul, fără să se uite la el, spuse:

— Pe doamna Collins, femeia care ne ajută la menaj; vine mâine la şapte şi jumătate. Vine devreme, fiindcă după aia se mai duce şi-n altă parte să lucreze.

— Are cheia?

— Da, o are.

— Nu mai aşteptaţi pe nimeni? Vreun membru al familiei, de exemplu?

— Nu avem familie. Am avut o fiică, dar a murit.

— Sunteţi siguri că doamna Collins vine la şapte şi jumătate?

— Da, e foarte punctuală. Vine sigur.

Întredeschise perdelele din bumbac subţire, înflorat, şi privi afară, în întuneric. Tot ce putu vedea era o fâşie de grădină şi, în spatele ei, silueta neagră a unui deal. Puteau să strige toată noaptea, dar era puţin probabil ca vocile lor stinse să fie auzite de cineva. Oricum, va pune televizorul la maximum.

— N-o să vă pun căluş, spuse. O să dau televizorul atât de tare, că nimeni n-o să vă audă. Nu vă consumaţi energia, încercând să strigaţi. Mâine, când o să vină, doamna Collins o să vă dezlege. Încercaţi să vă odihniţi, să dormiţi. Îmi pare rău că trebuie să procedez aşa. La sfârşit, o să vă aduc maşina înapoi.

Era o promisiune ridicolă şi necinstită şi-şi dădu seama de acest lucru chiar pe când o rostea. Spuse:

— Aveţi nevoie de ceva?

— Apă, rosti femeia cu voce stinsă.

Acest singur cuvânt îi aminti de propria sete. Părea extraordinar că, după atâtea ore în care dorise cu disperare să bea, putuse uita, chiar şi pentru o clipă, de sete. Se duse în baie şi, luând unul din paharele pentru periuţa de dinţi, fără ca măcar să se ostenească să-l clătească, înghiţi apă rece până simţi că nu mai poate. Umplu apoi din nou paharul şi se întoarse în dormitor. Ridică puţin capul femeii şi-i duse paharul la gură. Bău cu sete. Apa se prelinse pe

obrazul ei şi pe pulover. Venele viorii de pe tâmplă pulsau ca şi cum stăteau să se spargă, iar ligamentele gâtului subţire erau încordate ca nişte corzi. După ce termină de băut, Theo luă o bucată de pânză şi o şterse la gură. Umplu apoi din nou paharul şi-l ajută pe bărbat să bea. Ciudat, dar nu-i venea să-i lase. Oaspete nechemat şi care le făcuse numai rău, nu izbutea să găsească cuvintele potrivite de rămas bun.

Se întoarse din uşă şi spuse:

— Îmi pare rău c-a trebuit să fac toate astea. Încercaţi să dormiţi. Dimineaţă vine doamna Collins.

Se întrebă dacă se străduia să-i liniştească pe ei sau pe sine. Măcar, se gândi, sunt împreună.

Adăugă:

— Stați cât de cât comod?

Stupiditatea întrebării îl izbi de cum o puse. Comod? Cum să stea comod, legaţi ca animalele pe un pat atât de îngust, că la orice mişcare puteau cădea pe jos. Femeia şopti ceva ce urechile lui nu putură prinde, dar părea că soţul ei înţelesese. Îşi înălţă ţeapăn capul şi-l privi direct pe Theo care citi, în ochii stinşi, rugămintea de a-l înţelege, de a avea milă.

— Vrea la toaletă, spuse.

Theo aproape că izbucni în râs. Avea din nou opt ani şi auzea vocea nerăbdătoare a mamei lui. „Trebuia să te fi gândit înainte de a pleca.“ Ce se aşteptau să le spună? „Trebuia să vă gândiţi înainte de a vă lega“? Unul dintre ei ar fi trebuit să se gândească. Acum era prea târziu. Şi-aşa pierduse prea mult timp din cauza lor. Se gândi la Julian şi la Miriam, care-l aşteptau cu inima la gură în umbra copacilor, cu urechile ciulite la apropierea fiecărei maşini, îşi imagină dezamăgirea lor când toate treceau mai departe. Şi mai erau atâtea de făcut: maşina de verificat, proviziile de adunat. I-ar trebui minute bune ca să dezlege nodurile şi nu avea timp de pierdut. Va trebui să zacă în propria ei murdărie, până dimineaţă, când va veni doamna Collins.

Dar ştia că n-o poate face. Aşa legată şi neajutorată cum

era, mirosind a frică, ţeapănă de jenă, incapabilă să-l privească în ochi, umilinţa asta totuşi nu i-o putea impune. Degetele lui începură să lupte cu pânza bine întinsă. Era chiar mai greu decât se aşteptase şi, până la urmă, luă foarfeca şi o tăie, eliberându-i gleznele şi mâinile, străduindu-se să nu bage de seamă dungile adânci lăsate la încheieturi. Nu fu lesne s-o dea jos din pat, trupul ei fragil care-i păruse uşor ca al unei păsări devenise rigid de spaimă. Trecu aproape un minut până ce fu în stare să pornească, cu paşi târşiţi, spre spălător, braţul lui sprijinind-o pe după talie.

Spuse, ruşinea şi nerăbdarea făcând ca vocea să-i sune dur:

— Nu încuia uşa. Las-o larg deschisă.

Aşteptă afară, rezistând tentaţiei de a se mişca încolo şi încoace, bătăile inimii numărând secundele ce se prelungeau în minute, înainte de a auzi apa trasă şi înainte ca ea să iasă încet.

— Mulţumesc, şopti.

Înapoi în dormitor, o ajută să se urce în pat, după care mai rupse din restul de cearşaf şi o legă din nou, de data asta mai puţin strâns. Se adresă bărbatului:

— Ar fi bine să mergi şi dumneata. Dacă te ajut, poţi ajunge acolo ţopăind. N-am timp decât să-ţi dezleg mâinile.

Dar n-a fost mai uşor. Chiar şi cu mâinile libere şi cu un braţ petrecut peste umerii lui Theo, bătrânul nu avea puterea şi echilibrul necesare celei mai mici sărituri, aşa că Theo aproape că trebui să-l târască până la spălător.

În cele din urmă îl sui din nou în pat. Acum trebuia să se grăbească. Şi-aşa pierduse prea mult timp. Cu valiza în mână, se îndreptă iute spre spatele casei. Bucătăria era mică, meticulos de curată şi de ordonată, cu un frigider uriaş şi o cămară micuţă, alături. Dar prada era sub orice aşteptări. Frigiderul, în ciuda dimensiunilor lui, nu conţinea decât o cutie de jumătate litru de lapte, patru ouă, un sfert de pachet de unt pe o farfurie acoperită cu folie, o felie de brânză Cedar ambalată şi un pachet de biscuiţi deschis. În congelatorul de deasupra nu găsi decât un pachet mic cu

mazăre şi o felie de cod congelat. Cămara era la fel de goală, oferindu-i doar o cantitate infimă de zahăr, cafea şi ceai. Era ridicol ca o casă să fie atât de prost aprovizionată. Simţi cum îl cuprinde un val de furie împotriva perechii bătrâne, de parcă dezamăgirea lui se datora unei greşeli intenționate a lor. Probabil că-si făceau cumpărăturile o dată pe săptămână şi nimerise prost. Luă totul, îndesând proviziile într-o pungă de plastic. Pe un raft se aflau patru căni. Luă două şi în bufetul de deasupra chiuvetei găsi trei farfurii. Dintr-un sertar luă un cuţit ascuţit, un altul pentru curăţat, trei seturi de cuţite de masă, furculiţe şi linguri şi băgă o cutie de chibrituri în buzunar. Alergă apoi sus, de data asta în dormitorul din faţă, unde smulse de pe pat cearşafurile, păturile şi pernele. Miriam va avea nevoie de prosoape curate pentru naştere. Dădu fuga în baie şi găsi şase prosoape împăturite în dulăpior. Trebuie să-i ajungă. Le îndesă pe toate în valiză. Pusese forfecuţa de unghii în buzunar, amintindu-şi că Miriam ceruse o foarfecă. În dulăpiorul din baie găsi o sticlă de dezinfectant şi o adăugă la cele deja luate.

Nu mai putea rămâne în casă, dar mai era o problemă: apa. Avea jumătatea de litru de lapte; abia dacă ajungea să stingă setea lui Julian. Căută un recipient potrivit. Nu văzu nicio sticlă goală. Se pomeni înjurând perechea de bătrâni, în timp ce căuta orice fel de recipient care să poată ţine apa în el. Nu găsi decât un termos mic. Cel puţin le putea duce lui Julian şi lui Miriam nişte cafea fierbinte. Nu era nevoie să aştepte să fiarbă ceainicul. Mai bine s-o facă cu apa caldă de la robinet, indiferent de gust. Oricum o vor bea cu poftă. După ce termină, umplu ceainicul şi singurele două ibrice cu capace fixe pe care le putu găsi. Va trebui să le ducă separat la maşină, pierzând şi mai mult timp. La sfârşit bău din nou cât putu de multă apă de la robinet, clătindu-şi şi faţa. Pe peretele de lângă uşa de la intrare era un şir de cârlige pentru haine. Pe ele găsi o jachetă veche, o eşarfă lungă de lână şi două fulgarine, amândouă vizibil noi. Şovăi doar o clipă, înainte de a le lua şi a şi le pune pe umăr. Julian va avea nevoie de ele, altfel va trebui să zacă

pe pământul umed. Dar erau singurele lucruri noi din casă şi a le lua i se părea gestul cel mai mârșav dintre toate aceste meschine furturi.

Descuie uşa garajului. Portbagajul maşinii era mic, dar reuşi să aşeze cu grijă ceainicul şi unul dintre ibrice între valiză, aşternuturi şi fulgarine. Celălalt ibric şi sacul de plastic, cu alimentele şi cănile şi tacâmurile le aşeză pe bancheta din spate. Când porni motorul, îşi dădu seama, spre uşurarea lui, că mergea lin. Era clar că maşina fusese bine întreţinută. Observă însă că rezervorul era pe mai puţin de jumătate plin şi că în torpedou nu exista nicio hartă. Probabil că bătrânii nu o foloseau decât pentru drumuri scurte şi la cumpărături. Pe când ieşea cu grijă, în marşarier, pe alee şi apoi, când închise uşa garajului în urma lui, îşi aduse aminte că uitase să dea drumul mai tare la televizor. Îşi spuse că era o precauţie lipsită de importanţă. Cu casa de alături pustie şi cu grădina lungă ce se întindea în spate, era puţin probabil ca strigătele slabe ale bătrânilor să fie auzite de cineva.

Conducând, se gândea deja la următoarea mişcare. Să meargă mai departe sau să facă drum întors? Xan va şti, de la Rolf, că intenţionau să treacă graniţa în Ţara Galilor şi să caute o zonă împădurită. Se puteau aştepta la o schimbare de plan. Puteau fi oriunde, în vest. Căutarea va lua timp, chiar dacă Xan va trimite un grup mare de poliţişti sau de grenadieri. Dar n-o va face. Vânatul acesta era unic. Dacă Rolf va izbuti să ajungă la el fără ca nimeni să afle despre ce era vorba până la această ultimă întâlnire, de-o importanţă vitală, atunci şi Xan va păstra secretul până ce-i va verifica autenticitatea. Nu va risca în niciun fel ca Julian să cadă în mâinile vreunui ofiţer de poliţie sau grenadier prea zelos sau lipsit de scrupule. Iar Xan nu va şti cât de puţin timp i-a rămas, dacă vrea să fie de faţă la naştere. Rolf nu-i va spune ce nu ştie. Şi oare câtă încredere are cu-adevărat în ceilalţi membri ai Consiliului? Nu, Xan va veni el însuşi, probabil cu un grup mic şi ales cu grijă. Până la urmă îi vor găsi; era inevitabil. Dar asta va lua timp. Importanţa deosebită şi caracterul delicat al acţiunii, nevoia de

discreţie, dimensiunile grupului care-i va căuta, toate militau împotriva vitezei.

Deci unde şi în ce direcţie? O clipă se întrebă dacă n-ar fi mai bine să se întoarcă la Oxford, să se ascundă în pădurea Wytham, deasupra oraşului, cu siguranţă ultimul loc unde se va gândi Xan să-i caute. Călătoria era prea primejdioasă? Dar toate drumurile erau primejdioase şi vor fi de două ori pe atât la şapte şi jumătate, când cei doi bătrâni vor fi descoperiţi şi-şi vor spune povestea. De ce oare părea mai riscant să facă drum întors decât să meargă înainte? Poate pentru că Xan se găsea la Londra. Şi cu toate astea, pentru un fugar oarecare, Londra era ascunzătoarea ideală. Londra, în ciuda populaţiei ei reduse, era încă un fel de amalgam de sate, de alei secrete, de blocuri-turn uriaşe, pe jumătate goale. Dar Londra era plină de ochi şi nu cunoştea pe nimeni în care să aibă încredere, nu exista nicio casă în care să poată intra. Instinctul lui – şi bănuia că era al lui Julian – îi spunea să pună cât mai mulţi kilometri între ei şi Londra şi să se tină de planul iniţial de a se ascunde într-un loc izolat, adânc, în pădure. Fiecare kilometru între ei şi Londra părea un kilometru în plus către siguranţă.

Conducând pe drumul din fericire pustiu, cu grijă, obişnuindu-se cu maşina, îşi permise un vis care, încercă să se convingă, reprezenta un scop raţional, ce putea fi atins. Îşi imagină cabana unui pădurar, mirosind dulce, pereţii cu răşină păstrând încă în ei căldura soarelui de vară, înrădăcinată tot atât de firesc ca un copac în pădurea adâncă, sub baldachinul ocrotitor al crengilor groase, încărcate de frunze, părăsită cu mulţi ani în urmă şi acum părăginindu-se, dar cu aşternuturi, chibrituri, conserve suficiente pentru ei trei. Vor fi în apropiere şi un izvor cu apă proaspătă, şi lemne de foc pe care să le poată aduna, când toamna va face loc iernii. Dacă va fi nevoie, vor putea trăi acolo luni de zile, poate chiar ani. Era idila de care şi-ar fi bătut joc şi pe care ar fi dispreţuit-o stând lângă maşină, la Swinbrook, dar acum îl liniştea, chiar dacă ştia că visul era irealizabil.

Alţi copii se vor naşte undeva în lume; ajunsese să

împărtăşească încrederea lui Julian. Copilul acesta nu va mai fi unic, nu va mai fi în primejdie. Nu va mai trebui ca Xan şi Consiliul său să-l ia de lângă mama lui, chiar dacă se va şti că era primul născut al unei noi ere. Dar toate astea făceau parte din viitor şi puteau fi rezolvate la momentul potrivit. Ei trei vor trăi în siguranţă în următoarele săptămâni, până ce se va naşte copilul. Mai departe nu era în stare să gândească şi îşi spuse că nici nu era nevoie să privească mai departe.

31

În ultimele două ore cel puţin, mintea şi întreaga lui energie fizică fuseseră atât de puternic concentrate asupra trebii pe care o făcea, că nu-i trecuse prin gând că s-ar putea să-i fie greu să recunoască liziera pădurii. Luând-o la dreapta pe drum, încercă să-şi aducă aminte cam cât mersese înainte de a coti spre oraş. Dar în memoria lui, drumul se preschimbase într-o nebuloasă de teamă, anxietate şi hotărâre, de sete chinuitoare, de respiraţie gâfâită şi durere în coaste, fără nicio amintire clară legată de distanţă sau de timp. În stângă apăru o pădurice, ce-i păru imediat cunoscută, lucru care-i ridică moralul. Dar copacii se terminară aproape imediat, lăsând locul unui gard viu scund şi unui teren viran. Apărură apoi alţi copaci şi începutul unui zid de piatră. Conduse încet, cu ochii aţintiţi asupra drumului. Văzu apoi ce se temuse şi sperase în acelaşi timp că va vedea; sângele lui Luke, vărsat pe caldarâm; nu mai era roşu, ci o baltă neagră în lumina farurilor, iar la stângă zări pietrele sparte ale zidului.

Cum nu apărură imediat dintre copaci ca să-l întâmpine, o clipă îi fu teribil de teamă că nu mai erau acolo, că le răpise cineva. Conduse maşina până aproape de zid, sări peste el şi intră în pădure. La zgomotul paşilor lui apărură şi o auzi pe Miriam murmurând:

— Slavă Domnului, începuserăm să ne facem griji. Ai făcut rost de maşină?

— Un Citizen. Cam asta e tot ce-am găsit. Nu prea aveai ce lua din casă. Uite un termos cu cafea fierbinte.

Miriam aproape că i-l smulse din mână. Deşurubă capacul şi turnă cafeaua cu grijă, fiecare picătură era preţioasă, apoi i-l întinse lui Julian.

— Lucrurile s-au schimbat, Theo, spuse ea, cu glas voit calm. Nu mai avem mult timp. Au început durerile.

— Cât va dura? întrebă Theo.

— La prima naştere nu poţi fi sigur. S-ar putea să dureze

doar câteva ore. Poate şi douăzeci şi patru. Julian e abia la început, dar trebuie să găsim repede un loc.

Şi atunci, dintr-odată, toată nehotărârea dinainte fu măturată ca de un vânt de siguranţă şi speranţă, ce curăţă totul în calea lui. În minte îi apăru un singur nume, atât de limpede de parcă un glas, nu al lui, l-ar fi rostit tare. Wychwood. Îşi aminti de o plimbare de unul singur în miezul verii, de o potecă umbrită de-a lungul unui zid de piatră spart, înaintând adânc în pădure, deschizându-se apoi într-un luminiş cu muşchi şi cu un lac şi, mai departe pe potecă, la dreapta, spre un șopron de lemne. Wychwood nu era locul pe care l-ar fi ales de la început; pădurea era prea mică, prea uşor de cercetat, la mai puţin de treizeci de kilometri de Oxford. Acum însă această apropiere reprezenta un avantaj. Xan se aşteaptă ca ei să fugă cât mai departe. Ei însă se vor întoarce într-un loc pe care şi-l amintea, un loc pe care îl ştia, un loc unde puteau fi siguri că vor găsi adăpost.

— Urcaţi-vă în maşină, spuse. Ne întoarcem. Mergem în Wychwood. O să mâncăm pe drum.

Nu aveau timp de discuţii, de cântărit diferite posibilităţi.

Femeile aveau grija lor, imensă. El trebuia să hotărască unde vor merge şi cum vor ajunge acolo.

Nu-i era teamă că vor fi din nou atacați de Fetele Pictate. Oroarea aceea îi apărea acum ca împlinirea convingerii lui pe jumătate superstiţioase, de la începutul călătoriei, că le era sortită o tragedie de care nu puteau scăpa şi al cărei moment şi natură nu le putea prevedea. Acum venise, ce era mai rău fusese îndeplinit; trecuse. Ca pasagerul unui avion căruia îi e frică să zboare şi se aşteaptă să se prăbuşească ori de câte ori aparatul ia înălţime, se putea odihni conştient că dezastrul aşteptat rămăsese în urmă şi că existau supravieţuitori. Ştia însă că nici Julian, nici Miriam nu puteau să se elibereze atât de uşor de teroarea Feţelor Pictate. Teama lor părea că umple maşinuţa. Primii cincisprezece kilometri stătură ţepene în spatele lui, cu ochii aţintiţi pe drum, ca şi cum la fiecare curbă, la fiecare mic obstacol, s-ar fi aşteptat să audă din nou chiotele

sălbatice de triumf şi să vadă tortele arzânde şi ochii strălucitori.

Mai existau şi alte primejdii în afara acestei frici atotcuprinzătoare. Nu aveau cum să ştie exact la ce oră plecase Rolf. Dacă ajunsese la Xan, poate că şi porniseră în căutarea lor, poate că blocajele drumurilor erau gata pregătite, elicopterele scoase din hangare şi alimentate cu combustibil, în aşteptarea zorilor. Putea să pară lipsit de sens, dar avea impresia că drumurile lăturalnice înguste ce şerpuiau printre gardurile vii lăsate în paragină şi zidurile de piatră uscată sparte oferă cea mai mare şansă de siguranţă. Ca în cazul tuturor animalelor vânate, instinctul lui Theo îi spunea să facă stânga împrejur şi să se întoarcă, să rămână ascuns, să caute întunericul. Dar şi drumurile de ţară prezentau riscurile lor. De patru ori, temându-se să nu facă din nou pană, trebui să frâneze brusc în faţa unei gropi mari în pavaj şi să meargă înapoi. O dată, imediat după ora două, manevra asta aproape că le fu fatală. Rotile din spate alunecară într-un șanț şi le trebui mai mult de jumătate de oră până când eforturile lui şi ale lui Miriam reunite scoaseră maşina pe drum.

Înjură lipsa hărţilor, dar pe măsură ce orele treceau norii se risipeau şi dezvăluiau aranjamentul stelelor, astfel că putu vedea Calea Lactee şi se putu conduce după Ursa Mare şi după Steaua Polară. Dar aceste cunoştinţe vechi nu reprezentau decât un calcul relativ al drumului şi mereu erau în pericol de a se rătăci. Din când în când, câte un semnalizator, înălţându-se ca o spânzurătoare din secolul al optsprezecelea, răsărea din întuneric şi mergea cu grijă spre el, pe drumul plin de hârtoape, aproape aşteptându-se să audă clinchetul lanţurilor şi să vadă un trup rotindu-se uşor, cu gâtul alungit, în timp ce vârful ca de ac al lanternei, ca un ochi iscoditor, urmărea numele pe jumătate şterse al unor sate necunoscute. Noaptea se răcise, anunţând parcă frigul iernii; aerul, care nu mai mirosea a iarbă şi a pământ încălzit de soare, îi înţepa nările cu un uşor miros antiseptic, ca şi cum s-ar fi aflat în preajma mării. De câte ori oprea motorul, tăcerea era absolută.

Stând lângă un semnalizator, ale cărui nume ar fi putut tot atât de bine să fie scrise într-o limbă străină, se simţi dezorientat şi pierdut, de parcă câmpurile întunecate, pustii, pământul de sub picioarele lui, aerul străin, neparfumat n-ar mai fi fost mediul lui obişnuit de viaţă şi ca şi cum pentru această specie în pericol niciunde sub cerul nepăsător n-ar mai fi existat siguranţă sau cămin. Imediat după ce porniseră, durerile lui Julian se răriseră şi apoi încetaseră. Asta îl mai liniştea; întârzierea nu mai era un dezastru şi siguranţa redevenea mai importantă decât viteza. Ştia însă că întârzierea le tulbura pe cele două femei. Bănuia că acum sperau la fel de puţin ca şi el că vor izbuti să se ascundă de Xan săptămâni, măcar zile. Dacă travaliul era o falsă alarmă sau se prelungea, puteau cădea în mâinile lui Xan înainte de naşterea copilului. Din când în când, plecându-se în faţă, Miriam îi cerea să tragă pe marginea drumului, ca Julian şi ea să se poată dezmorţi.

Cobora şi el şi, rezemat de maşină, urmărea cele două siluete întunecate, mergând încolo şi încoace de-a lungul gardului viu, le asculta glasurile şoptite şi ştia că îi despărţeau mai mult decât cei câţiva metri de drum de ţară, că ele împărtăşeau o preocupare din care el era exclus. Traseul le interesa foarte puţin, nu se preocupau de întâmplările neplăcute ale călătoriei. Toate astea, părea să spună însăşi tăcerea lor, erau grija lui.

Dar la primele semne de ziuă Miriam îi spuse că reîncepuseră contracţiile şi că erau puternice. Nu-şi putu ascunde triumful din glas. Şi înainte de apariţia zorilor ştiu exact unde se aflau. Ultimul semnalizator indica drumul spre Chipping Norton. Era timpul să renunţe la drumurile şerpuite şi să rişte ultimii kilometri pe şosea.

Măcar acum drumul era mai bun. Nu mai era cazul să se teamă tot timpul de o pană. Nu trecu nicio altă maşină şi, după primii trei kilometri, mâinile lui încordate se relaxară pe volan. Conducea atent dar repede, dornic să ajungă la pădure fără întârziere. Nivelul benzinei scăzuse ameninţător de mult şi era riscant să încerce să facă plinul. Era mirat să vadă cât de scurt fusese drumul parcurs de la

începutul călătoriei, din Swinbrook. Avea impresia că umblau de săptămâni; călători ce nu-şi găseau liniştea, fără provizii, fără noroc. Ştia că nu poate face nimic pentru a împiedica prinderea lor în această călătorie care era cu siguranţă ultima. Dacă dădeau de un blocaj al Poliţiei Securităţii Statului, nu exista nicio speranţă că i-ar putea duce sau convinge să-i lase să treacă; Poliţia Securităţii Statului nu era Omega. Tot ce putea face era să conducă maşina şi să spere.

Din când în când avea impresia că o aude pe Julian gâfâind şi murmurul slab de alinare al lui Miriam, dar nu schimbară multe cuvinte. Cam după un sfert de oră o auzi mai întâi pe Miriam agitându-se în spate şi apoi clinchetul ritmic al unei furculiţe lovindu-se de porţelan. Îi întinse o cană.

— Am întârziat special cu mâncatul. Julian are nevoie de putere cât e în dureri. Am bătut ouăle în lapte şi am pus zahăr. Asta e partea ta, tot atât am luat şi eu. Restul e pentru Julian.

Cana era doar pe sfert plină şi, în condiţii normale, spuma aceea dulce i-ar fi făcut greaţă. Acum o înghiţi cu poftă, dorind să mai fi avut, simţindu-i imediat puterea întăritoare. Îi dădu înapoi cana şi primi un biscuit uns cu unt şi cu o bucăţică de brânză tare. Niciodată brânza nu avusese un gust atât de bun.

— Câte doi pentru noi, patru pentru Julian, spuse Miriam.

Julian protestă:

— Trebuie să împărţim egal.

Ultimul ei cuvânt se pierdu într-un icnet de durere.

— Nu păstrezi ceva şi pentru mai târziu? întrebă Theo.

— Din trei sferturi de pachet de biscuiţi şi două sute de grame de brânză? Avem nevoie acum de toate puterile noastre.

Brânză şi biscuiţii uscaţi le făcură sete si-si terminară masa bând apa din ibricul mai mic.

Miriam îi întinse cele două căni şi tacâmurile în punga de plastic şi el le aşeză pe podea. Apoi, ca şi cum s-ar fi temut ca nu cumva cuvintele ei să fi conținut în ele o undă de

reproş, adăugă:

— Ai avut ghinion, Theo. Dar ai făcut rost de maşină şi asta n-a fost uşor. Fără ea, n-am fi avut nicio șansă.

Spera că voia să zică „Ne-am bazat pe tine şi nu ne-ai dezamăgit” şi zâmbi cu regret la gândul că el, căruia puţin îi păsa de ce gândeau alţii despre faptele lui, simţea nevoia ca ea să-l laude şi să-l aprobe.

Ajunseră, în sfârşit, în suburbiile din Charibury. Încetini, uitându-se după vechea gară Finstock, după curba pe care o făcea şoseaua. Imediat după curbă trebuia să caute drumul care, pe dreapta, ducea spre pădure. Fusese obişnuit să vină dinspre Oxford şi chiar şi aşa nu era greu să nu observi cotitura. Cu un suspin de uşurare, trecu de clădirile gării, luă curba şi văzu, la dreapta, şirul de vile de piatră care marca apropierea de drumeag. Vilele erau goale, bătute în scânduri, lăsate de izbelişte. O clipă se întrebă dacă una dintre ele nu le-ar putea oferi refugiu, dar erau prea la vedere, prea aproape de drum. Ştia că Julian îşi dorea să se afle adânc în pădure.

Conduse cu grijă pe drumeag, între câmpurile în paragină, spre copacii din depărtare. Curând va fi lumină. Uitându-se la ceas, văzu că doamna Collins trebuie să fi ajuns deja să-i dezlege pe cei doi bătrâni. Probabil că beau chiar acum o ceaşcă de ceai, povestindu-şi suferinţele, aşteptând sosirea poliţiei. Schimbând viteza ca să urce o porţiune mai grea de drum, crezu că o aude pe Julian ținându-si răsuflarea şi scoțând un sunet ciudat, ceva între un vaiet şi un geamăt.

Apoi pădurea îi cuprinse cu braţele ei puternice, întunecate. Drumeagul devenea din ce în ce mai îngust, copacii erau din ce în ce mai aproape. Pe dreapta se întindea un zid de piatră, pe jumătate dărâmat, pietrele lui sparte acoperind cărarea. Trecu în viteza întâi şi se strădui să menţină maşina cât mai stabilă. Cam după vreun kilometru şi jumătate, Miriam se aplecă în faţă şi spuse:

— Cred c-ar fi mai bine ca noi să mergem un timp înaintea maşinii. O să-i fie mai uşor lui Julian.

Cele două femei coborâră, Julian sprijinindu-se de Miriam,

îşi croiră cu grijă drum prin hârtoapele drumului. Farurile maşinii speriară un iepure, care rămase o clipă împietrit, pentru ca apoi să dispară ţopăind, mişcându-şi coada albă. Brusc, se stârni o agitaţie cumplită şi o formă albă, urmată de o alta, ţâşniră dintre tufişuri, aproape lovind capota maşinii. Era o căprioară cu puiul ei. Se căţărară împreună pe coastă, croindu-şi drum printre tufişuri şi dispărură dincolo de zid, copitele lovind cu zgomot pietrele.

Cele două femei se opreau din când în când şi Julian se încovoia, sprijinită de braţul lui Miriam. După ce acest lucru se întâmplă pentru a treia oară, Miriam îi făcu semn lui Theo să oprească. Spuse:

— Acum cred că s-ar simţi mai bine în maşină. Cât mai e de mers?

— Încă suntem la liziera câmpului. Curând trebuie să fie o curbă spre dreapta. De acolo mai e cam un kilometru şi jumătate.

Maşina se hurducă mai departe. Cotitura de care îşi amintea se dovedi a fi o încrucişare de drumuri şi o clipă şovăi încotro s-o apuce. Coti apoi spre dreapta, unde drumul, şi mai îngust, cobora. Sigur ăsta era drumul spre lac şi, în spatele lui, îşi amintea şopronul pentru lemne.

— Uite o casă la dreapta! strigă Miriam.

Întoarse capul exact cât s-o mai vadă, o umbră întunecată zărită printr-o spărtură îngustă în încâlceala de arbuşti şi de copaci. Se înălţa singură pe un câmp larg, în pantă. Miriam spuse:

— Nu e bună. E prea la vedere. N-are nicio acoperire. Mai bine mergi mai departe.

Pătrundeau acum în inima pădurii. Drumul părea interminabil. Cu fiecare kilometru hurducat cărarea se îngusta şi putea auzi cum ramurile zgârie şi lovesc maşina. Deasupra lui, soarele din ce în ce mai puternic era o lumină albă difuză, abia vizibilă printre crengile încârligate ale socului şi păducelului. Încercând cu disperare să ţină maşina sub control, avea impresia că alunecă fără voia lor printr-un tunel de întuneric verde, ce se va termina într-un gard viu de nepătruns. Se întreba dacă-l înşela memoria,

dacă nu cumva ar fi trebuit s-o ia la dreapta, când deodată cărarea se lărgi şi se deschise într-un luminiş acoperit de iarbă. În faţa lor zăriră luciul palid al lacului.

Opri maşina la doar câţiva metri de marginea lui şi coborî, apoi se întoarse s-o ajute pe Miriam s-o ridice pe Julian de pe banchetă. O clipă se agăţă de el, respirând greu, apoi îi dădu drumul, zâmbi şi merse până la malul apei, cu mâna pe umărul lui Miriam. Oglinda heleşteului – cu greu îl puteai numi lac – era într-atât de acoperită de lamele verzi ale frunzelor căzute şi de alge, încât părea o continuare a luminişului. Sub acest acoperământ verde şi tremurător, suprafaţa era vâscoasă ca melasa, cu mărgelele băşicilor ce apăreau pentru o clipă, se mişcau încet, se uneau, se destrămau, explodau şi mureau. Pe măsură ce ceata matinală se destrăma, lăsând locul luminii opace a dimineţii, În peticele de apă limpede dintre alge putea vedea reflectat cerul. Sub această oglindă, în adâncimea de culoare ocru, ligamentele plantelor acvatice, crenguţele încâlcite şi ramurile rupte zăceau încrustate în nămol, aidoma carenelor unor corăbii de mult scufundate. La marginea heleşteului, smocuri de papură udă zăceau pleoştite pe apă şi, în depărtare, o mică raţă neagră se agita încolo şi-ncoace, iar o lebădă singuratică îşi croia maiestuos drum printre alge. Heleşteul era înconjurat de copaci care creşteau aproape de marginea apei, stejari şi frasini, un fundal strălucitor de verde, galben, auriu şi ruginiu care părea, în această lumină de dimineaţă, să păstreze, în ciuda umbrelor toamnei, ceva din prospeţimea şi strălucirea primăverii. Un copăcel de pe malul celălalt era pictat parcă cu frunze galbene, crengile şi rămurelele lui subţiri rămânând invizibile în primele raze de lumină, astfel că aveai impresia că în aer atârnau pepite de aur.

Julian rătăcea pe malul lacului. Strigă:

— Aici apa pare mai curată şi ţărmul este destul de sigur. E un loc bun ca să te speli.

I se alăturară şi, în genunchi, îşi cufundară braţele în lac şi îşi aruncară apa rece peste faţă şi păr. Râdeau de plăcere. Theo observă că mâinile lui stârniseră un fel de

mâl verde. Nici chiar fiartă, apa nu era bună de băut.

Când se întorceau la maşină, Theo spuse:

— Întrebarea e dacă să scăpăm acum de maşină sau nu. S-ar putea să ne ofere cel mai bun adăpost, dacă nu găsim altceva, dar e prea vizibilă şi aproape că nu mai avem benzină. Probabil că nu ne va duce mai mult de vreo trei kilometri.

Miriam fu cea care răspunse:

— Abandoneaz-o.

Se uită la ceas. Era aproape nouă. Se gândi că n-ar strica să asculte ştirile. Banale, previzibile, neinteresante cum vor fi probabil, a le asculta era un mic gest de adio înainte de a se rupe definitiv de orice informaţie în afară de propriile lor ştiri. Se miră că nu se gândise mai devreme la radio, că nu se ostenise să-i dea drumul în timpul mersului. Condusese cu atâta teamă că sunetul unei voci necunoscute, chiar şi sunetul muzicii, i s-ar fi părut de nesuportat. Acum întinse mâna prin geamul deschis şi dădu drumul la radio. Ascultară nerăbdători detaliile despre vreme, informaţiile despre starea drumurilor închise oficial sau care nu vor mai fi reparate, micile griji domestice ale unei lumi ce se chircea din ce în ce mai mult.

Se pregătea să-l închidă, când vocea crainicului se schimbă; acum vorbea mai rar, ca şi cum ar fi pregătit un anunţ important.

„Un avertisment. Un mic grup de disidenţi, un bărbat şi două femei, călătoresc într-o maşină Citizen albastră furată, undeva la frontiera cu Ţara Galilor. Noaptea trecută, bărbatul, despre care se crede că ar fi Theodore Faron din Oxford, a intrat cu forţa într-o casă de la periferia oraşului Kington, i-a legat pe proprietari şi le-a furat maşina. Femeia, doamna Daisy Cox, a fost găsită azi dimineaţă devreme, legată şi moartă în patul ei. Bărbatul e căutat acum pentru crimă. E înarmat cu un revolver. Oricine va vedea maşina sau pe cele trei persoane este rugat să nu-i abordeze, ci să telefoneze imediat Politiei Securităţii Statului. Numărul maşinii este MOA 694. Repet, MOA 694. Mi se cere să repet avertismentul. Bărbatul este înarmat şi

primejdios. Nu vă apropiaţi de ei.“

Theo nu-si dădu seama când închise radioul. Era conştient doar de bătăile puternice ale inimii şi de o tristeţe bolnavă, ce cobora peste el şi-l învăluia, fizic, ca o maladie mortală, oroare şi dezgust de sine, obligându-l aproape să îngenuncheze. Se gândi: „Dacă asta e vinovăţia, nu pot s-o suport. N-o s-o suport.“

Auzi vocea lui Miriam:

— Aşadar Rolf a ajuns la Gardian. Ştiu toţi despre Omega, ştiu că n-am rămas decât trei. Oricum, ceva e îmbucurător. Nu ştiu însă că naşterea e iminentă. Rolf nu le-a putut spune data la care e aşteptat copilul. N-o ştie. Crede că Julian mai are o lună până naşte. În niciun caz Gardianul n-ar cere oamenilor să caute maşina, dacă ar crede că s-ar putea să găsească în ea un nou-născut.

— Nicio bucurie. Am ucis-o, spuse posomorit.

Vocea lui Miriam era sigură, nefiresc de tare, aproape strigându-i în ureche:

— Nu tu ai ucis-o! Dacă ar fi fost să moară din cauza socului, ar fi murit de cum a văzut arma. Nu știi de ce a murit. Sunt sigură că din cauze naturale. Orice i s-ar fi putut întâmpla. Era bătrână şi inima ei era slabă. Tu ne-ai spus. N-a fost vina ta, Theo, nu tu ai vrut să moară.

Nu, gemu în sinea lui, nu, n-am vrut. N-am vrut să fiu un fiu egoist, un tată neiubitor, un soţ rău. Când am vrut eu ceva? Doamne, cât rău aş putea face dacă aş începe să vreau!

Spuse:

— Cel mai grav e că mi-a plăcut. Chiar mi-a plăcut!

Miriam descărca maşina, îşi pusese păturile pe umăr.

— Ţi-a plăcut să legi un bătrân şi pe soţia lui? Bineînţeles că nu ţi-a plăcut. Ai făcut ce trebuia să faci.

— Nu că i-am legat. Nu asta am vrut să spun. Dar mi-a plăcut emoţia, puterea, faptul că ştiam c-o pot face. Nu totul a fost oribil. Pentru ei, da, dar nu şi pentru mine.

Julian nu spuse nimic. Se apropie şi-i luă mâna. Respingând-o, se întoarse spre ea cu răutate:

— Câte vieţi va mai costa copilul tău, înainte de a se

naşte? Şi cu ce scop? Eşti atât de calmă, de neînfricată, atât de sigură de tine. Spui că vei avea o fată. Ce fel de viaţă va avea copilul ăsta? Crezi că va fi prima, că vor urma alte naşteri, că există chiar acum femei însărcinate, care încă nu sunt conştiente că poartă în ele noua viaţă a lumii. Să presupunem însă că te înşeli. Că acest copil este singurul. La ce fel de infern îl condamni? îţi poţi imagina, cât de cât, singurătatea ultimilor ei ani – peste douăzeci de ani îngrozitori, nesfârşiţi, fără speranţa de a mai auzi vreodată o altă voce omenească vie? Niciodată, niciodată, niciodată! Dumnezeule, n-aveţi pic de imaginaţie, niciuna dintre voi?

— Crezi că nu m-am gândit la asta, la asta şi la multe altele, întrebă calm Julian. Theo, nu-mi pot dori ca fetiţa să nu fi fost concepută. Nu mă pot gândi la ea fără să mă bucur.

Miriam, fără să piardă timp, scosese valiza şi fulgarinele din portbagaj şi acum dădea jos ceainicul şi ibricul cu apă.

Zise, mai mult iritată decât furioasă:

— Theo, pentru numele lui Dumnezeu, vino-ţi în fire. Aveam nevoie de o maşină, ne-ai făcut rost de o maşină. Poate ai fi putut alege una mai bună şi care să te coste mai puţin. Ai făcut ce-ai putut. Dacă vrei să te perpeleşti din cauza sentimentului de vinovăţie, e treaba ta, dar las-o pe mai târziu. Bun, femeia a murit şi tu te simţi vinovat, şi sentimentul ăsta nu-ţi face nicio plăcere. Ne pare rău. Obişnuieşte-te cu el. Pentru ce naiba tu ai scăpa de sentimentul de culpabilitate? Face şi acesta parte din a fi om. Sau n-ai observat până acum?

Theo fu tentat să spună: „O groază de lucruri nu le-am observat în ultimii patruzeci de ani”. Dar cuvintele, cu nuanţa lor de remuşcare plină de înţelegere de sine, îl șocară ca fiind nesincere şi ieftine. Rosti în schimb:

— Mai bine ne-am debarasa de maşină, şi asta cât mai repede. Cel puţin problema asta a rezolvat-o radioul pentru noi.

Dădu drumul frânei de mână şi împinse cu umărul spatele maşinii, sprijinindu-şi bine piciorul în iarba cu

pietriş, recunoscător că pământul era uscat şi uşor în pantă. Miriam trecu în dreapta maşinii şi împinseră împreună. Câteva secunde, inexplicabil, eforturile lor nu avură niciun succes. Apoi maşina începu să alunece lin înainte.

— Când îţi spun eu, dă-i un brânci puternic, zise. N-avem niciun interes să rămână înfiptă în mâl, cu botul înainte.

Roţile din faţă aproape că atinseseră marginea lacului, când strigă:

— Acum!

Împinseră amândoi din răsputeri. Maşina săltă peste bordura lacului şi atinse apa cu un plescăit puternic, ce păru să trezească toate păsările din pădure. Aerul răsună de chemări şi strigăte şi ramurile subţiri ale copacilor înalţi se umplură de viaţă. Picături de apă zburară în sus, stropindu-i faţa. Covorul de frunze moarte se cutremură şi începu să danseze. Priviră, gâfâind, cum maşina se stabiliză şi încet, aproape împăcată cu sine, începu să se scufunde, apa gâlgâind prin ferestrele deschise. Înainte să dispară, mânat de un impuls, Theo scoase jurnalul din buzunar si-l aruncă în lac.

Urmă atunci un moment de groază cumplită, real ca un coşmar, dar unul pe care nu putea spera să-l îndepărteze trezindu-se din somn. Erau toţi trei împreună, prizonieri în maşina care se scufunda, cu apa ce năvălea înăuntru, şi el căuta cu disperare mânerul portierei, încercând să-şi ţină răsuflarea ca să înlăture durerea cumplită din piept, dorind s-o cheme pe Julian dar ştiind că n-are voie să vorbească, dacă nu vrea ca gura să i se umple de mâl. Ea şi cu Miriam erau în spate, înecându-se, şi el nu putea face nimic ca să le ajute. Broboane de sudoare îi ţâşniră pe frunte şi, încleştându-şi palmele umede, se strădui să-şi ia ochii de la grozăvia din lac şi să privească în sus, spre cer, silindu-şi mintea să revină de la oroarea imaginară la oroarea normalităţii. Soarele era palid şi rotund ca o lună plină, strălucind totuşi luminos în aureola lui de ceaţă, crengile înalte ale copacilor se desenau negre pe aburul pe care-l răspândea. Închise ochii şi aşteptă. Groaza dispăru şi fu în

stare să privească din nou în jos, la suprafaţa lacului.

Se uită la Julian şi la Miriam, aproape aşteptându-se să vadă întipărită pe chipurile lor spaima fără margini care trebuie să-i fi desfigurat o clipă chipul. Ele însă priveau în jos, la maşina care se scufunda, cu un interes calm, aproape detaşat, văzând cum frunzele lipite între ele săltau pe valurile ce se întindeau încreţindu-se, ca şi cum ar fi luptat să-şi facă loc. Se minună de calmul femeilor, de această capacitate vizibilă de a alunga, pentru o preocupare de moment, orice amintire, orice spaimă.

Spuse, cu voce dură:

— Luke. Nici n-aţi pomenit de el în maşină. Niciuna dintre voi nu i-a rostit numele de când l-am îngropat. Vă mai gândiţi la el?

Întrebarea suna ca o acuzare.

Miriam îşi întoarse privirea de la lac şi se uită fix la el.

— Ne gândim la el atât cât ne putem permite. Ce ne interesează pe noi acum e ca acest copil să se nască în siguranţă.

Julian se apropie de el şi îi atinse mâna. Spuse, de parcă el ar fi fost cel ce avea cea mai mare nevoie de alinare:

— Va veni şi timpul când îi vom plânge pe Luke şi pe Gascoigne. Theo, va veni timpul.

Maşina nu se mai vedea. Se temuse că apa, la margine, va fi prea puţin adâncă, că acoperişul se va mai zări de sub covorul de trestii, dar privind în jos, în întunecimea mlăştinoasă, nu putu vedea altceva decât mâlul învârtejit.

— Ați luat tacâmurile? întrebă Miriam.

— Nu. Nu le-ai luat tu?

— Fir-ar să fie, sunt în maşină, în faţă. Dar nu prea mai are importanţă. Nu mai avem nimic de mâncare.

— Am face mai bine dac-am duce ce ne-a rămas la şopronul pentru lemne. E cam la o sută de metri la dreapta, în susul cărării.

Dumnezeule, se rugă în gând, fă să fie acolo, fă să mai fie acolo. Se ruga pentru prima dată după patruzeci de ani, dar cuvintele lui erau mai puţin o rugăciune, şi mai mult o speranţă pe jumătate superstiţioasă că va reuşi cumva, prin

forţa nevoii, să facă şopronul să existe. Îşi aruncă una din perne şi fulgarinele peste umăr, luă apoi ceainicul cu apă într-o mână şi valiza în cealaltă. Julian îşi petrecu o pătură peste umeri şi se aplecă să ridice ibricul cu apă, dar Miriam i-l luă din mână, spunându-i:

— Tu du perna. Cu restul mă descurc eu.

Aşa încărcaţi, începură să urce încet poteca. Atunci auziră zgomotul metalic al elicopterului. Pe jumătate prizonieri ai crengilor întreţesute, nu prea aveau nevoie de altă ascunzătoare, dar instinctiv ieşiră de pe potecă în hăţişul verde al tufişurilor şi stătură nemişcaţi, abia respirând, de parcă fiecare gură de aer ar fi putut ajunge până la obiectul lucitor şi amenințător, la ochii care cercetau şi la urechile care ascultau. Zgomotul crescu asurzitor. Cu siguranţă zbura chiar deasupra capetelor lor. Theo aproape că se aştepta ca tufişurile ce-i adăposteau să se trezească brusc la viaţă. Începu apoi să facă cercuri, zgomotul retrăgându-se şi apoi revenind, aducând cu el o nouă teamă. Trecură mai bine de cinci minute până când zgomotul motorului se transformă, în sfârşit, într-un zumzet depărtat.

— Poate că nu ne caută pe noi, spuse Julian încet.

Glasul îi era slab şi, deodată, se încovoie de durere şi se apucă de Miriam. Vocea lui Miriam era posomorită.

— Nu cred că fac o plimbare de plăcere. Oricum, nu ne-au descoperit. Se întoarse spre Theo. Cât mai e până la șopronul ăla?

— Cam cincizeci de metri, dacă-mi amintesc eu bine.

— Să sperăm că-ţi aminteşti.

Cărarea se lărgise, mergeau mai uşor pe ea, dar Theo, păşind câţiva paşi în spatele femeilor, simţi o povară mai mare decât greutatea fizică a încărcăturii pe care o purta. Evaluarea pe care o făcuse în legătură cu drumul lui Rolf se părea acum ridicol de optimistă. De ce-ar fi fost nevoie să meargă încet şi pe furiş la Londra? De ce ar fi trebuit să se prezinte personal la Gardian? N-avea nevoie decât de un telefon public. Toţi cetăţenii cunoşteau numărul Consiliului. Această aparentă accesibilitate făcea parte din politica de

transparenţă a lui Xan. Nu puteai întotdeauna vorbi cu Gardianul, dar nimeni nu te împiedica să încerci. Unii chiar reuşeau. Acest apel, odată identificat şi verificat, va avea prioritate. Îi vor spune să se ascundă, să nu vorbească cu nimeni până nu vin ei să-l ia, aproape sigur cu elicopterul. Probabil că se afla în mâinile lor de mai bine de douăsprezece ore.

Iar fugarii nu vor fi greu de găsit. În zori, Xan aflase despre maşina furată, despre cantitatea de benzină din rezervor, ştia până la kilometru cât de departe pot ajunge. Nu trebuia decât să înfigă vârful unui compas pe o hartă şi să descrie un cerc. Theo nu avea dubii în ce priveşte semnificaţia acelui elicopter. Deja îi căutau în aer, îşi notau poziţia caselor izolate, uitându-se după sclipirea capotei unei maşini. Xan organizase probabil şi cercetarea la sol. Le mai rămânea însă o speranţă. Se putea să mai fie timp pentru ca naşterea copilului să aibă loc, aşa cum voia mama lui, în pace, în intimitate, fără ca altcineva în afară de cei doi oameni pe care-i iubea să fie de faţă. Căutarea nu putea fi rapidă; în privinţa asta, cu siguranţă avusese dreptate. Xan nu putea dori să desfăşoare forţe numeroase, să atragă atenţia populaţiei, nu încă, nu până nu va putea verifica personal dacă povestea lui Rolf era adevărată. Pentru această treabă va folosi doar persoane alese cu grijă. Nici nu putea fi sigur că se vor ascunde în pădure. Rolf trebuie să-i fi spus că acesta fusese planul iniţial, dar Rolf nu mai conducea. Se agăţa de această speranţă, silindu-se să simtă încrederea de care ştia că Julian va avea nevoie din partea lui, când îi auzi vocea:

— Theo, uită-te. Nu-i aşa că-i frumos?

Se duse lângă ea. Stătea lângă un tufiş înalt de păducel încărcat cu fructe roşii. De pe creanga de sus atârna o cascadă de clematită, ca o horbotă albă, delicată ca un văl, prin care fructele sclipeau ca nişte juvaeruri. Uitându-se la faţa ei fermecată, gândi că el îşi poate da doar seama că e frumos, în timp ce ea simţea acea frumuseţe. Se uită în spatele ei, la un tufiş de soc şi-i păru că, pentru prima dată, vedea limpede mărgelele negre sclipitoare şi delicateţea

tulpinilor roşii. Ca şi cum într-o singură clipă pădurea se transformase dintr-un loc întunecat şi ameninţător, în care, o ştia în adâncul sufletului, unul dintre ei va muri, într-un sanctuar misterios şi frumos, căruia nu-i păsa de aceşti trei intruşi ciudaţi, într-un loc în care nimic din ce avea viaţă nu-i putea fi străin.

Auzi apoi vocea lui Miriam, fericită, entuziasmată:

— Şopronul e tot acolo!

32

Şopronul era mai mare decât se aşteptase. Altfel decât se întâmplă de obicei, memoria micşorase, nu mărise. O clipă se întrebă dacă această clădire dărăpănată, cu numai trei părţi din lemn înnegrit, de zece metri diametru, putea fi şopronul pentru lemne pe care şi-l amintea. Observă apoi mesteacănul argintiu din dreapta intrării. Când îl văzuse ultima oară, nu era decât un copăcel, acum însă ramurile lui atârnau deasupra acoperişului. Văzu cu uşurare că cea mai mare parte a acestuia părea solid, deşi unele dintre scânduri alunecaseră. Într-o parte, multe dintre ele lipseau sau erau rupte şi întreg şopronul, în decrepitudinea lui strâmbă, însingurată, nu părea că va rezista mai mult de câteva ierni. Un transportor uriaş de lemne, mâncat de rugină, zăcea într-o rână în mijlocul luminişului, cu cauciucurile sfâşiate şi putrezind şi cu o roată uriaşă aruncată lângă el. Când, în cele din urmă, lucrările silvice luaseră sfârşit, nu toate buturugile fuseseră încărcate, şi se mai vedea o stivă ridicată cu grijă lângă doi copaci uriaşi doborâţi. Trunchiurile lor dezgolite luceau ca oasele lustruite şi bucăţi şi fâșii de coajă erau împrăştiate pe jos.

Intrară în şopron încet, aproape ceremonios, întorcându-şi capetele în stânga şi-n dreapta, privind îngrijoraţi, ca nişte chiriaşi ce luau în primire o rezidenţă dorită, dar necunoscută.

— Cel puţin avem un adăpost şi pare că sunt destule surcele şi destul lemn uscat ca să aprindem un foc. În pofida gardului viu des, din tufişuri încurcate, ce-i înconjura, şi a copacilor, locul era mai puţin izolat decât îşi aducea Theo aminte. Siguranţa lor va depinde mai puţin de faptul dacă şopronul rămânea neobservat şi mai mult pe lipsa de probabilitate ca un amator de plimbări să-şi croiască drum prin încâlceala pădurii. Dar nu de un amator de plimbări se temea el. Dacă Xan se decidea să înceapă o vânătoare pe jos, în Wychwood, nu-i vor trebui decât vreo câteva ore ca

să-i descopere, oricât de secretă ar fi fost vizuina lor.

— Nu sunt sigur că ar trebui să riscăm să aprindem un foc, spuse. Cât e de important?

— Focul? răspunse Miriam. Nu prea, în clipa de faţă, dar va fi când se va naşte copilul şi se va lăsa seara. Nopţile s-au făcut reci. Copilul şi mama trebuie să stea la căldură.

— Atunci o să riscăm, dar nu înainte de fi absolut necesar.

Părea că şopronul fusese părăsit în grabă, dacă nu cumva muncitorii credeau că se vor întoarce şi nu au mai fost lăsaţi s-o facă sau li s-a spus că întreprinderea s-a închis. În spate erau două stive de lemne mai scurte, un morman de buturugi mici şi o parte dintr-un trunchi de copac, aşezată orizontal, care se vedea că servise drept masă, căci pe ea se aflau un ceainic de tinichea ciocnit în diferite locuri şi două căni emailate ciobite. În locul acela acoperişul era bun şi pământul bătătorit era moale din cauza rumeguşului şi a talaşului.

— Aici cred că-i bine, spuse Miriam.

Aranjă cu picioarele talaşul într-un fel de pat primitiv şi o ajută pe Julian să se întindă pe el, după care îi strecură o pernă sub cap. Julian scoase un mormăit de plăcere, apoi se întoarse pe-o parte şi-şi ridică picioarele. Miriam desfăcu unul dintre cearşafuri şi-l întinse peste ea, punând deasupra o pătură şi haina lui Luke. Apoi, împreună cu Theo, aranjară lucrurile pe care le aveau; ceainicul şi ibricul cu apă care mai rămăsese, prosoapele împăturite, foarfeca şi sticla cu dezinfectant. Puţinătatea lor i se păru lui Theo patetică.

Miriam îngenunche lângă Julian şi o întoarse blând pe spate. Îi spuse lui Theo:

— Dacă ai chef, poţi să faci o plimbare scurtă. Mai târziu o să am nevoie de ajutorul tău, dar nu în clipa asta.

Ieşi, simţindu-se pentru un moment inexplicabil de prisos şi se aşeză pe un trunchi de copac doborât. Pacea poienii îl învălui. Închise ochii şi ascultă. După o clipă, avu impresia că putea auzi miriade de mici zgomote, în mod normal de neauzit pentru urechile omeneşti, o frunză frecându-se de

creangă, trosnetul unei rămurele ce murea; lumea vie a pădurii, misterioasă, activă, uitând sau nepăsându-i de cei trei intruşi. Dar nu se auzea niciun sunet produs de om, nu zgomot de paşi, nu huruitul îndepărtat al unei maşini care se apropie, nu zumzetul elicopterului ce revenea. Îndrăzni să spere că Xan eliminase Wychwood ca posibilă ascunzătoare, că s-ar putea să fie în siguranţă, măcar pentru alte încă câteva ore, destul ca să se poată naşte copilul. Şi pentru prima dată Theo înţelese şi aprobă dorinţa lui Julian de a naşte în secret. Acest refugiu din pădure, aşa neprimitor cum era, cu siguranţă era mai bun decât cealaltă alternativă. Şi-o imagină din nou, patul ultra-steril, şirurile de aparate pregătite să facă faţă oricărei urgenţe medicale, distinşii obstetricieni chemaţi de la pensie, cu măşti şi halate, stând ciorchine, căci, după douăzeci şi cinci de ani, amintirile şi experienţa lor le ofereau o siguranţă mai mare, fiecare dorind cu disperare să aducă pe lume acest copil miraculos, dar speriat de uriaşa responsabilitate. Şi-i putea închipui pe cei ce-i vor ajuta, infirmierele şi moaşele în halate, anesteziştii şi, dincolo de ei, dar dominându-i, camerele de televiziune cu echipele lor, Gardianul în spatele ecranului, gata să transmită ştirile, una după alta, unei lumi în aşteptare.

Lui Julian îi era teamă de totala absenţă de intimitate, de distrugerea demnităţii ei personale. În ochii ei, Xan era diavolul. Cuvântul avea sens pentru ea. Cu ochi pătrunzători, neatinşi de orbire, privea dincolo de puterea, farmecul, inteligenţa, umorul lui până în adâncul inimii, care nu era goală, ci neagră. Indiferent de ce-i va rezerva copilului ei viitorul, nu voia ca un diavol să fie prezent la naşterea lui. Acum putea înţelege decizia ei încăpăţânată şi, în pacea şi liniştea din jur, i se păru corectă şi înţeleaptă. Dar încăpăţânarea ei îi costase de-acum pe doi dintre ei viaţa, unul fiind tatăl copilului. Putea să argumenteze că binele se poate trage din rău; cu siguranţă era mult mai greu de argumentat că răul ar putea proveni din bine. Julian credea în uriaşa milă şi dreptate a Dumnezeului ei, dar ce altceva putea face decât să creadă? Nu-şi mai putea

controla viaţa mai mult decât putea controla sau opri forţele fizice care, chiar acum, îi torturau trupul. Dacă Dumnezeul ei exista, cum de putea fi Dumnezeul Iubirii? întrebarea devenise banală, omniprezentă, pentru el însă răspunsul nu fusese niciodată satisfăcător.

Ascultă din nou pădurea, viaţa ei secretă. Acum sunetele, ce păreau că se înmulţesc pe măsură ce le asculta, erau încărcate de ameninţare şi de groază; goana şi saltul asupra prăzii, cruzimea şi satisfacţia vânătorii, lupta instinctuală pentru hrană, pentru supravieţuire. Durerea era aceea care împiedica întreaga lume fizică să se destrame, strigătul din gât şi strigătul din inimă. Dacă Dumnezeul ei era o parte din acest chin, creatorul şi sprijinitorul lui, atunci era un Dumnezeu al celor puternici, nu al celor slabi. Se gândi, fără frică, la prăpastia săpată între Julian şi el de credinţa ei. N-o putea face mai mică, dar putea întinde braţele deasupra ei. Şi poate că, până la urmă, punte va fi dragostea. Cât de puţin se cunoşteau unul pe celălalt. Sentimentul pe care îl simţea pentru ea era pe cât de misterios, pe atât de iraţional. Simţea nevoia să-l înţeleagă, să-i definească natura, să analizeze ce ştia că nu poate fi analizat. Existau însă unele lucruri pe care acum le cunoştea şi poate că ele erau tot ce trebuia să ştie. Nu voia decât binele ei. Era dispus să-l pună înaintea binelui propriu. Nu se mai putea despărţi de ea. Era dispus să moară pentru viaţa ei.

Tăcerea fu spartă de un geamăt, urmat de un strigăt ascuţit. Cândva l-ar fi făcut să se simtă prost, datorită fricii umilitoare că nu va ști ce trebuie să facă. Acum, conştient numai de nevoia de a fi cu ea, alergă în şopron. Zăcea din nou pe o parte, destul de liniştită, şi-i zâmbea, întinzându-i mâna. Miriam era îngenuncheată lângă ea.

— Ce pot să fac? spuse. Lasă-mă să stau aici. Vrei să rămân?

Julian răspunse cu o voce atât de egală, de parcă strigătul acela ascuţit nici n-ar fi existat.

— Sigur că trebuie să rămâi. Vrem să stai aici. Dar poate ar fi mai bine dacă acum ai pregăti focul. Să fie gata de

aprins când vom avea nevoie de el.

Văzu că fata îi era umflată, fruntea udă de sudoare. Dar era uluit de calmul, de liniştea ei. Şi avea ceva de făcut, o treabă pe care ştia că poate s-o facă. Dacă va găsi talaş perfect uscat, existau speranţe să poată aprinde un foc care să nu scoată prea mult fum. Practic, nu era vânt, dar chiar şi aşa trebuia să aibă grijă ca fumul să nu se îndrepte spre faţa ei sau a copilului. Ceva mai departe, acolo unde acoperişul era spart, ar fi mai bine, dar destul de aproape ca să dea căldură mamei şi copilului. Şi va trebui să-l tină în frâu, dacă nu vrea să stârnească un incendiu. Câteva pietre din peretele spart pot face o vatră bună. Ieşi să le adune, alegându-le cu grijă, după dimensiuni şi formă. Îi trecu prin minte c-ar putea folosi câteva dintre pietrele mai plate ca să facă un fel de coş. Reîntors înăuntru, aranjă pietrele în cerc, îl umplu cu talaşul cel mai uscat pe care îl putu găsi şi adăugă câteva rămurele. La sfârşit puse deasupra pietrele plate, îndreptând fumul în afara şopronului. Când isprăvi, simţi ceva din satisfacţia unui băieţel. Şi când Julian se ridică în capul oaselor şi râse de plăcere, vocea lui i se alătură.

Miriam spuse:

— Cel mai bine ar fi dac-ai îngenunchea lângă ea şi ai tine-o de mână.

La următoarele dureri îl strânse atât de tare că-i trosniră încheieturile degetelor.

Văzându-i chipul, citind pe el nevoia disperată de a fi liniştit, Miriam spuse:

— E bine. Merge grozav. Nu-i pot face un control intern. Acum n-ar fi prudent. N-am mănuşi sterile şi placenta s-a rupt. Cred însă că colul e aproape complet dilatat. Etapa a doua va fi mai uşoară.

Theo îi spuse lui Julian:

— Draga mea, ce pot să fac? Spune-mi ce pot să fac.

— Tine-mă de mână si-atâta tot.

îngenuncheat lângă ele, era uluit de Miriam, de încrederea calmă cu care, chiar şi după douăzeci şi cinci de ani, îşi exercita vechea ei meserie, mâinile ei cafenii şi

blânde odihnindu-se pe burta lui Julian, glasul ei murmurând cuvinte de alinare:

— Acum odihneşte-te, apoi lasă-te dusă de următorul val. Nu-i opune rezistenţă. Nu uita cum respiri. E bine, Julian, e bine.

Când începu faza a doua a travaliului, îi spuse lui Theo să îngenuncheze în spatele femeii şi s-o sprijine, după care luă două buturugi mai mici şi le aşeză între picioarele lui Julian. Theo îngenunche şi sprijini greutatea trupului femeii, braţele lui cuprinzând-o pe sub sâni şi lipind-o de el. Julian se odihnea de pieptul lui, cu picioarele bine fixate între cele două buturugi. Se uită la faţa ei, la un anumit moment aproape de nerecunoscut, stacojie şi desfigurată, pe când gemea şi se mişca în braţele lui, în următorul calmă, misterios de lipsită de teamă şi de evidenţa efortului, pe când gâfâia uşor, cu ochii aţintiţi asupra lui Miriam, aşteptând următoarea contracţie. În clipele acelea părea atât de liniştită c-ai fi putut crede că doarme. Chipurile lor erau atât de aproape încât sudoarea lui se amesteca cu a ei, pe care, din când în când, i-o ştergea cu blândeţe. Acel act primitiv, în care era şi participant şi spectator, îi izola într-un purgatoriu al timpului în care nimic nu avea importanţă, nimic nu era real, cu excepţia mamei şi a călătoriei dureroase, în întuneric, a copilului din viaţa secretă a pântecului către lumina zilei. Era conştient de murmurul continuu al vocii lui Miriam, calmă dar insistentă, lăudând-o, încurajând-o, spunându-i ce să facă, ispitind bucuroasă copilul să iasă în lume, şi avea impresia că moaşa şi pacienta erau o singură femeie şi că şi el lua parte la durere şi la travaliu, nu că ar fi fost neapărată nevoie de el, dar era acceptat cu drăgălăşenie şi în acelaşi timp exclus din miezul misterului. Şi îşi dori, cu un val brusc de durere şi invidie, ca acel copil pe care îl aduceau pe lume cu atâta durere şi efort să fi fost al lui.

Văzu apoi cu uimire cum apărea capul, o minge murdară pe care erau lipite şuviţe de păr negru.

Auzi vocea lui Miriam, înceată dar triumfătoare:

— A ieşit capul. Nu mai împinge, Julian. Screme-te numai.

Glasul lui Julian era răguşit, ca al unui atlet după o cursă grea. Scoase un singur strigăt şi, cu un zgomot de nedescris, capul ţâşni în mâinile lui Miriam, care-l aşteptau. Îl apucă, îl răsuci cu grijă şi, aproape imediat, când se mai scremu o dată, copilul alunecă în lume printre picioarele mamei lui, cu un val de sânge, şi fu ridicat de Miriam şi aşezat pe burta mamei. Julian se înşelase în privinţa sexului. Era băiat. Sexul lui, părând atât de mare, atât de disproporţionat faţă de corpul mic, dolofan, era ca o proclamaţie.

Miriam trase uşor peste el cearşaful şi pătura care-o acopereau pe Julian, legându-i astfel împreună.

— Vezi, ai un fiu, spuse şi râse.

Theo avu impresia că şopronul părăginit răsună de vocea ei bucuroasă şi triumfătoare. Privi la braţele deschise ale lui Julian şi la chipul ei transfigurat, apoi întoarse capul. Bucuria era prea mare ca s-o poată suporta.

Auzi vocea lui Miriam:

— Trebuie să tai cordonul, şi pe urmă va veni şi placenta. Ar fi bine dacă ai aprinde focul, Theo, şi vezi dacă poţi încălzi apa din ceainic. Julian va trebui să bea ceva fierbinte. Se duse din nou la vatra ridicată de el. Îi tremurau mâinile, aşa că primul chibrit se stinse. Dar la al doilea talaşul fin se aprinse şi focul izbucni ca o celebrare, umplând şopronul cu mirosul de fum de lemn. Adăugă cu grijă rămurele şi bucăţi de scoarţă, apoi se întoarse să ia ceainicul. Urmă dezastrul. Îl pusese prea aproape de foc şi, păşind înapoi, îl răsturnă cu piciorul. Capacul sări şi văzu, îngrozit, cum apa preţioasă pătrunde în rumeguş şi pătează pământul. Apa din cele două ibrice o terminaseră. Nu mai aveau deloc.

Zgomotul pantofului său lovind metalul o avertizase pe Miriam. Încă se mai ocupa de copil şi, fără să se întoarcă, spuse:

— Ce s-a întâmplat? Ceainicul?

Theo zise, nenorocit:

— Îmi pare rău. E groaznic. Am vărsat apa.

Miriam se ridică şi veni lângă el. Spuse calmă:

— Oricum o să avem nevoie de mai multă apă, de apă şi de mâncare. Trebuie să rămân cu Julian până ce voi şti sigur că nu mai e nicio primejdie, pe urmă însă mă duc la casa pe lângă care am trecut. Dacă avem noroc, apa mai este conectată, sau poate există un puţ.

— Dar va trebui să treci peste un câmp deschis. Or să te vadă.

— Theo, trebuie să mă duc, spuse. Avem nevoie de anumite lucruri. Trebuie să risc.

Era drăguţă cu el. Cel mai mult le trebuia apă şi el era de vină că nu mai aveau deloc.

— Lasă-mă să mă duc eu, spuse. Tu rămâi cu ea.

— Te vrea lângă ea, răspunse Miriam. Acum, când copilul s-a născut, are mai mare nevoie de tine decât de mine. Trebuie să mă asigur că acum capul colului e bine contractat şi că placenta a ieşit toată. După aia, pot pleca fără grijă. Încearcă să-i dai copilul la sân. Cu cât începe să sugă mai repede, cu atât mai bine.

Theo avu impresia că-i făcea plăcere să-i explice misterele artei ei, că-i plăcea să folosească cuvintele nerostite atât amar de vreme, dar neuitate.

Douăzeci de minute mai târziu era gata de plecare, îngropase placenta şi încercase să-şi cureţe sângele de pe mâini, ştergându-le cu iarbă. Apoi le aşeză, aceste mâini blânde şi experimentate, pentru ultima oară pe burta lui Julian.

— Mă pot spăla în lac, pe drum, spuse. As fi în stare să-l întâmpin pe vărul tău cu resemnare, dac-aş fi sigură că, înainte de a mă împuşca, o să-mi ofere o baie fierbinte şi o masă cu patru feluri de mâncare. Ar fi bine să iau ceainicul. Mă întorc cât pot de repede.

Mânat de un impuls, îşi petrecu braţele în jurul ei şi o ţinu o clipă strâns la piept.

— Mulţumesc, spuse. Mulţumesc.

Apoi îi dădu drumul şi o privi cum aleargă cu paşii ei lungi, graţioşi peste luminiş şi dispare din vedere sub crengile grele ale drumeagului.

33

Copilul nu avu nevoie de vreo încurajare ca să sugă. Era vioi, deschizând asupra lui Theo ochii lui strălucitori ce nu se puteau fixa, mişcând din mânuţele ca nişte stele de mare, lovind cu căpşorul sânul mamei, gura mică şi deschisă căutând lacomă sfârcul. Era extraordinar că o fiinţă abia apărută pe lume putea avea atâta vigoare. Supse şi adormi. Theo se întinse lângă Julian şi-şi petrecu braţul peste ea şi peste copil. Simţi moliciunea umedă a părului ei atingându-i obrazul. Stăteau culcaţi în cearşaful murdar şi şifonat, în duhoarea de sânge, transpiraţie şi fecale, dar niciodată nu mai simţise o asemenea pace, niciodată până atunci nu-şi dăduse seama că bucuria născută din durere poate fi atât de dulce. Zăceau moţăind într-o linişte fără cuvinte şi Theo avu impresia că din carnea caldă a copilului se ridica, trecătoare dar mai puternică chiar decât mirosul sângelui, aroma stranie şi plăcută a nou-născutului, uscată şi pătrunzătoare ca a finului.

Apoi Julian se mişcă şi spuse:

— Cât e de când a plecat Miriam?

Theo îşi apropie încheietura mâinii stângi de faţă.

— Ceva mai mult de o oră.

— Nu poate să stea atât. Theo, te rog găseşte-o.

— Nu avem nevoie doar de apă. Dacă în casă sunt de toate, va voi să adune şi alte lucruri.

— La început, numai câteva. Se poate duce oricând înapoi. Ştie că ne facem griji. Te rog, du-te după ea. Simt că i s-a întâmplat ceva.

Văzându-l că şovăie, spuse:

— Noi n-o să avem probleme.

Faptul că folosise pluralul, ceea ce văzu în ochii ei când şi-i întoarse spre copil, aproape că-i tăie picioarele. Zise:

— S-ar putea ca acum să fie foarte aproape. Nu-mi vine să te las. Vreau să fim împreună când va sosi Xan.

— Vom fi, dragul meu. Dar s-ar putea ca ea să aibă

necazuri, să fi căzut în vreo capcană, să fie rănită, aşteptând cu disperare ajutor. Theo, trebuie să ştiu.

Nu mai protestă, se ridică şi spuse:

— Mă întorc cât pot de repede.

Afară rămase locului câteva secunde, ascultând. Închise ochii în faţa culorilor toamnei ce năpădiseră pădurea, a razelor de soare de pe scoarţa copacilor şi de pe iarbă, astfel ca toate simţurile să-i fie concentrate în auz. Dar nu auzi nimic, nici măcar un cântec de pasăre. Apoi, ţâşnind înainte ca un sprinter, începu să alerge de-a lungul lacului, prin tunelul îngust de verdeaţă spre răscrucea de drumuri, sărind peste făgaşuri şi gropi, simţind zgârieturile ridicăturilor de pământ de sub picioare, aplecându-se şi dând la o parte ramurile joase, care-l înlănţuiau. Mintea lui era un hățiș de frică şi speranţă. Făcuse o nebunie când o lăsase pe Julian singură. Dacă poliţia se afla prin preajmă şi o prinsese pe Miriam, nu mai era nimic de făcut. Şi dacă erau atât de aproape, în scurt timp îi vor găsi pe Julian şi copilul. Ar fi fost mai bine dac-ar fi rămas împreună şi ar fi aşteptat, ar fi aşteptat până când dimineaţa strălucitoare s-ar fi lungit în umbrele după-amiezii şi ar fi ştiut că nu mai era nicio speranţă s-o revadă pe Miriam, ar fi aşteptat până când ar fi auzit tropotul picioarelor mărşăluind pe iarbă.

Dar, dorind cu disperare să se liniştească pe sine însuşi, îşi spuse că existau şi alte posibilităţi. Julian avea dreptate. Miriam ar fi putut să aibă un accident, să cadă, să zacă întrebându-se cât va mai trece până va veni. Prin gând îi defilară diferite imagini de accidente: uşa unei cămări închizându-se în urma ei fără s-o mai poată deschide, un capac de puţ stricat, pe care nu-l observase, o scândură din duşumea putredă. Se strădui să creadă, să se convingă că o oră nu însemna prea mult, că Miriam era ocupată adunând tot ce le-ar fi putut prinde bine – calculând cât va putea să care din acele provizii preţioase, ce poate fi lăsat pentru mai târziu, uitând în căutarea ei cât de lungi pot părea aceste şaizeci de minute celor ce aşteaptă.

Ajunsese la răscruce şi, printr-o crăpătură îngustă şi prin tufişurile mai rare ale gardului viu, văzu câmpul în pantă şi

acoperişul casei. Se opri o clipă, să-şi recapete răsuflarea, aplecându-se ca să-i mai cedeze durerea dintr-o parte, ţâşni apoi prin încâlceala de urzici, spini şi rămurele fragile în lumina câmpului deschis. Nici urmă de Miriam. Mergând mai încet, conştient de cât era de vulnerabil şi simţind-se din ce în ce mai prost, îşi croi drum peste câmp şi ajunse la casă. Era o clădire veche cu acoperişul vălurit, din ţiglă acoperită de muşchi şi cu coşuri înalte în stil elisabetan, care fusese probabil o fermă. Era despărţită de câmp printr-un zid scund din piatră. Sălbăticia care fusese cândva grădina din spate era tăiată în două de un pârâu îngust ce pornea dintr-un şanţ de sus, de pe coastă, un podeţ simplu din lemn ducând la uşa din spate. Ferestrele erau mici şi nu aveau perdele. Pretutindeni domnea liniştea. Casa era ca un miraj, simbolul atât de dorit al siguranţei, normalităţii şi păcii care, la prima atingere, urma să dispară. Zgomotul slab al pârâului răsuna în liniştea aceea ca un torent. Uşa din spate era din stejar negru, legat în fier. Stătea larg deschisă. O împinse şi mai mult şi soarele slab de toamnă aruncă aur peste lespezile de piatră ale unui coridor ce ducea în partea din faţă a casei. Se opri din nou o clipă şi ascultă. Nu auzi nimic, nici măcar ticăitul unui ceas. La stânga era o altă uşă de stejar, ce ducea, presupuse, în bucătărie. Nu era închisă aşa că o împinse uşor. După strălucirea de afară, camera era întunecată şi un timp nu văzu aproape nimic, până când ochii i se obişnuiră cu întunericul ce părea şi mai apăsător datorită grinzilor negre de stejar, a ferestrelor mici şi murdare. Fu conştient de o răceală umedă, de cât de tare era podeaua de piatră şi de o duhoare ce plutea în aer, oribilă şi în acelaşi timp omenească, aidoma mirosului persistent al fricii. Pipăi peretele, în căutarea întrerupătorului, nu prea convins, când îl atinse cu mâna, că mai era curent electric. Dar lumina se aprinse şi o văzu.

Fusese strangulată şi corpul ei aruncat într-un fotoliu de răchită, în dreapta căminului. Zăcea acolo lăbărţată, cu picioarele strâmbe, cu braţele atârnând de pe fotoliu, cu capul lăsat pe spate şi cu funia muşcând atât de adânc în

came încât pielea abia dacă se mai vedea. Simţi o oroare atât de puternică, încât după prima privire se îndreptă împleticindu-se spre chiuveta de piatră de sub fereastră şi vomă violent, dar fără să se uşureze. Voia să se ducă lângă ea, să-i închidă ochii, să-i atingă mâna, să facă un gest. Îi datora mai mult decât să întoarcă spatele ororii morţii ei şi să vomite de dezgust. Ştia însă că n-o poate atinge şi că nici s-o privească din nou nu va mai putea. Cu fruntea lipită de piatra rece, întinse mâna în sus, spre robinet, şi un jet de apă rece se revărsă peste capul lui. Lăsă apa să curgă, ca şi cum ar fi putut să spele groaza, mila şi ruşinea, îi venea să-şi lase capul pe spate şi să urle de furie. Câteva clipe se simţi neajutorat, pradă emoţiilor care-i luaseră puterea de a se mişca. Apoi închise robinetul, îşi scutură apa din ochi şi reveni la realitate. Trebuia să se întoarcă la Julian cât mai repede cu putinţă. Pe masă văzu puţinele provizii adunate de Miriam. Găsise un coş mare de nuiele şi-l umpluse cu trei cutii de conserve, un deschizător de conserve şi o sticlă cu apă.

Dar nu putea s-o lase pe Miriam aşa. Nu asta trebuia să fie ultima lui imagine despre ea. Oricât de mare ar fi fost nevoia de a se întoarce la Julian şi la copil, îi datora o mică ceremonie. Luptând cu groaza şi cu dezgustul, se apropie şi se sili s-o privească. Apoi, aplecându-se, slăbi funia din jurul gâtului, îi netezi liniile feţei şi-i închise ochii. Simţi nevoia s-o scoată afară din acest loc cumplit. Ridicând-o în braţe, o scoase din casă, la soare, după care o aşeză cu grijă pe jos, sub un sorb. Frunzele lui, ca limbile flăcărilor, aruncau sclipiri pe pielea palidă, cafenie, de parcă în vinele ei ar mai fi pulsat viaţă. Chipul ei părea acum aproape împăcat. Îi încrucişă braţele peste piept şi avu impresia că pielea ce nu mai răspundea putea încă să comunice cu el, că-i spunea că moartea nu era cel mai rău lucru ce i se putea întâmpla unei fiinţe umane, că-şi păstrase încrederea în fratele ei, că făcuse ce avea de făcut. Murise, dar o nouă viață se născuse. Gândind la grozăvia şi la cruzimea morţii ei, îşi zise că Julian va spune, fără îndoială, că trebuie să existe iertare chiar şi pentru această barbarie. Dar nu acesta era

crezul lui. Rămânând o clipă nemişcat şi privind la trupul de pe jos îşi jură că Miriam va fi răzbunată. Luă apoi coşul de nuiele şi, fără să privească înapoi, fugi din grădină, peste podeţ, şi se cufundă în pădure.

Cu siguranţă erau aproape. Îl urmăreau cu privirea. Ştia acest lucru. Numai că acum părea că groaza i-a galvanizat creierul, putea gândi limpede. Ce anume aşteptau? De ce-l lăsaseră să plece? Nu era nevoie să-l urmărească. Cu siguranţă că ştiau că au ajuns foarte aproape de sfârşitul căutărilor lor. De două lucruri nu se îndoia. Erau puţini şi Xan se număra printre ei. Ucigaşii lui Miriam nu făcuseră parte dintr-o avangardă izolată, cu sarcina de a-i găsi pe fugari, de a nu se atinge de ei şi de a trimite vorbă echipei principale. Xan nu va risca vreodată ca o femeie gravidă să fie descoperită de altcineva în afară de el sau de o persoană în care să aibă absolută încredere. Nu va exista o vânătoare generală a acestei prăzi atât de valoroase. Or Xan n-ar fi aflat nimic de la Miriam, de asta era sigur. El nu se aştepta să găsească o mamă cu un copil, ci o femeie însărcinată în ultima lună. Nu voia s-o sperie, nu voia să provoace o naştere prematură. Oare de-asta o strangulaseră pe Miriam şi n-o împuşcaseră? Nici de la depărtarea aceea, nu voise să rişte zgomotul unei arme de foc.

Dar raţionamentul era absurd. Dacă Xan voia s-o protejeze pe Julian, să fie sigur că va rămâne calmă pentru naşterea pe care o credea apropiată, de ce-ar fi omorât-o pe moaşa în care ştia că ea are încredere şi de ce într-un mod atât de oribil? Probabil bănuia că unul dintre ei, poate amândoi, vor veni s-o caute. Numai întâmplarea a făcut ca el, Theo, şi nu Julian să dea ochii cu limba aceea umflată, atârnând din gură, cu ochii aceia morţi, ieşiţi din orbite, cu toată grozăvia acelei bucătării îngrozitoare. Să se fi convins Xan că, odată ce copilul era aproape să se nască, nimic, oricât de şocant, nu putea să-i facă cu adevărat rău? Sau trebuise să scape repede de Miriam, indiferent de risc? De ce s-o ia prizonieră, cu toate consecinţele ce decurgeau din asta, când răsucirea rapidă a unei funii putea rezolva

definitiv problema? Poate că şi grozăvia era intenţionată. Voia cumva să proclame „Asta e ce pot face eu, ce am făcut. N-au mai rămas decât doi din cei Cinci Peşti, numai doi care cunosc adevărul despre cine sunt părinţii copilului. Sunteţi cu totul şi pe vecie în puterea mea“?

Sau nu cumva planul lui era şi mai îndrăzneţ? Odată copilul născut, nu-i va mai rămâne decât să-i ucidă pe Theo şi pe Julian, ca să poată declara că este copilul lui. Se convinsese oare cu adevărat, în egoismul său fără margini, că şi asta ar fi fost cu putinţă? Şi-atunci Theo îşi aduse aminte de cuvintele lui Xan: „Voi face tot ce va fi nevoie să fac”.

În şopron o găsi pe Julian zăcând atât de liniştită, încât crezu, mai întâi, că doarme. Dar avea ochii deschişi, aţintiţi în continuare asupra copilului ei. Aerul era plin de mirosul dulceag al fumului de lemne, dar focul se stinsese. Theo lăsă jos coşul şi, luând sticla cu apă, deşurubă capacul. Îngenunche lângă ea.

Îl privi în ochi şi spuse:

— Miriam e moartă, nu-i aşa?

Cum Theo nu răspunse, continuă:

— A murit făcând rost de astea pentru mine.

Îi duse sticla la gură.

— Atunci bea şi mulțumește-i.

Dar ea îşi întoarse capul, dând drumul copilului, astfel că dacă el nu l-ar fi prins, acesta s-ar fi rostogolit de pe trupul ei. Zăcea nemişcată, de parcă ar fi fost prea extenuată pentru a atinge paroxismul durerii, dar lacrimile îi curgeau şuvoi pe obraji şi auzi un vaiet înăbuşit, aproape muzical, ca o expresie a unei dureri universale. O jelea pe Miriam aşa cum nu-l jelise încă pe tatăl copilului ei.

Se aplecă şi o cuprinse în braţe, stângaci din cauza copilului ce se afla între ei, încercând să-i îmbrăţişeze pe amândoi.

— Nu uita copilul, îi spuse. Copilul are nevoie de tine. Amintește-ti ce ar fi dorit Miriam.

Nu scoase o vorbă, dar aprobă din cap şi luă copilul înapoi. Theo îi duse la gură sticla cu apă.

Scoase din coş cele trei conserve. De pe una căzuse eticheta; conserva era grea, dar n-aveai cum să ştii ce era în ea. Pe a doua scria PIERSICI ÎN SIROP. A treia era o conservă de fasole fiartă în sos de roşii. Miriam murise pentru aceste conserve şi pentru o sticlă cu apă. Ştia însă că era o explicaţie prea simplistă. Miriam murise pentru că făcuse parte din micul grup care ştia adevărul despre copil.

Deschizătorul de conserve era un model vechi, destul de ruginit, cu partea tăioasă tocită. Dar era bun. Deschise conserva, apoi rulă capacul şi, sprijinind capul lui Julian cu braţul lui drept, începu să-i dea să mănânce fasole cu degetul mijlociu al mâinii stângi. Sugea lacomă. Faptul că o hrănea era un act de dragoste. Niciunul nu vorbea.

După cinci minute, când conserva era pe jumătate goală, Julian spuse:

— Acum e rândul tău.

— Nu mi-e foame.

încheieturile lui erau prea mari pentru ca degetele să ajungă la fundul conservei, aşa că veni rândul ei să-l hrănească. Ridicându-se în capul oaselor, cu copilul în poală, introduse în cutie mâna ei dreaptă mică şi-i dădu să mănânce.

— Sunt minunate, spuse el.

Când cutia fu goală, Julian scoase un oftat uşor, apoi se culcă la loc, punându-şi copilul la sân. Theo se întinse lângă ea.

— Cum a murit Miriam? întrebă.

Ştia că va pune această întrebare. N-o putea minţi.

— Au strâns-o de gât. Cred că s-a petrecut foarte repede. Poate că nici nu i-a văzut. Nu cred c-a avut timp să se sperie sau s-o doară.

Julian spuse:

— Poate c-a durat o secundă, două secunde, poate mai mult. Nu putem trăi secundele acelea în locul ei. Nu putem şti ce a simţit, groaza, durerea. În două secunde poţi simţi durerea şi groaza unei vieţi întregi.

— Draga mea, spuse el, pentru ea s-a terminat. A scăpat de ei pe veci. Miriam, Gascoigne, Luke, toţi au scăpat de

Consiliu. De fiecare dată când moare o victimă, tirania cunoaşte o mică înfrângere.

— E o consolare prea simplă, spuse ea. Şi apoi, după o clipă de tăcere: Nu vor încerca să ne despartă, nu-i aşa?

— Nimeni şi nimic nu ne va despărţi, nici viaţa nici moartea, nici principatele, nici puterile, nimic din ceruri şi nimic de pe pământ.

Îşi aşeză mâna pe obrazul lui.

— Oh, dragul meu, nu poţi promite asta. Dar îmi place să te aud spunând-o.

După o clipă, întrebă:

— De ce nu vin? Dar nu era teamă în întrebarea ei, doar o blândă uimire.

Întinse mâna şi o apucă pe a ei, încercuind cu degetele carnea fierbinte, diformă, care cândva i se păruse atât de dezgustătoare. O mângâie, dar nu-i răspunse. Şedeau culcaţi unul lângă celălalt, fără să se mişte. Theo era conştient de mirosul puternic de lemn tăiat şi de foc stins, de dreptunghiul de lumină de soare, ca un văl verde, de tăcerea netulburată de vreo adiere de vânt, de cântec de păsări, de bătăile inimii ei şi ale inimii lui. Erau învăluiţi într-o ascultare intensă, care, într-un chip miraculos, era lipsită de orice teamă. Oare asta simţeau victimele torturii atunci când treceau de la durerea extremă la pace? Am făcut ce-am stabilit că voi face, gândi el. Copilul s-a născut aşa cum a vrut ea. Acesta e locul nostru, clipa noastră, şi orice ar întreprinde, nu ni le pot răpi.

Julian fu aceea care rupse tăcerea:

— Theo, cred că sunt aici. Au venit.

Nu auzea nimic, dar se sculă şi spuse:

— Aşteaptă fără să te mişti.

Întorcându-se cu spatele, ca ea să nu vadă, luă revolverul din buzunar şi introduse glonţul în el. Apoi ieşi să-i întâmpine.

Xan era singur. Semăna cu un pădurar, cu pantalonii vechi din catifea reiată, cu cămaşa deschisă la gât şi cu puloverul gros. Numai că pădurarii nu vin înarmaţi; sub pulover se putea observa umflătura tocului armei. Şi niciun

pădurar n-ar fi emanat atâta încredere în sine, atâta putere arogantă. Pe mâna lui stângă lucea inelul încoronării.

— Deci, e-adevărat.

— Da, e adevărat.

— Unde e?

Theo nu răspunse. Xan spuse:

— Nu e nevoie să întreb. Ştiu unde e. Dar e bine?

— E bine. Doarme. Mai avem câteva minute până să se trezească.

Xan îşi îndreptă umerii şi scoase un oftat de uşurare, ca un înotător extenuat, care iese la suprafaţă ca să-şi scuture apa ce i-a intrat în ochi.

Respiră greu o clipă, apoi spuse calm:

— Pot să mai aştept. Nu vreau s-o sperii. Am venit cu o ambulanţă, un elicopter, medici, moaşe. Am adus tot ce-i trebuie. Copilul acesta se va naşte în confort şi siguranţă. Mama va fi tratată ca un miracol, cum şi este de fapt. Trebuie să ştie asta. Dacă are încredere în tine, poţi să i-o spui. Linişteşte-o, calmeaz-o, fă-o să înţeleagă că n-are de ce să se teamă de mine.

— Are toate motivele să se teamă. Unde e Rolf?

— Mort.

— Şi Gascoigne?

— Mort.

— Am văzut cadavrul lui Miriam. Deci nu mai trăieşte nimeni care să ştie adevărul despre acest copil. Te-ai debarasat de ei toţi.

— Cu excepţia ta, spuse Xan calm.

Cum Theo nu răspunse, continuă:

— Nu intenţionez să te omor, nu vreau să te omor. Am nevoie de tine. Trebuie să stăm de vorbă acum, înainte de a o vedea. Trebuie să ştiu cât de mult mă pot baza pe tine. Tu mă poţi ajuta în ce trebuie să fac.

— Spune-mi ce trebuie să faci, zise Theo.

— Nu e evident? Dacă va fi băiat şi va fi fertil, va deveni părintele noii rase. Dacă produce spermă, spermă capabilă să fecundeze, când va avea treisprezece – poate doisprezece ani – femeile noastre Omega nu vor avea decât

treizeci şi opt. Putem să le fecundăm, pe ele şi poate şi pe alte femei selectate cu grijă. Poate că şi femeia asta mai poate avea copii.

— Tatăl copilului e mort.

— Ştiu. Am scos adevărul de la Rolf. Dar dacă s-a găsit un bărbat fertil, s-ar putea să mai fie şi alţii. Vom dubla programul de testare. Deveniserăm neglijenţi. Vom testa pe toată lumea, pe epileptici, diformi – pe toţi bărbaţii din ţară. Iar copilul poate fi băiat – un bărbat fertil. El va fi marea noastră speranţă. Speranţa lumii.

— Şi Julian?

Xan râse.

— Probabil mă voi însura cu ea. Oricum, nu-i va lipsi nimic. Acum întoarce-te la ea. Trezeşte-o. Spune-i că sunt aici, singur. Linişteşte-o. Spune-i că mă vei ajuta să am grijă de ea. Dumnezeule, Theo, îţi dai seama ce putere ne-a fost dăruită? Vino înapoi în Consiliu, fii adjunctul meu. Poţi avea tot ce doreşti.

— Nu.

Urmă o pauză. Xan întrebă:

— Îţi aminteşti de podul de la Woolcombe?

Întrebarea nu era un apel sentimental la o veche loialitate sau legătură de sânge, nicio aducere aminte a mărinimiei date sau primite. Xan, pur şi simplu, îşi adusese aminte şi zâmbi de plăcere.

— Îmi amintesc tot ce s-a petrecut la Woolcombe, spuse Theo.

— Nu vreau să te omor.

— Va trebui s-o faci, Xan. Poate că va trebui s-o omori şi pe ea.

Scoase revolverul. Xan râse când îl văzu.

— Ştiu că nu e încărcat. Le-ai spus celor doi bătrâni, îţi mai aduci aminte? Dacă aveai o armă încărcată, nu l-ai fi lăsat pe Rolf să plece.

— Cum ai fi vrut să-l opresc? Să-i omor bărbatul sub ochii ei?

— Bărbatul? N-am avut impresia că i-ar păsa prea mult de bărbatul ei. Nu asta e imaginea pe care el ne-a lăsat-o

cu atâta bunăvoinţă, înainte de a muri. Nu cumva crezi că eşti îndrăgostit de ea? Nu-i atribui cine ştie ce calităţi romantice. Poate fi cea mai importantă femeie din lume, dar nu e Fecioara Maria. Copilul pe care-l poartă tot copilul unei târfe e.

Ochii li se întâlniră. Ce mai aşteaptă, gândi Theo. Oare şi-a dat seama că nu mă poate împuşca cu sânge rece, aşa cum mi-am dat şi eu? Timpul trecea, secundă interminabilă după secundă interminabilă. Apoi Xan întinse braţul şi ochi. Şi în fracţiunea aceea de secundă copilul scoase un ţipăt, un fel de scâncet strident, ca un strigăt de protest. Theo auzi glonţul lui Xan cum trece şuierând, fără să-l atingă, prin mânecă hainei. Ştia că în fracţiunea aceea de secundă n-ar fi putut vedea ce-şi amintea apoi cu atâta claritate: chipul lui Xan, transfigurat de bucurie şi triumf; n-ar fi putut auzi strigătul puternic de satisfacţie, ca strigătul de pe podul de la Woolcombe. Dar cu amintirea acestui strigăt în urechi îl împuşcă pe Xan în inimă.

După cele două împuşcături, fu conştient că se lăsase o mare tăcere. Când el şi Miriam împinseseră maşina în lac, pădurea paşnică se transformase într-o junglă plină de ţipete, o cacofonie de strigăte sălbatice, de crengi rupte şi chemări agitate de păsări, care nu se stinseseră decât odată cu ultima încreţitură a apei. Acum însă nu urmă nimic. Avu impresia că se apropie de trupul lui Xan ca un actor într-un film făcut cu încetinitorul, mâinile bătând aerul, picioarele ridicându-se sus, părând că nu ating pământul; spaţiul se dilatase spre eternitate, astfel că trupul lui Xan era un ţel îndepărtat, către care îşi croia cu greu drum, într-un timp suspendat. Şi pe urmă, ca o lovitură în creier, realitatea puse din nou stăpânire pe el şi simultan deveni conştient de mişcarea rapidă a propriului corp, de fiecare creatură mică ce se mişca printre copaci, de fiecare fir de iarbă simţit prin talpa pantofilor, de aerul ce-i trecea pe lângă obraz, conştient mai ales de Xan zăcând la picioarele lui. Se prăbuşise pe spate, cu braţele depărtate, ca şi cum s-ar fi odihnit lângă Windrush. Chipul lui părea împăcat, nu exprima surprindere, de parcă s-ar fi

prefăcut mort, dar, îngenunchind, Theo văzu că ochii îi erau ca două pietre fără luciu, spălate cândva de mare, dar lăsate acum fără viaţă pe vecie, de către ultimul val al mareei ce se retrăgea. Luă inelul de pe degetul lui Xan, apoi se ridică şi aşteptă.

Sosiră fără zgomot apărând din pădure, mai întâi Cari Inglebach, apoi Martin Woolvington, şi pe urmă cele două femei. În spatele lor, păstrând o distanţă respectuoasă, veneau şase grenadieri. Se apropiară până la mai bine de un metru de cadavru, după care se opriră. Theo ridică inelul, apoi şi-l puse ostentativ pe deget şi rămase cu dosul palmei îndreptat spre ei.

Spuse:

— Gardianul Angliei e mort şi copilul s-a născut. Ascultați.

Se auzi din nou scâncetul jalnic dar imperios al nounăscutului. Porniră spre şopron, dar le bară drumul şi spuse:

— Staţi. Mai întâi trebuie s-o întreb pe mamă.

În şopron, Julian şedea dreaptă, cu copilul strâns la piept, cu guriţa deschisă, ba sugând, ba mişcându-se pe trupul ei. Când intră, Theo văzu cum teama disperată din ochii ei se transformă într-o uşurare plină de bucurie.

Lăsă copilul în poală şi-şi întinse braţele spre el. Spuse, oftând:

— S-au auzit două împuşcături. Nu ştiam dacă te voi vedea pe tine sau pe el.

O clipă îi ţinu trupul tremurând lipit de al lui. Zise:

— Gardianul Angliei e mort. Membrii Consiliului sunt aici. Vrei să-i vezi, să le arăţi copilul?

— Cât mai puţin. Theo, ce se va întâmpla acum?

Teama pentru el îi răpise curajul şi puterea şi, pentru prima dată de la naştere, văzu că era vulnerabilă şi speriată. Îi şopti, cu buzele lipite de părul ei:

— Te vom duce la spital, într-un loc liniştit. Vor avea grijă de tine. N-o să las să te deranjeze nimeni. Nu va trebui să rămâi mult timp acolo şi vom fi împreună. Nu te voi părăsi niciodată. Orice se va întâmpla, vom fi împreună.

Îi dădu drumul şi ieși afară. Stăteau în semicerc,

aşteptându-l, cu ochii aţintiţi pe chipul lui.

— Puteţi intra. Nu şi grenadierii, doar membrii Consiliului. E obosită, trebuie să se odihnească.

Woolvington spuse:

— Avem o ambulanţă ceva mai la vale. Îi putem chema pe brancardieri, s-o transporte la ea. Elicopterul se află cam la o milă, afară din sat.

— Nu vom risca s-o ducem cu elicopterul, spuse Theo. Chemaţi brancardierii. Şi luaţi de aici cadavrul Gardianului. Nu vreau ca ea să-l vadă.

Cum doi grenadieri avansară imediat şi începură să tragă de cadavru, Theo le zise:

— Daţi dovadă de puţin respect. Nu uitaţi ce era cu câteva minute în urmă. Atunci n-ați fi îndrăznit nici să-l atingeţi.

Se întoarse şi-i conduse pe membrii Consiliului în şopron. Avu impresia că-l urmară cu teamă, şovăielnici, mai întâi cele două femei, apoi Woolvington şi Cari Woolvington nu se apropie de Julian, dar se opri la capul ei ca o santinelă la post. Cele două femei îngenunchează, mai puţin ca un omagiu, gândi Theo, ci din nevoia de a fi aproape de copil. Se uitară la Julian de parcă i-ar fi cerut aprobarea. Ea zâmbi şi ridică în sus copilul. Murmurând, plângând, tremurând, cu lacrimile şiroind pe faţă şi râzând în acelaşi timp, întinseră mâinile şi-i atinseră capul, obrajii, braţele neastâmpărate. Harriet întinse un deget şi copilul îl prinse cu o putere surprinzătoare. Râse, iar Julian, privind în sus, îi spuse lui Theo:

— Miriam mi-a zis că nou-născuţii pot să se apuce aşa. Nu durează prea mult.

Femeile nu răspunseră. Plângeau şi râdeau, scoteau, fericite, tot felul de sunete prosteşti de bun venit şi de uimire. Theo avu impresia că e martorul camaraderiei pline de bucurie a unor femei oarecare. Îşi ridică privirea spre Cari, uluit că fusese în stare să facă atâta drum, că mai izbutea să se ţină pe picioare. Cari privi spre copil cu ochii lui de muribund şi rosti:

— Aşadar, începe din nou.

Începe din nou, gândi Theo, cu invidie, cu trădare, cu violenţă, cu crimă, cu inelul acesta pe degetul meu. Se uită la safirul cel mare, înconjurat de strălucirea diamantelor, la crucea de rubine, răsucind inelul, conştient de cât era de greu. Şi-l pusese în deget instinctiv şi totuşi intenţionat, un gest prin care să-şi afirme autoritatea şi să-şi asigure protecţie. Ştiuse că grenadierii vor veni înarmaţi. Vederea acestui simbol strălucitor pe degetul lui îi va face măcar să se oprească, îi va da timp de vorbire. Mai era necesar să-l poarte acum? Avea la dispoziţie toată puterea lui Xan, ba chiar şi mai mult. Cu Cari pe moarte, Consiliul nu mai avea şef. Măcar pentru un timp va trebui să ia locul lui Xan. Existau rele ce trebuiau îndreptate; toate la timpul lor. Nu putea face totul dintr-odată, trebuiau stabilite priorităţi. Asta era ce descoperise Xan? Şi această bruscă beţie a puterii nu era cumva ce simţise Xan în fiecare zi a vieţii lui? Senzaţia că, pentru el, totul era posibil, că ce voia se va face, că ce ura va fi abolit, că lumea putea fi croită după dorinţa lui. Scoase inelul de pe deget, ezită, apoi îl puse înapoi. Va avea timp mai târziu să hotărască dacă, şi pentru cât timp, avea nevoie de el.

— Acum lăsaţi-ne, zise şi, aplecându-se, le ajută pe cele două femei să se ridice.

Ieşiră la fel de fără zgomot cum intraseră.

Julian îşi ridică privirea spre el. Abia atunci observă inelul. Zise:

— N-a fost făcut pentru degetul tău.

O clipă, nu mai mult, simţi ceva înrudit cu iritarea. El era cel ce trebuia să decidă când să-l scoată. Spuse:

— Deocamdată e util. O să-l scot la momentul potrivit.

Păru mulţumită şi poate că doar avu impresia că văzu o umbră trecându-i în privire.

Apoi surâse şi îi spuse:

— Botează copilul în locul meu. Te rog, fă-o acum, cât mai suntem singuri. E ce-ar fi dorit Luke. E ce doresc eu.

— Ce nume vrei să-i dai?

— Dă-i numele tatălui său şi pe-al tău.

— Mai întâi să mă ocup de tine.

Prosopul dintre picioarele ei era plin de sânge. Îl scoase fără scârbă, aproape fără să se gândească la ce făcea şi, împăturind altul, i-l puse în loc. În sticlă nu mai rămăsese decât puţină apă, dar nici nu prea avea nevoie de ea. Lacrimile îi cădeau pe fruntea copilului. De undeva, din copilăria lui îndepărtată îşi aduse aminte ritualul. Era nevoie de apă, trebuia să spună nişte cuvinte. Cu degetul mare ud de lacrimile lui şi pătat de sângele ei făcu, pe fruntea copilului, semnul crucii.

Anul 1995. Anul Omega, anul Sfîrşitului, anul în care pe planeta Pămînt s-au născut ultimii copii, aruncă omenirea într-o perioadă sumbră, lipsită de orice perspectivă, de orice viitor.

Anul 2021. În Marea Britanie, acum o societate dictatorială şi muribundă, ca, de altfel, toate ţările de pe mapamond, vestea morţii fulgerătoare a ultimului născut, un tînăr brazilian, provoacă o tristeţe sfîşietoare. Şi totuşi, cînd nimeni nu mai credea, apare un licăr de speranţă, speranţa că va veni şi ziua Alfa, în care ciclul procreării va putea fi reluat.

N 973-576-034-7